

RÜBÂB-I ŞİKESTE

TÂRİH-İ KADÎM - RÜBÂB'IN CEVÂBI
TÂRİH-İ KADÎM'E ZEYL - DOKSANBEŞ'E DOĞRU
REVZEN-İ MAHLÛ

TEVFİK FİKRET

Eski - Yeni
Bakışmlı Metin

Tevfik Fikret

Rübâb-ı Şikeste

**Tarih-i Kadîm - Tarih-i Kadîm'e Zeyl
- Rübâb'ın Cevabı -Doksanbeşe Doğru –
Revzen-i Mahlu'**

Salkımsöğüt Yayınevi

... ۵۲۳۴۵۶

ALFABETİK FİHRİST

AKŞAM	74
ANLAŞILMASIN	255
ASKER GEÇERKEN	147
ÂŞÎYÂNE-İ LÂL	246
AŞÎYÂN-I DÎL	54
AŞK U FİRAK	87
AYRILMAM!	250
BAHÂRDA	92
BAHÂR-I MAĞMÛM	61
BAHÂR-I TERÂNE-DÂR	256
BALIKÇILAR	86
BALIKÇILAR	17
BELKİ, HAYIR	53
BERF-İ ZERRÎN	60
BERÎD-İ ÜMMÎD	129
BEYAZ YELKEN	64
BİR ÂN-I HUZÛR	125
BİR AYYÂŞIN KARŞISINDA	59
BİR HİCRÂN-I MUVAKKATTAN SONRA	99
BİR LEVHA İÇİN	240
BİR MERSİYE	127
BİR SABÂH İDİ	249
BİR TABLO	247
BİR YAZ LEVHASI	241
BİRAZ ÜMÎD	162
BİRLİKTE	95
BİSİKLET	110
BU DA BİR EMEL	120
BUDA	152

BÜTÜN BİR SER-GÜZEŞT	117
BÜYÜK İKRAMİYE	158
ÇİÇEKLER İÇİNDE	228
ÇİRKİN	118
DERD-İ NÎHÂN	57
DİNLE, RÛHUM	106
DOKUNDUN HİSSİME	227
EN FERAHlı GÜNÜM	63
ENÎN-Î GAM	68
EŞÂR-I MUHABBETTEN	229
EY HÂB	121
EY KIZ	238
EY YÂR-İ NAĞAM-KÂR	257
FENER	82
FİRSAT YOLUNDA	113
FİRÂK U TELÂKÎ	105
GAYYÂ-I VÜCÛD	73
GİRYE-İ HÜSRÂN	254
HÂB-I GÎRÎZÂN	66
HALÛK İÇİN	131
HALÛK'A	134
HALÛK'UN BAYRAMI	133
HALÛK'UN SESİ	132
HANDE-İ BÛM	163
HASAN'IN GAZÂSİ	34
HASTA ÇOCUK	27
HAYÂL-İ HOD-BÎN	67
HAYÂL-Î ZÂ'İR	244
HEYKEL-İ GÎRYÂN	81
HEYKEL-İ SA'Y	166
HÜCRE-İ ŞÂ'İR	233
İKİNCİ TESADÜF	115
İLE'L-EBED	91

İNANMAK İHTİYÂCI	140
KAHKAHA-İ YE'S	151
KAMÎS-İ YUSUF	43
KÂRİ'LERİME	4
KARLAR	79
KEN'AN.....	33
KENDİ KENDİME.....	55
KILIÇ	148
KÖYÜN MEZARLIĞINDA	149
KRİZANTEM.....	97
KUTBA DOĞRU.....	153
KÜÇÜK AİLE.....	32
LA DÂNS SERPANTİNE.....	108
LEYL-İ VEDÂ.....	98
MÂÎ DENİZ	130
MEHD-İ ÂMÂLİM	70
MÎHR-İ ZEMHERÎR.....	80
MUSSET İÇİN	235
NADÎM-İ HAYAT	122
NAKŞ-I NAZENÎN	245
NE İSTERİM	124
NESRİN	20
NEŞ'ESÎZ	253
NÎJÂD'A	237
NİNNİ	83
ÖKSÜZLÜĞÜM	69
ÖMR-İ MUHAYYEL	96
PARA VE HAYAT	161
PERDE-İ TESELLÎ	119
PERÎ-İ HAZAN	76
PERÎ-İ Şİ'RİME	107
RAKÎBE	155
RAMAZAN SADAKASI	47

RAMAZAN	142
RESİM YAPARKEN	51
RESMİNİ YAPARKEN	102
RÛH-I EŞ'ÂRİM	56
SABAH EZÂNINDA	141
SABÂH-I ÎD	144
SAHÂYÎF-İ HAYÂTİMDAN	48
SEN OLMASAN	94
SENİN YERİNDE	251
SENİNLE	93
SERHOŞ	85
SEVDÂ-YI ŞÎ'R	232
SEZÂ	24
SON TESADÜF	116
SUBH-I BAHÂRÂN	221
SÜHÂ VE PERVÎN	5
SÜKÛN İÇİNDE	103
SÜS	111
ŞAİRİN ÇUBUĞU	156
ŞEHİDLİKTE	145
ŞEKVÂ-YI FİRÂK	100
ŞÜKÛFE-İ YÂR	231
TÂRÎH-İ KADÎM	259
TARÎH-İ KADÎM'E ZEYL	271
TECDİD-İ İZDİVAÇ	30
TEFEKKÜR	52
TEFELSÜF	50
TERENNÜM	230
TESADÜF	114
TEŞRÎK-İ MELÂL	150
TÎMSÂL-İ CEHÂLET	165
TOPRAK	123
TULÛ'A KARŞI	225

UFK U HİLÂL	75
UKDE-İ HAYÂT	71
VAGONDA	58
VALÎDE	45
VERİN ZAVALLILARA.....	46
YAĞMUR	77
YARIN	137
YAŞADIKÇA.....	72
YAŞAMAK AŞKI.....	139
YEŞİL YURT	126
YİNE HALÛK	136
ZAVALLI "EVET"!	154
ZAVALLI HASTA	84
ZEKÂ.....	15
ZER-RİŞTE	89

Yalnız, aman, o revzen-i meş'ûm açılmasın;
Yalnız o gülmesin!

Kayalar, 15 Kânun-ı sâni sene 327 (Rübâb)

Tevfik Fikret

مکتبہ آصفیہ، اور رومن مشرقی اسلامیہ؛

مکتبہ اویسہ سیدہ !

خیابان امام علیؑ، ۲۰ - بابہ

نور محمد

REVZEN-İ MAHLÛ'

Heyhât!.. Hep hatâ mı tecellîsi ümmetin!...
Biz bâb-ı ihtîşâmını ikbâl-i milletin
Alkışla, hutbelerle kaparken o boş yere
Kânûnu hırpalarken, uzak bir darbeden
-Altında korkular dolaşan, süngüler gezen-
Bir gizli, bir kilitli ve nekbetli pencere
Pür-inşirâh açıldı, ve mağrûr u muntakim
Bir kahkahayla güldü... "Aman, görmeyim!" dedim.

Ey ser-nüviştimizle bizim oynayan fuhûl!
İsterseniz, şu anda kapansın kütüb, 'ukûl;
Günler kararsın, ufk-ı tesellî de gülmesin;
İsterseniz, şu gözler, ağızlar... Biraz bakan;
Bir parça fark eden, düşünen... "Hak, şeref, vatan,
Kânûn!" diyen ne varsa şilinsin, görülmesin;
Hattâ semâ yüz üstü kapansın ve ağlasın...

روزن خلوع

لعلات! ... هیه فها من تجلیه انت! ...

به بابا همتا من! قبله ملت

آفتاب ، خورشید در قایق کوه و دریا

قانونی ضد مایه کوه ، ازاده به خط درن

آلنده قدر قور در دستان ، سونگر کن

به کینا ، به کلیم و کلیمای خجیره

به افشا ، آهیلیم ، در دزد و منتقم

به رفیق بل کورده ... آمان کوریم ! دیدیم .

ای سر نشین لر نیم اوینا بان خود !

ایتره کن ، ستر آنده قایل نسیم کتبه ، عقول ،

کوتور قور نسیم ، افقه شلورده کور نسیم ،

ایتره کن ، ستر کورلر ، آفیدلر ... بانه باقان !

به یار به رفیق ایمن ، دو کورنده ... همه استرف و طبع ،

قانون ! ، دیمه نه وایر سیل نسیم ، کور و نسیم ،

صن سما یونر اوست قایل نسیم ، و آغل نسیم ...

Ey millete bir sille olan darbe-i münker!
Ey hürmet-i kânûnu tepen sadme-i bî-dâd!
Milliyeti, kânûnu mukaddes tanıyan her
Vidân seni lânetle, mezelletle eder yâd...
Düşsün sana -meyyâl-i tahakküm- eğilen ser,
Kopsun seni -bir hak diye- alkışlayan eller!

Tevfik Fikret

Millet yaşamaz, hakka tahassürle solurken
Sussun diye vicdânına yumruklar inerse;
Millet yaşamaz, meclisi müstahkar olurken İğfâl
ile, tehdîd ile titrer ve sinerse;
Millet yaşamaz ma^cşer-i millet boğulurken!

Kânân diyoruz; nerde o mescûd-i muhayyel?
Düşman diyoruz; nerde bu? Hâricde mi, biz mi?
Hürriyetimiz var, diyoruz, şanlı, mübeccel;
Düşman bize kânûn mu, ya hürriyetimiz mi? Bir
hamlede biz bunları kahrettik en evvel.

Bir hamle-i mahmûm-ı tagallüble değıştik
Hürriyeti şahsiyyete, kânûnu gurûra;
Heyhât! Otuz üç yıl geri düřtük ve bu mühlik
Yoldan řu nedâmetli ve gafletli mürûra
Bî-şübhe o hummâ-yı cünûn oldu muharrik.

ملت پاشا مانه ، حق محمد و صولدر کده
حد صمدن دیر و جانش پور و قراغیسه ،
ملت پاشا مانه ، ایلی مستحق اولدر کده
اعقای ایله ، ترهیدیر ایله نیتده و دینیه
ملت پاشا مانه ، عفت ملت پور و کور کده !

قانون دیپورنه ؟ نوده و مسجد و خلی ؟
دشمنه دیپورنه ؟ نوده و به ؟ خا و جیلمه ، نیک ؟
حد یخ و ار ، دیپورنه ، سالی صمد ؟
دشمنه نده قانونی ، یا حد یخ می ؟
بر صمد و ده نده یخ و قراغیسه ان اول .

بر صمد ، محکم تقیه ده کشته
حد یخ و خلی ، قانونی غورده ،
کلیات ! اولدر ار و یخ و کده ، دیپورنه
میلدر نده سونده سالی و خلیله سرورده
باشمده اولدر صمدن اولدر کده .

Silmez fakat elvâhını târîh-i mu^cânid;
Doksan beşi aç; gölgesi bir tâc-ı harîsin
Saklar mütelâşî, mütereddid, mütemerrid
Evzâ-ı şeb-engîzini bir bûm-ı habîsin.
Hâlâ o vesâvis, o desâyis, o mefâsid.

Hâlâ o şebin zeyl-i temâdisi bu azlâm;
Hâlâ o cehâlet, o tecâhül ve o techîl;
Hâlâ vatanın hissesi bir tûde-i âlâm;
Hâlâ düşünen başlara hep lâtme-i tenkîl,
Hâlâ sırttan dişlere hep lokma-i in^câm!

Hâlâ tarafîyyet, hasebiyyet, nesebiyyet;
Hâlâ "Bu senindir, bu benim!" kısmeti cârî;
Hâlâ gazab altında hakikatle hamîyyet...
Hep dünkü terennüm, sayıdan saygıdan ^cârî;
Son nağmesi yalnız: Yaşasın sevgili millet!

ساین فقط الارض تا بیج معاش ،
 دوست ن بین آید ؛ کونکس بر نای و ریه
 صادق - متلاش ، مزدور ، مزد
 اوضاع شب ، غلیظی بر بوم جیبک .
 حاد او و ساوس ، او و ساین ، او و ساس .

حاد او شبک و بی تا و بی بر اخلام ،
 حاد او و جالت ، او و جال ، او و جالی ،
 حاد و طفت حسی به قدم آسم ،
 حاد و دست و پا سکن حسی لطف تکلیف ،
 حاد جیب ساین و ساین حسی لطف انعام !

حاد طرفیت ، حسی ، نسبت ،
 حاد ، بد شکل ، بر نای و حسی جالی ،
 حاد و حسی حقیقت حسی ...
 حسی و ساین ، حسی و حسی حسی ،
 حسی و ساین ، حسی و ساین حسی !

DOKSAN BEŞE DOĞRU

Bir devr-i şeâmet: Yine çiğnendi yeminler;
Çiğnendi, yazık, milletin ümmîd-i bülendi!
Kânun diye topraklara sürtüldü cebînler;
Kânûn diye, kânûn diye, kânûn tepelendi...
Bî-hûde figânlar yine, bî-hûde enînler!

Eyvah! Otuz üç yıl o zehir giryeleriyle,
Hüsrânları, buhrânları, ehvâli, melâli,
Âmâl ü devâhîsi ve sulh ü seferiyle
Bir sel gibi akmış, mütevekkil, mütehâlî...
Yazsın bunu târîh-i iber hatt-ı zeriyle!

Ey bir riî'yâ gibi geçmiş kara günler;
Bir lâhza edin seyr-i cahîminizi tekrâr;
Dönsün bize mâzî, o derin nazra-i muğber....
Heyhat! Otuz üç yıl, otuz üç yıl bütün ekdâr;
Heyhat!... Ne bir ders, ne bir fikr-i mukarrer!

خبر - لافند تاوی

طفا از لبه طوغ

بر دور سناست : نیز صیقله عینر ،
صیقله ایاز عید ، ملک ایام عید !
قانون ویر طویر قدره سر شده عینر ،
قانون ویر ، قانون ویر قانون شیده ...
بهر ده صفایید ، بهر ده انید !
آید ! او تو ز او و یو او ز هر کیر بر ،
ضایع ، بخند ، اهل ، مدی ،
آه و راهی ، و صلی و سقیر^{۲۸۴}
بسی کی احمد ، سر کل ، سخا ...
باز سید بونی تاریخ عیقله زید !
ای بر رویا کی عیقله قاره کونر ،
بر طم ایام سیر جی صیقله نزار ،
دو تو ز نه ماضی ، او درید نذر عید ...
صلوات ! او تو ز او و یو ، او تو ز او و یو عید آید ،
صلوات ! ... نه بر سر ، نه بر نذر عید !

Onlar -ki, aldatıp seni "Kurbânınız!" diye
Kurbân eder teseyyübe, ikbâle, her şeye,
Sâdık çocukların olamaz, hem de olmasın!
Sen hiç mükedder olma: Senin öz oğulların,
Şefkatli kızların da var; onlar sabûr, asîl
Bir ʿaşk-ı fazl u hakla senin şimdi pek melîl,
Pek münhasif duran o muazzez cebinine
Rahşan hilâleler örecekler, ve sen yine
-Şarkın melek perisi, mübarek melîkesi!-
Hüsün, mehâsinin ve füyûzunla her sesi
Pişinde nağme-hîz edeceksin, güneş gibi.
Ben böyle isterim seni: Hep leyle ecnebi,
Hep şûʿle, hep seher dolu bir cebhe-i sefid!
Karşında son terâne-i ruhum benim, medîd
Bir sayha-i ümîd olacaktır... Ümîd.. Ümîd!..

-Kayalar, 8 Kânun-ı sâni; 1327-
Tevfık Fikret

اونلرکه آلداتوب سنی « قریانگیز ! » دییه
 قریان ایدر تسییه ، اقباله ... هرشیه ،
 صادق چوققلرک اوله ماز ، همده اولماسین !
 سن هیچ مکدر اولما : سنک اوز اوغوللرک ،
 شفقتلی قیزلرکده وار ؛ اونلر صبور ، اُصیل
 بر عشق فضل وحقله سنک شیمدی بک ملیل ،
 بک منخسف طوران او معزز جینگه
 رخشان هلاله لر نوره جککر ، و سن یینه
 — شرقک ملک بریسی ، مبارک ملیکسی ! —
 حسنک ، محاسنک ، و فیوضکله هرسی
 پیشکده نغمه خیز ایدم جکسک ۲۸۳ کونش گبی .
 بن بویله ایستهرم سنی : هب ليله اجنبی ،
 هب شعله ، هب سحر طولو بر جبهه سفید !
 قارشیکده صوک ترانه روحم بنم ، مدید
 بر صیحه امید اوله جقدر ... امید !.. امید !..

— قاپار ، ۸ کاتون ثانی : ۱۳۲۷

توضیحات

Çığlıklarında, köyleri tekfin eden karın
Levninde bir fecî'a duyar, inlerim... Vatan,
"İfrît-i hırs u gayzın o her keyfi hak sayan,
Her şekl-i iltikâmı helâl 'adededen, "Sözüm
Kânun!" diyen tasallutu altında: "Öksüzüm,
"Bedbahtım, işte kimseciğin hayrı yok bana;
"Ben bir zavallıyım!.." diye pür-şehka-i bükâ
İnlerken, artık, inlememek, hem de en cesûr,
En gür sesimle inlememek bir günâh olur...

Ey gözlerinde mâî güneşler gurûb eden,
Altın başında fırtınalardan, didişmeden
Bir tâc-ı nur olan o güzel saç didik didik,
Nâzân vücûdu bir kucak ot, bir yığın kemik,
Mahzûn bir ihtifal ile mâzî-i şâdının
Gerdûne-i şükûhunu teşyî 'eden kadın!
Anlat: O bağra hangi yılan zehridir, akan?
Anlat: Ciğerlerin ne için yorgun? Âh, o kan
Sînende, kollarında kimin, hangi cân-fedâ
Âşıkların hediyye-i yâkûtu, bî-bahâ?..

چینقلارنده ، کویلری تکفین ایدن قارک
لوندی بر فیمه دویاز ، ایگلهرم ... وطن
غفریت حرص و غیظک او هر کیفی حق صایان ،
هر شکل التقای حلال عد ایدن ، « سوزم
قانون ! » دین تسلطی آئنده : « اوکسزم ،
» بدبختم ، ایسته کیسه جگک خبری یوق بگا ؟
» بن بر زاواللیم ! .. « دیه بر شقه بکا
ایگلهرکن ، آرتق ، ایگلهمه مک ، همده اُک جسور ،
اُک کوز سسمه ایگلهمه مک بر کنه اولور ...

ای گوزلرندی مائی کونشیر غروب ایدن ،
آلتین باشنده فیرطه لردن ، دیدیشمعدن
برناج نور اولان اوگوزل صاچ دیدیک دیدیک ،
نازان وجودی بر قوجاق اوت ، بر بیغین کیمک ،
محزون بر احتفال ایله ماضی شادینک
کردونه شکوهی تشیع ایدن قالدین !
آکلات : اوباغره هانگی بیلان زهر بدر ، آقان ؟
آکلات : جگرلرک نه ایچین یورغون ؟ آم ، اوقان
سینه گده ، قوللر گده کیمک ، هانگی جانفدا
« عاشقارک هدیه یاقوتی ، بی بها ... »

Lerzemle şimdi ürperiyor, titriyor musun?
Sen zanneder misin ki benim hep elemlerim?
Heyhât! Ben nevâ'ib-i eyyâmı inlerim!
Tehzîz eden bu telleri, ey rûh-ı münkesir,
Âfaki inleyen o mukaddes iniltidir.
Ma'kes her ihtizaza  ur kum, nih n  ay n:
Ba'zan  eri, g zide bir  m di avlayan
Bir kur unun saf r-i fec iyle sarsılır,
Nefretle inlerim; ve sesim zerd   muhtazır
Bir  ehrenin hut t-ı ham şunda titre en
Evc 'ı besteler; bu yanık ser-n vi ti ben
G nlerle inler, inlerim artık... Tagall b n,
Kahrın demir dudakları, cehlin, ta'assubun
Masr    m fteris canavar di lerinde hep
 nsanlığın asırlara mevd  u p r-ta'ab
 ekv -yı iktir bını dinler; yakın, uzak
Her nevha-i elemde bo uk bir en n-i hak,
S zi li bir kitabe okur, inlerim...  eb b
     a ar karanlı a, ben inlerim, har b...
Ufkun bir ihm r r-ı ket munda; ku ların

لرزمه شیمدی اور پریور ، تیرہ یورمیسک ؟
 سن ظن ایدرمیسک که نیم هب الملم ؟
 هيات ! بن نواب ایامی ایگله رم !
 تهیز ایدد بونلیری ، ای روح منکسر ،
 آفای ایگله تن او مقدس ایگیلیدر .
 معکس هر اهتراره عروقم ، نهان عیان :
 بمضاً جری ، گزیده بر امیدى آولایان
 بر قورشونك صغیر فحیمله صارصیلیر ،
 فقرته ایگله رم ؛ وسم زرد و مختضر
 بر چهره نك خطوط خوشنده تیرمشن
 أوجای بسته له ؛ بو یاسیق سرنوشتی بن
 کونرله ایگله ر ، ایگله رم آرتیق ... تغلبك ،
 قهرک دیمیر دوداقلری ، جهلك ، تمصبك
 مصروع و مفترس جاناوار دیشلرنده هب
 انسانلنك عصر لره مودوع و بر تمب
 شکوای اکثرانی دیگله ر ؛ یاقین ، اوزاق
 هر نوحه المده بوغوق بر انین حق ،
 سوزشلی بر کتابه اوقور ، ایگله رم ... شباب
 آغوش آچار قارا گلغه ، بن ایگله رم ، خراب ...
 افقك بر احمرار کتومنده ؛ قوشلرك

Hep samt u ra^cşe; kaynaşıyor canlı gölgeler;
Bir mahşer-i cünûn gibi, pür-cûş u bî-haber!
Hep samt u ra^cşe; sanki, tebeh-kâr-ı ma^csiyet,
Milyonla teşne bekliyor âb-ı mağfiret!
Hep samt u ra^cşe; gizli bir âvâz-ı muztarib
Yükselmek istiyor gibi... Rûhum bu nâ-şekâb
Âvâz-ı rûhu duydu, ve ürperdi nâgehân...
Sensin, sen, ey rübâb-ı hamûşum, bu haykıran!
Biz duymasak da sayhaların susmuyor senin;
Pür-jeng, uğulduyor yine her târ-ı âhenin.

— Hicrân biter mi, girye-i hicrân diner mi hiç?..

Bir lâhza önce neydi o feryâd-ı muhteliç?
Sendin "Uyukluyor!" diye, gûyâ donuk, denî
Bir kalb-i derbeder gibi tel^cîn eden beni!
Sendin başımda zâr ü sitem-kâr inildiyen;
Sendin: "Vatan harâb oluyor, ağlıyor!" diyen.
Sensin vuran bu darbeyi, ey rûh-ı bî-sükûn,

ھې صمت ورعشە ؛ قايناشيور جانلى كوكلكلر ؛
 بر محشر جنون كېيى ، پر جوش وېي خبر ؛
 ھې صمت ورعشە ؛ سانگە ، تېھكار مصيبت ،
 ميليونلە تشنە بىكلەشيور آب مغفرت ؛
 ھې صمت ورعشە ؛ گېزلى بر آواز مضطرب
 يوكسلىك ايستەيور كېيى ... روح بو ناشكىب
 آواز روحى دويدى ، واورپردى ناكھان ...
 سىنك ، سن ، اى رباب خوشم ، بو حاقيران ؛
 بز دويماسە قەدە صېحەلرەك صوصايور سىنك ؛
 بر ژىنك ، اوغولديور يىنە ھەتەر آھنك .

— ھجران بېزىمى ، گرىپ ھجران دېزىمى ھېچ ؟ ..

بر لحظە او كچە نەيدى او فرىاد محتليج ؟
 سىنك ، او بوقلايور ؛ ، دىيە ، گويلا طوگوق ، دىي
 بر قلب درېدر كېيى تلمېن ايدن بىي ؛
 سىنك باشمە زار و سىنكار اېگىلدەين ؛
 سىنك : « وطن خراب اوليور ، آغلايور ؛ ، دېين .
 سىنك ووران بو ضربەيى ، اى روح بى سكون ،

Hakkın ru'ûd-ı levmine tercîh edenlere;
Sen bak: Nasıl donup düşüyor nağmeler yere;
Sen bak: Nasıl benizler uçuk, nazreler melûl;
Sen bak: Sitâreler nasıl âmâde-i ufûl;
Sen bak: Şu buzlu dalgaların gavr-ı şûmuna;
Sen bak: Şu kitlenin tabakât-ı zalûmuna;
Sen bak: Ne bünyeler boğuyor gûl-i inhitât,
Hep devrilen ümîd ü teselli, zekâ, sebat!
Hep leyl ü hevl; uzak ve yakın hep şikâk u sûr;
Hep cehl ü gayz u levs... Acı hengâme-i nüşûr!
Hep kar ve korku; sonra ne bir çit, ne bir yuva;
Bî-çâre kuşlar, önleri ıssız, bahîl ova!
Sahil dikenli bir uçurum; sonra teknesiz,
Cankurtaran, sükûn ve liman bilmeyen deniz!
Balkan, yamaç, bütün hatar-engîz, 'adem-penâh;
Kartallarında pençe, kanat hep kızıl, siyah!
Gök dâima bulutlu, güneş dâima nihân;
Bir kanlı hat dudakları ufkun, şerer-feşân!
Hep samt u ra'ş; saklı bu vâdî-i muzlimin
Her hatvesinde şübheli bir hufre, bir kemîn!

حقلك برعود لومنه ترجیح ایدنله ؟
 سن باق : ناصل طوگوب دوشپور نغمه لر یره ؟
 سن باق : ناصل بگیزلر اوچوق ، نظره لر ملول ؟
 سن باق : ستاره لر ناصل آماده افول ؟
 سن باق : شو بوزلو طالع لرك غور شومنه ؟
 سن باق : شو كتله نك طبقات ظلومنه ؟
 سن باق : نه بینه لر بوغیور غول انحطاط ،
 هپ ده ورین امید وئسلی ، ذکا ، ثبات !
 هپ لیل وهول ، اوزاق ویاقین هپ شقاق وشور ،
 هپ جهل و غیظ ولوث ... آجی هنگامه نشور !
 هپ قار و قورقو ، صوگره نه بر چیت ، نه بر یووا ،
 بیچاره قوشلر ، اوکلری ایصسر ، بخیل اووا !
 ساحل دیکنلی بر اوچوروم ، صوگره تکنه سر ،
 جان قورتاران ، سکون و لیمان بیده یین دگیز !
 بالقان ، یاماچ ، بوئون خطر انگیز ، عدم پناه ،
 قارتالرنده پیچه ، قانات هپ قیزیل ، سیاه !
 گوک دائما بولوملو ، کونش دائما نهان ،
 بر قانلی خط دوداقلری افقک ، شررفشان !
 هپ صمت ورعشه ، صاقلی بو وادی مظلّمک
 هر خطوه سنده شبهلی بر حفره ، بر کین !

Kopmak değil, çelik kesilirken, bugün niçin -
—Bir oklarından ayrı düşen yay kadar- hazîn.
Sâmit, köşende tozlanıyorsun?.. Bu ihtizâr
Bir vakfe-i sükûn ise bitsin... Belâ, hasâr,
'Udvân u vahşet, âteş-i gılzet, sümûm-ı veyl,
Vicdana, fikre, hakka ta'addî... Bütün bu şeyi
Girdâb-ı zehri, sarsar-ı kahıyla çağlıyor;
Bak, ağlıyor vatan yine, bak, anne ağlıyor!

"Bağrım! diyor vatan; acıym, bin yılan dişi
"Bağrımda saplı; karhaların en muharrişi
"Yorgun ciğerlerimde; medîd öksürüklerim,
"Hummâlarımla ben yine sînemde beslerim,
"Besler ve saklarım sizi sînemde bî-fütûr;
"Lâkin biraz nefes bana, bir parçacık huzûr!"

Bir parçacık huzûr u nefes, en büyük kerem...
Heyhât! İştmiyor gibisin, ey rübâb-ı gam,
Âfâkı inleyen bu mukaddes iniltiyi!
Sen bakma çeng-i sanâtı, âheng-i heyheyi

قویق دگل ، جلبك كسیلیرکن ، بوگون نجین
 - بر اوقلرندن آیری دوشن یای قادار - حزین ،
 سامت ، کوشه گده توزلانیورسك ؟ .. بواختضار
 بر وقته سکون ایه پیشین ... بلا ، خسار ،
 عدوان و وحشت ، آتش غلظت ، سوم ویل ،
 وجدانه ، فکره ، حقه تعدی ... بوتون بوسیل
 کرداب زهری ، سرسر قهری له جاغلاپور ،
 باق ، آغلاپور وطن یینه ، باق ، آنه آغلاپور !

« باغرم ! دیبور وطن ، آجیک ، بیک ییلان دیشی
 « باغرمده صابلی ، قرجه لرك اذ مخرشی
 « یورغون جگر لرمده ، مدید او کسور و کرم ،
 « حالم له بن یینه سینه مده بسلهرم ،
 « بسلر و صاقلارم سزی سینه مده بی قور ،
 « لاکن بر آاز نفس بگا ، بر پارچه جق حضور ! »

بر پارچه جق حضور و نفس ، اک بویوک کرم ...
 هیات ! ایشتمه یور کییسك ، ای رباب غم ،
 آفاق ایسکله تن بو مقدس ایکیاتی بی !
 سن باقا جنك صنعی ، آهنگ هیبی

RÜBAB'IN CEVABI

*Servet-i Fünûn âile-i fikriyesine şükrâne-i samîmiyet
olarak ithâf olundu.
-19 Kânun-ı sâni; 1327-*

— Demlerdir, ey rübâb-ı hâzinim, günûdesin;
Yılgın bir ebkemiyyetin üstünde hür sesin
Yıllarca dalgalandı; bu kasvetli mahbesin
Çatlak, sağır duvarları sayhanla inledi;
Binlerle kalb o sayha-i bîdârı dinledi.
Yıllarca susmadın, ve bağırdın derin derin.
Zulmün gazûb ayakları altında tellerin

بابك جهواي

ژوتنون عايله فكريت شكرانه سميت
اولهق اتخاف اولوندى .

- ۱۹ كاتون تالي : ۱۳۲۷ -

— دملردر ، اى دباب حزنم ، غنوده سبك ؛
ييلفين بر اېكميتك اوستده حر سبك
ييللرجه طائفه لاندی ؛ بو قسوتلى محبتك
جاتلاق ، صاغير ديوارلری صيحه گله ايكله دی ؛
بيكلرله قلب او صيحه بيدارى ديكله دی .
ييللرجه صوصادك ، وياغيردك درين درين .
ظلمك غضوب آياقلىرى آلتنده تللك

RÜBÂB'IN CEVÂBI

Doksanbeş'e Doğru

Revzen-i Mahlû'

ربا ایک جہواری
حقانہ بہ طوغی
روزن مخلوع

Doğruluk; hubb ü vefâ, mahviyyet,
Merhâmet, hayr ü hâmiyyet, nasfet;
Sonra, bir şâire "zangoç" dememek...
İşte vicdânıma bunlar mahrek.
Düşünüp işlemek ayînimdir.
Yaşamak dîni benim dînimdir.
Mü'minim: varlığa imanım var,
Her kanat bir melek eyler ikrâr,
Enbiyâdan yaşarım müstağni,
Bir örümcek götürür Hakka beni:
Kitâbım sahn-ı tabîat kitâbı,
Bendedir hayr ü serin esbâbı.
Varırım böyle der-i merkâde dek,
Ba's ü ukbâya mahal görmem pek.
Taşırım kalb-i şegaf-peymâda
Beşerin aşkını, âlâmını da.
Dîn-i hak bence, bugün dîn-i hayat!
Sen ne dersin buna, ey Molla Sırat?..

Tevfik Fikret

دوغرولق حب وفا، محویت
 مرحمت، خیر و محبت نصفت،
 صو کرا، بر شاعره ژانفوج دیه مک
 ایسته وجدانغه بونلر محرک .
 دوشونوب ایشله مک آیینمدر،
 یاشامق دینی بنم دیغدر .
 مؤمنم وارلغه ایمانم وار ،
 هر قاناد بر ملک ایلر اقرار .
 انبیادن یاشارم مستغنی
 بر اورومجک کوتورور حقه بنی .
 کتایم صحن طبیعت کتایی ،
 بنده در خیر و شرک اسبابی .
 وار یرم بویله جه هر قده دک ،
 بعث و عقبا یه محل کوریم پک .
 طاش یرم قلب شغف پیما ده
 بشرک عشقنی آ لامنی ده .
 دین حق بنجه بو کون دین حیات
 سن نه دیرسک بو کای ملا صراط ! . .

توفیق فکرت

Beşerin böyle dalâletleri var:
Putunu kendi yapar, kendi tapar.
Ara git deyrini, gez Kâbe'sini
Dinle tekbîri, işit çan sesini,
Göreceksin ki, bütün boşluktur,
Umduğun, beklediğin şey yoktur;
Düzme Allah'ı gibi Şeytân'ı,
Buda'sı, Ehrimen'i, Yezdân'ı;
Topunun hâlikı bir vehm-i cebîn!
Gölgeler, gölgeler... Onlarda derin
Bir karanlık sezerek çevrildim,
Acı bir darbe yiyip devrildim.
Şimdi bî-kayd-ı cinân ü nîran,
Süzerim fitratı hayrân hayrân!
Ben ne ma'bûd, ne mu'bid bilirim,
Kendimi hilkâte âbid bilirim.
Gökte binlerce mesâcid görürüm,
Onda vicdânımı sâcid görürüm.
Bu sücûd işte benim tââtım,
Bu ibadette geçer saatim.
Bu ibadette fahûr u hurrem,
Beni ben bir kayadan fark etmem.
Bir (küçük) minik kuşla biriz tapmakta:
Ben de tehlîl ederim, ishak da.

بشرک بویه ضلالتلری وار،
 پوتنی کندی یاپار ، کندی طاپار
 آرا ، کیت دبرینی ، کز کعبه سنی ،
 دیکله تکبیری ، ایشیت چاک سسینی .
 کوره جکسک که بوتون بوشلقدر
 اومدیفک ، بکله دیکک شی یوقدر ،
 دوزمه اللهی کبی شیطانی
 بوداسی ، اهرمنی ، یزدانی ،
 طوینک مبدعی بر : وهم جبین !
 کولکله کولکله اوئلرده درین
 بر قاراکلی سزه رک چوریلدم ،
 آجی بر ضربه ییوب دوریلدم .
 شیمدی بی قیدجنان ویزدان
 سوزهرم فطرقی حیران حیران .
 بن نه معبود ، نه معبد بیلیم ،
 کندیمی خلقتنه عابد بیلیم .
 کوکده بیکلرجه مساجد کوردم .
 اونده وجدانمی ساجد کوردم .
 بوسجود ایسته بن طاعانم ،
 بو عبادتله بکر ساعتیم .
 بو عبادتده فخور و خرم ،
 بن بنی بر قیادن فرق ایدهمم .
 بر کوچوک قوشله برم طایفهده
 بنده تهلیل ایدهرم اسحقده .

-Şevk-i cennetle hayâlim meşgûl,
Yüreğim havf-i cehennemle melûl,
-Ben de tırmandım ulu Tûbâ'ya,
Ben de çıktım Melce-i a'lâ'ya;
Ben de âşıktım ezân nağmesine,
Ben de koştumdu o Allah sesine;
Ben de tesbîh ü duâ, savm ü şalât,
Hepsini, hepsini yaptım, heyhât!
Çünkü telkinlere aldanmıştım;
Kandığın şeylere hep kanmıştım;
Bilmeden görmeden imân ettim,
Nefsimi dînime kurbân ettim;
Sevdim Allah'ı da, Peygamber'i de;
O alay kaldı bugün hep geride.
Anladım çünkü hakikat başka,
Başka yoldan varılırmış Hakka.
(Taptığın) Saydığın harikalar, mu'cizeler
Birer efsûn-ı zekâdır ki, beşer
Bî-tevakkuf açıyor sırlarını;
Mu'cizât ehli unutmuş yarını.
Muğfil ü muğfel o İsâ, Musâ;
Köhne bir kizb-i mutalsamdır âsâ.

شوق جنتله خیالم مشغول ،
 یوره کم خوف جهنمله ملول .
 بنده طرماندم اولو طوبایه ،
 بنده چیقدم ملاه اعلایه .
 بنده عاشقدم اذان نغمه سینه ،
 بنده قوشدمدی اوالله سسینه ،
 بنده تسبیح و دعا صوم و صلات
 هپسینی هپسینی یاپدم هیات ا
 چونکه تلقینلره آلدانمشم ،
 قانديڭك شیلره هپ قانمشم ،
 بیلمه دن ، کورمه دن ایمان ایتدم .
 سودم اللهی ده پیغمبری ده ،
 او آلائی قالدی بوکون هپ کریده
 آ کلام چونکه حقیقت باشقه
 باشقه یولدن واریلبرمش حقه .
 طايدېڭك خارقه لر ، معجزه لر
 بر رافسون ذکا در که بشر
 بی توقف آچبور سرلرینی
 معجزات اهلی اونو تمش یاربینی .
 صرسل و صرسل وعیسی ، موسی
 کهنه بر کذب مطالبه در عیسا .

TARÎH-İ KADÎM'E ZEYL
-BİR CEVÂB-

-Molla Sırat'a-
Buyurulmuş ki:

*"Şimdi Allah 'a söver... sonra, biraz bol para ver,
Hiç utanmaz, Protestanlara zangoçluk eder. "*

Ben ki üç beş pulu tercîhinden
Protestanlara zangoçluk eden
Şâirim. Zîver-i kürsî-i yakîn,
Şâir-i müctehid-i dîn-i mübîn
Hazret-i Molla Sırat'a, edebî
İhtirâmâtımı takdîm ile bî
Bî-tereddüd diyorum: Zangoçluk
Lütf-i tavsîline şâyân olduk;
Lâkin aldanma sakın, üstâdım,
Ben de bir parça muvahhid-zâdım.
Bana anlatma o ra'na dîni,
Bilirim ben de senin bildiğini;
Okudum ben de kitâb-ı gaybı,
Dinledim ben de hitâb-ı gaybı;
Ben de zâtın gibi câmi' câmi'
Dolaşıp Hâlîk'a oldum râki'.

تاریخ قدیمہ ذیل

— منلا صراطہ —

بن کہ اوچ ، بش پولی ترجیح دین
پروستانلرہ زانفوجلق ایدن
شاعرم . زیور کرسی یقین ،
شاعر مجتهد دین میں ،
حضرت منلا صراطہ ، ادبی .
احترامی تقدیم ایلہ بی
تردد دیورم زانفوجلق
لطف توصیفنہ لایق اولدق ،
لکن آلدانما صاقین استاد ،
بنده برپارچہ موحد زادم .
بیلیرم بنده سنک بیلدیکی .
اوقودم بنده کتاب غیبی ،
دیکلدم بنده خطاب غیبی .
بنده ذانک کبی جامع جامع
دولاشوب خالقہ اولدم را کم

Ne cehennemlerinde bir galeyân;
Ne nazarlar habîri mateminin,
Ne kulaklarda bir tanîn-i hazîn...
Kopsa bir zerre cism-i hilkatten,
Duyulur bir tazallüm olsun, sen
Göçüyorsun da Arş ü Ferş'inle
Yok tabî'atda bir inilti bile
Bilakis her tarafta kahkahalar,
Kizbe ancak riyâ ve humk ağlar!

SON

نه جهنملر كده بر غلیان
 نه نظر لر خیری مائك ،
 نه قولاقلرده بر طنین حزین ...
 قویسه بر ذره جسم خلقتدن
 طویولور بر تظلم اولسون ؛ سن
 کوچیورسكده عرش و فرشكده
 یوق طبیعتده بر ایكلی بیله ...
 بالعكس هر طرفده « قادیان » لر ،
 كذبه یالکز ریا و حق آغلار .

صوك

فی ۱۵ نیسان سنه ۳۲۱

-Ki, mesâmâtı kanla, yaşla dolu —
Hangi hâin tesadüfün işi bu?
Bunu bir Hâlik irtikâb etmez;
Halkeden mahveder, harâb etmez!..
İşte en zorlu hasmın ey Hallâk,
Seni arşında eyleyen ihnâk.
Bize vaktiyle zehr-i gayzından
Verdiğin cür'adır, odur bu yılan;
Bileceksin bu hasmı elbet sen:
Şübhe!.. En zâlim, en kavî düşmen.
Bize en mugfilâne taslîtin,
Yâhud en gâfilâne taglîtin.
(O) Bak bugün "hud'a, şeytânet, igvâ,"
Seni mülkünden eyliyor iclâ;
Üflüyor mabedinde meş'alini,
Kırıyor elleriyle heykelini.
Ve bütün kudretinle sen, mefluç
Çöküyorsun... Ne in'idâm-ı bürûc,
Ne savâ'ik, ne bir hübüv-ı jiyân,

- که ... مانی قانله ، یاشله طولو -
 هانکی خائن نصا د فک ایشی بو؟!
 بونی بر خالق ارتکاب ایتمز ،
 خلق ایدن محو ایدر خراب ایتمز!
 ایسته اُک زورلی خصمک ، اُی خلاق ؛
 سنی قارشیکده ایله بن اخلاق ...
 بزمه وقتيله زهر غیظکدن
 ویردیکک جرعه در ، اودر بویسلان .
 بیله جکک بو خصمی اُلت سن :
 شبهه . . . اک ظالم ، اک قوی دشمن ،
 بزمه اک مغفلا نه تسلیطک ،
 یاخود اک ظافلا نه تغلیطک .
 اوبوکون - خدعه ، شیطن ، اغوا ، -
 سنی ملککدن ایله یور اجلا ؛
 اوفله یور معبدکده مشعلکی ،
 قیریور آلرکله هیکلکی
 و بوتون قدرتکله سن مفلوج ،
 دوشیورسک . . . نه انعدام بروج ،
 نه صواعق ، نه بر هیوب ثیان ،

İki büklüm bir inkıyâd-ı sabûr...
Ben ki, hepsinden istibâh ederim;
Kime sorsam, diyor ki; "Yok haberim.
Kim bilir, belki hepsi vehmiyyât;
Belki aldanmak ihtiyâc-ı hayât?
Kim bilir, belki hepsi doğru da ben
Bî-haber kendi sehv-i hissimden
Varı "yok" bilmek istedim, yoku "var",
İştibâh... İşte töhmetim, ne zarâr?
Şübhe, bir nûra doğru koşmaktır;
Hakkı tenvir ukûl için haktır.
Kim bilir, belki bir adem mevcûd;
Belki ukbâ da var... Fakat bu vücûd,
Sun'u olmakla sani'-i ebedin
Neye olsun esîri bin derdin?
Hem niçin yoktan eyleyip îcâd
Sonra vermek zevâle isti'dâd?
(Vermek ancak zevâle isti'dâd)
Kim bilir, belki aslımız toprak,
Onu bir muztarib çamur yapmak

ایکی بو کلوم براتیاد صبور ...
 بن ، که هپسندن اشتباه ایده رم ،
 کیمه سورسه دی یورکه : یوق خبرم .
 کیم بیلور ، بلکه هپسی وهمیات ،
 بلکه آلدانقی احتیاج حیات ،
 کیم بیلور ، بلکه هپسی طوغروده بن
 بی خبر کندی سهو حسمدن ،
 واری یوق بیلک ایستهم ، یوقی وار .
 اشتباه ، ... ایتنه تهمتم ، نه ضرر ؟!
 شبهه برنوره طوغرو قوشمقدر ،
 حق تنور عقول ایچون حقدر .
 کیم بیلور ، بلکه بر عدم موجود ،
 بلکه عقباده وار.. فقط بووجود
 صنعی اولقله صانع ابدک
 نه به اولسون اسیری بیک دردک ؟
 هم نیچون یوفدن ایلوب ایجاد
 ویرمک آنجق زواله استعداد ؟!
 کیم بیلور ، بلکه اصلمن طویراق ،
 اونی بر مضطرب چامور یایمق

"Zahir ü bâtın ü semt ü basîr.
"Müstemendâne sahib-i nâsır,
"Zâtı her yerde hâzır u nâzır..
" Diye vasf eyliyorlar. En parlak
Sıfatın "Lâ-şerîke-Ieh!" ken bak,
Şu bataklıkta kaç şerikin var?
Hepsi kayyûm ü kadir ü kahrâr.
Hepsinin "Lâ-şerîke-leh!" sıfatı.
Hepsinin emr ü nehyi, saltanatı;
Hepsinin bir sipihr-i ilhâmı.
Hepsinin mihri, mâhı, ecrâmı;
Hepsinin bir hafâ-yi mescûdu,
Hepsinin bir behîşt-i mev'ûdu;
Hepsinin bir vücûdu, bir ademi,
Hepsinin bir nebî-i muhteremi;
Hepsinin cennetinde hûriler,
Hepsinin tu'me-i cahîmi beşer;
Hepsi halkından istiyor, makhûr

ظاهري و باطن و سمیع و بصیر ،
 مستمندانه صاحب و ناصر ،
 ذاتی هر یرده ناظر و حاضر ... »
 دیه وصف ایلورلر ؛ اك پارلاق
 صفتك « لاشريك له ، كن باق :
 شوبطالقد قاج شريكك وار ؛
 هپس قیوم و قادر و قهار .
 هپسك « لاشريك له ، صفتی ،
 هپسك امر و نهی ، سلطتی ؛
 هپسك بر سپهر الهامی ،
 هپسك مهری ، ماهی ، أجرای ،
 هپسك بر خفای مسجودی ،
 هپسك بر بهشت مو عودی ،
 هپسك بر وجودی ، بر عدمی ،
 هپسك بر نبی محترمی ،
 هپسك جنتده حوریلر ،
 هپسك طعمه جیمی بشرا ...
 هپس خلقندن ایسته یور ، مقهور

Şimdi aczin sükût-i giryânı,
Şimdi kahrın sahîl-i şükrânı;
Şimdi bir hutbe-i cezîl ü vecîz.
Şimdi sermende (şerminde) bir niyâz-ı marîz;
Şimdi bir hande, şimdi bir hafakan,
Şimdi dehşetli bir gırîveş olan
Mütelâtım tevelvülâtıyla
İnleyen kubbe-i tehî söyle!..
Söyle, sen her sadâya ma'kessin.
Şu heyâhây içine hangi sesin
Aksi — fevkında i'tilâ-fermûd
Olan — eyvân-ı Kibriya'ya su'ûd
Edebilmiş, ve söyle hangi duâ
Müstecâb olmuş?.. Ey ilâh-i semâ!
Seni âbâ-i dîn olanlardan:
Dinledim "Bî-şebîh ü bî-noksân,
"Hayy ü kayyûm ü kadir ü müte'âl,
"Bâsıtı'r-rızk. vâhibü'l-âmâl,
"Kahir ü müntakim alîm ü habîr,

شیمدی عجزك سـكوت كریانى ؛
 شیمدی قهرك سهیل شكرانى ؛
 شیمدی بر خطبه جزیل ووجیز ؛
 شیمدی شرمندہ بر نیاز مریض ؛
 شیمدی برخندہ ، شیمدی بر خفقان ،
 شیمدی دهشتی بر خربیش اولان -
 تلاطم تولولاتی ایله

ایکله یں قبه تی سویله !

سویله ، سن هر صدایه مکـكـك ،
 شو های ایچنده هانکی سک
 عکسی - فوقـندـه اعتلا فرمود
 اولان - آیوان کبریایه صعود
 ایدہ بیلش ، وسویله هانکی دعا
 مستجاب اولش ؟ . . ای آله سما ،

سـنی آباء دین اولانلردن

دیکله دم : « بی شییه وبی نقصان ،

« حی و قیوم و قادر و متعال ،

بسط الرزق ، واهب الامال ،

قاهر ومنتقم ، علیم و خیر ، .

Medfen-i fikr olan sahîfelerin!
Bunu kimden fakat ümîd edelim;
Bu azîm inkılâb-ı hilkati kim,
Hangi kuvvet ta'ahhüd eyleyecek?
Sâhib-i kâinat... Evet gerçek
Sâhib-i kâ'inât olan ceberût,
O takarrüb-şiken lîka-yı samût;
O, fakat aslı hep bu kavgaların!..
Ey semâ, ey suyûl-i ağsarı;
—Şimdi mestâne bir sürûd-i heves.
Şimdi zindan-girifte bir kuru ses;
Şimdi muhrik, ya şûh bir nakarat,
Bir geniş "Oh!", bir derin "Heyhat!";
Bir du'â, bir kasîde; şimdi halim.
Şimdi serkeş bir ihtizâz-ı nesîm;
Şimdi bir şekve-i garibâne,
Şimdi bir levm-i nâ-şikîbâne,
Şimdi bir lerze, nağme-i nakûs,
Şimdi bir sayha-i nakâre vü kûs;

مدفن فکر اولان صحیفه‌لرک !
 بوئی کیمدن فقط امید ایدم ؟
 بوعظیم انقلاب خلقتی کیم ،
 هانکی قوت تمهد ایلده جک ؟
 صاحب کائنات !.. اوت کرچک ،
 صاحب کائنات اولان جبروت !..
 اوتقرب شکن لقای صموت !..
 اوفقط اصلی هپ بوغوغالرک !...
 ای سماء ، ای سیول اعصارک
 شیمدی مستانه بر سررد هوس ؛
 شیمدی زندان گرفته بر قوروسس ؛
 شیدی محرق ، یاشوخ بر نقرات ،
 برکنیش « اووخ ! » بر درین هیات !
 بردعا ، بر قصیده ! شیمدی حلیم ،
 شیمدی سرکش بر اهزاز نسیم ؛
 شیمدی بر شکوه غریبانه ؛
 شیمدی بر لوم ناشمکیانه ؛
 شیمدی بر لرزه نغمه ناقوس ؛
 شیمدی بر صیحه نقاره وکوس ؛

Bilsem, ey kargalar ki, âkil-i hûn,
Her karanlık sizinledir meşhûn.
Fikre artık yeter tahakkümünüz;
Yaşanır pek güzel tegallübsüz.
Sizi târih eder himaye, gidin,
—Gece hem-râzıdır hayâdîdin.
Ve o matmûre-i tebâhîde
Boğulun... İşte en güzel müjde
(bu) Mutasavver dühûr-i âtiyeye;
İşte hürriyet-i hakîkıyye:
Ne muhârib, ne harb ü istilâ;
Ne tasallut, ne saltanat, ne şeka;
Ne şikâyet, ne kahr-ı istibdâd;
Ben benim, sen de sen, ne rab, ne ibâd!
O zaman ey kadîd-i nahnaha-kâr,
Şimdi "Ceng, ihtilâl, uhûd, ızfâr..."
Diye saydıkların kalır meçhûl;
Birer u'cûbe, yâ hikâye-i gül.
Yırtılır, ey kitâb-ı köhne yarın

بيلسم اى قارغىلار كە آكل خون
 هر قراكلق سزكله در مشحون ؛
 فكره آرتق يتر تحمكيز ؛
 ياشانير بك كوزل تغلبسز ،
 سزى تاريخ ايدر حايه ، كيدك ؛
 — كيجه همرازيدر حيا ديدك . —
 و او مطموره تباهيده
 بوغولك ... ايشته اك كوزل مزده ...
 بو تصور دهور آتیه به ؛
 ايشته حریت حقیقه :
 نه محارب ، نه حرب و استیلا ؛
 نه تسلط ، نه سلطنت ، نه شقا ،
 نه شکایت ، نه ظلم و استبداد ؛
 بن بنم ، سنده - من ؛ نه رب ، نه عباد ...
 اوزمان اى قديد نمنجه کار ،
 شمدي « جنك ، اختلال ، عهد ، اظفار ... »
 ديه صايد قلرك قالير مجهول ،
 برر اعجوبه ، يا حكاية غول ...
 پيرتيلير اى كتاب كهنه ، يارين

Ne "Aman!" bil, ne "Âh!" işit, ne "Yazık!".
Geçtiğin yer ölüm, elem dolsun;
Ne ekinden eser, ne ot, ne yosun;
Sönsün evler, sürünsün â'ileler;
Kalmasın hırpalanmadık bir yer;
Her ocak benzesin mezar taşına;
Damlar insin yetimlerin başına...
Bu ne vîcdân-güdâz şenâ, ne âr?
Yere geç satvetinle ey serdâr!
Her zafer bir harâbe, bir medfen;
Ey cihângir, utan şu makbereden!
(devril ey) Yıkıl, ey köhne taht-ı istiklâl;
Zîr-i kahrında inliyor ensâl!
Parçalan, ey şikeste-fer iklâl,
Şu yığınlarla ihtiyâc-ı sefîl
Hep senin, işte hep senin eserin!
Göz yaşından yapılma incilerin
Görsen artık nasıl yosunlanmış...
Size mâzî ne hisle aldanmış?

نه «آمان!» بیل، نه «آه!» ایشیت نه «یازیق!»
 کچدیکنک یر اولوم، الم طولس-ون؛
 نه اکیندن اثر، نه اوت، نه یوس-ون؛
 سونسون اولر، سورونس-ون عائلر؛
 قالماسین خیربالامدق بریر؛
 هراوجاق بکزه سین مزار طاشنه؛
 طاملر اینسین یتیملرک باشنه . . .
 بو نه وجدانگداز شنیعه، نه عار؛
 یره کچ سطلوتکله ای سردار!
 هر ظفر بر خرابه، بر مدفن؛
 ای جهانگیر، اوتان شو مقبره دین!
 ده وریل، ای کهنه تخت استقلال!
 زیر قهر کده ایگله یور انسال،
 پارچه لان، ای شکسته فر اکیل،
 شویغینارله احتیاج سفیل
 هپ سنک، ایشته هپ سنک اُتُرک،
 کوز یاشندن یاپله اینجولرک
 کورسه ک آراق نصل یوسونلاشمش . . .
 سزه ماضی نه حسله آلدانمش!...

O kadîdin o dişlek ağzında.
Sesinin ka'r-i ihtizâzında
Öyle mûhiş bir in 'ikâs-ı enîn
İşitir, öyle titrerim ki, zemîn
Sanırım lerze-gîr-i nefrîndir...
İndir, ey mahşer-i cidâl indir
Perdeler, sahne-i fecâ'atine!
Sönsün artık bu dâimî fitne.
Hele sen, ey kadîd-i an'ane-hâh.
Yetişir çizdiğin hutût-ı siyah!..
Biz sabâh isteriz sabâh; o uzun
Geceler nâ'imîne hayr olsun!
Kimsin ey gölge, sen ki, mest-i harâb
Ediyorsun zalâma doğru şitâb?!.
Kanlı birşeyle oynamış gibisin;
Belli, hem nev'îmin muharribisin.
Kahramanlık... Esâsı kan, vahşet;
Beldeler çiğne, ordular mahvet;
Kes, kopar, kır, sürükle, ez, yak, yık;

اوقدیدك اودیشلك اغترنده
 سنك قعر اهترازنده
 اویله موخش بر انعکاس این
 ایشیدیر ، اویله تیره رم که زمین
 صانیرم لرزه گیر نفریندر .
 ایندیر ، ای محشر جدال ، ایندیر
 پرده لر صحنه فجاعتکه ،
 سونسون آرتق بو آتشین فتنه !
 هله سن ای قدید غننه خواه ،
 یتشیر چیزدیکک خلوط سیاه .
 بز صبح ایستهرز صبح ، او اوزون
 کیجه لر ناآئینه خیر اولسون !
 کیمسک ، ای کولکه ، سن که مست خراب
 ایدیورسک ظلامه طوغرو شتاب ؟
 قانلی برشیله اوینامش کیمسک ،
 بللی ، هم نوعمک مخربیسک !
 قهرمانلق ... اساسی قان ، وحشت ،
 بلده لر چیکنه ، اردولر محوایت ،
 کس ، قوبار ، قبر ، سوروکه ، از ، یاق ، ییق ؛

Sonra artık alay alay üserâ...
Mutlaka bir muzaffer, on mağlûb;
Çiğneyen haklı, çiğnenen mâ'yûb.
Kahra alkış, gurûra secde: kerem
Zaf u zilletle dâima tev'em.
Doğruluk dilde yok dudaklarda;
Hayr ayaklarda, şer kucaklarda.
Bir hakikat: Hakikat-i zencîr:
Bir belâgat: Belâgat-i şemşîr.
Hakk kavînin demek, şerîrindir;
En celi hikmet: Ezmeyen ezilir!
Her şeref yapma, her saadet piç;
Herşeyin ibtidası, âhiri hiç.
Din şehîd ister, âsümân kurbân;
Her zamân her tarafta kan, kan, kan!..
Söyler, inler, sayıklar; elhâsıl
Beşerin anlatır ne yolda, nasıl
Bu sakâmetli ömrü sürdüğünü;
Görürüm kanların köpürdüğünü,

صوگرا آرتق آلاى آلاى اسرا ...
 مطلقا بر مظهر ، اون مغلوب ؛
 چيكنه بن حقلی ، چيكنه بن معيوب ،
 قهره آلفيش غروره سجده ؛ كرم
 ضعف و ذلالت دائما توأم ؛
 طوغر و لق دلدە يوق ، دودا فلرده ؛
 خير آيا فلرده ، شر قوجا فلرده .
 بر حقيقت : حقيقت زنجير ؛
 بر بلاغت : بلاغت شمشير ؛
 حق قوينك ، ديمك شرير كدر ؛
 اك جلى حكمت : از مدين ازيلير ،
 هر شرف ياپمه ، هر سعادت پيچ ؛
 هر شيدك ابتداسى آخرى هيچ ،
 دين شهيد ايستر ، آسمان قربان
 هر زمان هر طرفده قان ، قان ، قان !
 سويلر ، ايكلر ، صايقلار ، الحاصل
 بشله آكلاتير ، نه يولده ، ناصل
 بوسقامنلى عمرى سورد يكنى ؟
 كوردورم قانلرك كو يورد يكنى ...

Sürünen heykel-i kadîd... Onu gâh
Durdurup manzarımda bî-ikrâh
Sorarım eski hâtırâtından.
O biraz feylesof, biraz sırtlan,
Ve bütün gılzatiyle bir hortlak;
Leyl-i nisyân-ı kabri yoklayarak
Muhtenik paslı bir talâkatle
Bana başlar birer birer nakle
Mütevâlî şüûn-i edvârı:
Hep felâket, elem yığıntıları!
Ne zaman geçse bir ketîbe-i şân,
Dâima reh-güzâra hûn-efşân
Bir bulut sâye-bâr olur; mutlak
Başta, en başta kanlı bir bayrak,
Onu bir kanlı tâc eder tâkîb.
Sonra hûnin vesâil-i tahrîb:
Mızrak, yay, kılıç, topuz, balta,
Mancınık, top tüfek, sapan... Arada
Kanlı âmirleriyle cünd-i vegâ:

سـورونن هیکل قدید . . . اوئی گاه
 طور دیروب منظر میده ، بی اکراه
 صور ارم اُسکی خاطر اتندن ؛
 او بر آ از فیلسوف ، بر آ از صیرتلان ،
 و بشون غلظتیه بر خورتلاق ،
 لیل نسیان قبری یو قلا یه رق
 مختق ، یاصلی بر طلاقته
 بکا باشلار برر برر نقله
 متوالی شون ادواری ؛
 هب فلاکت ، الم ییقلری !
 نه زمان کجه بر کتیبه شان
 دائما رهگذاره خون افشان
 بر بولوط سایبار اولور ؛ مطلق
 باشده الک باشده قاتلی بر بایراق ،
 اوئی بر قاتلی تاج ایدر تعقیب ؛
 سوکره خونین و سائل تخریب ؛
 میزراق ، یای ، قلنج ، طوپوز ، بالطه ،
 منجنیق ، طوب ، صاپان ، تفنک ... آرده
 قاتلی آمرلیله جند وفا ؛

TÂRÎH-İ KADÎM

Beşerin köhne sergüzeştinden
Bize efsâneler terennüm eden;
Bizi, âbâ-i bî-vücûdumuzun
Cevf-i mâzîde bir siyâh ve uzun
Gece teşkil eden hayâtından
Ninniler ihtira edip uyutan;
Bize en doğru, en güzel örnek,
Diye geçmiş zamânı göstererek:
Gelecek günlerin geçen geceden
Farkı yok, hükmü yok, zehâbı veren;
Ve cebîninde altı bin yıllık
Buruşuklarla şübheler karışık.
Seri, mâzîye — yâni rüyâyâ —
Pâyı, atî denen heyûlaya

تاریخ قدیم

بشرک کهنه سرگذشتدن
بزه افسانه‌لر ترسم ایدن ؛
بزی آباء بی وجودمشرک
جوف ماضیده بر سیاه و اوزون
کیجه تشکیل ایدن حیاتندن
نیلر اختراع ایدوب اویوتان ؛
بزه اک طوغسرو ، اک کوزل اورنک
دییہ اول زمانی کوستره‌رک
کله‌جک کونلرک کچن کیجه‌دن
فرق یوق ، حکمی یوق ذهابی ویرن ؛
وجیننده آلتی بیک ییلاق
بوروشوقلرله شہہ‌لر قاریشیق ؛
سری ماضیہ ، یعنی رؤیایہ ،
پایی آتی دینن هیولایہ

Bir yâreli kuş çırpınıyor sanki telinde,
Çıkmakta bu âvâz o garibin ciğerinden;
Udun mu hüner, yoksa o cânânın elinde
Bir feyz mi var kim daha mu'ciz hünerinden?..
Billâh o eldir koparan rûhu yerinden!

Çal, ben de olup "ah!" larımla sana dem-sâz,
Çâk eylemedir sîne-i aşkı emelim, çal!
Te'sîr-i tarâbla olarak ma'il-i pervâz,
Tâ arş-ı ilâhîye kadar yüксеlelim, çal!
Çal sevdiceğim, çal meleğim, çal güzelim... Çal!

بریاره لی قوش چیرنبور صانکه تلنده ،
 جیقمقده بو آواز او غریبک جکرندن ؛
 عودک می هنر ، یوقسه او جانا ملک آئنده
 بر فیض می وار کیم داها معجز هنرنندن ؟ ..
 بالله ، او آلدرد قویاران روحی برندن !

چال ، بن ده اولوب « آه ! » لرمله سکا دمساز ،
 چاک آیلهمه در سینۀ عشقی املم ، چال !
 تأثیر طریله ایدرک قول قوله پرواز
 تا عرش الهی به قدر یوکسکه لم ، چال !
 چال سودیجکم ، چال ملکم ، چال کوزلم ... چال !

EY YÂR-İ NAĞAM-KÂR!

Çal, ben de olup şevk ile ahengine peyrev,
Dillerdeki sevdâları cûşân edelim, çal!
Çaldıkça doğar gönlüme eş'âr-ı nev-â-nev;
Her nağmene bir şi'rimi kurbân edelim, çal!
Çal, âlem-i ervâhı da raksân edelim, çal!

İ'lân ediyor aşkını her nağme sesinde,
Giryân oluyor savt-ı hazîninde muhabbet:
Ervah kanatlanmış uçar pîş ü peşinde;
Bahşetmede ahengine bir neş'eli rikkat
Gûyâ o kanatlardan uçan nefha-i cennet.

Ey gıpta-ı nahîd, ki zîr ü bem-i sâzın
Eflâki de, ecrâmı da inletse revâdır;
Ey reşk-i melâ'ik, nağam-ı rûh-nevâzın
Cennetlere, hürîlere cân-bahş-ı safâdır...
Bak ağlıyorum, giryeme bin hande fedâdır!

Zabteyleyebilsin mi gözüm eşk-i revânı?
Titrer, bu nevâ gûşuma geldikçe, sebâtım;
Ey yâr-ı nağam-kâr, sakın kesme nevânı:
Vur, kopsa da mızrâbın ile tar-ı hayâtım;
Çal, şimdi; şu an olsa da ân-ı sekerâtım!

ای یار نغمکار !

چال ، بنده اولوب شوق ایله آهنگکه پیرو ،
دلرده کی سودالری جوشان ایدهلم ، چال !
چالده طوغار کوکله آشعار نوانو ،
هرنغمه که بر شعری قربان ایدهلم ، چال !
چال ، عالم ارواحی ده رقصان ایدهلم ، چال !

اعلان ایدیور عشق کی هرنغمه سکده ،
کریان اولیور صوت حزینکده محبت ،
أرواح قاناتلانش اوچار پیش وپسکده ،
بخش ایتمده آهنگکه برنشتمی رفت
کویا او قاناتلردن اوچان نفعه جنت .

ای غبطه ناهید ، که زیروم سازک
أفلا کی ده ، أجرای ده ایکلته روادر ،
ای رشک ملائک ، نم روحنوازک
جنتلره ، حوریلره جاببخش صفادر ...
باق آغلیورم ، کریمه بیک خنده فدادر !

ضبط ایلیمیلین می کوزم آشک روانی ؟
نیتلره ، بو نوا گوشه کلدیجه ، شبام ،
ای یار نغمکار ، صاقین کسه نواستی :
وور ، قوپسده مضراپک ایله تار حیاتم ،
چال ، شیمدی ، شوآن اولسده آن سگرام !

BAHÂR-I TERÂNE-DÂR

Sabâ eser, gusûn-i ter
Ki mûrg-ı aşka lânedir,
Fısıldaşır, sükût eder...
Bu bir güzel terânedir.

Akar çağıl çağıl o su,
Ki bağlara revânedir;
Meler başında bir kuzu...
Bu bir güzel terânedir.

Çoban kaval çalar, onun
Hayatı şâirânedir;
Güler perisi tarlanın...
Bu bir güzel terânedir.

Öter hezâr-ı nağme-ger,
Ki şevki bî-behânedir;
Öter, öter, öter, öter...
Bu bir güzel terânedir.

Fakat şu tıfl-ı cân-rübâ
Ki rûhtan nişânedir,
Gülerken ağlıyor...bana
Bu en güzel terânedir!

بهار ترانه‌دار

میا آسر ، غصون تر
که صرخ عشقه لانه‌در ،
فیصلداشیر ، سکوت ایدر ...
بو بر ~~کوزل~~ ترانه‌در .

آثار چاغل چاغل او صو ،
که باغله روانه‌در ،
مه‌لر باشنده بر قوزو ...
بو بر ~~کوزل~~ ترانه‌در .

جوبان قاول چالار ، آنک
جیانی شاعرانه‌در ،
کولر پریمی تارلانک ...
بو بر ~~کوزل~~ ترانه‌در .

اوتر هزار نغمه کر ،
که شوق بی بهانه‌در ،
اوتر ، اوتر ، اوتر ، اوتر ...
بو بر ~~کوزل~~ ترانه‌در .

قسط شو طفل جانرہا ،
که روحدن نشانه‌در ،
کولرکن آغلیور ... بکا
بو آک ~~کوزل~~ ترانه‌در !

ANLAŞILMASIN

Bir çehre isterim ki, hayâl, anlaşılmasın;
Bir nükte-i cemâl ki lâl, anlaşılmasın.

Bir yüz, o bir tebessüm-i hülyâ ki müncelî;
Ancak nedir o yüzdeki hâl, anlaşılmasın.

Hep münkeşif hadâyık-ı esrârı gözlere,
Baktıkça sonra ayn-ı zılâl, anlaşılmasın.

Bir tıfl-ı münfa'il gibi gülsün teessürü;
Renginde hîç nisâb-ı melâl anlaşılmasın.

Kalsın o dîdelerdeki râz-ı emel nihân,
Gönlüm diler ki rûh-ı leyâl anlaşılmasın.

Müjgân-ı sâye-perveri setreyliyor gibi
Tahrîr-i gamzesinde meâl anlaşılmasın.

Fikrim nüfuz eder gibi olsun hafâsına
Lâkin hayır, o sihr-i cemâl anlaşılmasın.

Her hâli anlaşılrsa da bir ihtimâl ile
Zîr-i lebinde gizli suâl anlaşılmasın.

Pîşinde ben şikâyet-i hasretle ağlayım
Gülsün... Fakat bu va'd-i visâl anlaşılmasın!

آ کلاشلماسین

بر چهره ایستهرم که ، خیال ، آ کلاشلماسین ؛
بر نکتہ جال که لال ، آ کلاشلماسین .

بر یوز ، او بر تبسم خولیا که منجلی ؛
آنجا که نهدر او یوزده کی حال ، آ کلاشلماسین .

هپ منکشف حدایق اُسراری کوزلره ،
باقدغه صوکره عین طلال ، آ کلاشلماسین .

بر طفل منفعل کی کولسون تأثری ،
رنکنده هیچ نصاب ملال آ کلاشلماسین .

قالسین اودیده لرده کی راز امل نِهان ،
کو کلم دیلر که روح لیال آ کلاشلماسین .

مژگان سایه پروری ستر ایلپور کی
تقریر غمزه سنده مال آ کلاشلماسین .

فکرم نفوذ ایدر کی اولسون خفاسته ؛
لکن خاییر ، اوسر جال آ کلاشلماسین .

هر حالی آ کلاشلماسه ده بر احتمال ایله .
زیر لبندہ کیتری سوال آ کلاشلماسین .

پیشنده بن شکایت حسرتله آغلام ،
کولسون ... فقط بو وعد وصال آ کلاشلماسین !

GİRİYE-İ HÜSRÂN

Ağla ey şî'r-i nâtüvân, ağla..
Öldü rûhumda mübtesim âmâl
Şimdi öksüz, kefen-bedûş-i melâl
Geziyor serseri perî-i hayâl.

Ağla, ey rûh-ı gam-nişân, ağla..
Söndü şî'rimde parlayan hisler;
O alevler, o tûde tûde serer
Şimdi efsûrde bir avuç ahker.

Ağla ey çehre-i hazân, ağla..
Dondu kalbimde ağlayan heyecân
Şimdi ben mâtemiyle vakf-ı hazân
İsterim bir bükâ-yı bî-pâyân

Ağla, ey şî'r-i nâ-tüvân, ağla
Ağla, ey rûh-ı gam-nişân, ağla;
Ağla, ey çehre-i hazân, ağla..
Ağlayın, giryeye belki sâridir,
Bana bir cüşiş-i bükâ getirir!

کریهٔ خسران

آغلا ، ای شعر ناتوان ، آغلا ...
 تولدی روحده مبتسم آمال ؛
 شیمدی اوکوز ، کفن بدوش ملال ،
 کزیور سرسری پری خیال .

آغلا ، ای روح غمناک ، آغلا ...
 سوندی شعرده پارلایان حسلر ؛
 او آلور ، اوتوده توده شرر
 شیمدی افسرده بر آوچ أخکر .

آغلا ، ای چهرهٔ خزان ، آغلا ...
 طوکدی قلبده آغلایان هیجان ؛
 شیمدی بن ماتمبله وقف خزان ،
 ایستهرم بر بکای بی پایان .

آغلا ، ای شعر ناتوان ، آغلا ؛
 آغلا ، ای روح غمناک ، آغلا ؛
 آغلا ، ای چهرهٔ خزان آغلا ...
 آغلابک ، کریه بلکه ساریدر ،
 بکا بر جوشش بکا کتیرر !

NEŞ'ESÎZ

Etmiş gibi nâtıkam teverrüm,
Her lafzım bir su'âl-i faci
Şi'rimdeki şîve-i te'ellüm
Râci bana, hep bu acze râci.

“Söz gölgesidir tahassüsâtın;”
Derler; bu hatâ değilse, eyvâh;
Ben ağlıyorum, gülen hayâtın
Bir gölgesidir yüzümde gümrâh.

Bak, ister isen, o şevkâ aldan;
Zannetme fakat ferâhlı bir his
Rûhumda medârıdır neşâtın...

Yok farkı bu reng-i inbisâtın
Bir mezhere-i hazana akis
Bir kavs-ı kuzah parıltısından!

نشته سز

ایتمش کبی ناطقه م تورم ،
هرلفظم بر سعال فاجع ؛
شمرده کی شیوه تألم
راجع بکا ، هب بو عجزه راجع .

« سوز کولکه سیدر تحسانک ، ،
دیولر ، بو خطا دکلسه ، آیواه ؛
بن آغلیورم ، کولن حیاتک
بر کولکه سیدر یوزمده گمراه .

باق ، ایسترسه ک ، او شوقه آلدان ؛
ظن ایتمه فقط فرحلی بر حس
روحمده مداریدر نشاطک ...

یوق فرق بو رنک ابساطک
بر مزهره خزانه عا کس
بر قوس قزح پارلتیسندن !

Yazık deęil mi fakat nazlı bir vücûd-ı melek
Sevilmeden ölmek?..

Senin yerinde olaydım, hayır, severdim ben;
Ve kendi hüsnümü başlardım önce sevmekten.

Bu rûh için bir hak
Biraz da kendini sevmek deęil midir, yaşamak?.

يازيق دكلى فقط نازى بر وجود ملك
سوله دن تولىك ؟ ..
سنگ یرکده اولایدم ، خاییر ، سوردم بن :
وکندى حسنى باشلاردم اوکجه سومکدن .
بو روح ایچون بر حق :
برآزده کندينى سومك دکلدر یاشامق! ..

SENİN YERİNDE...

Senin yerinde olaydım, güzel çocuk, bilsen
Neler yapardım ben,
Neler yapardım o mübhem nazarlı gözlerle...

Senin yerinde olaydım o hüsn-i esmerle,
O tazelikle, o şûh
Edâ-yı hâr-ı şebâbınla, pür-harâret-i rûh,

Bütün gönülleri meshûr-i iştiyâkım eder,
Ve bî-sebeb muğber,
Uzaklaşırdım... O bî-çâre kalbler o zamân

Muhabbetikle, firâkımla mübtehil, nâlân
Sönüp giderlerken
Durur gülerdim uzaktan, semâ-yı hüsnümden.

Senin yerinde olaydım, bütün şümûs-i garâm;
Zebûn u bî-aram,
Dönerdi titreşerek pîş-i iğtirarımda:

Senin yerinde olaydım, leb-i vekarımda
Ölür de bûselerim,
Huzûz-ı aşkına olmazdı kimsenin hadim.

سنگ یرکده ...

سنگ یرکده اولایدم ، کوزل چوجوق ، بیلکه
نه لر یاپاردم بن ،

نه لر یاپاردم او مبهم نظری کوزلره ...

سنگ یرکده اولایدم او حسن اُسمرله ،
او تازه لکله ، اوشوخ

أدای حار شبابکله ، پر حرارت روح ،

بوتون کوکلری مسحور اشتیاقم ایدر ،
وبی سبب مقبر ،

اوزاقلاشیردم ... او بیچاره قلبلر او زمان

محبتمله ، فراقله مبتهل ، نالان
سونوب کیدرلرکن

طورور کولردم اوزاقدن ، سای حسمدن .

سنگ یرکده اولایدم ، بوتون شمس غرام ،
زیون وبی آرام ،

دو نردی تیتره شهرک پیش اغترارمده ،

سنگ یرنده اولایدم ، لب وقارمده
تولورده بوسه لرم ،

حظوظ عشقنه اولمازدی کیمسه نك خادم .

AYRILMAM!

Bir siyah inci, pür-emel, saçının
Nazlı kıvrımlarında saklanıyor,
Büyüyor gâh, gâh ufaklanıyor...
Ben olaydım bu... Yok, inanma sakın;
İnci olsam denizden ayrılmam!

Sarı bir gül ipekli korsajının
Nefha-i lerzişiyle gaşy oluyor,
Orda mes'ûd u muhteşem soluyor...
Ben olaydım bu... Yok, inanma sakın;
Ben gül olsam filizden ayrılmam!

Umk-ı safiyyetinde çeşmânın
Bana bir başka inci arz ediyor,
“Bendedir güllerin latîfi!” diyor...
Ey güzel gözler, işte siz inanın:
Ölürüm ben de sizden ayrılmam!

آیرلام

برسیاه اینجی ، پر امل ، صاچک
نازلی قبور یلرنده صاقلانیور ،
بویویور گاه ، گاه اوافقلانیور ...
بن اولایدم بو... یوق ، اینانما صاقین :
اینجی اولسهم دکزدن آیرلام !

صاری برکل اییکلی قورساژک
نفحه لرزشیله غشی اولیور ،
اورده مسعود و مبتسم صولیور ...
بن اولایدم بو... یوق ، اینانما صاقین :
بن کل اولسهم فیلیزدن آیرلام !

عمق صاقیتنده چشماک
بکا بر باشقه اینجی عرض اییدیور ،
« بندهدر کلرک لطینی ! » دییور...
ای کوزل کوزلر ، اشته سز ایناتک :
اولورم بنده سزدن آیرلام !

BİR SABÂH İDİ

Latif bir sabâh idi, tahattur eyliyor musun?
Kenâr-ı bahre gizlice seninle eyleyip şitâb,

-Şu âlem-i sefâletin gevâh-ı esfeliyyeti-
Siyah bir taş üstünü neşimen ettik intihâb

Senin letâfetin muhabbetim kadar güzel:
Bir yanda penbe bir deniz, o yanda mâî bir sehâb.

Nümûde-i hayâl olan o zarâif-i emel gibi
Mükevenât uzak yakın, ne varsa gark-ı âb ü tâb

Duvaklı bir gelin süsü verirdi karşı sâhile
Gubâr-ı nûra benziyen hafif ü sâf bir nikâb.

Düşer de gâh bir varak meyâne-i sükûnuna,
Hemân kalırdı çîn-i ihtilâç içinde sath-ı âb.

Bütün bu levha andırırdı bir harim-i vuslatı,
Görürdük onda bir perî-i subhu nîm mest-i hâb..

بر صبح ایدی ...

لطیف بر صبح ایدی، تخطر ایلورمیک ؟
کنار بحره کیزلیجه سنکله ایلوب شتاب ،

— شو عالم سفالتک کواه أسفلتی —
سیاه بر طاش اوستنی نشیمن ایتدک انتخاب .

سنک لطافتک ، نیم مجتم قدر کوزل :
پویانده پنبه بردکر ، اویانده مائی بر سحاب .

نموده خیال اولان ظرائف امل کبی
مکونات ، اوزاق یاقین ، نه وارسه غرق آب وتاب .

دوواقلی بر کلین سوسی وبردردی قارشی ساحله
غبار نوره بکزه بن خفیف و صاف بر نقاب .

دوشردی کاه بر ورق میانه سکونه ،
هان قالبردی چین اختلاج ایچنده سطح آب .

پوتون بو لوحه آ کدبردردی بر حریم وصلتی ،
کوروردک اونده بز پری صبحی نیم مست خواب ...

Aslâ düşünmemiştî; bugün rahş-i tali'in
Birden sukûtu böyle hazîz-i felakete,
Kalbinde en derin yaralardan büyük, derin
Bir rahne açtı; çöktü yiğit gavr-ı nekbete.

Akşamdı karşı dağların üstünden âfitâb
Hûnîn kefenleriyle inerken mezârına,
Bî-çâre bir ümîd ile, makhûr-ı ıztırâb,
Davrandı, sonra düştü yolun bir kenârına.

أصلا دوشونمه مشدى ؛ بوكون رخش طالملك
بردن سقو ملی بویه حضيض فلا کته ،
قلبنده أک درین یاره لردن بویوک ، درین
بر رخنه آجدی ؛ چوکدی بیکیت غور نکته .

آقشامدی ، قارشى طاغلرک اوستندن آفتاب
خونین کفنلریله اینرکن منارینه ،
بیچاره برامید ایله ، مقهور اضطراب ،
طاوراندى ، صوکره دوشدی یولک بر کنارینه

BİR TABLO

Pür-i'tinâ demin pey-i azminde yükselen
Tozlarla şimdi örtülü, mecrûh u münkesir.
Âlâm içinde cân veriyor; ordudan gelen
Her sayha-i zafer ona bir ayrı darbedir.

Düşmüş türâba zırh u silâhıyla bir yığın
Enkâz-ı âhenîn gibi; hûn-ı celâdeti
Akdıkça dalga dalga, cebîninde toprağın
Bir çîn-i hande farkediyor çeşm-i nefreti.

Her şey onunla eğleniyor sanki: Yer, havâ,
Her şey; ciğerlerinde yanan ateş-i gazez
Gittikçe iştîdâd ediyor bir boğuk sadâ
Rûhunda inliyor, sitem-âlûd ü pür-taleb.

Bir zerrecik hayât ü mecâl... İşte en büyük
Maksûd-ı rûhu; işte bütün hırs u hasreti...
Ölmek... dövüşmeye başlanmadan, çürük
Bir dal kadar dayanmadan ölmek... Bu zilleti

بر تابلو

پر اعتنا ، دهمین پی غزمندہ یو کسه لن
توزلرله شیمدی اورتولو ، مجروح ومنکسر ،
آلام ایچنده جان ویریور : اوردودن کلن
هر صبحه ظفر اوکا بر آیری ضربه در .

دوشمش ترابه زره وسلاحيله بریغفن
أنقاض آهنین کبی ؛ خون جلادنی
آقدجه طالغه طالغه ، جیننده طوپراغک
بر چین خنده فرق ایدیور چشم نفرقی .

هرشی اونکله اُ کله نیور صانکله : یر ، هوا ،
هرشی ؛ جکرلرنده یاتان آتش غضب
کیندکجه اشتداد ایدیور ، بر بوغوق صدا
روحنده ابکیور ، ستم آلود ویر طلب .

بر ذره جک حیات ومجال ... ایشه اُک بویوک
مقصود روحی ، ایشه بوتون حرص وحسرتی ،
تولک ... هنوز دوکوشمکه باشلانمهدن ، چوروک
بر دال قدر طایانمهدن تولک ... بو ذلتی

ÂŞÎYÂNE-İ LÂL

Yosunlu bir adacık, ortasında ummânın,
Ufukta bir sıra kûh-sâr-ı âhenîn-manzar;
Sönük likâ-yı sükûn-perverinde deryânın
Veremli bir kamerin aksi muttasıl ağlar.

Gören sanır ki bu bir medfen-i serâ'irdir,
Sükût o mertebe carî denizde, sâhilde;
Duran Bürûdet-i matem dil-i heyâkilde
Bu levha-i ademin her yanında zâhirdir.

Sabah olur, o Bürûdet geçer; fakat müzmin
Sükûn-ı mevki'i bir nefha eylemez ihlâl...
Yegâne şahid-i hüznü bu levha-i ademin
Bakıyye-i medeniyyet bir âşiyâne-i lâl.

آشیانه لال

یوصونلو بر آطه جق اورطه سنده عمانك ،
افقده بر صیره كهسار آهنین منظر ؛
سونوك لقای سکون پرورنده دریانك
ورملی بر قرك عكسی متصل آغلار .

کورن صانیرکه بو یر مدفن سرائردر ،
سکوت اومرتبه جاری دکزده ، ساحله ؛
طوران برودت مام دل هیا کله
بولوچه عدمك هر یاننده ظاهر در .

صبح اولور ، او برودت کچر ؛ فقط مژمن
سکون موقی بر نفحه ایله من اخلال ...
یکانه شاهد حزنی بولوچه عدمك
بقیه مدنیت بر آشیانه لال .

NAKŞ-I NAZENÎN

Çamlar arasında nîm-manzûr,
Ârâyişi sîne-i zılâlin,
Timsâli serâçe-i hayâlin,
Revzenleri mâî tülle mestûr

Bir köşk idi âşiyân-ı aşkım.
Çamlar zümrüdiü şeh-periydi,
Sevdâ yatağında bir periydi;
Koynunda geçip zamân-ı aşkım

Olmazdım bir dakîka bî-dar.
Perverde-i gonçe-zâr-ı vuslat;
Pür-zemzeme bir bahâr-ı vuslat;
Eylerdi önümde haşr-i ezhâr.

Pîşimdeki levha-i berîne
Bir lem'a konardı her seherden,
Düşmezdi sehâ'ib-i kederden
Bir gölge bu nakş-ı nazenîne...

نقش نازنین

چاملر آره سنده نیم منظور ،
آرایشی سینۀ ظلالک ،
تمثالی سراچۀ خیالک ،
روزنلری مائی تولله مستور

برکوشک ایدی آشیان عشقم .
چاملر زمردلو شهریدی ،
سودا یاتاغنده بر بریدی ؛
قوشنده کچوب زمان عشقم

اولمازدم بردقیقه بیدار .
پرورده غنجه زار وصلت ،
پر زمزمه بر بهار وصلت
ایلردی اوکده حشر ازهار .

پیشده کی لوحه برینه
بر لاله قوناردی هر سحردن ،
دوشیزدی سحائب کدردن
بر کولکه بونقش نازینه ...

HAYÂL-Î ZÂ'İR

Gurûb edip de güneş bir veremli tâze gibi
Çökünce mağribe reng-i memât olan zulmet;
Çıkar yakındaki bir külbeden cenâze gibi
Perîde reng-i tahassür, melûl, bî-takat;
-Bakılsa hüsnüne subh-ı şebâbdan terdir,
Bakılsa vechine hem-reng-i şam-ı esmerdir;
-Yürür dikenler içinde hayal-i zî-vahşet...

Kılar ümîdi kadar ince bir yolu ta'kîb,
Tarîk-ı ömrü gibi müntehî o yol ademe;
Alîl bir çamın altında bir mezâr-ı garîb;
Ki müntehâ-yı azîmet o şeh-rev-i eleme,
Mezâr-ı yâr, bu bir kabza hak-i muğberdir;
Hazan-resîde çemen sanki sût-re-i zerdir
Mezâr-ı yâre bu bir kabza hak-i muhtereme...

Gören zavallıyı kabrin başında, zanneyler
Ki na'ş-ı yâridir, etmiş soluk kefenle zuhûr;
Bulur yerinde o bed-baht-ı aşkı necm-i seher
Bükâ-yı hicr ile sa'at-ı leyl eder de mürûr.
Nedir bu sahne-i matem, nedir nedir, Yarab?
Donuk ziyâlı nücûmuyla âsumân her şeb
Döker bu levha-i hicrân-me'ale girye-i nûr

خیال زائر

غروب ایدوبده کونش بر ورمی تازه کبی
چو کنبه مغریه رنك محات اولان طلعت ،
چیقار یاقینده کی بر کلبه دن جنازه کبی
پریده رنك تحسر ، ملول ، بی طاقت ،
باقلسه حسنه صبح شبا بدن تر در ،
باقلسه وجهه همرنك شام اُسردر ،
بورور دیکنلر ایچندن خیال ذی وحشت ...

قیلار امیدی قدر ایجه بریولی تعقیب ،
طریق عمری کبی منتهی او یول عدمه ،
علیل بر چامک آلتنده بر مزار غریب ،
که منتهای عزیمت اوشیرو آله ،
مزار یار ، بو بر قبضه خاک مغرور ،
خزاترسیده چمن صانکه ستره زردر
مزار یاره بو بر قبضه خاک محترمه ...

کوردن زواللی بی قبرک باشنده طنن ایلر
که نعلش یاریدر ، ایشش صولوق کفنه ظهور ،
بولور برنده اوبد بخت عشقی نجم سحر
بکای هجر ایله ساعات لیل ایدرده مرور .
نهدر بوسحه ماتم ، نهدر نهدر ، یارب ؟
طوگوق ضیالی نجومیله آسمان هرتب
دوکر بولوحه هجرانمآله ککریه نور .

Geldiler bir de on adım öteme,
Geçtiğim yol geniş değil zaten;

Bakınırdım hazerle dört yanıma,
Aranırdım yakında bir me'men;

Bulmayınca ne çare, bastonumu
Siper aldım geçip giderlerken...

Bir taş üstünde bir çocuk durmuş,
Oluyordu bu hâle kakhaha-zen;

Beş yaşında ya var ya yoktu, meğer
Çobanıymış ineklerin bu gülen

O çocukcağıza bir sürü ineğin
Şaşakaldımdı irtibâtına ben!

كەلدېلر ايشته اون آدىم اوتەمە ،
كچدىكم يول كنىش دىكل ذاتا ،

باقىنىردم حذرله دىرت يانمە ،
آوانىردم ياقىندە بر مأمىن ؛

بولمايىچە ، نە چارە ، باستونمى
سېر آلدەم كچوب كىدرلر كىن ...

برطاش اوستندە برچوجوق طورمش ،
اوليوردى بو حالە قەقەزىن ؛

بىش ياشندە ياوار يا بوقدى ، مكر
جوبانىش كچىلرك بوگولن .

برچوجوجىغزە برسورو او كوزك
شاشە قالدم بو اتقىادىنە بىن !

Bir tutam ot yeyip de gitmek için
Belli, gezmiş nice beyabânlar;
Def-i zehr-i harâret etmek için
Suya dalmış zavallı hayvanlar...

Yine bir gün, beş altı yıl evvel,
Ediyordum güzer bu mevki'den;

Yine mihr-i pür-ateş-i temmuz
Olarak muttasıl şerâre-fiken,

Yakıyordu şua'ı ortalığı;
Ne çayır vardı yanmadık ne çemen.

Yoktu rüzgâr, o gün havâda bile
Kalmamıştı mecâl-i fekk-i dehen.

Pek bunaldım, biraz teneffüs için
Sâhili etmek istedim mesken.

Nâgehân oldu karşıdan peydâ
Bir sürü çar-pâ-yı küh-beden

Suya doğru kemâl-i heybetle
Koşuyorlardı, hep küşâde-resen.

بر طوتام اوت ییوبده کیتک ایچون
بللی ، گزمش نیجه بیابانلر ،
دفع زهر حرارت ایتک ایچون
صویه دالمش زواللی حیوانلر ...

ینه برکون ، بش آتی ییل اول ،
ایدیوردم کذر بو موقعدن ،

ینه مهر پر آتش تموز
اوله رق متصل شراره فکن ،

باقیوردی شعاعی اورطه لنی ،
نه چاییر واردی یا نمدق نه چن .

یوقدی روز کار ، اوکون هواده بیله
قالامندی مجال فک دهن .

پک بو کالدم ، بر آز تنفس ایچون
ساحلی ایتک ایستدم مسکن .

نا کهان اولدی قارشیدن پیدا
برسورو چارپای کوه بدن .

صویه طوغرو کمال هیبتله
قوشیورلردی ، هب کشاده رسن .

BİR YAZ LEVHASI

Öğleyin bir cahîm olur âlem,
Yere bir ateşin ziyâ saçılır;
Cevher'i cânla tartılır şebnem,
Bir bulut geçse bin dehân açılır.

Güneşin şu'le-i nigâhıyla.
Erir elvânı sanki eşyânın;
Karışır toprağın siyâhıyla
Reng-i sîmîni sath-ı deryânın.

Kurumuştur ne varsa tâze, yeşil,
Hele bî-ab u tâbdır dereler;
Olur âfâka dem-be-dem nâzil
Zerre hâlinde bir yığın ahker

Geçirir kâ'inât baygınlık,
Sanki mest-i hamîm-i nîrandır.
Öteden bir yılan çalar ısıklık;
Mürg-i elhân hamûş u sekrândır.

Bak şu levh-i güzîne: Gark-ı sükûn
Bir denizle dumanlı bir de semâ;
Bir de sâhil, ki dil-ber-i mahzûn,
Sürünür zeyl-i nazma deryâ..

برياز لوحه سی

اوکلین برجیم اولور عالم ،
بره بر آتین ضیا ساجیلر ؛
جوهر جانله طارنیلر شبنم ،
بر بولوط کچسه بیک دهان آجیلر .

کونشک شعله نکاهله
أربر ألوانی سانکه اُشیانک ؛
قاریشیر طوبراغک ساهله
رنگ سیمینی سطح دریانک .

قورومشدر نه وارسه تازه ، یشیل ،
هله بی آب وتابدر دره لر ؛
اولور آفاقه دمبدم نازل
ذره حالنده بریفین اُخکر .

کچیر ککاشنات بایغینلق ،
سانکه مست حیم نیراندر .
اوتهدن بریلان چالار ابصلیق ؛
مرغ ألخان خوش وسکراندر .

باق شو لوح کزینه : غرق سکون
بر دکزله دومانلی برده سما ؛
برده ساحل ، که دلبر محزون ،
سورونور ذیل نازینه دریا ...

BİR LEVHA İÇİN

Sâhil yeşil, eşcâr yeşil... Sanki tabî'at
Vermek dilemiş mevki'e şâyân-ı perestîş
Bir reng-i behiştî,
Göl sâhilin aksiyle nümâyiş-geh-i cennet;
Sâri bu yeşil gölgeliğe bir mütevahhiş
Âheng-i behiştî.

Bir levh-i muhabbet bu ki fevkinde hayâlin:
Ma'sûka, o bir gonçe-i nev-hande-i zîbâ, ;
Âşık ona hem-hâl;

Cünbiş-geh-i sâfıyyeti âmâl-i visâlin:
Zevrâkçe, o bir neş'eli gehvâre-i sevdâ,
Bir lâne-i cevval.

Sevdâ... Bu ne hâlettir; îlahî, ne safâdır?...
Bir nazra-i hayrân ile bir çehre-i sâkin
Karşımda dururken,

Dersem ne var: Eşcâr bile mest-i nevâdır:
Bir hisse alırlar şu iki rûh-ı rakîkin
Şevk u şegafından.

بر لوحه ایچون

ساحل یشیل ، أشجار یشیل ... صانکه طبیعت
ویرمک دیله من موقه شایان پرستش
بر رنگ بهشتی ،
صکول ساحلک عکسله نمایش جنت ،
ساری بو یشیل کولکله بر متوحش
آهنک بهشتی .

بر لوح محبت یوسکه فوقنده خیالک :
معشوقه او بر غنجه نوخنده زیبا ،
عاشق اوکا همحال ،

جنیشکه صافیتی آمال وصالک :
زورچه ، او بر لشله کهورده سودا ،
برلانه جوال .

سودا ... بونه حالتدر ، الهی ، ته صفادر ؟ ..
بر نظره حیران ایله بر چهره سا هکن
قارشیمده طوررکن ،

دیرسم نه وار : أشجار بیله مست هوادر ،
بر حصه آلیرلر شو ایکی روح رقیق
شوق و شغفندن .

Rahmet biter, bulut dağılır, mihr-i nev-behâr
Âfâka lem'a-rîz oluyorken hazîn hazîn,
Eyler çiçeklerin biri bir hande âşikâr
Sen o handesin.

7

Lakin bakılsa en hîred-âşûb zîynetin
Kızlıktır, ol hicâb ki hüsnün safâsıdır;
Kızlık hayâl içinde bir hakikatin
İncilâsıdır.

8

Kızlık, o çehre kim, üzülür bir nigâhtan,
Sevda, çiçek, şebâb... O ilahî bedî'alar,
İnmiş cihâna cümlesi bir hacle-gâhtan
Bir dem-i seher.

رحمت پیتز ، بولوط طاغیلیر ، مهر نوبهار
آفاقه لعه ریز اولبورکن حزن حزن ،
ایلر چیچکلرک بری برخنده آشکار :
سن اوخنده سک .

لکن باقلسه اُک خرد آشوب زینتک
قیزلقدیر ، اول حجاب که حسنک صفاسیدر ،
قیزلق خیال ایچنده کوزل برحقیتک
انجلا سیدر .

قیزلق ، اوچهره کیم ئوزولور بر نکاهدن ،
سودا ، چیچک ، شباب ... او الہی بدیعہ لر ،
ایتمش جهانہ جملہ سی برجلہ ککاهدن
بردم سحر .

EY KIZ!

1

Feyz-i bahârdır deheninden uçan ziyâ;
Bekler çiçek açılmak için ihtişâmım;
Bekler hübüûb için o seher-hîz olan sabâ
Bir hırâmını.

2

Hüsnün bütün havâssını tağyîr eder gibi:
Nûrunla hande hande olur çehre-i melâl,
Pîşinde lem'a lem'a durur bir seher gibi
Zulmet-i leyâl.

3

Bir ihtiramdır bu semâvî cemâline,
Pirâmeninde zelzeleler pür-sükûn olur;
Çarparsa âsümân nazar-ı infî'âline
Ser-nigûn olur!

4

Vaz'-ı me'âl-perverin eş'ârdan güzel;
Şâ'ir değil, fakat ne kadar şâ'irânesin!
Sâfiyyet-i muhabbete ezhârdan güzel
Bir nişânesin.

5

Envâr-ı ismetinle tecellî kılınca sen,
Enzar-ı aşk, önünde olur ma'il-i sücûd
Bulmuş kadar latîfsin ey gonçe-pîrehen,
Rûhtan vücûd.

أى قيز!

فیض بهاردر دهنکدن اوچان ضیا ؛
بکله جیچک آجلمق ایچون ایشامکی ؛
بکله هیوب ایچون او سحر خیز اولان صبا
بر خرامکی .

حسنک بوتون خواصی تغیر ایلر کی ؛
نورکله خنده خنده اولور چهره ملال ،
پیشکده لمعه لمعه طور بر سحر کی
ثلث لیل .

براحترامدر بوساوی جالکله ،
پیرانه کده زلزله لر پرسکون اولور ؛
چارپارسه آسمان نظر انفعالتکله
سرنکون اولور !

وضع مال پرورک ایشماردن کوزل ،
شاعر دکل ، فقط نه قدر شاعرانه سک ؛
صافیت محبت ازشاردن کوزل
بر نشانه سک .

أنوار عصمتکله تمجلی قیلنجه سن
أنطار عشق اوککده اولور مائل سجود ؛
بولش قدر لطیفک ، آی غنچه پیرهن ،
روحدن وجود .

NÎJÂD'A

"Bir nüsha verdi kim bana Hallâk-ı fazl u cûd

"Nâtık ulüvv-i hikmeti bî-hasr u bî-hudûd!

İkâz eder kıra'eti rûhumda bin sürûd (fazla)

Tefekkür-s. 47

Ey cebhe-i dehâya vuran şu'le-i seher!
Ey matla-ı edebde doğan kevkeb-i zekâ!
Şi'rimle arz-ı hayrete geldim bugün sana;
Fahreylerim seninle büyürse bu şi'r-i ter.

Tıflâne sohbetindeki ciddiyet-i edâ,
Çeşminde rûha nafız olan hiddet-i nazar,

Geldikçe pîş-i fikrime artık hayâ eder,
(Artık) Gönlüm çocuk demez(m) sana, ey zübde-i dehâ!

Benzer derinliğin senin a'mak-ı fikrete,
Fikrim düşer önünde zamânlarca hayrete;
Mümkün değil beyânı kemâli meleğin

Sen bir büyük bedî'asın, ey şi'r-i zî-hayât;
Halk eylemiş vücûdunu Hallâk-ı kâ'inât
Gûyâ tabî'atınca eb-i zî-kemâlinin

نژادہ :

" بر آئینہ ویردی کیم بتکا اخلاق فضل وجود
 " ناطق علو حکمتی بی حصرو بی حدود .
 "
 تفکر -- صریفہ : ۴۷

ای جیہ دہایہ ووران شعلہ سحر ،
 ای مطلع ابدہ طوغان کوکب ذکا ،
 شعرملہ عرض حیرتہ کلدیم بو کون سکا ؛
 فخر ایلرم سنکله بویورسه بوشعر تر .

طفلانہ صحبتکده کی جدید ادا ،
 چشمکده روحہ نافذ اولان شعلہ نظر

کلدیکہ پیش فکرہ آرتق حیا ایدر ،
 آرتق چوجوق دیم سکا ، ای زبدہ دھا !

بکزر درینلک سنک اعماق وکرتہ ،
 فکرم دوشر اوککده زمانلرجه حیرتہ ؛
 ممکن دکل بیانی کمال مالک ...

سن بر بویوک بدیمه سک ، ای شعر نوحیات ؛
 خلق ایلهمش وجود کی خلاق کائنات
 کویا طبعتنجه آب ذی کالک .

Şi'rinde perîler gibi mahfî
Bin câzibe-i şi'r-i tabî'at;
Ey âşık-ı nâzende-muhabbet
Hissinle teessür bana kâfî.

Kâfi düşünürsem o "leyâl"i
Kim âlihe-i şi'r ile hem-ser
Eyleriniz eflâke teâlî;
Sâyen gibi rûhum da beraber

Yükselmeyi ister, fakat efsûs!
Anka ile bir serçe ne mümkün
Bir sahâda olsun mütekârin;
Nâgeh düşerim toprağa me'yûs

Kaplar dil-i bî-tâbımı hayret
Pervâzını etdikçe temâşâ...
Karşında senin — Âh ne zillet! —
Şâir mi denir bizlere?.. Hâşâ!

شعر کده پريلر کي محني
 بيك جاذبه شعر طبيعت ؛
 اى عاشق نازنده محبت ،
 حسکه تاثر بکا کافی .

کافي دوشونور - هم اوليالي
 کيم آلهه شعر ايله همسر
 ايلرسکز افلا که تعالى ؛
 سايه کي روحمده برابر

يو کسلمه يي ايستر ، فقط افسوس ؛
 عنقا ايله بر سرچه نه ممکن
 بر ساحه ده اولسون متقارن ؛
 تاگه دوشرم طوپراغه مأیوس .

قاپلار دل بي تايمي حيرت
 پرواز کي ايتدکجه تماشا ...
 قارشیکده سنک - آه نه ذلت ! -
 شاعرمي دينير بزله ؟ .. حاشا !

MUSSET İÇİN

Şâir... Ne büyük rûh ne âlî
Kalb-i müteessir ki dem â dem
Eyler darâbânında tecellî
Ahzân-ı tarab, neş'e-i mâtem.

Şâir... Ne mübârek, ne ilâhî
Vicdân, ne derin fikr-i münevver;
Bir nâsiye kim nâmütenâhî,
Bir çehre ki pür-hande vü muğber

Ey çehre-i sâmit! Gülüyorken
Cebhende nigâh-ı ebediyyet,
Bekler şu donuk dîdelerinden
Çeşmim yine bir nazra-i ülfet.

Heyhât! Sen ey nûr-i semavî,
Sâillere mekşûf olamazsın;
Ey nazar-ı mahmûr-i semâvî,
Zulmetlere ma'tûf olamazsın.

Bâri bırak etsin beni ibkâ,
Ey şâir-i meshûr! kitâbın;
Bir nağme-i giryende-i sevdâ
Her neş'eli, her nazlı hitâbın.

موسه ایچون

شاعر... نه بیوک روح ، نه عالی
قلب متأثرکه دمام
ایلر ضرباننده تجلی
أحزان طارب ، نشئه ماتم .

شاعر... نه مبارک ، نه الهی
وجدان ، نه درین فکر منور ؛
بر ناصیه کیم نامتناهی ،
بر چهره که بر خنده و مفر .

ای چهره صامت . کولیورکن
جبهه کده نکاه ابدیت ،
بکمر شو طوفانوق دیده لرکدن
چشم یه بر نظره الفت .

هیات ! سن ای نور سماوی ،
سافلرله مکشوف اوله مازسک ،
ای نظره غمخور سماوی ،
طلستلرله معطوف اوله مازسک .

باری براق ایتمین بی ابکا ،
ای شاعر مسحور ، کتابک ؛
بر نفقه کرینده سودا
هر نشئه لی ، هر نازلی خطابک .

Şa'ir neşîmeninde bulur her safâsını,
Şa'ir neşîmeninde eder seyr-i huld-zâr.

Bir (lanedir) iânedir ki hücre-i âfâkı muhtevî,
Tevlîd eder o lânedede eş'ar-ı dil-şikâr

Bir kalb-i ateşîn i le bir fıkır-i bî-karâr.

شاعر نشیننده بولور هر صفاسنی ،
شاعر نشیننده ایدر سیر خلدهزار .
بر لانه در که حجره سی آفاقی محتوی ،
تولید ایدر اولاننده اشعار دلشکار
بر قلب آتشین ایله بر فکر بیقرار .

HÜCRE-İ ŞÂ'İR

Birkaç risâle, bir iki tasvîr-i yâdigâr;
Minderde, yerde bir nice evrâk-ı târûmâr.

Solmuş çiçek demeden, pejmürde handeler
Binlerce hâtırât ki mağmûm u neş 'e-dâr.

Hülyalar. İştîyak ve emeller, garamlar;
Cananeler ki cümlesi arayış mezar.

Her yanda bir nigâh ki ta rûha mün'atıf,
Her yanda bir dehân ki eder rûhlar nisâr.

Şâ'ir bütün bu şeylere atf-ı hayâl ile
Eyler vürûd-ı refref-i ilhâma intizâr.

Nâ-gâh bir kitâb arasından kılar zuhûr
Mâzî, o yâr-ı güm-şûde, âlûde-i gubâr:

Pür-lerze-i tehâlûk, eder arz-ı şevk ona;
Tab'ında bir neşât-ı garîb eyler ibtidâr

Hep şî'r olur ne gelse o dem kalb ü fikrine;
Gördükçe yâr-ı cânım pîşinde âşikâr,

Kuşlar gibi terâneye başlar; bu nağmede
Memzûcdur sürûd-ı hazân, nağme-i bahâr.

حجره شاعر

بر قانچ رساله ، بر ایکی تصویر یادکار ،
 میندرده ، برده بریغین اوراق تارمار .
 صولش ، چیچک ده منتری ، یژمرده خنده لر ،
 بیگلرجه خاطرات که مغموم ونشوه دار .
 خولیلار . اشتیاق وأمللر ، غراملر ،
 جاتانه لر که جمله سی آرایش مزار .
 هر یانده بر نگاه که تاروچه منعطف ،
 هر یانده بر دهان که ایدر روح لر نثار ...
 شاعر بوتون بوشیلره عطف خیال ایله
 ایلر ورود رفرف الهامه انتظار ،
 ناکاه بر کتاب آره سندن قیلار ظهور
 ماضی ، او یار کشته ، آلوده غبار .
 پرلرزه نهالک ، ایدر عرض شوق اوکا ،
 طبعنده بر نشاط غریب ایلر ابتدار .
 هپ شعر اولور نه کله اودم قلب وفکرینه ،
 کوردکجه یار جانی پیشنده آشکار ،
 قوشلر کبی ترانه یه باشلار ، بونغمه ده
 مزوجدر سرود خزان ، نفحه بهار .

SEVDÂ-YI ŞÎ'R

Hazîn, fakat ne güzel bir sadâ şu, dinleyiniz.
Benim bu şeb yine ulvî bir infî'âlim var!;
Güzel, fakat ne hazîn pür-sükûn olan şu deniz...
Benim bu şeb yine pek rikkât-i hayâlim var;
Benim bu şeb yine şâ'irliğim, o hâlim var!

Nazar-rübâ mı desem dîde-i siyâhından?,
Aman ne tatlı bakış var, şu necm-i ezberde!
Sürûd-ı bülbül-i âvâre ka'r-ı meşcerde,
Kopup gelir sanırım rûh-ı gam-penâhından;
Kopup gelir sanırım rûhu sîne-gâhından.

Melek! senin de bu feryâd-ı rûha var meylin,
Değil mi? Kalb-i şefîkin senin de mülhemdir.,
Bir i'tilâfı demektir sabâh ile leylin:
Hayatı şî'rile mezc eylemek ne âlemdir!
Hayat şî'r ile revnâk bulur, müsellemdir:

Kılar bu kubbede peydâ medîd bir tınnet
Ukûsu velvele-i bî-nihaye-i şî'rin;
Gönül avâlim-i lâhut-pâye-i şî'rin
Tasavvur eyleyemez hâricinde ulviyyet,
Tasavvur eyleyemez hâricinde bir cennet!

سودای شعر

حزین ، فقط نه کوزل بر صدا شو دیکله یکنز ...
نم بوشب ینه علوی بر انفعالم وار ؛
کوزل ، فقط نه حزین پر سکون اولان شو دگزن ...
نم بوشب ینه پک رقت خیالم وار ؛
نم بوشب ینه شاعر لکم ، او حالم وار .

نظر ربای دیسه م دیده سیاه کدن ،
آمان نه طائی باقیش وار شو نجم آزه رده ؛
سرود بلبل آواره قعر مشجرده ،
قویوب کلیر صانیرم روح غمپناه کدن ؛
قویوب کلیر صانیرم روحی سینه کاهندن .

ملک ، سنکده بو فریاد روحه وار میلک ،
دکلی ؟ قلب شفیک سنکده ملهمدر ...
بر ابتلاقی دیمکدر صباح ایله لیلک ؛
حیاتی شعر ایله مزج ایله مک نه عالمدر ؛
حیات شعر ایله رونق بولور ، مسلمدر .

قیلار بو قبه ده پیدا مدید بر طنت
عکوسی ولوله بی نهایت شمرک ؛
هکوکل عوالم لاهوتیایه شمرک
تصور ایلیه من خارچنده علویت ،
تصور ایلیه من خارچنده بر جنت !

ŞÜKÛFE-İ YÂR

Bir gonce durur kadîd ü muğber
Bir defter-i sânihât içinde;
Binlerce emel, heves beraber

Reng-i siyeh-i memât içinde;
Sessiz sessiz geçer hayâtı
Bir velvele-i nikât içinde.

Anlar mı aceb o türrehâtı
Coştukça sahâyif-i eserden?...
Aşkın bana hoştur iltifatı

Bir goncede böyle saf u rûşen.
Mümkün mü tegayyür-i me'âlin?
Solsan da güzelsin, ey çiçek, sen!

Yoktur ki atılmak ihtimâlin
Hâlâ üzerindedir nigâhı
Yarın, o ferişte-i hayâlin.

Açtıkça şu defter-i siyâhı
Bir yüz görürüm ki muhtecibdir,
Hep sensin onun zuhûr-gâhı.

Ba'zan o zılâle münkalibdir,
Lâkin onu sen edersin ihtâr;
Her dem bu sebeble müncezibdir
Rûhum sana, ey şükûfe-i yâr!

شکوفه یار

بر غنچه طور قدید و مغیر
بر دفتر سائحات ایچنده ،
بیگلرجه امل ، هوس برابر

رنک سیه ممت ایچنده ،
سسز سسسز کچر حیاتی
برولوله نکات ایچنده .

اگلارمی عجب اوتراهاتی
جوشدجه صحایف ائردن ؟ ..
عشق بکنا خوشدر التفاتی

بر غنچه ده بوله صاف و روشن ،
ممکنی تغیر مالک ؟
صوله که ده کوزلسک ، آی جیجک ، سن !

یوقدر که آتلق احتمالك :
حالا اوزرگده در نکاهی
بارک ، او فرشته خیالك .

آجدجه شو دفتر سیاهی
بر یوز کورورم که محتجیدر ،
هپ سنسک اونک ظهور کامی .

بعضاً او ظلاله منقلبدر ،
لکن اونی سن ایدرسک اخطار ،
هر دم بو سیله منجذبدر
روح سکنا ، آی شکوفه یار !

TERENNÜM

Çocuktun sen, o hâlin bir zaman çıkmaz hayâlimden;
Melektin, çırpınır yâdımda her dem aks-i pervâzın.
Ne demler geçti, bak, hâlâ o tıfl-ı dil-sitânsın sen;
Geçen sûr-ı safânın aksidir gûşumda âvâzın...

-Terennüm- (fazla)

Çocuktun, bir melektin sen;
Sen, ey ma'şûka-i Fikret;
Bulur el'ân
Dil-i nâlân
Gül-i hüsnünde bir nûkhet
Sabâvetten, o cennetten!

Sabâvetten, o cennetten beri çeşm-âşinâyız biz;
Ezelden belki rûhum âşık-ı rûh-ı latifindir.
Ne anlardım muhabbetten bekâdan âh ben sensiz?
Olurdum, kim bilir, hattâ safâ-yı aşkı da münkir...

-Terennüm-(fazla)

Çocuktun, bir melektin sen;
Sen, ey ma'şûka-i Fikret;
Bulur el'ân
Dil-i nâlân
Gül-i hüsnünde bir nûkhet
Sabâvetten, o cennetten!

ترنم

چو جوقدك سن ، اوحالك بر زمان چي قمار خيالمند ؛
ملكدك ، چير پينير يادمنده هر دم عكس پروازك .
نه دملر كچدى ، باق ، حالا او ملقل دلستانسك سن ؛
كچن سور صفاتك عكسيدر كوشمنده آوازك ...

چو جوقدك ، بر ملكدك سن ؛
سن ، اى معشوقه فكرت ؛
بولور آلان
دل نالان
كل حسنگده بر نكهت
مباوتدن ، اوچنتدن !

مباوتدن ، اوچنتدن برى چشم آشنائيز بز ؛
أزلدن بلكه روح عاشق روح لطيفكدر .
نه آكلاردم محبتدن ، وفادن آم بن سنسز ؟
اولوردم ، كيم بيلير ، حتى بقاي روحى ده منكر ...

چو جوقدك سن ، ملكسك سن ،
سن ، اى معشوقه فكرت ؛
بولور آلان
دل نالان
كل حسنگده بر نكهت
مباوتدن ، اوچنتدن !

EŞÂR-I MUHABBETTEN

Hayâta râğbet edersem senin yüzündendir,
Bu dâm-gâha senin saçlarınla merbûtum;
Felekte nûr görürsem senin gözündendir,
Muhabbetinle şu zindân-ı gamda mazbûtum.

Bekâ-yı aşkını gâî teemmül eyler de
Derim: "Fenâ bulamaz, kâ'inât bâkîdir!"
Seninle katlanırım ben bu çâresiz derde,
Derim o şevk ile hattâ : "Hayât bâkîdir."

Bakıp cemâline bir dem yumunca gözlerimi
Şehâblar uçuşur manzar-ı siyâhımda;
Yakar fîrûğ-ı nigâhın zalâm-ı ahterimi,
Yüzün güneşler açar pîş-i intibâhımda.

Ma'îşetin o tekâzâ-yı cân-güdâzından
Kaçar emîn olurum âşiyân-ı ismetine;
Buhâr-ı neş'eye gark olmak ihtirâzından
Melâl yüksелеmez âsmân-ı ismetine.

Gel, ey nedîme-i cân u cinân u vicdânım!
Gönül şu dem yine muhtâc-ı iltifâtındır
Ey âfîtâb-ı sabahat! Fezâ-yı irfânım
Hemîşe teşne-i şevk-i tecelliyâtındır!
(Bu kıta fazla)

Elin elimde, saçın târumâr sînemde,
Gözüm gözünde, lehim la'l-i gül-feşânında.
Kılar bu hal ile ömrüm karar sînemde.
Gelir tezelsüle rûhum ser-i benânında

اشعار محبتدن

حياته رغبت ايدرسه سَنَك يوزگنددر ،
 يو دامكاهه سَنَك صاچلر كه مر بو طم ؟
 فلكه نور كوررسه سَنَك گوزگنددر ،
 محبتكه بو زندان نهمده مضبوطم .

بقای عشق کی کامی تأمل ایلرده
 دیرم : « فنا بوله ماز ، کائنات باقیدر ! »
 سنكه قاتلايیرم بن بو چاره سز درده ،
 دیرم او شوق ایله حتی : « حیات باقیدر ! »

باقوب جالکه بر دم یومنبه کوزلرمی
 شهابلر اوچوشور منظر سیاهمهده ،
 یاقار فروغ نکاهک طلام آخرمی ،
 یوزک کونش لر آچار پیش انتباهمهده .

معیشتك او تقاضای جانکدازندن
 قاچار ، آمین اولورم آشیان عصمتکه ؛
 بخار نشئه به غرق اولق احترازندن
 ملال یوکسه من آسمان عصمتکه .

ألك ألدہ ، صاچك تارمار سينه مده ،
 كوزم كوزگده ، لم لعل كلفشانكده ...
 قیلار بو حال ایله عمرم قرار سينه مده ،
 کلیر تزلزله روحم سریشانكده !

ÇİÇEKLER İÇİNDE

Şi'ri semâya benzetir, eylerdim ihtirâz:
Pervâza kabiliyyeti yoktu hayâlimin;
Aşkın getirdi rûhuma bir tatlı ihtizâz,
Duydum o dem taharrükünü şâh-bâlimin.

Olmaktayım o şevk ile artık terâne-sâz,
Âhengi, şi'ri andırıyor her makâlimin;
Eyler hazîn göklere tevdî-i râz-ı nâz,
Bir nazenîn belağati var infi'âlimin!

Sensin hulâsa mülhim-i feyzim cihânda, sen;
Hep nefha-i latife-i aşkındır eyleyen
Sâhil-resîde mevc-i perişân şi'rimi.

Bir ihtişâmın oldu mü'eddî sünûhuna;
Uysun karârgâhı, dedim, tab'-ı şûhuna
(Mezc) Meze eyledim çiçeklere unvân-ı şi'rimi.

چیچکلر ایچنده

شعری سمایه بکزه تیر ، ایلردم احتراز :
پروازه قابلیتی یوقدی خیالک ؛
عشق کتیردی روحه برطاتلی اهتزاز ،
طویدم اودم تحرکلی شاهبالک .

اولقدهم اوشوق ایله آرتق ترانه ساز ،
آهنکی شعری آ کدیریریور هر مقالک ؛
ایلر حزین کونکلره تودیغ راز ناز ،
بر نازنین بلاغتی وار انفعالک .

سنسک خلاصه ملهم فیضم جهانده ، سن ؛
هپ نفحه لطیفه عشقکدر ایلین
ساحلرسیده موج پریشان شعری .

بر ایتسامک اولدی مؤدی سنوخنه ؛
اویسون قرارگاهی ، دیدم ، طابع شوخنه ؛
صراج ایله دم چیچکلره عنوان شعری .

DOKUNDUN HİSSİME

Dokundun hissime, ey şeb, yine hâl-i hazîninle,
Harâb ettin beni ulviyyet-i sevdâ-güzîninle.

Sen, ey ebr-i münevver, incilâ-bahşa-yı vicdânsın;
Münevver sâz-ı cân, zulmet-güdâz-ı kalb-i virânsın.

Sen, ey necm-i müzehher, pertev-efrûz-i hayâlimsin;
Enîs-i vahdetimsin, hisse-dâr-ı infî'âlimsin.

Sen, ey mâh, ey mu'allâ menba-ı ulviyyet-i sevdâ,
Kılarsın kalb-i meftûrumda şevk-i i'tilâ peydâ.

Nazar müstağrakındır, ey muhît-i kibriyâ-vüs'at,
Kalır pîşinde fikr-i bî-karârım garka-i hayret.

Şikâyet senden, ey mûrg-ı hevâ-dâr ü figân-perver,
Ki feryâd-ı hazînin dilde ikâz-ı melâl eyler.

Nedir nâlende ol te'sîr kim rûha mûgâlibdir,
Sûkût-ı mahzen-i mevki kadar ârâmı sâlibdir!

Arar cism-i za'îfin sû-be-sû bî-tâb-ı enzârım;
Bu şeb bilsem seni tanzîr için mi böyle bî-dârım?

Eder ta'kîb fikrim yalnız her yanda, her yerde,
Fezâ-yı nûr- perverde, zalâm-ı ser-i meşcerde;

Fakat, Allah için kes nevha-i feryâd-bahşanı,
Bırak sakın hayâlâtımla ben hâtır-perîşânı!..

طوقوندىك حسمه ...

طوقوندىك حسمه ، اى شب ، ينه حال حزينىكله ،
 خراب ايتدىك بنى علويت سودا كزينىكله .
 سن ، اى ابر منور ، انجلا بنجى و جدانسك ،
 منور سازجان ، طلعتكداز قلب ويرانسك .
 سن ، اى نجم مزهر ، پرتو افروز خيالىسك ،
 انيس وحدتسك ، حصه دار انفعالىسك .
 سن ، اى ماه ، اى معلا منبع علويت سودا ،
 قىلارسك قلب مفتورمده شوق اعتلا پيدا .
 نظر مستغرقىكله ، اى محيط كبرىبا وسعت ،
 قالير پيشكده فكر بيقرارم غرقه حيرت .
 شكاييت سندن ، اى مرغ هوا دار وفغانپور ،
 كه فرياد حزينىك دلده ايقاظ ملال ايلر .
 نه در ناله كده اول تاثير كيم روحه مغالبدر ،
 سكوت محزون موقع قدر آرامى سالبدر ؟
 آزار جسم ضيفىك سوبسو بي تاب انظارم ؛
 بوشب بيلسم سنى تنظير ايجونى بويله بيدارم ؟
 ايدر تعقيب فكرم بالكى هريآنده ، هريرده ،
 فضاي نور پرورده ، ظلام سبز مشجرده ؛
 فقط ، الله ايجون كس نوحه فرياد بخشاشكى ،
 براق ساكن خيالاتمله بن خاطر پریشانى !...

Fanî bile olsa, mevte nisbet
Elbette hayât bir sa'âdet;!
Her subh-i safâsı kâ'inâtın
Bir cilve-i şevkidir hayâtın:
Kuşlar ötüşür, uçar melekler,
Çağlar dereler, açar çiçekler;
Canlanmak için bütün şu âlem
Senden demek iltifat bekler;
Ey şems, ey kevkeb-i mu'azzam!
Sen dîde-i rûşen-i bekâsın;
Feyz-i nazarın kılar, müsellem,
İhyâ bu harâbe-zârı her dem;
Bir menba-ı şu'le-i safâsın;
Eyler şevkin cihânı hurrem...
Ezhârına akseder de nûrun
Bir kabri de güldürür sürûdün.

فانی بیلە اولە ، مۆتە نەبەت
 ألبتە حیات بر سعادت ؛
 هر صبح صفاسی کاشانک
 بر جلوۂ شوقیدر حیاتک :
 قوشلر اوتوشور ، اوچار ملکلر ،
 چاغلار دره لر ، آچار چیچکلر ؛
 جانلانیق ایچون بوتون شو عالم
 سندن دیمک التفات بکلر :
 آی شمس ، آی کوکب معظم ،
 سن دیدۂ روشن بقاسک ؛
 فیض نظرك قیلار ، مسلم ،
 احیا بو خرابه زاری هر دم ؛
 بر منیع شعله صفاسک ،
 آیئر شوقک جهانی خرم ...
 ازهارینه عکس ایدرده نورک
 بر قبری ده کولدورر سرورک .

TULÛ'A KARŞI

Ey şems-i münîr! kim zuhûrun
Tenvir ile çehre-i hayâtı
Pür-hande kılar şu kâ'inâtı;
-Oldukça likâ-yı pür-gurûrun
Ka'rında nihân-ı şeb-huzûrun
Mâtemlere garkolur tabî'at.
Geh bulsa da incilâ kamerden
Gündüzlere dönse tâb ü ferden,
Hâlî olamaz yine kederden,
Parlak göremem şebi seherden:
Efkârım söndürür o zulmeti
Bir kerre batıp da mihr-i tâbân
Kaldıkça bu şu'le şu'le elvân
Yek-pâre karaltıdan ibâret;
Gûyâ çekilir önümden eflâk,
Makberlerden nişan verir hak..
Lâkin yine, ey melike-i rûz!
Dîdârın olunca tal'at-efrûz
Âfâka sirâyet-i cemâlin
Ekdârını mahveder zılâlin;
Kaplar o dem arzı âsmânı
Bir feyz-i bahâr-ı şâdmânî (fazla satır)
Bir velvele-i hayât-ı fânî...

طلوعه قارشی

آی شمس منیر ، کیم طهورک
 تنویر ایله چهره حیاتی
 پر خنده قیلار شو کاشانی ،
 اولدجه لقای پر غرورک
 قمرنده نهان شب حضورک
 ماتمره غرق اولور طبیعت .
 کاه آلسه ده انجلا قردن
 کوندوزلره دونسه تاب و فردن ،
 حالی اوله مازینه کدردن ،
 پارلاق کورهمم شی سحر دن :
 افکارمی سوندورر او ظلمت !
 بر کره باتوبده مهر تابان
 قالدجه او شعله شعله ألوان
 یکپاره قارالتیدن عبارت ؛
 کویا جکیلیر او کدن افلاک ،
 مقبرلردن نشان ویرر خاک ...
 لکن ینه ، آی ملیکه روز ،
 دیدارک اولونجه طلعت افروز
 آفاقه سرایت جمالک
 ا کدارخی محو ایدر ظلالک ؛
 قایلار او دم ارضی آسمانی -
 بر ولوله حیات فانی ...

O hadd ü gâyeti mefkûd olan sirişk ile ben
Hazân bulutlarının bir misâliyim, ahker;
Zemîn-i mâteme yağdırdığım şu rahmetten
Fakat ne sûdum olur, ağlamak ne hâsıl eder?.

Nasıl sabâh idi, Yârab, ne subh-ı muğberdi,
Ki uçtu, rûhu o meh-pârenin semâvâta;
Vücûd-ı nâzı, ki safvette rûha benzerdi.
Bıraktı bizleri cansız, karıştı emvâta.

Karıştı hâke, ben artık ne söylesem bî-sûd,
Letâif-i seherîden latîf olan o vücûd;
O gitti, ben kalabilsem de n'eyleyim mes'ûd?
Verir mi fâ'ide hicrâna, âh, âh ü sürûd ..

بو حد و غایتی مفقود اولان سرشك ايله بن
خزان بولوطلرينك برمثاليم ، أحقر ،
زمین مائمه ياغدیردیم شو رحمتدن
فقط نه سودم اولور ، آغلامق نه حاصل ایدر ؟ ..

ناصل صباح ایدی ، یارب ، صبح مغبردی ،
که اوچدی روحی اومهیارنك سماواته ؛
وجود نازی ، که صفوتده روحه بکزدی .
براندی بزلی جانسز ، قاریندی أمواته .

قاریندی خاکه ، بن آرتق نه سویلهسم بی-سود ،
لطائف سحریدن لطیف اولان اووجود ؛
او کیندی ، بن قاله ییلهسم ده نیلهیم مسعود ؟
ویررمی فائده هجرانه ، آه ، آه و سرود ! ..

Ne var tahassüre şayan fakat şu âlemde?
Benim bugün onu takdîre iktidârım yok.
Hezâr gonce solar her nefeste, her demde;
Benim de soldu gülüm, goncem... Ah, derdim çok!

O her nefeste solan gonce her nefeste açar;
Fakat benim gülüm açmaz; o bir garîb çiçek...
Gelir bahâr, yine hâke reng ü rûh saçar;
Fakat benim gülüm artık bahâr görmeyecek!

"Benim gülüm" dediğim bir melekti, bir dil-ber
Çocuktukim nazar-ı mübheminde bulmuştum
Ne varsa bir dil-i mahzûn için neşât-âver;
Onun ifâza-i şevkiyle şâ'ir olmuştum.

Onun safâ-yı visâliyle şâ'ir olmuşken,
Nasıl firâkımı tasvîre iktidârım olur?
Şu âteşin katarât-ı dumû hepsinden
Fasîh tercüme-i hüzn ü inkisârım olur.

Evet, bu şi'r-i ter ol meh-likâyâ â'iddir;
Hayır, bu zulmetin ol meh-likâyâ nisbeti yok.
Lisân-ı hâlîme bak; sözlerim zevâ'iddir;
Sirişk-i âlimi seyret ki hadd ü gâyeti yok:

نه وار تحسره شایان فقط شو عالمده ؟

بم یو کون اوئی تقدیره اقتدارم یوق .

هزار غنجه صولار هر نفسده ، هر دمده ؟

بمده صولدی کلم ، غنجهم... آه ، دردم چوق !

اوهر نفسده صولان غنجه هر نفسده آچار ؟

فقط بم کلم آچار ، او بر غریب چیچک ...

کلیر بهار ، ینه خاکه رنگ و روح صاچار ؟

فقط بم کلم آرنق بهار کورمیه جک !

« بم کلم » دیدیکم برملکدی ، بردلبر

چو جوقدی کیم نظر مبهونده بولشدم

نه وارسه بردل محزون ایچون نشاط آور ،

اونک افاضه شوقیه شاعر اولشدم ،

اونک صفای وصالیه شاعر اولشکن ،

ناصل فراقنی تصویره اقتدارم اولور ؟

شو آتشین قطرات دموع هپسندن

فصیح ترجمه حزن وانکسارم اولور .

أوت ، بوشعر تر اول مهلقایه عاآددر ،

خایر ، بو ظلمتک اول مهلقایه نسبتی یوق .

لسان حاله باقی ، سوزلرم زواآددر ؟

سرشک آلمی سیرایت که حدوغایتی یوق .

Sabâ geçer, ona hep ser-fürû kılar eşcâr,
Sabâ ki okşamadan geçmez âşiyâneleri;
Nevâzişiyle tarâvetlenir nebât-ı bahâr
Bahâr kızlarıdır döndüren cinâna yeri.

Evet, bu hâki, bu leyl-i siyâhı tenvîre
Şükûfeler; o muanber nücûm- kâfildir;
Gelir mi safvet-i ulviyyesiyle tasvîre
Bu subh-ı tâze ki pür-feyz ü bî-mu'adildir?..

Bu subh-ı tâze, şu nev-bâve, zehre-i dil-ber,
Şu yavru kuş, bu nihâl-i zârîf-i nev-peydâ,
Bütün bu manzara ol meh-likâyı arz eyler
Zalâm içinde, zalâm ü sükût içinde bana

Onun firâkı olurken içimde zehr-efşân,
Nasıl görür gözüm âsâr-ı fecri şevk-âlûd?
Bu renkler de onun rengidir bakılsa ayân,
Bu renkler de onun rengidir fakat nâbûd

Şu bir sitâre ki ufkun yegâne zînetidir,
Garîb-i hüzn ü sükûnetle çarpıyor nazara
Geçen leyâl-i safânın o çeşm-i hasretidir
Ki dürdân nazar etmekte âlem-i sehere...

صبا کچر ، اوکا هپ سرو فرو قیلار أشجار ،
صبا که او قشامه دن کچمز آشیانه لری ،
نوازشیله طراوتله نیر بنات بهار ،
بهار قیزلیدر دوندورن جناانه یری .

أوت ، بو خاک کی ، بو لیل سیاهی تنویره
شکوفه لر ، او معنبر نجوم کافلدر ؛
کلیمی صفوت علویه سیله تصویره
بو صبح تازه که پر فیض و بی معادلدر ؟..

بوصبح تازه ، شو نوباوه زهره دلبر ،
شو یاورو قوش ، بونهال ظریف نوپیدا ،
بوتون بو منظره اول مهلقایی عرض آیلر
ظلام ایچنده ، ظلام وسکوت ایچنده بکا .

اونک فراقی اولورکن ایچنده زهرأفشان ،
ناصل کورر کوزم آثار فخری شوق آلود ؟
بورنکارده اونک رنکیدر باقله عیان ،
بورنکارده اونک رنکیدر فقط نابود !

شو بر ستاره که افق یکانه زیتیدر ،
غریب حزن وسکونتله چارپیور نظره ؛
کچن لبال صفاتک اوچشم حسرتیدر
که دوردن نظر ایتمکده عالم سحره ...

SUBH-I BAHÂRÂN

Havâ latîf, deniz râkid, âsümân mahmûr;
Temevvüc etmede yer yer zılâl-i tenhayî;
Neşîmen-i çemen üstünde vakf-ı hüzn ü sürûr,
Seherde seyre koyuldum semâyı, sahrâyı...

Bir âfitâb-rûhun bürka'ı cemâli gibi
Hafîf bir sise hep kâ'inât müstağrak;
O zî-nikâb-ı cemâlin fûrûğ-i âli gibi
Nigeh-fûrûz idi envâr-ı lâle-reng-i şafak.

Sabâh vakti dem-i rikkat-i tabî'attir;
Sükût hâkim-i mutlaktır ol zamân dehre;
Sabâh vakti, o bir ân-ı zî-letâfettir,
Latîftir neye baksan : Semâya, bir nehre,

Uçan tuyûra, açan dil-rübâ şükûfelere,
Şükûfeler ki birer hande-i müzehherdir,
-Sehâba, şebneme, hattâ, o katre-i gühere...
Latîftir neye baksan, latîf ü muğberdir.

Bu iğbirâr-ı latîfin sirâyetiyle gönül
Neler tahattur eder neşve-bahş ü girye-fezâ;
Sükût-ı mevki'i ta'dîl edince bir bûlbûl
Terânesiyle yüreklerde cûş eder sevdâ.

صبح بهاران

هوا لطیف ، دگر را کد ، آسمان غمخور ،
 موج ایتمده بر بر ظلال تنهایی ،
 نشیمن چمن اوستنده وقف حزن و سرور ،
 سحرده سیره قویولدم سمایی ، صحرایی ...

بر آفتابرخك برقع جامی كبی
 خفیف بر سیه هپ كائنات مستغرق ،
 او ذی نقاب جالك فروغ عالی كبی
 نكهفروز ایدی أنوار لاله رنگ شفق .

صبحا وقتی دم رقت طبیعتدر ؛
 سكوت حاكم مطلقدر اول زمان دهره ؛
 صباح وقتی ، او بر آن ذی لطافتدر ،
 لطیفدر نهیه باقسهك : سمایه ، بر نهره ،

اوچان طیوره ، آچان دلربا شكوفه‌لره ،
 — شكوفه‌لر كه برر خنده مزه‌در ، —
 سحابه ، شبنمه ، حتی اوقطره كهره ...
 لطیفدر نهیه باقسهك ، لطیف و مغبردر .

بو اغبرار لطیفك سرایتیله كوكل
 نه‌لر تخطیر ایدر نشوه بخش و کربیه فزا ،
 سكوت موقی تعدیل ایدنجه بر بلبل
 ترانه‌سیله یوركلرده جوش ایدر سودا .

Sendin biraz tesellî-i vicdânıma sebeb,
Ey nûr-i dîde, sen de keder-nâksin bu şeb;
Kimden, nasıl, sa'adetimi eyleyim taleb:
Ha'il enîn-i kalbe ciğer-gâh-ı pür-ta'eb,
Yeksân azâb-ı kabre nihânî bir ıztırâb...
Müthiş memâttan bile müthiş bu iktirab!

Tab'ımda bir kelâl ki benzer şebâbete,
Cânımda bir melâl ki benzer muhâbbete,
Karşımda bir cemâl ki benzer hayâlete,
Fikrimde bir hayâl ki benzer hakîkate;
Gönlüm harâb cism-i nizârım kadar harâb...
Müdhiş, memattan bile müdhiş bu iktirâb!

سسندك بر آز تسلىؑ وجدانه سبب ،
 اى نور دیده ، سنده كدرنا كك بوشب ؛
 «كچدن ، ناصل ، سمادنى ايلهيم طلب :
 حائل ائين قلبه جگر كگاه بر تعب ،
 بكسان عذاب قهره نهانى بر اضطراب ...
 مدهش ، مماندن بيله مدهش بوا كتراب !

طبعمهده بر كلال كه بگزور شبایته ،
 روحده بر ملال كه بگزور محبته ،
 قارشیمده بر جمال كه بگزور خیالنه ،
 فكرمهده بر خیال كه بگزور حقیقته ؛
 كوكلم خراب ، جسم نزارم قدر خراب ...
 مدهش ، مماندن بيله مدهش بوا كتراب !

İKTİRÂB

Girdâblar açar önüme bir derin serâb,
Ruhum sehâbelerden alır şemme-i türâb,
Tahrîş eder sımâhımı bin nevha-i gurâb,
Benzer azâb-ı kabre nihanî bir ıztırâb;
Gönlüm harâb, cism-i nizârım kadar harâb...
Müdhiş, memâttan bile müdhiş bu iktirâb!

Bâd-ı sümûmu yaktı nihâl-i sebâtımı,
Rîg-i revânı boğdu ümîd-i necâtımı;
Deşt-i câhîme benzetirim kâ'inâtımı,
Hep garka-i belâ görürüm ben hayâtımı;
Girdâblar açar önüme bir derin serâb...
Müdhiş, memâttan bile müdhiş bu iktirâb!

Tevhîş edip hayâlimi bir leyl-i gam-nisâr,
Hasretle eylerim seher-i mevte intizâr;
Muzlim ziyâlarıyla -derim- kılsam istitâr!
Çeşmim sehâbelerde arar zulmet-i mezâr,
Rûhum sehâbelerden alır şemme-i türâb..
Müdhiş, memâttan bile müdhiş bu iktirâb!

Gâhî uyup hevâ-yı dil-i bî-karârıma
Çıksam da şöyle kırlara, baksam civârıma:
Hep serviler vurur nazar-ı iğbirârıma
Taşlar soğuk soğuk dikilir reh-güzârıma,
Tahrîş eder, sımâhımı bin nevha-i gurâb...
Müdhiş, memâttan bile müdhiş bu iktirâb!

۱ کتراب

کردابلر آچار اوکمه بر درین سراب ،
 روحم سحابه لردن آلیر شمه تراب ،
 تخریش ایدر صماخی بیک نوحه غراب
 بکزر عذاب قبره نهانی بر اضطراب ؛
 کوکلم خراب ، جسم نزارم قدر خراب ...
 مدهش ، مماندن بیله مدهش بوا کتراب !

باد سموی یاقدی نهال نباتی ،
 ربک روانی بوغدی امید نجاتی ؛
 دشت جحیمه بکزه تیرم کاشانی
 هپ غرقه بلا کورورم بن حیاتی ؛
 کردابلر آچار اوکمه بر درین سراب ...
 مدهش ، مماندن بیله مدهش بوا کتراب !

توحیش ایدوب خیالی برلیل غمناز ،
 حسرتله آیلرم سحر مونه انتظار ؛
 مظلم ضیالریله ، دیرم ، قیلمه استنار !
 چشمم ستاره لردن آزار ظلمت منار ،
 روحم سحابه لرده آلیر شمه تراب ...
 مدهش ، مماندن بیله مدهش بوا کتراب !

کاهی اویوب هوای دل بیقرارمه
 چیغمده شویله قیرلره ، باغمه جوارمه ؛
 هپ سرور و ورر نظر اغیارمه ،
 طاشلر صوغوق صوغوق دیکیلیر رهگذارمه ،
 تخریش ایدر صماخی بیک نوحه غراب ...
 مدهش ، مماندن بیله مدهش بوا کتراب !

ŞÎ'R-İ PERİŞÂN

Hayâtın her zamân bî-zâr hal-i ıttırâdından,
Vücûdun dâ'imâ muztar kuyûd-ı bî-idâdından;
Silinmiş çehre-i maksûd çeşm-i i'timâdından;
Geçer mazî gibi hasretle istikbâl yâdından;
Kılar subh ü mesâ feryâd-ı şâm ü bâm-dâdından;
Keder bir lahza ayrılmaz dil-i sevdâ-nihâdından;
Bulur ancak safâ gönlünde aşkın izdiyâdından,
Güzel bir çehrenin, ya bir hazîn şi'rin müfâdından,
Coşarken bir dem evvel nâle-i hicrân-fu'âdından

Bakarsın, müşteki ân-ı visâlin imtidâdından;
Leyâl-i şübhenin aciz de imhâ-yı sevâdından
Diler mihr-i hakikat şu'le-rîz olsun midâdından;
Tecessüm eylemiş aczin emelle ittihâdından.
Zuhûr etmiş, veya şûrîde bir kalbin remâdından...

Şu tasvîr ettiğim hilkat benim mantûk-ı hâlimdir;
Bu bir şi'r-i perişândır ki ma'nâsı me'âlimdir.

شعر پریشان

جسٹانك هر زمان یزار حال اطراندن ،
 وجودك دائما مضطر قیود بی‌عدادندن ؛
 سیلندش جهره مقصود چشم اعتمادندن ؛
 كچر ماضی كبی حسرتله استقبال یادنن ؛
 قیلار صبح و مسا فریاد شام وبامدادندن ؛
 كدر بر لحظه آیرلاز دل سودا نهادندن ؛
 بولور آنجاق صفا كوكلنده عشقك ازدیاندن ،
 كوزل بر جهره‌نك ، یابر حزین شعرك مفادندن ،
 جوشاركن بر دم اول نالش هجران فؤادندن

باقارسك ، مشكی آن وصالك امتدادندن
 لیل شبه‌نك عاجز ده احمای سوادندن
 دیلر مهر حقیقت شعله‌ریز اواسون مدادندن ؛
 تجسم آیلهمش عجزك أملله اتحادندن ،
 ظهور ایتمش ، خایر ، شوریده بر قلبك رمادندن ...

شو تصویر ابتدیکم خلقت نیم منطوق حالمدر ؛
 بو بر شعر پریشاندرکه معناسی مالمدر .

GEÇMİŞTE

Mâziye atfedip nazar-ı infî'âlimi
Görmekteyim zalâm-ı hazan içre hâlimi.
Mazî dem-i behârıdır eyyâm-ı ömrümün,
Sermâye-i safâsı odur câm-ı ömrümün.
Mazîde kaldı hep o münevver safâlarım,
Bî-hûde şimdi onları yâd eyler ağlarım.
Yâdınla çeşm-i hasreti yumdukça gâh gâh,
Ey ân-ı hoş-güzeşte, gülümser durursun, âh!
Bilmez misin ki âşıkıyım ben hayâlinin?
Kâbil midir i'âdesi, bilmem, visâlinin...

Bî-çâre ben, bugün yine vakf-ı te'essürüm:
Mazîye doğru uçtu nigâh-ı tahassürüm;
Görmekteyim o gülşeni kim gark-ı âb ü tâb
Bir gonce-i sefidî onun hande-i şebâb.
Geçmiştir ne varsa tarabdan, sürûrdan;
Mazî; o bir cihân idi hep reng ü nûrdan.
Eylerdi her nazarda tecellî sa'adetim,
Gül-reng idi ne görse uyûn-ı meserretim.
Eyvah! Şimdi her neye baksam siyâh-reng:
Pîçîde nazra-gâh-ı melâlimde bir niheng:..
Her dem sabah olan o güzel günlerin bu leyl
Akşamıdır ki eylemez artık sabâha meyl!

چشمشده

ماضي به عطف ايدوب نظر انفعالي
 كورمكدهم ظلام خزان ابجره حالي .
 ماضي دم بهاريدر ايام عمرمك ،
 سرمايه صفاسي اودر جام عمرمك .
 ماضيده قالدي هپ او منور صفالرم ،
 ييهوده شيمدي اونلري ياد ايلر آغلارم .
 يادكلله چشم حسرتي بومدغه كاه كاه ،
 اي آن خوشكذشته ، كولومسر طوررسك ، آ
 بيلزميسك كه عاشقيم بن خيالكك ؟
 قابلميدر اعاده-ي ، بيلم ، وصالكك ...

بچاره بن ، بوكون ينه وقف تائرم :
 ماضي به طوغرو اوجدي نگاه تحسرم ؛
 كورمكدهم اوكلشني كيم غرق آب وتاب
 برغنجه سفیدی اونك خنده شباب .
 چكمشدهدر نه وارسه طربدن ، سروردن ؛
 ماضي ، اوبرجهان ایدی هپ رنگ ونوردن .
 ایلردی هر نظرده تجلی سعادتم ،
 كلرنك ایدی نه كورسه عیون مسرتم .
 ابواه ! شیمدی هر نه به باقسه م سياهرنك :
 بچمیده نظرگاه ملالده برهنك ...
 هر دم صباح اولان او كوزل كونلرك بولبل
 آتشاميدر كه ايله من آرتق صباحه ميل !

Ediyor her dıraht-ı uryânı
Şiddet-i rüzgârdan feryâd
Bir nihâl-i şikeste ağsanı
Bana ettirdi hal ü şânını yâd...
Geçme fikrimden, ey ümîd-i visâl!
Nûrdan inkisâr eder bu zılâl!
Ben zılâlimle kalmak istiyorum.
İnfi'âlimle kalmak istiyorum,
Bu melâlimle kalmak istiyorum,
Pek muvafık bugün bu hâl bana
Ben bu hâlimle kalmak istiyorum!

ایدیور هر درخت عریانی
 شدت روزکاردن فریاد ؛
 بر نهال شکسته اغصانی
 بکا ایتدیردی حال و شاتی یاد ...
 بکجه فکرمدن، آی امید وصال ،
 نوردن انکسار ایدر بو ظلال ؛
 بن ظلاله قالمق ایستیورم ،
 انفعالمه قالمق ایستیورم ،
 بو ملاله قالمق ایستیورم ؛
 پک موافق بوکون بو حال بکا ،
 بن بو حاله قالمق ایستیورم !

ÂŞİYÂN-I PEDER

Yine dün geçtim, âh bin hasret,
Âşiyân-ı peder civârından:
Kaldı cismim önünde bî-hareket,
Çöktü kalb-i hazîne bir zulmet;
O ne hüzn-i mehîb-i mahviyyet!
Bir safâ-âşiyân-ı pür-fer ü tâb
Olmuş ârâm-zâr-ı bûm u gurâb.
Benziyor hâb-gâh-ı emvâta
Hâli sakf-ı giyâh-bestesinin;
Âhıdır, yükselir semâvâta
O sükût ân-ı hoş-güzeştesinin!
Dışı hem-reng-i iğbirârımdır,
İçi hem-hâl-i kalb-i zârımdır;
Anda her kûşe bir mezârımdır!
O tarâb-gâh..: Yok, o câ-yı sükût
Ki durur pür-mehâbet ü mebhût,
Ki periler çıkar gubârından,
Ki hayâlât iner cidârından,
Ki uçan neş'eler kenârından
Hâk olur karşısında ârından....
Rikkat-âver nümûne-i nasût;
Sanki pîşimde bir yığın tâbût
Lerze-bahş-ı dil ü hayâlimdir,
Mücib-i şiddet-i melâlimdir,
Mütecessim me'âl-i hâlimdir...

آشیان پدر

ینه دون بکدم ، آم بیک حسرت ،
 آشیان پدر جوارندن ...
 قالدی جسم اوکنده بی حرکت ،
 چوکدی قلب حزینه بر ظلمت ؛
 او نه حزن مهیب محویت :
 بر صفا آشیان پرفروتاب
 اولش آرامزار بوم و غراب .
 بکزیور خوابگاه آمواته
 حالی سقفه کیا هبسته سنک ؛
 آهیدر ، یوکه لیر سهاوته
 اوسکون آن خوشگذشته سنک .
 طیشی هرنک اغبرارمدر ،
 ایچی همحال قلب زارمدر ؛
 بونده هر گوشه بر هزارمدر ؛
 بو طربگاه ... یوق ، بوجای سکون
 که طورر پرمهابت و مبهوت ،
 که بریلر چیقار غبارندن ،
 که خیالات اینر جدارندن ،
 که اوچان نشته لر جوارندن
 خاک اولور قارشینده عارندن ؛
 رقت آور نمونه ناسوت !
 صانکه پیشمده بر بیغین تابوت
 لرزه بخش دل و خیالمدر ،
 موجب شدت ملالمدر ،
 متجسم مال حالمدر ...

ESKİ ŞEYLER

Solgun benizli, boynu bükük, tozlu bir demet;
Üstünde belki on senenin jeng-i hüznü var:..
Bir kimsesiz çocuk gibi, muhtâc-ı merhamet,
Karşımda titriyor : “Beni mahvetme, bağla, sar,
"Bir hufre-i sükûnuna at leyl-i kalbinin;
"Ben mâzî-i şebâbının eş'ârıyım senin!..

Bî-çâre eski hâtıralar, mahveder miyim
Ben mahva muktedir bile olsam bugün sizi?
Lâkin zaman zaman; o heyûlâ-yı müntakim
Mâzîye kalbedip geçecek büsbütün sizi;
Ben arkanızdan ağlarım ancak; ve pür-keder
Nazmeylerim zevâlîme ağlar neşîdeler.

اُسكى شيلر

صولفون بگيزلى ، بويى بوكوك ، توزلو پر دهمت ،
 اوستنده بلكه اون سنه نك ژنك حزنى وار ...
 پر كيمسه سز چوجوق كېي ، محتاج مرحت ،
 قارشيمده تيزه يور : « بنى محو ايغه ، باغلا ، صار ،
 » بر حفره سكونه ات ليل قلبكك ؟
 « بن ماضى شبا بلك اشمارى يم سنك ! ... »

بيچاره اُسكى خاطره لر ، محو ايدرى يم
 بن محوه مقتدر بيله اولسه م بوكون سزى ؟
 لكن زمان ، زمان ، او هيولاي منتقم
 ماضى يه قلب ايدوب كچه جك بوسبونون سزى ؟
 بن آرقه كزدن آغلارم آنجاق ، و پر كدر
 نظم ايلرم زواله آغلار نشيده لر .

— ۱۲ تشرين اول ، ۱۳۶۵ —

ESKİ ŞEYLER

1305 - 1312

اُنکی سیر

۱۳۱۲ — ۱۳۰۴

Her yanından řu levh-i mağmûmun
Akıyor dalga dalga reng-i memât !
-İki aciz kadîd-i lerzende,
İki mat'ûn-ı řekve-kâr-ı hayât,
Çatlamış elleriyle yoklayarak
Arıyorlar hayâtı mezbeledede.

12

Mevsim veda' eder gibidir, zâr ü bî-mecâl;
Son lerziř-i cenâhı döker hâk-i nâ'ime
Karlar ümîdler;
Seylâbelerle řerhalanır sîne-i cibâl,
Her řerha bir bahâr-ı hayât ihtivâ eder.

Her mevsimin sukûtu olur başka mevsime
Bir menba'-ı nemâ...
Baktıkça ben zuhuru sukût-ı mevâsime,
Ey tali'-i beřer,
Bilmem niçin te'ellüm eder, ağlarım sana!..

— هریاندن شو لوح مغمومک
 آقور طالغه طالغه رنگ ممت ! —
 ایکی عاجز قدید لرزنده ،
 ایکی مطعون شکوه کار حیات ،
 چاتلامش آلریله یوقلیه رق
 آریورلر حیاتی مزبله ده .

— ۱۲ —

موسم وداع ایدر کبیر ، زار و بی مجال ،
 صوک لرزش جناحی دوکر خاک نائمه
 قارلر ، امیدلر ،
 سیلابه لرله شرحه لانیلر سینئه جبال ،
 هر شرحه بر بهار حیات احتوا ایدر .

هر موسمک سقوطی اولور باشقه موسم
 بر منبع نما ...
 باقدیقه بن ظهور و سقوط مواسمه ،
 ای طالع بشر ،
 بیلم یچون تالم ایدر ، آغلارم سکا ! ..

Her yer beyâz: Lifâfe-i emvâtı andırır
 Yek-pâre bir beyâzlığın altında na'ş-ı hâk;
 Yek-pâre bir beyâzlığın altında ra'ş-e-nâk;
 Her şey hitâm-ı ha'ile-i berfe muntâzır.

Gûyâ bu intizârın o reng-i sükûnudur...
 Birkaç -nazîr-i tayf-ı adem- zağ-ı bed-nigâh
 Teşkil eder bu sahnede bir tûde-i siyâh;
 Bunlar kışın nümûne-i râz-ı derûnudur!

Yine kar... Bir sükûn-ı câmidle
 Yine her yer melûl ü mevt-âlûd;
 Bir donuk perde, bir nikâb-ı anûd
 Saklıyor çehre-i semâvâtı
 Beşerin çeşm-i ibtihâlinden;
 Beşerin nazra-i münâcâtı
 Titriyor bir herâs-ı bâridle
 O donuk perdenin zılâlinden.

İşte üryân u zâr ü müstağrak
 İki timsali fakr-ı meş'ûmun...

هریر بیاض : لفافهٔ أمواتی ا کدیرر
یکپاره بریاضلفک آلتنده نعش خاک ؛
یکپاره بریاضلفک آلتنده رعشه ناک ،
هرشی ختام هائلهٔ برفه منتظر .

کویا بوانتظارک او رنک سکونیدر ...
برقاج — نظیر طیف عدم — زاغ بدنکاه
تشکیل ایدر بومحنه ده برتودهٔ سیاه ؛
بونلر قیشک نمونهٔ راز درونیدر !

- ۱ -

ینه قار ... بر سکون جامده
ینه هریر ملول و موت آلود ؛
بر طونوق پرده ، برنقاب عنود
صاقلیور جهرةٔ سماواتی
بشرك چشم ابتهالندن ؛
بشرك نظرهٔ مناجاتی
تیتربیور بر هراس باردله
او طونوق پرده نك ظلالندن .

ایشته عریان و زار و مستغرق
ایکی تمثالی فقر مششومک ...

Soluk yapraklı bir nahl-i hazânın
 Perişân zıll-ı hasret-perverinde
 Oturmuş; belli bir hiss-i nihânın
 Bütün ekdârı vech-i dil-berinde;
 Arar bir ş i'r-i giryân defterinde.

Muvâfık mevki'in hüzniyle hâli:
 Biraz solgun, biraz mahmûr-ı sevdâ;
 Düşen yaprakların râz-ı melâli
 Nümâyan cebhe-i sâfında güya;
 Nümâyan cebhe-i sâfında hülyâ.

Döner âvâre-ser tehzîz-i bâd-ı pür-tehevvürle,
 Müşâbihtir birer pervâne-i sekrâna yapraklar;
 Kırık dallar, bozulmuş âşiyânlar hep tahâyâyürle
 Hazânın pençe-i kahrında vakf-ı iğbirâr, ağlar.

Kışın câmid nigâh-ı lerze-bahşâsıyla rencîde,
 Arar bî-çare kuşlar bir melâz-ı nev-beharîyi;
 Uzanmış, hasta, üryân, bister-i sengîn-i hâkîde,
 Arar cism-i tabî'at bir şifâ, bir feyz, bir muhyî!

صولوق یاپراقلی برنخل خزانک
بریشان ظل حسرت پرورنده
اوطورمش ؛ بللی بر حس نهانک
پوتون اُکداری وجه دلبرنده ؛
آرار برشعر کریان دفترنده .

موافق موقعک حزنیه حالی :
برآز صولفون ، برآز غمخور سودا ؛
دوشن یاپراقلرک راز ملالی
نمایان جبهه صافنده کویا ؛
نمایان جبهه صافنده خویا .

دوئر آواره سر تهیز باد پرتهورله ،
مشابهدر برر پروانه سکرانه یاپراقلر ؛
قیریق داللر ، بوزولشن آشیانلر هپ تحیرله
خزانک پنجه قهرنده وقف اغبرار ، آغلار .

قیشک جامد نگاه لرزه بخشاسیله رنجیده ،
آرار ییچاره قوشلر برملاذ نوبهاری بی ؛
اوزاتمش ، خسته ، عریان ، بستر سنکین خاکبده ،
آرار جسم طبیعت بر شفا ، برفیض ، بریحی !

Acı bir hisse sanki ra'selenir.

Hasta bir nağme, bî-mecâl-i su'ûd,
Dökülür katre katre, eşk-âlûd;

Bu sönen

Nefes-i vapesîn-i mevsimdir...

Bu soluk nağme der ki: "Ey bî-sûd
"Ömr-i nâlende, geçti fasl-ı sürûd;
"Sen kudûm-ı bahârın beklerken "
Yaz veda'-ı hayât edip gidiyor,
"Seni dest-i hazâna terk.ediyor!"

7

Ne zamân zerd ü muhtazır Eylûl
Etse giryân bulutlarıyla hulûl
Ağlatır yâdımı bu şi'r-i melûl,
Ben bu teşbîh-i zârı pek severim:

"Bir kızın hîn-i irtihâlinde
Dolaşan handeyi cemâlinde
Andırır halet-i zevâlinde...

Âh, ben sonbahârı pek severim!"

آجی بر حسله صائنه رعشه لیر .

خسته بر نغمه ، بی مجال صعود ،
دو کولور قطره قطره ، آشك آلود ؛
بوسون

نفس واپسین موسمدر ...

بو صولوق نغمه دیرکه : « آی بی سود
» عمر نالنده ، یکدی فصل سرود ؛
» سن قدوم بهاری بکله کن
» یاز وداع حیات ایدوب کیدیور ،
» سنی دست خزانه ترك ایدیور ! »

- ۷ -

نه زمان زرد و محضر ایلول
ایتسه کریان بولوطر یله حلول
آغلایر یادی بو شعر ملول ،
بن بو تشبیه زاری پک سورم :

» بر قیزک حین ارتحالنده
» طولاشان خنده بی جمالنده
» آکدیرر حالت زوالنده ...
» آه ، بن صوک بهاری پک سورم ! »

Eğilip doğrularak fasılâsız
Topluyor kût-ı ma'îşet yerden,
Toprağın verdiği ni'metlerden.

Gâh bir nazra-i şefkatle bakar
Zevcinin gayret-i gülânesine,
Kızının neş'e-i tıflânesine

Bu sa'adet ona kâfi görünür:
Bir kavî a'ile, bol bir mahsûl;
Başka şey fikrini etmez meşgûl.

O küçük â'iledir besleyecek
Âlemi bir sene in'âmiyle,
Tuhfe-i kemter-i ikdâmiyle...

Bence timsâli budur Temmûzun:
Mâî yeldirmeli bir köylü kadın
Çalışır tarlada, yorgun argın.

6

Sünbülî bir havâ ki mest-i rükûd;
Duruyorken muhît ü na-mahdûd,

اُكيلوب طوغرولهرق فاصله سز
طوپليور قوت معيشت يردن ،
طوپراغك ويرديكي نعمتلردن .

گاه بر نظره شفقتله باقار
زواجك غيرت غولانه سنه ،
قيزينك نشئه طفلانه سنه .

بو سماعات اوکا کافی کورونور :
بر قوی عائله ، بول بر محصول ؛
باشقه شی فکریخی ایتمز مشغول .

او کوچوك عائله در بسليله جك
عالمی برسنه انعاميله ،
تحفه کمتر اقداميله ...

بنجه تمثالی بودر تموزك :
مائى يلديرمه لی بر کویلو قادین
چالیشیر تارلاده ، یورغون آرغین .

- ۶ -

سنبلې بر هوا که مست رکود ،
طوریوورکن محیط ونا محدود ،

Altın başaklı tarlasının bir kenârını
 Tezyin eden ağaçların altında, bî-haber,
 Dalmış tahayyüle;
 Mes'ûd köylü! Nasıye-i pür-gubârını
 Okşar bir incilâ ki, behîmî ve hande-ver,
 Benzer tevekküle.

Gel, sevgilim, seninle bu muzlim hazîreden
 Bir lahzacık fîrâr edelim... Bak, teferrüce
 Şayeste her taraf.
 Mes'ûd köylüler!" diye olsun terâne-zen
 Geldikçe karşımızda ekinler temevvüce '
 Pür-neş'e, pür-şagaf.

Mâî yeldirmesinin yenlerine
 Silerek alnını, yorgun argın,
 Gezinir tarlada bir köylü kadın.

Hüşe-çîn olmaya çıkmış, belli;
 Semt-i re'sinde güneş pür-feverân
 Ediyor neşr-i şua-ı nîran.

آلتون باشاقلی تارلاسنگ بر کنارینی
تزیین ایدن آغاچلرک آلتده ، بی خبر ،
طالاش تخیله ؛

مسمود کویلو ! ناصیه پر غبارینی
اوقشار بر انجلاکه ، بهیمی وخنده ور ،
بکزر نوکله .

کل ؛ سوکیم ، سنکله بو مظلم حظیره دن
بر لحظه جق فرار ایدلم ... باق ، تفرجه
شایسته هر طرف .

« مسمود کویلولر ! » دییه اولسون ترانه زن
کالدکجه فارشیمزده اُکینلر توجه
پرنشئه ، پر شغف .

مائی یلدرمه سنک یکلرینه
سیله رک آلنی ، یورغون آرغین ،
کزیلر تارلاده بر کویلو قادین .

خوشه چین اولغه چیمش ، بللی ؛
سمت رأسنده کونش پر فوران
ایدینیور لشر شعاع نیران .

Hakîkaten o ne hengâme-i teceddüddür
İki dallarıyla, semâsıyla, kuşlarıyla bütün
Bu köhne toprağı tervîh eder; kışın daha dün
Elinde hırpalanırken, bakarsınız ki bugün
Bir inbisât-ı müzehherle hep tabî'at pür.

Sular akar, kuzular oynar; safâsından
Hayat rakediyor zannedersiniz; eshâr
Olur tele'lü'-i bârân içinde hande-feşân...
Bu ihtîşâm i le gûyâ, şükûfte-rûh-ı bahâr,
Lebinde bir sarı nilüferin doğar Nîsan.

3

Mayıs bir köylü kızdır; sâf u dil-ber, şûh u sevdâ-kâr;
Çiçekler, kuşlar etrâfında, fevc-â-fevc ü reng-â-reng:
Çiçekler handesinden serpilen elvân-ı revnak-dâr;
Tuyûr, âvâz-ı şevkinden uçan ervâh-ı zî-âhenk.

Münevver nergis-i çeşmânı handan-ı tarâvettir,
Mu'attar sünbül-i geysûsu talan-ı şetârettir,
Müzehher sîne-i üryânı lerzan-ı muhâbbettir...
Mayıs bir köylü kız, bir şûh-ı fettân-ı tabî'attir.

Mayıs bir köylü kızdır, sâf u dil-ber, şûh u bî-ârâm;
Doğup, gül-çîn olurken jâleler subh-ı bahârîden.
Söner bî-çare, en parlak dem-i şevkinde bir akşam,
Ekinler en müzehheb ra'şe-i aşkıyla titrerken.

حقیقهٔ اونه هنگامهٔ تجدید در
 که دالریله سمالیله قوشلریله بوتون
 شوکهنه طوپراغی ترویغ ایدر ؛ قیشک دها دون
 آئنده خیربالانیرکن ، باقارسکیز که بوکون
 براتساط مزهریله هپ طبیعت پر .

مولر آقار ، قوزولر اویناشیر ؛ صفاسندن
 حیات رقص ایدیور ظن ایدرسکیز ؛ أسحار
 اولور تلاء لؤ باران ایچنده خنده فشان ...
 بو ابتسام ایله کویا ، شکفته روح بهار ،
 لهنده بر صاری نیلوفرک طوغار نیسان .

- ۳ -

مایس برکویلو قیزدر ؛ صاف ودلبر ، شوخ وسودا کار ؛
 چیچکلر ، قوشلر اطرافنده فوجلوج ورنکارنک ؛
 چیچکلر خنده سندن - بریلن آلوان رونقدار ،
 طیور آواز شوقندن اوچان ارواح ذی آهنگ .

منور ترکس چشمانی خندان طراوتدر ،
 معطر سنبل کیسوسی تالان شطارتدر ،
 مزهر سیننهٔ عریانی لرزان محبتدر ...
 مایس برکویلو قیز ، بر شوخ فشان طبیعتدر .

مایس برکویلو قیزدر ، صاف ودلبر ، شوخ و بی آرام ؛
 طوغوب ، کلچین اولورکن ژاله لر صبح بهاریدن ،
 سونر بیچاره ، آک یارلاق دم شوقنده بر آفتاب ،
 آکینلر آک مذهب رعشهٔ عشقه تیزرکن .

ÂVENG-Î ŞÜHÛR

1

Câmid nazarlarıyla, soğuk çehresiyle kış
Ayrılmak istiyor, fakat ayrılmıyor gibi;
Örter, açar, bakar yine örter sehâ'ibi...
Birçok sürer bu reng-i tereddüd, bu nazlanış.

Kuşlar, zavallı yavrucağızlar bu cilveden ;
Sersemленir, tahassun ederler saçaklara;
Her lahza bir tahavvül-i bâridle manzara
Bir lahza önce aldanarak inkişâf eden.

Ezhâra dehşet-âver olur; şimdi mübtesim
Bir nazra, şimdi giryeli bir çehre-i melâl;
Bir ân-ı ferd içinde meserret ü infi'âl.

Çirkin değil, fakat acı bir yüz ki mürtesim
En nazlı hatlarında huşûnet âlâ'imi...
Hırçın, sinirli bir kadının hal-i dâ'imi.

2

Çiçekli bir dala konmuş kanatlı bir hülyâ...
Kalem, bahârı bu tasvîr-i sâde-nakşıyla
Hulâsa eylemek ister; ve nâgehân peydâ
Vüreykalardaki şermende bir tehâşiyle
Eder bu cür'et-i âvâresinden istihyâ.

آونك شهوړ

- ۱ -

جامد نظر لرېله ، صوغوق جهره سېله قېش
آيراق ايسټيور ، فقط آبرايور کې ؟
ټورتر ، آچار ، باقار ، ښه ټورتر سجاښ ...
برچوق سورر پورنك تردد ، پوناڅلانش .

قوشلر ، زوالی ياوړوجفز لر بوجلوه دن
سرسمله نير ، تحصن ايدر لر صاچاقره ؟

هرلظه برتحول باردله منظره
هرلظه اوکجه آلدانه رق افکشاف ايدن

آزهاره دهشت آور اولور ؟ شيمدی مبتم
برنظره ، شيمدی کريه لی برچهره ملال ؟
برآن فرد ايچنده مسرت وانفعال .

چرکين دکل ، فقط آجي بريوزکه مرستم
آک نازلی خطلرنده خشونت علائمی ...
خيرچين ، سيکيري برقادينک حال دائمی .

- ۲ -

جيجکلی برداله قومش قاناتلی برخوليا ...
قلم ، بهاري بو تصوير ساده نقشيله
خلاصه ايله مک ايسز ؛ وناکهمان پيدا
وريقه لرده کی شرمنده برتحاشيله
ايدر بو جرأت آواره سندن استحياء .

AVENG-İ ŞUHÛR

آونك سٺو۔

HÂMİD

Açık bir cebhe, mûnis bir nazar, bir fitrat-ı mahrem...

Feza-yı bî-tenâhîsiyle, ebhâr ü cibâliyle,
Fürûg-i şûh-i eshâriyle, zulemâ-yı leyâliyle,
Bütün volkanlarıyla, berk u rad-i pür-celâliyle,
Şüûn-i reng-reng-i inşirâh u infîâliyle
O fitrat pür-garâib bir tecelli-gâh, bir âlem.

Tabî'attan büyük bir âlem-i külliyyet-i ezdâd:

Uçar bâl-i hayâl açmış hakikatler semâsında;
Okur eş'âr-ı ulvî bir leb-i sâkit havasında;
Durur bir mübhemiyet en celî tal'at-likâsında;
Gezer tayf-ı mekâbir, rûhlar zıll-i ridâsında;
Geçer hengâmeler, mes'ûd u muzlim, şatır u nâ-şâd.

Muallâ bir derinlik şir-i Hâmid, şî'r-i vecd-âver...

Dehâ, ey neyyir-i esrarı fûshat-zâr-ı ilhâmın.
Senin pîşani-i Hâmid midir evreng-i ârâmın?..
Güler, ey dâhi-i a'zam, serin fevkında ecrâmın;
Olur meşhûd-i fikrim yâda geldikçe büyük nâmın:
Derin bir cevvi-i lâhûtî, geniş bir darbe-i şeh-per.

حامد

آچيق برجبه ، مونس برنظر ، بر فطرت محرم ...

فضای بی تناهیه ، آبشار و جبالیه ،
فروغ شوخ اسحاریه ، ظلمای لیالیه ،
پوتون وولقانریله ، برق ورعد پر جلالیه ،
شئون رنکرنک انشراح وانفمالیه
اوفطرت پر غرائب بر تجلیگاه ، بر عالم .

طبیعتدن بویوک بر عالم حکایت اُضداد :

اوچار بال خیال آچش حقیقتلر سماننده ؛
اوقور اُشمار علوی بر لب ساکت هوا سنده ؛
طورر بر مبہیت اُک جلی طلعت لفاسنده ؛
کز ر طیف مقابر ، روحلر ظل ردا سنده ؛
یکر هنکاملر ، مسمود و مظلّم ، شاعر و ناشاد

معلّا بر درینلک شعر حامد ، شعر وجد آور ...

دها ، ای نیر اُسرا ری فحترار الهامک ،
سنک پیشانی حامد میدر اُورنک آرامک ؟ ..
کولر ، ای دایم اُعظم ، سرک فوقنده اُجرامک ،
اولور مشهود فکرم یاده کلدکجه بویوک نامک :
درین بر جولاهوتی ، کنیش بر ضربه شهر

Ser-be-ser ra'd-ı heyâhâ-yı veleh-zâ-yı sufûf,
Sû-be-sû berk-i çekâçak-ı şerer-nâk-i süyûf.

Hamle-i sâf-şiken-i can-fiken-i pîl-i demân,
Savlet-i gürz-i girân, darbet-i şimşîr ü sinân.

Kûs ü nâkkare hem-âheng-i girîv-i hecemât,
Köpürür her güşeden demdeme-i dîv-i memât.

Na'ralar müşte-zen-i tabl-ı sımâh-ı gerdûn;
Sadmeler, zelzeleler hadşe-res-i kalb-i menûn.

Atılır her yana bin rahş-i sava'ik pey-rev,
Gerd-i haşyetle dolar künbed-i vâru-ne-i cev...

Oh, ey mu'ciz-eda şa'ir-i şayeste-gurûr,
İnliyor nây-ı beyânında nevâ-yı Mansûr.

Anlamazlar o tehevvür, o şikâyât niçin
Dahledenler sana feryâd-ı mübâhâtın için.

Sıgmamış sadr-ı pelengânene kalb-i şîrin,
Yetmemiş kudretine şöret-i âlem-gîrin.

Öyle bir nehr-i muazzam gibi cûş etmişsin;
Fakat, eyvâh, çorak yerde akıp gitmişsin!

Sana bir başka zemîn, başka zemân lâzımdı;
Sana bir âlem-i lahût-nişân lâzımdı.

سربسر رعد هياهای ولهزای صفوف ،
 سوبسو برق چکاچاک شررناک سیوف .
 جمله صفشکن جانفکن پیل دمان ،
 صولت کرز کران ، ضربت شمشیر و سنان .
 کوس و نقاره هم آهنگ غریو هجمات ،
 کوپورور هرکوشه دن دمدمة دیو همت .
 نمره لر مشته زن طبل صباخ کردون ،
 صدمه لر ، زلزله لر خدشهرس قلب منون .
 آتیلیر هریانه بیک رخس صواقی پیرو ،
 کرد خیتله دولار کنبد وارونه جو ...
 اووخ ، ای معجز ادا شاعر شایسته غرور ،
 ایکایور نای بیانکنده نوای منصور .
 آ کلمازلر اوتهور ، اوشکایات ییچون
 دخل ایدنلر سکا فریاد مباحاتک ایچون .
 صیغاش صدر پلنکانه که قلب شیرک ،
 یتهمش قدرتکه شهرت عالمگیرک ،
 اویله ، برهبر معظم کی جوش ایتمشک ؛
 فقط آیواه ، جوراق یرده آقوب کیتمشک !
 سکا برباشقه زمین ، باشقه زمان لازمدی ؛
 سکا بر عالم لاهوت نشان لازمدی .

NEF'Î

Bir yağız çehre, çatılmış iki hançer kaşlar;
Yine hançer gibi keskin iki ma'nâlı nazar...

Yâd-ı ulvîsi hayâlimde bu sîmâyı taşır,
Bence Nefî'ye bu sîma-yı mehâbet yaraşır.

Tab'ı sahbâ gibi cûş-âver-i mîna-yı makal,
Fikri Anka gibi bâlâ-rev-i atbâk-ı hayâl.

Açılır gonçe-i ilhâmı leb-i hârında,
Berk urur şu'le-i endîşesi enzârında.

Ateşîn cerbeze bir nâtıka-âsâ gözler
Cezbe-i rûh-ı şagaf-dârını takrir eyler.

Görünür -safha-i emvâca düşen lem'a gibi-
Alnının çîn-i bülendinde o rûh-ı asabî.

Başkadır feyz-i hüner kıl-ı füsûn-sâzında,
Canlanır, vecde gelir söz leb-i i'câzında,

Duyulur ka'r-ı beyânında sadâ-yı âhen:
Darb-ı şeşperle çıkan ka'ka'a miğferlerden.

Aks-i âvâze-i heycâ gibi eyler izhâr
Bir derin gulgûle nazmında hurûş-ı efkâr.

Sanki bir ma'reke, bir ma'reke-i cûş-a-cûş:
Sıyt-ı velvâl-i vegâ, velvele-i ceng-i cüyûş.

نفعی

بر یاغیز چهره ، چاتلش ایکی خنجر قاشلر ؛
ینه خنجر کبی کسکین ایکی معنای نظر ...

یاد علویسی خیالده بو سبایی طاشیر ،
نجه نفییه بوسیمای مهابت یاراشیر .

طبی صهبا کبی جوش آور مینای مقال ،
فکری عنقا کبی بالارو اُطباق خیال .

آجیلیر غنجه الهامی لب حارنده ،
برق اورر شعله اُندیشه سی اُنظارنده .

آتشین جربرزه بر ناطقه آسا کوزلر
جذبهُ روح شفقدارینی تقریر ایلر .

کورونور ، صفحه اُمواجه دوشن لعه کبی ،
آلنک چین بلندنده او روح عصی .

باشقه در فیض هنر کلک فسونسازنده ،
جانلانیر ، وجده کایر سوز لب اعجازنده ،

دوبولور قمر بیاننده صدای آهن ،
ضرب ششپرله چیقان قهقهه منفزلردن .

عکس آوازه هیجا کبی ایلر اظهار
بر درین غملمه نظمنده خروش افکار .

صانکه بر معرکه ، بر معرکه جوشاجوش ؛
صیت ولوال وغا ، ولوله چنک جیوش .

Bir ihtiŝâm-ı nezâhet leb-i hitâbında
Tekellümâtına bir nûkhet-i necîbe verir;
Bu nutk-ı pâk ile eyler ukûlü isticvâb.

Yaşar gıdâ-yı kemâliyle bir cihân-ı şebâb;
Kemâl-i sıytini teyîd içinse kâfidir
Şebâba verdiği ders-i edeb kitâbında.

...
براحتشام نراحت لب خطابنده
تکلماته بر نکست نجیبه ویرر ؛
بونطق بالکایله ایلر عقولی استجواب .

یاشار غدای کالیه برجهان شباب ؛
کال صیتی تأیید ایچونسه کافیدر
شبابه ویردیکی درس ادب کتابنده .

- ۷ کانون ثانی ، ۱۳۱۴ -

ÜSTÂD EKREM

Bülend-i nâsiye sîmâ-yı zî-vekâr-ı dehâ;
Güzîde heykel-i rûhu'l-edeb ki sadrında
Vurur şafak-zede bir kalb-i sermedi heyecân.

Lisân-ı kalbi okur bir neşîde-i giryân
Ki en ferâhlı, en âsûde mevc-i satrında
Derin derin düşünür, bir melâl-i müstesnâ.

Bütün gumûm-ı beşer dûş-i ihtisâsında;
Hayâtı bir mütefekkir hazân sabâhı gibi
Rakik sislerin altında pür-sükûn, bî-hâb.

Hazân sabâhı kadar mest-i girye bir mehtâb
Şeb-i hayâlini okşar, peri cenâhı gibi.
Bir ihtizâz-ı münevverle her temâsında...

Sever tefekkürü, dem-sâz-ı bî-hemâli odur
Leyâl-i târ-ı melâlinde, lâl ü müstağrak;
Onunla tayyeder âşub-gâh-ı nâsûtu

Onunla şâir olur huld-zâr-ı lâhûtu,
Odur hayâtını telzîz eden biraz ancak;
Nedîm-i rûhu odur, mahrem-i hayâli odur.

استاد اکرم

بلند ناصیه سیای ذی وقار دها ،
کزیده هیکل روح الادب که صدرنده
وورر شفقزده برقلب سرمدی هیجان .

لسان قلبی اوقور برنشیده کریان
که اُک فرحلی ، اُک آسوده موج سطرنده
درین درین دوشونور ، برملال مستثنا .

بوتون غموم بشر دوش احتیاسنده ،
حیاتی برمتفکر خزان صباحی کبی
رقیق سیلرک آلتنده پرسکون ، بی خواب .

خزان صباحی قدر مست کریه بر مهتاب
شب خیالی اوقشار ، پری جناحی کبی ،
بر اهتزاز منورله هرتماسنده ...

سور تفکری ، دمساز بی همالی اودر
لیال تار ملالنده ، لال و مستغرق ؛
اونکله ملی ایدر آشوبگاه ناسوتی ،

اونکله سائر اولور خلد زار لاهوتی ،
اودر حیاتی تلذیذ ایدن برآز آنجاق ؛
تدیم روحی اودر ، محرم خیالی اودر ،

Güler, şakır, bağırır, ağlar, âh ü vah eyler
Hurûş-ı vecd ile hep defler, ûdlar, neyler

Rahîkler sunulur cevherin kadehlerle,
Ümîdler verilir işve-i mükerrerle.

Süzük nazarlara mestâne dîdeler meftûn,
Bir ihtîşâmı hemân karşılar bir âh-ı derûn.

Döner bu âlemin üstünde pür-şemîm-i hayâl,
Havassa ra'ş'e veren bir nesîm-i hâr-ı visâl.

Piyâle, lâle, sebû, nükte, hande hep karışık;
Bulur önünde heves mahfil-i ümîdi açık.

Tesâdüm eyleyerek mevce mevce hissiyyât,
Bu cûşîşin boğulur ortasında fikr-i hayât!

Nedîm, o bir yeni dem-sâza hem-dem-i hurrem,
"Çekip visâdeyi, kılmış külâh-ı gûşeyi ham,"

Kırık dökük dem urur mahremâne sevdâdan;
Miyân-ı bezme de bir harf-i şûh atar aradan.

Zarîf bir sözü, bir nev-şükûfte mazmûnu
Yerinden oynatır eyvân-ı hande-meşhûnu...

Nedîm'in işte likâ-yı hayât-ı fânîsi;
Nedîm, o şi'rimizin çehre-i civânîsi!

کولر ، شاقیر ، باغبرر ، آغلار ، آه و واه ایلر
خروش وجدایله هپ دفلر ، عودلر ، نیلر .

رحیقار صوفولور جوهرین قدحارله ،
امیدلر ویریلیر عشوة محکمرله .

سوزوک نظرلره مستانه دیدلر مفتون ،
بر ایتسای همان قارشیلار برآه درون .

دوئر بو عالمک اوستنده ، پرشمیم خیال ،
حواسه رعشه ویرن برنیم خار وصال .

پیاله ، لاله ، سبو ، نکته ، خنده هپ قاریشیق ،
بولور اوکنده هوس محفل امیدى آچیق .

تصادم ایلیرک موجه موجه حسیات ،
بوجوششک بوغولور اورطه سنده فکر حیات !

ندیم ، او بر یگی دمسازه همدم خرم ،
چکوب و سادینی ، قیلمش کلاه گوشه پی خم ،

قیریق دوکوک دم اورر بحرمانه سودادن ،
میان بزمه ده برحرف شوخ آتار آرادن .

ظریف برسوزی ، برنوشکفته مضمونی
برندن اویناتیر ابوان خنده مشحونی ...

ندیمک ایشته لقای حیات فانیسی ؟

ندیم ، او شعرمنک چهره جوانیسی

Nasıl kırıp çıkacak? Meşrebince bir halka;
Kapılmamak ne kadar güç o seyl-i ezvâka!

Bugün bu kasr-ı müferrih, yarın o bâğ-ı safâ;
Mesireler, o kadar hoş bahâneler... Meselâ

Açın şu perdeyi: Biz bezm-gâh-ı nûş-â-nûş,
Münâdimîn-i tarab ser-be-ser şetâret-pûş.

Kenâr-ı bahre kurulmuş cesîm bir eyvân;
Önünde rûh-fezâ bir hadîka-i reyyân;

Güler ukûs-ı terennümle sakf-ı zer-kârı;
Kulûba neş'e döker selsebîl-i devvârı;

Gezer tuyûr-ı emel sâye-gâh-ı târında,
Ferağlar dolaşır sahn-ı lâle-zârında.

Sükûnlu bir gecenin ufk-ı na'iminde kamer
Bu neşve-zâr-ı behiştîye arz-ı hasret eder;

Ağaçların arasından nigâh-ı reşk-eseri
Koşup öper mütebessim, güşâde sîneleri.

Bu yanda hâle-nümâ telli pullu bir cevelân;
O bir perî-i tarabdır ki raks içinde nihân;

Öter şu yanda nağam-perverânın en güzeli,
Dudaklarında Nedîm'in o günkü bir gazeli.

ناصل قیروب چیقه جق ؟ مشربجه بر حلقه ؛
قاپلماق نه قدر کوچ اوسیل اذواقه !

بوکون بوقصر مفرح ، یارین اوباغ صفا ؛
میره لر ، اوقدر خوش بهانه لر ... مثلا

آچک شو پرده بی : بر بزمکاه نوشاتوش ،
منادمین طرب سر بر سر شطارت پوش .

کنار بحره قوراش جسم بر آیوان ؛
اوکنده روحفزا بر حدیقه ریان ؛

کولر عکوس ترغله سقف زرکاری ،
فلوبه نشه دوکر سلسبیل دواری ؛

کزر طبور امل سایه کاه تارنده ،
جراغلر دولاشیر صحن لاله زارنده .

سکونلو بر کیجه نك افق نائمنده قمر
بونشوه زار بهشتی به عرض حسرت ایدر ؛

آغاچلرک آره سندن نگاه رشک اثری
قوشوب اوپر متبسم ، کشاده سینهلری .

بویانده هاله نما تللی پوللو برجولان ،
اوبربری طربدرکه رقص ایچنده نهان ؛

اوتر شویانده نغمه ورائك اك كوزلی ،
دوداقلرنده ندیك اوکونکی بر غزلی .

NEDÎM

Nedîm'i her ne zaman eylesem tasavvur ben
Geçer şu hey'et-i rindâne pîş-i çeşmimden:

Çiçekle nîm bozulmuş rakîk bir sîmâ,
Rakîk u hande-be-leb bir dehân-ı istihzâ;

Dehâsı şîveli, âhû bakışlı bir dilber-,
Olur o çehreye bûşişleriyle hüsn-âver.

Bütün safiha-i vechinde neş'e-perver, şûh,
Hemân uçar gibi âvâre bir beşâset-i rûh.

Ten-i semîni, cebîn-i bülend ü handânı
Safâ-yı hılkatinin pek ferahlı burhânı.

Zekî nazârlarının hande-i kebûduyla
Tenevvür eyleyen ecfânı sanki pür-şu'le.

Sever güzelleri hep aşk-ı lâübalîsi;
Tarab yegâne pesendîde-i hayâlîsi.

Eder kıyâfeti âzâde bir mizaç ikrâr:
"Kemer-güsiste, perâkende gûşe-i destâr."

Zavallı âleme pek şâ'ikane aldanıyor,
Hayatı bitmeyecek bir dem-i şegaf sanıyor.

Bütün heves, heves ü ibtilâ, garâm ü emel;
Zamânının yed-i lehvinde münkalib, muğfel.

ندیم

ندیمی هر نه زمان ایله سه م تصور بن
کچر شو هیئت رندانه پیش چشمندن :

جیچکله یم بوزولش رقیق بر سیم ،
رقیق و خنده بلب بر دهان استهزا ؛

دهاسی ، — شیوه لی ، آهو باقیشلی بردلبر ، —
اولور او چهره یه بوسش لریله حسن آور .

بوتون صنیعه و جهنده نشه برور ، شوخ ،
هان اوچار کبی آواره بر بشاشت روح .

تن سمینی ، جبین بلند و خندانی
صفای خلقتنک پک فرحلی برهانی .

ذکی نظرلرینک خنده کبودیله
تنور ایلین اُجفانی صانکه برشمه .

سور کوزللی هپ عشق لایالیسی ؛
طرب یکانه پسندیده خیالیسی .

ایدر قیافتی آزاده بر مزاج اقرار :
* کمر کسته ، پراکنده گوشه دستار .

زواللی ، عالمه پک شائفانه آلدانیور ؛
حیاتی بیتیمه جک بردم شغف صانیور .

بوتون هوس ، هوس وابتلا ، غرام وامل ؛
زمانک ید لهونده منقلب ، مغفل .

CENÂB

Halecânlarla geçen bir günün akşamında;
Mâî bir gölgeliğin sîne-i ârâmında,
Gecenin bir ebedî ân-ı semen-fâmında,
Pür-sükûn, zemzeme-i hilkatî gûş ettinse...

Varsa şairliğe rûhunla nüfûzun, hünerin,
Dolaşıp neş'e-i san'atle gülen dîdelerin
Çehre-i girye-nikâbında hayât-ı beşerin
Bir müşerrih gibi teşrîh-i nûkûş ettinse...

Birşey anlarsın, evet, belki bu simâdan sen,
Birşey anlarsın onun şîve-i tahrîrinden;
Yazamam yoksa Cenâb'ın sana mâhiyyetini.

Şöyle temsil edeyim: Bir yeni ufk-ı meşhûd,
Bir semâ-pâre-i nev-dîde ki her çeşm-i şühûd
Göremez, görse de idrâk edemez fûshatini.

جناب

خدا جانلرله کچن بر ~~کونک~~ آقشامنده ،
ماڭی بر کوانیکه لکک سینۀ آرامنده ،
کیجه نك بر أبدی آن سمنفامنده ،
پرسکون ، زمزمۀ خلقتی کوش ایتدکسه ..

وارسه شاعرلکه روحکله نفوذک ، هنرک ،
طولاشوب نشئۀ صنعتله کولن دیدهلرک
چهرۀ کریه - نقابنده حیات بشرک
بر شرح کبی تشریح نقوش ایتدکسه ...

برشی اسکلارسک ، اوت ، بلکه بو سیادن سن ،
برشی اسکلارسک اونک شیوۀ تقریرندن ؛
یازهمام یوقسه جنابک سکا ماهیتنی .

شویله تمثیل ایدهم : بر یگی افق مشهود ،
بر سماپارۀ نودیده که هرچشم شهود
کورده من ، کورسده ده ادراک ایدهم من فسحتنی .

— ۱۰ مایس ، ۱۳۱۳ —

Lisân-ı hasreti lâkin şikâyet-efşândır;
Düşünce fırkâte, âlem gözünde zindândır;
Cihâna geldiğine ân-be-ân peşîmândır.
Refîka-i seferi bir peri-i giryândır;
Onun peyinde gezer dâima harabeleri.
Onun gözüyle hep ağlar görür sehâbeleri.

Yüzünde, şimdi bakarsın, ümîdler görünür,
Nedir ümîdi? O bundan da bî-haber görünür;
Hayâta karşı nigâhında bir keder görünür,
Hayâtı aşkını temdîd için sever görünür...
Ne varsa aşkı içindir, onunladır bîdar;
Birer latifesidir aşkının hazânla bahâr.

Esiri olduğu hüsn-i hayâl-perverde
Çeker mahâsine peşinde bir donuk perde;
Bütün bedâyi-i hilkat görünse bir yerde,
Döner kalır yine çeşmi o hüsn-i esmerde...
O hüsn-i esmere meftûnluğu ezeldendir.
Onun gamıyla Fuzûlî hayâta düşmendir.

لسان حسرتی لکن شکایت افشاندر ؛
 دوشنبه فرقتہ ، عالم کوزندہ زنداندر ؛
 جہانہ کلدیکنہ آن با آن پشیاندر .
 رفیقہ سفری برپری کریاندر ؛
 اونک پیندہ کزردائما خرابہ لری ،
 اونک کوزیلہ ہب آغلار کورر سحابہ لری .

یوزندہ ، شیمدی باقارسک ، امیدلر کورونور ،
 نہدر امیددی ؟ او بوندن دہ بی خبر کورونور ؛
 حیاتہ قارشى نکاھندہ برکدر کورونور ،
 حیاتی عشقنی تمید ایچون سور کورونور ...
 نہوارسہ عشق ایچوندر ، اونکلہدر بیدار ؛
 برر لطیفہ سیدر عشقنک خزانلہ بہار .

اُسیری اولدینی حسن خیالپروردہ
 چکر محاسنہ پیدشندہ برطونوق پردہ ؛
 بوتون بدایع خلقت کورونسہ بریردہ ،
 دونر قالیرینہ چشمی اوحسن اُسردہ ...
 اوحسن اُسردہ مفتونلتی ازلانددر ،
 اونک غمیلہ فضولی حیاتہ دشمندر .

FUZÛLÎ

Gözünde şûle-nümâ mihr-i âteşin-i Irak,
Bakışlarında hüveydâ hazîn bir istiğrak,
Dehâya nâsıye-i sâfı merkez-i işrâk.
Soluk dudakları pür-lerziş-i sürûd-i firâk...
Eserlerinde bu sevdâlı çehredir zâhir.
Bu çehre bence Fuzûlî'ye pek münâsibdir.

Bu çehre çehre-i gam, çehre-i muhabbettir;
Muhabbetin ona tesîri pür-garâbettir:
Sever, ve sevdiği hep derd, hep musibettir;
Safâsı, neş'esi yoktur, bütün küdürettir.
Fezâ-yı ruhuna bir ebr-i girye tarîdir,
Gülümsüyorsa emin ol ki ıztırârîdir!

Zamân zamân kapılır gamlı bir tesellâya,
Dalıp gider nazar-ı kalbi leyl-i sevdâya;
Dökerse hâkine bir serv-i nâzenin sâye.
Olur bu rûhu için bir neşât-ı bî-gâye.
Bütün emelleri gönlünden eylemiş ib'âd,
"Ne verseler ana şâkir, ne kılsalar ana şâd!"*

*"İşim kara gece tâ subh-ı nâle vü feryâd
Ne verseler ana şâkir ne kılsalar ana şâd!"
Fuzûlî

فضولی

کوزنده شعله نما مهر آتشین عراق ،
 باقیشرنده هویدا حزن بر استغراق ،
 دهایه ناصیه صافی مرکز اشراق ،
 مولوق دوداقلری پرلرزش سرود فراق ...
 اثرلرنده بو سودالی چهره در ظاهر ،
 بوچهره بنجه فضولی یه پک مناسبدر .

بو چهره چهره غم ، چهره محبتدر ؛
 محبتک اوککا تأثیری پر غرابتدر ؛
 سور، وسودیکی هپ درد ، هپ مصیبتدر ؛
 صفاسی نشه سی یوقدر ، بوتون کدورتدر .
 فضای روحنه بر ابر ککریه طاریدر ،
 کولومسیورسه امین اول که اضطراریدر !

زمان زمان قاپیلیر غمی بر تسلیه ،
 طالب کیدر نظر قلبی لیل سودایه ؛
 دوکرسه خاکنه بر سرو نازنین سایه ،
 اولور بو روحی ایچون برنشاط بی غایه .
 بوتون امللری کوکلندن ایله مش ابعاد ،
 نه ویرسه لر اکا شا کر ، نه قیلسه لر اکا شاد ! [*]

[*] « ایشم قرا کیجه تاصبح ناله و فریاد ؛
 " نه ویرسه لر اکا شا کر ، نه قیلسه لر اکا شاد ! " »

AVENG-İ TESÂVİR

آؤنك نساوڀر

KİTÂBE

-Âbide-i Hürriyet için istenilmişti-

Eğil hürmetle zâ'ir, pîş-i ta'zîzinde heybetler,
Celâdetler kuşanmış yükselen tâk-ı hamîyyettir.

Eğil zâ'ir, bu yer mihrâb-ı hürriyet, bu alî yer
Mukaddes kible-i ikbâl-i istiklâl-i millettir!

Vatan bir lâne-i idbâra dönmüş, titrer ağlarken
Koşanlar, kurtaranlar şübhesiz şâyân-ı minnettir.

Evet, şâyân-ı minnettir, evet, şâyân-ı hürmettir
Bu gazîler ki, en satı' birer sîma-yı necdettir.

Bugün hürriyetin, millîyyetin, namûs u ümmîdin
Masûn kaldıysa bil, zâ'ir, rehâ-kârın bu hey'ettir.

Bu hey'et şanlı bir timsâlidir hürriyetin, takdîs!
Yaşar her ferd için, takdîs-i hürriyyet ibâdettir.

کتابه

آبدۀ حریت ایچون ایسته‌للمشدی .

ایگیل حرمتله زائر ، پیش تعزیز کده هیبتلر ،
جلادتلر قوشانمش یوکسه‌لن طاق حیتدر !

ایگیل زائر ، بویر محراب حریت ، بو عالی یر
مقدس قبلهٔ اقبال استقلال ملتدر !

وطن بر لانهٔ ادباره دوشمش ، تیتیر آغلارکن
قوشانلر ، قورتارانلر شبهه‌سز شایان منتدر .

أوت ، شایان منتدر ، أوت ، شایان حرمتدر
بوغازیلرکه أک ساطع برر سیمای نجاتدر .

بوکون حریتک ، ملیتک ، ناموس وامیدک
مصون قالدیسه بیل ، زائر ، رها کارک بو هیئتدر .

بو هیئت شانلی بر تمثالیدر حریتک ، تقدیس !
یاشار هر فرد ایچون تقدیس حریت عبادتدر .

— بک اوغلی : ۱۵ کانون اول ۱۳۲۵ —

DÂRÜ'L-MU'ALLÎMÎN MARŞI

Fikr ordusuyuz, meş'al-i irfânla mücehhez;
Âyât-ı hakîkat okunur râyetimizde.
Ye'sin ebedî hasmıyız, ümmîd-i mu'azzez
Rehberlik eder meşyet-i zî-fikretimizde...

Cehlin, gecenin hâdimiyiz, hâdim-i ilmiz;
Fikr ordusu, feyz ordusu, nûr ordusuyuz biz.

Meşhûn-ı seher gözlerimiz vakf-ı temâşâ:
Manzûrumuz âfâk-ı tekemmül ki pür-envâr;
Müşfik vatan, ey sîne-i feyyâz u mutarrâ,
Bir gün seni elbet görürüz maşrık-ı efkâr...

Fikr ordusu, cehd ordusu, azm ordusuyuz biz;
Cehlin, gecenin hâdimiyiz; hâdim-i ilmiz.

دارالمعلمین مارشی

فکر اور دوسی یز ، مشعل عرفانلہ بچہز ؛
 آیات حقیقت اوقو نور رایتزده .
 یأسك ابدی خصمی یز ، امید معزز
 رهبرلك ایدر مشیت ذی فکر تزدده ...

جهلك ، کیجه نك هادمی یز ، خادم علمز ؛
 فکر اور دوسی ، فیض اور دسی ، نور اور دوسی یز یز

مشحون سحر کوزلرمن وقف تماشا :
 منظورمن آفاق تکدل که پر انوار ،
 مشفق وطن ، ای سینۀ فیاض ومطرا ،
 برکون سنی ألبت کورورز مشرق افکار ...

فکر اور دوسی ، جهد اور دوسی ، عزم اور دوسی یز یز ؛
 جهلك ، کیجه نك هادمی یز ؛ خادم علمز .

— حصار : ۲۱ تموز ، ۱۳۲۶ —

BİR GÜFTE

-Dârülfünûn marşı için-

Yükselmeli... Artık yetişir zillet ü zulmet;
Parlatmalı her nâsıye bir neyyir-i fikret;
Cehl ölmeli, zulm ölmeli, hak bulmalı kuvvet;
Hakkın yüzü güldükçe gülümser beşerîyyet...

Gafletlere, zilletlere, zulmetlere lâ'net;
Sen doğ bize, sen doğ bize, ey fecr-i hakikat!

Ey fecr-i hakikat, sana azdır bu tehassür;
Âtî kılar ancak leme'âtınla tenevvür,
Gülsün beşerîyyet, şu cehennemleri söndür;
Herkes ebedî neş'eli, herkes ebedî hür...

Şirretlere, zulmetlere, zilletlere lâ'net:
Sen doğ bize, sen doğ bize, ey fecr-i uhûvvet!

بر گفته

- دارالفنون مارشی ایچون -

یوکسلمه لی ... آرتق یتیشیر ذلت و ظلمت ؛
پارلاتمالی هر ناصیه بر نیر فکرت ؛
جهل ثوله لی ، ظلم ثوله لی ، حق بوالی قوت ؛
حق بوزی کولدجه کولومسر بشریت ...

غفلتله ، ذلتله ، ظلمتله لعنت ؛
سن طوغ بزه ، سن طوغ بزه ، ای فجر حقیقت !

ای فجر حقیقت ، سکا آزددر بوتحسر ؛
آتی قیلار آنجاقلعانه کله تنور ،
کولسون بشریت ، شو جهنملری سوندور ؛
هرکس ابدی نشئه لی ، هرکس ابدی حر ...

شرتله ، ظلمتله ، ذلتله لعنت ؛
سن طوغ بزه ، سن طوغ بزه ، ای فجر اخوت !

VATAN ŞARKISI

Biz fedayî milletiz, merd oğlu merd Osmânlıyız;
Burc-ı istibdâdı yıktık, kahramanız, şânlıyız;
Bir vatan, bir hak tanır ahrârız; arslan cânlıyız.
Cânla, şanla, ey vatan, te'yîdine peymânlıyız...

Cân da sen, şân da sen, hepsi sensin, yaşa;
Ey vatan, ey mübârek vatan, bin yaşa!

Toprağın cevher, suyun kevser, baharın bî-hazân;
İşte dünya: Bir eşin, bir benzerin yoktur, inan.
Müşfik evlâdın bulur koynunda her gün, her zamân
Başka şefkat, başka ni'met, başka kuvvet, başka cân.

Cân da sen, şân da sen, hepsi sensin, yaşa;
Ey vatan, ey mübârek vatan, bin yaşa!

وطن شرقیسی

برفدایی ملتر ، مراد اوغلی مراد عثمانلی یز ؛
برج استبدادی بیقدق ، قهرمانز ، شانلی یز ؛
بروطن ، برحق طانیر أحرارز ؛ آرسلان جانلی یز .
جانله ، شانله ، آی وطن ، تأبیدگه پمانلی یز ...

جان ده سن ، شان ده سن ، هپسی سن سک ، یاشا ؛
آی وطن ، آی مبارک وطن ، بیک یاشا !

طوپراغک جوهر ، صوبک کوثر ، بهارک بی خزان ؛
ایشته دنیا : برأشک ، بر بکنزه رک یوقدر ، اینان .
مشفق اولادک بولور قوینگده هر کون ، هر زمان
باشقه شفقت ، باشقه نعمت ، باشقه قوت ، باشقه جان ...

جان ده سن ، شان ده سن ، هپسی سن سک ، یاشا ؛
آی وطن ، آی مبارک وطن ، بیک یاشا !

Vaktiyle baban kimseye minnet mi ederdi?
Yok, kalmadı hâşâ sana zillet pederinden.
Dünyâda şereftir yaşatan milleti, ferdi;
Silkin, şu mezellet tozu uçsun üzerinden.

İnsanlığı pâ-mâl eden alçaklığı yık, ez;
Billâh yaşamak yerde sürüklenmeğe değmez.

Haksızlığın envânını gördük, bu mu kanun?
En gamlı sefaletlere düştük... bu mu devlet?
Devletse de, kanunsa da, artık yeter olsun;
Artık yeter olsun bu denî zulm ü cehalet...

Millet yoludur, hak yoludur tuttuğumuz yol;
Ey hak yaşa, ey sevgili millet, yaşa, var ol!

وقتيله باباك كيمسه يه منت مي ايدردى ؟
 بوق ، قالمادى حاشا سكا ذلت پدركدن .
 دنياده شرفدر ياشاتان ملتى ، فردى ؟
 سيلكين ، شومذلت توى اوجسون اوزركدن .

اسانلنى پامال ايدن آلچاقلنى ييق ، أز ؟
 بالله ياشامق يرده سوروكلمه ككه دكز .

حفسزلفك آنواعنى كوردك ... بوى قانون ؟
 اك غملى سفالنره دوشدك ... بوى دولت ؟
 دولنسه ده ، قانونسه ده ، آرتق يتر اولسون ،
 آرتق يتر اولسون بو دنى ظلم و جهالت ...

ملت يوليدر ، حق يوليدر طوتديغمز يول ؟
 اى حق ، ياشا ، اى سوكيلى ملت ، ياشا ... وار اول !

- قايالر : ۲۵ حزينان ، ۱۳۲۴ -

MİLLET ŞARKISI

Çiğnendi, yeter, varlığımız cehl ile kahre;
Doğrandı mübarek vatanın bağı sebebsiz.
Birlikte bugün bulmalıyız derdine çâre;
Cân kardeşi, kan kardeşi, şân kardeşiyiz biz.

Millet yoludur, hak yoludur tuttuğumuz yol;
Ey hak, yaşa, ey sevgili millet, yaşa., var ol!

Gel kardeşim, annen sana muhtaç; ona koşmak...
Koşmak ona, kurtarmak o bî-bahtı vazifen.
Karşında göğüs bağı açık, ölgün, yatıyor bak;
Onsuz yaşamaktansa beraber ölüş, ehven.

Her ân o güzel sineyi hançerliyor eller;
İmdâdına koştırmazsak eğer mahvı mukarrer.

Zulmün topu var, güllesi var, kal'ası varsa,
Hakkın da bükülmez kolu, dönmez yüzü vardır,
Göz yumma güneşten, ne kadar nûru kararsa
Sönmez ebedî, her gecenin gündüzü vardır.

Millet yoludur, hak yoludur tuttuğumuz yol;
Ey hak, yaşa, ey sevgili millet, yaşa, var ol!

ملت شرقیسی

چیکندى ، پتر ، وارلغىز جهل ايله تهره ؟
طوغراندی مبارک و طنك باغرى سببىز .
برلکده بوکون بواللىز دردینه چاره ؟
جان قاردشى ، قان قاردشى ، شان قاردشى يز يز .

ملت يوليدر ، حق يوليدر طوتديغىز يول ؟
أى حق ، ياشا ، أى سوکبلى ملت ، ياشا... وار اول !

كل قاردشم ، آتتهك سكا محتاج ؟ اوکا قوشمق ...
قوشمق اوکا ، قورتارمق او بی بختی وظیفهك .
قارشیکده کوکس باغر آچیق ، ئولیکون ، ياتیور باق ،
اونىز ياشامقدنسه برابر ئولش أهون !

هرآن او کوزل سینه بی خنجر لیور ایللر ؟
امدادینه فوشمازسه ق أ کر محوى مقرر .

ظلمك طوپى وار ، كلهسى وار ، قلمهسى وارسه ،
حقكده بوکولمز قولى ، دوغىز يوزى واردر ؟
کوز يوما کونمىدن ، نه قدر نوری قارارسه
سونىز أبدى ، هر کيجهنك کوندوزى واردر .

ملت يوليدر ، حق يوليدر طوتديغىز يول ؟
أى حق ، ياشا ، أى سوکبلى ملت ، ياشا... وارا اول !

MİLLET ŞARKISI

ملت فقیہی

Birden yetiřti mahva bu tedbîri hâriki,
Söndürdü bir nefeste bu ümmîd-i bâriki;

Nakřetti bir tehekküm için baht-ı bî-řuûr
Târîh-i zulme bir yeni dîbâce-i gurûr.

Kurtuldu; hakkıdır, alacak řimdi intikâm:
Lâkin unutmasın řunu târîh-i sifle-kâm:

Bir kavmi çiğnemekle bugün eğlenen denî
Bir lâhza-i taahhura medyûn bu keyfini!

...
بردن یتشدي محوه بو تدبیر خارقى ،
سوندوردی بر نفسده بو امید بارقى ؛
نقش ایتدی بر تهکم ایچون بخت بی شعور
تاریخ ظلمه بر یکی دیباچه غرور .

قورتولدی ؛ حقیدر ، آله جق شیمدی انتقام ؛
لکن اونو تماسین شونی تاریخ سفله کام :

بر قومی چیکنه مکه بو کون اکلنن
بر خطه تأخره مدیون بو کیفنی !

BİR LAHZA-İ TAAHHUR

Bir darbe... Bir duman... ve bütün bir gürûh-ı sûr,
Bir ma'ser-i vazî-i temâşâ, haşîn, akûr
Tırnaklarıyla bir yed-i kahrın, didik didik.
Yükseldi gavr-ı cevve bacak, kelle, kan, kemik...

Ey darbe-i mübeccele, ey dûd-ı müntakîm,
Kimsin? Nesin?.. Bu savlete sâik, sebeb ne? Kim?.,

Arkanda bin nigâh-ı tecessüs, ve sen nihân.
Bir dest-i gaybı andırıyorsun, rehâ-feşân.

Mâlik sesin o sevret-i ra'dîn-i gayza ki
Her yerde hiss-i hakk u halâsın muharriki.

Sadmenle pâ-yı kâhiri titrer tagallübün,
En girre tâc-ı haşmeti sarsar takarrübün.

Silkip ukûd-ı ribkâ-yı a'sârı, en çetin
Bir uykudan uyandırır akvâmı dehşetin,

Ey şanlı avcı, damını beyhûde kurmadın;
Attın.. fakat yazık ki, yazıklar ki vurmadın!

Dursaydı bir dakîkacağız devr-i bî-sükûn,
Yâhud o durmasaydı, o iklîl-i ser-nigûn,

Kanlarla bir cinayete pek benzeyen bu iş
Bir hayr olurdu, misli asırlarca geçmemiş.

Lâkin tesadüf.. Âh, o kavîler münâdimi,
Âcizlerin, zavallıların hasm-ı dâimi,

بر لحظه تأخر

— ۵ تموز، ۱۳۲۲ —

بر ضربه ... بردومان ... و بوتون بر گروه سور ،
بر معشر و ضیع ناسا ، خشین ، عقور
طیر ناقلریله بر ید قهرک ، دیدیک دیدیک ،
یوکلدی غور جوته باجاق ، کله ، قان ، کیک ...

ای ضربه مبجله ، ای دود منتقم ،
کیسک ؟ نه سک ؟ .. بو صولته سائق ، سبب نه ؟ کیم ؟

آرقه کده بیک نکهه نجس ، و سن نهان ،
بر دست نجی آکدیریورسک ، رها نشان .

مالک سسک او سورت رعدر غظه که
هر برده حس حق و خلاصک محرکی .

صدمه کله پای قاهری تیزر تغلبک .

آک غره تاج حشمتی صارصار تقریک .

سیلکوب عقود ربغه اعصاری ، آک جشین
بر اوبقودن اویاندیرر افوامی دهشتک .

ای شانلی آوجی ، دامکی بیهوده قورمادک !
آندک ... فقط نازیق که ، یازیق که وورمادک !

طورسهیدی بر دقیقه جنز دور بی سکون .
یاخود او طور ماسهیدی ، او اکیلل سرنکون .

قانریله بر جنایت پک بکزهین بو ایش
بر خیر اولوردی ، مثلی عصر لرجه کیمه مش .

لکن تصادف ... آه ، او قویلر منادی ،
عاجزلرک ، زوالیلرک خضم دائمی .

BİR LAHZA-İ TAAHHUR

بر حفظ تَأْخُر

Ve siz, ey ordumuzun anlı, şanlı efradı.
Siz ey güzel vatanın ber-güzîde evlâdı.
Siz ey küşâde alınlar, güzide vicdânlar.
Siz ey yürekli ve arslan yürekli insânlar!
İçimde şimdi ne hisler, nasıl temenniler,
Ne neş'eler coşuyor, bilseniz; ne vecd-âver
Terâneler coşuyor... bunların hakîr ü güzîn
Meâli, şî'ri, sünûhâtı, ruhu, lâfzı sizin;
Sizin ne varsa sizin, hepsi hepsi hepsi sizin!

وسز ، آی اوردومزك آنلی شانلی افرادی
 سز آی کوزل وطنك پرکزیده اولادی ،
 سز آی کشاده آلتار ، کزیده وجدانلر ،
 سز آی یورکلی ، وآرسلان یورکلی انسانلر
 ایچمده شیمدی نه حسلر ، ناصل تمیلر ،
 نه نشئهلر جوشیور ، بیله کز : نه وجدآور
 ترانهلر جوشیور ... یونلرک حقیر وکزین
 مأل ، شعری ، سنوچائی ، روحی ، لغظی سزك ؛
 سزك ، نه وارسه سزك ، هبسی هبسی هبسی سزك !

— ۱۱ تموز ، ۱۳۳۴ —

RÜCÛ

Hayır, hayır, sana râci' değil bu tel'înât,
Bütün bu levm ü teellüm, bu ibtikâ-yı hayât,
Hayât-ı milleti ta'zîb eden, muhakkar eden,
Çamurlayan ne kadar levs varsa hep birden
Kucaklamış, taşımış bir muhite âiddi;
O mel'anet gecesinden uzaktayız şimdi.
Karıştı leyl-i musibet leyâl-i nisyâna.
Açıldı gözlerimiz bir sabâh-ı rahşâna.
Sen, ey muhît-i teceddüd, o leyl-i menhûsun.
Seninle nisbeti yok; sen şerefisin, ulusun.
Ne sis yüzünde, ne zül; bil'akis, safâ vü vekâr;
Doğan güneş gibi safî bir infilâkın var.
Ufukların bütün enzârı sende, pür hayret;
Bugün senin medeniyet, müsâlemet, safvet,
Adâlet isteyen âvâz-ı hak-nümûnunla,
Bugün senin harekâtın veya sükûnunla
Takarrür eyleyecektir huzûr-ı istikbâl;
Senin selâmet-i fikrin demek selâmet-i hâl!
Güzel düşün, iyi hiss et, yanılma, aldanma;
Ne varsa doğrudadır, doğruluk şaşar sanma.
Koş ittihada, terakkiye, sa'ye, ikbâle;
Fakat unutma ki yol intizâm-ı meşyetle
Yakınlaşır, kısalır... Doğru at adımlarını;
Düşün; bugünkü adımlar hazırlıyor yarını!

رجوع

خایر ، خایر ، سکا راجع دکل بوتلمینات ،
 بوتون بولوم وتالم ، بوابتیکای حیات
 حیات ملتی تمذیب ایدن ، محقر ایدن ،
 چامورلایان نه قدر لوت وارسه هب بردن
 قوجاقلامش ، طاشیمش بر محیطه عائدی ؛
 اوملمنت کیجه سندن اوزاقده بز شیمدی .
 قاریشدی لیل مصیبت لیل نسیانه ،
 آجیلدی کوزلرمن بر صباح رخشانه .
 سن ، آی محیط تجدد ، اولیل منحوسک
 سنکله نسیتی یوق ؛ سن شرفلیسک ، اولوسک .
 نه سیس یوزگده نه ذل ؛ بالعمکس ، صفا و وقار ؛
 طوغان سکونش کی صافی برانفلاق وار .
 أفقارک بتون أنظاری سنده ، پر حیرت ؛
 بوکون سنک مدنیت ، مسالت ، صفوت ،
 عدالت ایستین آواز حقمنونکله ،
 بوکون سنک حرکاتک ویا سکونکله
 تقرر ایلجه جکدر حضور استقبال ؛
 سنک سلامت فکرك دیمک سلامت حال ؛
 کوزل دوشون ، ابی حس ایت ، یا کلما ، آلهانما ؛
 نه وارسه طوغروده در ، طوغرولق متاشار صاعا .
 قوش اتحاده ، تعالی به ، سمیه ، اقباله ؛
 فقط اونو ، که یول انتظام مییئله
 یاقینلاشیر ، فیصله لیر ... طوغرو ات آدمیرکئی ؛
 دوشون : بوکونکی آدیملر حاضرلیور باریخی !

Ey mahkemelerden mütemadi sürülen hak;
Ey savlet-i evham ile bî-tâb-ı tahassüs
Vicdânlara temdid edilen gûş-i tecessüs;
Ey bîm-i tecessüsle kilitlenmiş ağızlar;
Ey gayret-i milliyye ki mebgûz ü muhakkar;
Ey seyf ü kalem, ey iki mahkûm-ı siyâsî;
Ey behre-i fazl ü edeb, ey çehre-i mensî;
Ey bâr-ı hazerle iki kat gezmeğe me'lûf
Eşraf ü tevabi' koca bir unsûr-ı ma'rûf;
Ey re's-i fûrû-bürde, ki ak pak, fakat iğrenç;
Ey tâze kadın, ey onu takibe koşan genç;
Ey mâder-i hicrân-zede, ey hem-ser-i muğber;
Ey kimsesiz, âvâre çocuklar., hele sizler...
Hele sizler...

Örtün, evet, ey hâile... örtün, evet, ey dehr;
Örtün, ve müebbed uyu, ey fâcîre-i dehr!...

(1902)

اُی محکمہ لردن متادی سورولن حق ؛
 اُی صولت اوہام ایلہ بی تاب تجس
 وجدانلرہ تعدید ایدیلن کوش تجس ؛
 اُی یم تجسلسہ کلیدلشمش آغزلر ؛
 اُی غیرت ملیہ کہ مینوض و محقر ؛
 اُی سیف و قلم ، اُی ایکی محکوم سیاسی ؛
 اُی بہرہ فضل و ادب ، اُی چہرہ منی ؛
 اُی بار حذرلہ ایکی قات کز مکہ مألوف
 اُشراف و توابع ، قوجہ برعنصر معروف ؛
 اُی رأس فرو بردہ ، کہ آق باق ، فقط ایکریغ ؛
 اُی تازہ قادین ، اُی اونی تعقیبہ توشان کنج ؛
 اُی مادر ہجراتزدہ ، اُی ہمسر مغیر ؛
 اُی کیسہ سز ، آوارہ جوجوقلر ... ہلہ سزلر .
 ہلہ سزلر ...

اورتون ، اوت ، اُی ہائلہ ... اورتون . اوت ، اُی شہرہ
 اورتون ، مؤبد اوپو ، اُی فاجرہ دہر ! ...

Virâneler, ey mekmen-i pür-hâb-ı eşirrâ;
Ey kapkara damlarla, birer mâtem-i ber-pâ
Temsîl eden âsûde vü fersûde mesâkin;
Ey her biri bir leyleğe, bir çaylağa mavtın
Gam-dîde ocaklar ki merâretle somurtmuş,
Yıllarca zamandan beri tûtmek ne.. unutmuş;
Ey mi'delerin zehr-i takâzası önünde
Her zilleti bel' eyleyen efvâh-ı kadîde;
Ey fazl-ı tabî'atla en âmâde ve mün'im
Bir fitrata makrûn iken aç, âtıl u akim;
Her ni'meti, her fazlı, hep esbâb-ı rehâyı
Gökten dilenen züll-i tevekkül ki... mürâyı!
Ey savt-ı kilâb, ey şeref-i nutk ile mümtaz
İnsanda şu nankörlüğe tel'in eden âvâz;
Ey girye-i bî-fâide ey hande-i zehrin,
Ey nâtıka-i acz ü elem, nazra-i nefrîn;
Ey cevî-i esâtire düşen hâtıra: Nâmûs;
Ey kible-i ikbâle çıkan yol: reh-i pâ-bûs;
Ey havf-ı müsellâh, ki haşarâtına râci'
Öksüz, dul ağızlardaki her şekve-i tâli';
Ey şahsa masûniyyet ü hürriyyete makrûn
Bir hakk-ı teneffüs veren efsâne-i kanûn;
Ey va'd-ı muhâl, ey ebedî kizb-i muhakkak,

و برانه لر ، اُی مکمن پر خواب اُشرا ،
 اُی قاب قاره طاملرله برر ماتم برپا
 تمیل ایدن آسوده و فرسوده مساکن ؛
 اُی هربری برلیکه ، بر چاپلاغه موطن
 غمیده اوجاقلرکه مرارتله صومورتمش ،
 بیلرجه زماندن بری توتمک نه ... اونوتمش
 اُی معدله لک ، زهر تقاضاسی اوگنده
 هرذلتی بلع ایلین أفواه قدیده ؛
 اُی فضل طبعته اُک آماده ومنم
 بر فطرته مقرون ایکن آج ، عاطل وعاقم ،
 هر نعمتی ، هر فضلی ، هر اسباب رهایی
 کوکدن دبله ن ذل توکل که ... مرایی ؛
 اُی صوت کلاب ، اُی شرف نطق ایله ممتاز
 انسانده شو نانکورلکه تلغین ایدن آواز ؛
 اُی کریه بی فائده ، اُی خنده زهرین ،
 اُی ناطقه بحز و اُلم ، نظیره نفرین ؛
 اُی جوف اُساطیره دوشن خاطره : ناموس ؛
 اُی قبله اقباله چیغان یول : ره بابوس ؛
 اُی خوف مسلح ، که خساراتکه راجع
 اوکوز، طول اغزلرده کی هر شکوه طالع ؛
 اُی شخصه مصونیت و حریته مقرون
 بر حق تنفس ویرن اُفسانه قانون ؛
 اُی وعد محال ، اُی ابدی کذب محقق ،

Bünyânına katmış gibi zehr-âbe-i lâ'net!
Hep levs-i riyâ dalgalanır zerrelerinde,
Bir zerre-i safvet bulamazsın içerisinde;
Hep levs-i riyâ, levs-i hased, levs-i teneffü';

Yalnız bu... ve yalnız bunun ümmîd-i tereffü';
Milyonla barındırdığın ecsâd arasından
Kaç nâsiye vardır çıkacak pâk ü dırahşân?

Örtün, evet, ey hâile... Örtün, evet, ey şehir;
Örtün, ve müebbed uyu, ey fâcire-i dehr!..

Ey debdebeler, tantanalar, şanlar, alaylar;
Katil kuleler, kal'alı, zindânlı saraylar;
Ey dahme-i mersûs-ı havâtır, ulu mâbed;
Ey girre sûtûnlar ki birer dîv-i mukayyed,
Mazileri atilere nakl etmeğe me'mûr;
Ey dişleri düşmüş, sıritan kâfile-i sûr;
Ey kubbeler, ey şanlı mebânî-i münâcât;
Ey doğruluğun mahmel-i ezkârı minârât;
Ey sakfî çökük medreseler, mahkemecikler;
Ey servilerin zıll-i siyâhında birer yer
Te'mîn edebilmiş nice bin sâil-i sâbir:
"Geçmişlere rahmet!" diyen elvâh-ı mekâbir;
Ey türbeler, ey her biri pür-velvele bir yâd
İkâz ederek sâmit ü sâkin yatan ecdâd;
Ey ma'reke-i tîn ü gubâr eski sokaklar;
Ey her açılan rahnesi bir vak'a sayıklar

بڙيانكه قاتمس كې زهراڻه لعنت !
 هپ لوت رڀا طائفه لانيڙ ذره لر كده ،
 برذرڻ صفوت بوله مازسك ايجريگده .
 هپ لوت رڀا ، لوت حسد ، لوت تنغم ،
 پالگنڙ بو... ويالگنڙ بونك اميد ترفع .
 ميلوئله ٻارنڊ بردينك اجساد آره سندن
 قاچ ناميه وارد چيغه جني پاك ودرختان ؟

اورتون ، اوت ، اِي هائله... اورتون ، اوت اِي ، شهر
 اورتون ، و مؤيد اويو ، اِي فاجره دهر...

اِي ديدڻه لر ، طنطنه لر ، شانر ، آلايلر ،
 قاتل قولدر ، قلعه لي زنداني سرايلر ؛
 اِي دڙه مرصوص خواطر ، اولومعيد ؛
 اِي شره ستونلر كه برر ديو مفيد ،
 ماضيلى آتيلره نقل ايتمكه مأمور ؛
 اِي ديشلري دوشمنس ، صيريتان قافله سور ؛
 اِي قيه لر ، اِي شاني مياڻي مناجات ؛
 اِي طوغرولنك عمل اذكارى منارات ؛
 اِي سقنى چو كوك مدرسه لر ، محكمه چمكلر ؛
 اِي سروبارك ظل سپاهنده برر بر
 تا مين ايده بيلمش بجه بيك سائل صابر ؛
 « بگمشلره رحمت ! » دين ألواح مقابر ؛
 اِي تريله لر ، اِي هربرى پرولوله برباد ؛
 ايقاظ ايده رك صامت وساكن يانان اجداد ؛
 اِي معرکه طين وغيبار اسكى سواقلر ؛
 اِي هر آجيلان رخنه سى بر وقعه صايغلار

sis

Sarmış yine âfakını bir dūd-ı mu'annid,
Bir zulmet-i beyzâ ki pey-â-pey mütezâyid
Tazyîkinin altında silinmiş gibi eşbâh,
Bir tozlu kesafetten ibaret bütün elvâh;
Bir tozlu ve heybetli kesâfet ki nazarlar
Dikkatle nüfûz eyleyemez gavrıne, korkar.
Lâkin sana lâyük bu derin sût-re-i muzlim,
Lâyık bu tesettür sana, ey sahn-ı mezâlim!
Ey sahn-ı mezâlim... evet, ey sahne-i garrâ.
Ey sahne-yi zî-şa'saa-i hâile-pîrâ!
Ey şa'saanın, kevkebenin mehdi, mezârı;
Şarkın ezeli hâkime-i câzibe-dârı;
Ey kanlı muhabbetleri bi-lerziş-i nefret
Perverde eden sîne-i meshûf-ı sefâhet;
Ey Marmara'nın mâî der-âgûşu içinde
Ölmüş gibi dalgın uyuyan tûde-i zinde;
Ey köhne Bizans, ey koca fertût-ı musahhir,
Ey bin kocadan artakalan bîve-i bâkir;
Hüsnünde henüz tâzeliğin sihri hüveydâ.
Hâlâ titirir üstüne enzâr-ı temâşâ.
Hâriçten, uzaktan açılan gözlere süzgün
Çeşmân-ı kebûdunla ne mûnis görünürsün.
Mûnis, fakat en kirli kadınlar gibi mûnis;
Üstünde coşan giryelerin hepsine bî-his.
Te'sîs olunurken daha bir dest-i hıyânet

صارمئن ینه آفاقکی بردود معند ،
 بر ظلمت بیضا که بیای متراید -
 تضییقنک آلتنده سبلمش کی آشباح ،
 بر توزلو کشفندن عبارت بوتون ألواح ؛
 بر توزلو وهبتلی کدافت که نظیرلر
 دقتله نفوذ ایلیمه من غورینه ، قورقار !
 لکن سکا لایق بودرین ستره مظلم ،
 لایق بوتستر سکا ، ای صحن مظالم !
 ای صحن مظالم ... اوت ، ای صحنه غما ،
 ای صحنه ذی شمشه هائله پیرا !
 ای شمشه نك ، کوکبه نك مهدی ، مهراری ؛
 شرفک ازلی حاکمه جاذبه داری ؛
 ای قانلی محبتاری بی لرزش نفرت
 پرورده ابدن سپنه مسهوف سفاهت ؛
 ای مرمره نك مائی در آغوشی ایچنده
 ثوابش کی طالفین اویویان توده زنده ؛
 ای کهنه بیرانس ، ای قوجه فرتوت مسخر ،
 ای بیک قوجه دن آرته قالان بیوه باکر ؛
 حسنکده هنوز تازه لکک سحری هویدا ،
 حالا تبئیرر اوستکده أنظار تماشا .
 خارجدن ، اوزاقدن آچیلان کوزلره سوزکون
 جشان کبودگله نه مونس کورو نورسک !
 مونس ، فقط اک کبرلی قادینلر کی مونس ؛
 اوستکده جوشان کر به لک هبسه بی حس .
 تأسیس اولونورکن داها ، بردست خیانت

SİS - RÜCU'

ہیں - مجموع

Bilmem ki şimdi hangi tecellîne ağlasak:
Bir tâze mahv olup gidivermek, bu bir keder;
Mahv olmanın sebepleri hep ayrı darbeler;
Lâkin bu tazenin ebedî aşka müstehak
Bir kalb iken ezilmesi... Mahv olmadan beter!

Ba'zan felâketin de olurmuş hayırlısı:
Kurtuldun işte lâhzada bin kerre ölmeden.
Öldürdüler... Fakat beni yalnız bu titreten;
Ölmek değil, bu öldürölüş en kahırlısı;
Çektiklerinle muztaribim en ziyâde ben

Nâmınla, ey vücûdunu tezlîl eden sefil.
Kaldır taşından olsun o jeng-i hacâleti;
Gölgen karartacak bu cebîn-i şehâdeti...
Ey karha-i hayâtı olan mel'anet, çekil,
Toprakta bâri inlemesin rûh-ı ismeti.

Siz toplanın başında bu na'ş-ı mükerremi,
Siz, ey kadınlığın ebedî iştikâları,
Ey za'f ü zilletin mütevahhiş bükâları;
Siz toplanın; ve ağlaşalım... siz, bu mâtemin
En doğru, en yakın, en asîl âşinâları!

بيليم كه نيمى هانكى تجليكه آغلاسهق :
 برتازه مو اولوب كيد يورمك ، يوبركدر ،
 مو اولانك سبيلرى هپ آبرى ضربهلر ؛
 لكن بوتازهنك ابدى عشقه مستحق
 برقلب ايكن ازلهسى ... مو اولادن بتر !

بعضاً فلاكتكده اولورمش خبرلىسى :
 قورتولنك ايسته لحظه ده بيك كره توله دن .
 تولديرديلر فقط ... بنى يالكز بوتيره تن ؛
 تولنك دكل ، بو تولديريلش اكن قهرلىسى ؛
 چكدركله مضطربم اكن زياده بن !

نامكه ، اى وجودنى تذليل ايدن سغيل ؛
 قالديرطاشندن اولسون او ژنك خجالتى ؛
 كولكه قارارتهجق بوجين شهادتى ...
 اى فرحة حياتى اولان ملعت ، جكيل ،
 طوبرانده بارى ايكلمه سين روح عصمتى !

سز طويلانك باشنده بونعش مكرمك ،
 سز ، اى قادينلنك ابدى اشتكارلى ،
 اى ضعف وذلنك متوحش بكارى ؛
 سز طويلانك ، وآغلاشهلم ... سز ، بوماتمك
 اكن طوغرو ، اكن ياتين ، اكن اصيل آشنالرى !

Tırnak, çamur, tokat... Bu senin kısmetin değil
Ey ismet-i mübâreke, ey hüsn-i zî-hicâb,
Ey hande-i tulû'-ı hayâ, bîkr-i gül-nikâb...
Tırnak, çamur, tokat... sonu bir ömr-i mübtehil,
Tırnak, çamur, tokat... sonu mahv-ı ebed, türâb!

Elbet değil nasibi mezellet kadınlığın.
Elbet değil melekliğin ümmîdi zulm ü şer;
Elbet sefil olursa kadın alçalır beşer.
Lâkin bugün hep onlara âid yığın yığın
Endîşeler, kederler, eziyyetler, iğneler!

Bî-çâre kardeşim, ezilip bittin, öyle mi?
En sonra ezdiler seni, öldürdüler seni.
Ben yıkmak istedim yapılırken bu medfeni,
Lâkin hatâ bırakmadı: Muzlim, cehennemî
Bir kuvvetin elinde, müzehher fakat denî

Bir kabır olan muhîtime gördüm nüzûlünü;
Cebrî, sürüklenir gibi indin adım adım.
Arkanda ben bu hâle, bilirler, çok ağladım.
Kaldındı bir ufukta ki hattâ ufûlünü
Islak nazarlarımla uzaktan selâmladım.

طیرناق ، چامور ، طوقات ... بو سنك قستك دكل
أى عصمت مباركه ، أی حسن ذی حجاب ،
أی خنده طلوع حیا ، بگر كلنقاب ...
طیرناق ، چامور ، طوقات ... صوکی بر عمر مبتل ،
طیرناق ، چامور ، طوقات ... صوکی عواؤد ، تراب !

أبت دكل نصیبي مذلت قادیلغك ،
أبت دكل ملكلك امیدی ظلم وشر ،
أبت سفیل اولورسه قادین آجالیر بشر ؛
لكن بوكون هپ اونلره عائد بیغین بیغین
اندیشه لر ، کدر لر ، اذیت لر ، ایکنه لر !

بیچاره قاردم ، از یلوب بئندك ، او یله می ؟
أك صوكره اژدی لر سنی ، تولدی ردیلر سنی .
بن بیغمق ایسته دم یاییلیرکن بومدفتی ،
لكن خطا براقادی : مظلم ، جهنمی
برقوتك آنده منهر فقط دنی

برقبراولان محیطکه کوردم نزولکی ؛
جبری ، سور و کله نیر کی ایندك آدیم آدیم !
آرقه کده بن بو حاله ، ییلیر لر ، چوق آغلادم .
قاله کدی براقده که حتی انولکی
ایصلاق نظر لرمله اوزاندن سلاملادم .

Bu lâ'netiyle fakat muztarib mi vîcdânın?
Sorun fazileti tahkîr eden esâfilden.
Sorun tabîati terzîl eden erâzilden;
Bu lâ'netiyle evet, muztarib mi vîcdânın?
Sorun şu ismeti tesmîm eden o katilden.

Zavallı kardeşim! İnsân tasavvur ettikçe
Sonunda toprak olan sergüzeşt-i mü'limini.
Şu on sekiz senelik dehşet-i mezâhimini,
Tahammül etmiyor... Artık bu böyle gittikçe
İçim zehirlenecek yâd edip mekârimini.

Koşardı pîş-i mehâsinde dâima hevesin,
Küçüklüğünde henüz mâil-i fezâildin;
Ulüvv-i kalbe, ulüvv-i hayâle nâildin...
En ibtidâ bana telkîn-i şî'r eden sensin:
Çocukluğunla beraber zarîf ü âkildin.

Zarif ü âkil idin düşmesen bu â'ileye
Kalırdı belki kadınlıkta bir büyük yâdın.
Yaşardı belki onun gölgesinde ahfâdın.
Sen inmedin, seni indirdiler o mezbeleye,
Sen ölmedin, seni öldürdüler, zavallı kadın!

Öldürdüler... Bu hem de bugün, şimdi olmadı;
Çoktan gömüldü hüsn-i şebâbın, zarâfetin,
Kalbin, kadınlığın, şerefın, istirâhatın.
Bir ân didiklemekten o hâin yorulmadı,
Bittin çamurlu tırnağı altında gılzetin.

HEMŞİREM İÇİN

Nineme

Biz çocuktuk, seni defn eylediler
Bî-vefâ kumlara, bî-kayd eller,
O zamandan beri, müştak u zebûn,
Ne zaman kıbleye dönsem dil-hûn,
Seni bir mahfede pûyân görürüm;
Sonra kumlarda perişân görürüm,
Bir diken belki delîl-i kabrin,
Develer belki ziyaretçilerin:
Kim bilir, belki de, pâmâl-i gubâr,
Ne diken var, ne ziyâret, ne mezâr;

Ne de sen... Bense bugün derdimle
Seni inletmeğe geldim, dinle.
Dinle her nerde isen, her ne isen:
Toz, bulut, rûh, melek, taş ya diken:
Bunların hepsini giryân edecek
Bir cinâyet ki... Cinâyet, gerçek!
Bir cinâyet ki kavânîn, edyân
Koymamış ismini, lâkin vicdân,
O büyük hâkim, o kanûn-ı mübîn
Veriyor hükmünü: Lâ'net! Nefrîn!

همشيرهم ايچون

— نيمه : —

بز چو جوقدق ، سنى دغن ايله ديلر
 بي ويا نوملره بي قيد آلر .
 او زماندن برى ، مشتاق وزبون ،
 نه زمان قبله به دونسه م دلخون ،
 سنى بر محفده پويان كورورم ،
 صوكره قومارده پریشان كورورم .
 بر ديكن بلكه دليل قهره ،
 دوه لر بلكه زيارتچيلرك ؛
 كيم بيلير ، بلكه ده ، پامال غبار ،
 نه ديكن وار ، نه زيارت ، نه مزار ؛

نه ده سن ... بنه بوكون دردمله
 سنى ايكلتكه كلدم ، ديكله .
 ديكله هر نرده ايسهك ، هر نه ايسهك :
 نوز ، بولوط ، روح ، ملك ، طاش ، ياديكن ،
 بونلرك هيبي كريان ايده بك
 بر جنايت كه بو ... جنايت ، كرجك !
 بر جنايت كه قوانين ، اديان
 قويماش اسنى ؛ لکن وجدان ،
 او بويوك حاكم ، او قانون مابين
 ورييور حكمتي : لعنت ، نفرين !

HEMŐİREM İÇİN

هَمْدِہٖ مَحْمُودِہٖ

Zillet, üstünde bir cilâ-yı gurûr;
Dâ'imâ aç bir ihtiyâc-ı akûr;
Dâ'imâ kirli, kirlenen bir el;
Dâ'imâ alçak, alçalan bir emel;
Da'ima zorlayan, kıran, deviren,
Mahveden... Sonra mahvolan bir ten.

Böyle bir zehre karşı sen: "Mes'ûd
Olabildim." desen de hülyâdır;
Olamazsın; o pek zılâl-âlûd
Bir tevehhüm ki ayn-ı rü'yâdır...
Olamaz anlayan, gören mes'ûd!

ذلت ، اوستنده بر جلای غرور ؛
 دائما آج بر احتیاج عقور ؛
 دائما کیرلی ، کیرلنن بر آل ؛
 دائما آلچاق ، آلچالان بر امل ؛
 دائما زورلایان ، قیران ، دهویرن ،
 محو ایدن... سوکره محو اولان بر تن .

بویله بر زهره قارشى سن : « مسعود
 اوله بیلدم . ؎ دیسه کده خولیا در ؛
 اوله مازسک ؛ او پک ظلال آلود
 بر توهم که عین رؤیا در ...
 اوله ماز آسکیان ، کورن معود !

— ۷ کانون ثانی ، ۱۳۲۱ —

MÂZÎ...ÂTÎ

Mâzî... O şimdi gölge iken, şimdi zî-hayât
Bir cism olan; o şimdi ölen, şimdi canlanan
Mevcûd; evet o dalga, o girdâb-ı hâtırât
İnsan için nedir?. Evet, insan ki doğmadan
Ölmekle uğraşır ve bu takdire katlanır,
Mâzîde bir taayyünü hâiz midir?.. Hayır.

Ölmek, hayâtı tazelemektir: Biz ölmesek,
Efkâr ölür; hayât-ı beşer şahs-ı fikretin
Bir cümle-i tekâmülü... Her fikr-i müsterek
Bir sadmedir; onunla kımıldar bu hey'etin
Zerrât-ı bî-nihâyesi, zerrât-ı nâimi;
Kevnin, hülâsa, fikr-i beşerdir munazzımı.

Mâzide kabil olsa taayyün, bekâ, sübût,
Âtî nasıl hayâl edilir?.. Bir zekâ-şiken
Durgunluk ihtinâk-ı melûlüyle pür sükût.
Ancak tenebbüt eyleyen, ancak pinekleyen,
Mensûh ü münhasif, mütenahni, ateh-likâ
Bir varlık... İşte, çehre-i mâzî-i zî-bekâ!

Mâzî... o bir muallim, o bir pîr, o bir peder,
Hâlin tutup sinirli elinden ağır, sabûr,
Âtiye doğru yedmelî... Âtî, o pür-seher
Bir ufk-ı muhtecib ki füyûzâta mehd-i nûr.
Efkâr için sipîhr-i teâlî bilinmeli;
Âtî çıkınca ortaya, mâzî silinmeli!

ماضی ... آتی

ماضی ... اوشیمدی کولکه ایکن شیمدی ذی حیات
برجسم اولان ؛ اوشیمدی ٹولن ، شیمدی جانلان
موجود ؛ اوت ، اوطالغہ ، اوکرداب خاطرات
انسان ایچون نہدر ؟ .. اوت ، انسان کہ طوغمہ دن
ٹولکلہ اوغراشیر ، وبوتقدیرہ قاتلانیر ،
ماضیدہ برتبعی حائرمدیر ؟ .. خایر .

ٹولک حیاتی تازہ لہ مکدر : بزٹولہ سہک
افکار اولور ؛ حیات بشر شخص فکرک
برجلہ تکاملی ... ہر فکر مشترک
برصد مہدر ، اونکلہ قیملدار بوہیٹک
ذرات فی نہایہ سی ، ذرات ناظمی ؛
کونک ، خلاصہ ، فکر بشر در منظمی .

ماضیدہ قابل اولہ تعین ، بقا ، ثبوت ،
آتی ناصل خیال ایدیلیر ؟ .. برذکا شکن
طورغونلق اختناق ماولیہ پرسکوت ،
آنجاقتنبت ایلین ، آنجاقتپینکلین ،
منوخ ومنخسف ، متخنج ، عتہ لقا
بروارلق ... ایشتہ چہرہ ماضی ذی بقا .

ماضی ، او بر معلم ، او بر پیر ، او بر پدر ،
حاکم طوتوب سیکیری آلدن ، آغیر ، صبور ،
آتی بہ طوغرو یدمہلی ... آتی ، او پرسحر
برافق محتجب کہ فیوضانہ مہدنور ،
افکار ایچون سپہر تعالی یلنمہلی ،
آتی چیقنچہ اورطایہ ماضی سلنمہلی !

- ۱۸ کانون اول ، ۱۳۲۳ -

SABAH OLURSA...

Bu memlekette de bir gün sabâh olursa, Halûk,
Eğer bu memleketin sislenen şu nâsiye-i
Mukadderâtı kavi bir elin kavî, muhyî
Bir ihtizâz-ı temâsıyla silkinip şu donuk,
Şu paslı çehre-i millet biraz gülerse... -O gün
Ben ölmemiş bile olsam, hayâta pek ölgün
Bir irtibatım olur şüphesiz; -O gün benden
Ümidi kes, beni kötrüm ve boş muhitimde
Merâretimle unut; çünkü leng ü pejmürde
Nazarlarım seni maziye çekmek ister; sen
Bütün hüviyyet ü uzviyyetinle atîsin:
Terennüm eyliyor el'ân kulaklarımda sesin!

Evet, sabâh olacaktır, sabâh olur, geceler
Tulû'-ı haşre kadar sürmez; âkıbet bu semâ,
Bu mâî gök size bir gün acır; melûl olma.
Hayâta neş'e güneştir, melâl içinde beşer
Çürür bizim gibi,.. Siz, ey fezâ-yı ferdânın
Küçük güneşleri, artık birer birer uyanın!
Ufukların ebedî iştiyakı var nûra.
Tenevvür... Asrımızın işte rûh-ı âmâli;
Silin bulutları, silkin zılâl-i ehvâli,
Ziyâ içinde koşan bir halâs-ı meşkûra.
Ümidimiz bu: Ölürsük de biz, yaşar mutlak
Vatan sizinle şu zindân karanlığından uzak!

صبح اولورسه

بو مملکتدهده بر کون صباح اولورسه ، خلوق ،
 اکر بو مملکتک سیسله نن شو ناسیه -
 مقدراتی قوی برألك قوی ، عیجی
 بر اهتراز ناسیله سیلکینوب شو طوکوق .
 شو یاصلی چهره ملت بر آز کورسه ... — اوکون
 بن ثولمهش بیله اولسم ، حیاته پک ثولکون
 بر ارتباط اولور شبهه سز ؛ — اوکون بندن
 امیدی کس ، بی کوتروم وپوش محیطده
 مرارتله اونوت ؛ چونکه لک ویزمرده
 نظرلرم سنی ماضیه چکمک ایستر ؛ سن
 بوتون هویت وعضویتکله آتیسک :
 ترم ایلور آلان قولالرمده سسک !

اوت ، صباح اوله جقدر ، صباح اولور ، کیجه لر
 طلوع حشره قدر سورمن ؛ عاقبت بو سما ،
 بو مائی کولک سزه برکون آجیر ؛ ملول اوللا .
 حیاته نشته کونشدر ، ملال ایچنده بشر
 چورور بزم کبی ... سز ، ای فضای فردانک
 کوچوک کونشدری ، آرتق برر برر اویانک !
 اقلرک ابدی اشتیاقی وار نوره .
 تنور ... عصرمنک ایشته روح آمالی ؛
 سیلک بولوطلری ، سیلکک طلال أهوالی ،
 ضیا ایچنده قوشک بر خلاص مشکوره .
 امیدمن بو : ثولورسه کده بز ، یاشار مطلق
 وطن سزکله شو زندان قاراکلغندن اوزاق !

Ba'zan bu muhteşem geceler, sen derin derin
Başlarsın ihtizâzına bir ergânun gibi;
Birden cevânibi
İntak edip sada; duyulur gizli bir enîn.

Sâhil günöde kütle-i deycûr, ufuk abûs,
Gök pür-sehâb u zili, ona sen mehbit-i ukûs...

Gergin kanatlarıyla mu'azzam birer ukâb
Tecsîm eden bulutlar o mevvâc u pür-şitâb
Sathında parça parça yüzer, titreşir, söner;
Gönlüm sanır: Emelleri... ulvî küşâde-per,
Mağrûr, azîm emelleri kalb-i hamiiyetin,
Pîşinde intihâr ediyor zulm ü zilletin!

بعضاً بو محشم کیجه لر ، سن درین درین
 باشلارسک اهتزازگه بر ارغنون کبی ؛
 بردن جوانی
 انطاق ایدوب صدا ، دویولور کیزی بر این .

ساحل غنوده کتله دیجور ، افق عبوس ؛
 کوک پر سحاب وظل ، اوکا سن مہبط عکوس

کرکین قاناتلریله معظم برر عقاب
 تجسیم ایدن بولوطار او موج وپرشتاب
 سطحکده پارچه پارچه یوزر ، تیتره شیر ، سونر
 کوکلم صانیر : املاری ... علوی ، کشاده پر ،
 مغرور ، عظیم املاری قلب حیثک
 پیشنده اتخار ایدیور ظلم وذلک !

-- قایار : ۱۲ جزیر آن ۱۳۲۴ --

DÜN GECE

Sâhil zalâm içinde; donuk bir parıltı var
Yalnız şu birkaç evde; birazdan siner, batar
Onlar da, hep karanlık olur. Bir kalın nikâb
Örter birer birer

Gündüz hayâtının bütün evsâhını... Beşer
Bilmem ki hangi seyyi'esinden edip hicâb,
Zulmetle perdeler o likâ-yı sabâhım...

Sen ey semâya ma'kes-i reyyan olan deniz,
Kanlarla, lâşelerle bulanmaz miyâhını

Gönder, şu paslı çehreyi silsin; biraz temiz
Bir yüzle belki bir iki gün süslenip hayât,
İğrenmez ademoğlunu gördükçe kâ'inât.
Gönder, şu dalgalar yıkasın şeyn-i hilkatı...
Lâkin hayır, senin ne umurun? Bu hizmeti
Senden ne hakla bekliyorum?... Sen, güzel deniz,
Hissiz, vazîfesiz,

Her günkü inşirâhına dal; çırpın, oyna, ak;
Sâfi köpüklerin, o ipek saçların, bırak,
Sarsın hayâl ü-rûhu; sarılsın, kucaklasın :
Hulyâ-yı aşk u san'atı zümrüd kanatların!

دوز کیجہ

ساحل ظلام ایچندہ ؛ طوکوق بر یارلنی وار
 یالکیز شو بر قاچ اودہ ، بر آزدن سینر ، بانار
 اولردہ ، ہپ قارا کلای اولور ، بر قالین نقاب
 اورتر برر برر

کوندوز حیاتنک بوتون اوساخنی... بشر
 بیلم ~~کے~~ ہانکی سیٹھ سندن ایدوب حجاب ،
 ظلمتلہ پردہ لر اولقای سیاہنی ...

سن ، ای سماہ معکس زیان اولان دہ کیز ،
 قاتلرلہ لاشہ لرلہ بولانماز میاھکی

کوندر ، شو یاصلی چہرہ دینی سہلین ؛ بر آز تمیز
 بر یوزلہ بلکہ بر ایکی کون سوسلہ نوب حیات ،
 ایکر نغز آدم اوغلنی کوردکجہ کائنات .

کوندہر ، شو طالفہ لر بیقاسین شین خلقتی ...
 لکن خایر ، سنک نہ امورک ؟ بو خدمتی
 سندن نہ حقہ بکلیورم ؟.. سن ، کوزل دہ کیز ،
 حسسز ، وطفہ سز ،

ہر کونکی انشراحگہ طال ؛ چیرین ، اوینا ، آق ؛
 صافی کوپوکلرک ، او ایک صاجلرک ، براق ،
 صارسین خیال وروحی ؛ صارسین ، قوجا تلاسین
 خولیای عشق و صنعتی زمرہ قاناتلرک !

İZLER

Hürriyet Yolunda

Yürürdüm biraz güç, biraz bî-huzûr
Dikenlik, çetin, taşlı bir sâhadan;
Önüm bir yokuş, hep çakıl, hep diken;
Yürürdüm fakat ben mu'annid, sabûr.

Bu yol böyle sâiddi bir minbere:
Cevânib mehâbetti bir makbere,
Fezâsında al bir güneş mübtesimdi...

Mübeşşer adımlarla ettim mürûr
Demin muztarip geçtiğim sâhadan;
Yolum aynı şey; hep çakıl, hep diken;
Yürürdüm fakat ben mübeşşer, vakûr.

Geçerdim basıp birtakım izlere;
Eğildim, biraz dikkat ettim yere;
Bu izler benim, hep benim izlerimdi

ایزلر

— حریت یولنده —

یوروردم بر آرز کوچ ، بر آرز بی حضور
دیکنلک ، جتین ، طاشلی بر ساحه دن ؛
اوگم بر یوقوش ، هپ چاقیل ، هپ دیکن ؛
یوروردم فقط بن معند ، صبور .

بویول بویله صاعدی بر منبره ؛
جوانب مهابتلی بر منبره .
فضاسنده آل بر کونش مبتسمدی ...

مبشر آدیملرله ایتدم مرور
دهمین مضطرب کچدیکم ساحه دن ؛
یولم عینی شی : هپ چاقیل ، هپ دیکن ؛
یوروردم فقط بن مبشر ، وقور .

کچردم باصوب بر طاقم ایزلره ؛
ایکیلدم ، بر آرز دقت ایتدم یره ؛
او ایزلر بنم ، هپ بنم ایزلرمدی .

۲۱ شباط ، ۱۳۱۷

KOCAMAN SAATE

Her sâniye bir hatve-i raksıyyene pâmâl
Ulu bir sâha-i âmâl;
Cephende uyur izleri pür-hâtıra, yorgun.
Hiç beklemeyen, hep yürüyen pâ-y-i şüûnun.

Eyler iki engüşt-i dürüstün bizi îmâ
Âtîde, o gayyâ-yı serâirde müheyyâ
Girdâb-ı tebâhîye düşen seyl-i revânı,
Bütün a'mâr-ı cihânı.

İnler, çıkıyormuş gibi a'mâk-ı zemînden.
Her sâ'ati bir harhare-i muhtazırânen;
Vâkıf mı için saydığın ekdâr-ı hayâta?

Her çınlayışın bir acı, bir sadme-i meş'ûm,
Yalnız biri, son darbe tesellî, o da ma'dûn:
Bin mâteme bir sûr, o da peyveste memâta

قوجامان ساعته :

هر ثانيه بر خطوه رقصيه كه پامال
اولو بر ساحه آمال ؛
جبهه كده اويور ايزلري پر خاطره ، يورغون ،
هيچ بلكه مين ، هب يوروين باي شونك .

ايلر ايكي آنكيت درشتك بزه اينا
آتيده ، اوغي اي سرائرده مهيا
كرداب تباهيه دوشن سيل رواني ،
بوتون اعمار جهاني .

ايكلر ، چيقورمش كي اعماق زميندن ،
هر ساعتي بر خرخره مختصرانهك ؛
واقعي ايچك صايديفك اكدار حياتيه ؟

هرچينلايشك بر آجي ، بر صدمه مشئوم ؛
بالكز بري ، صوك ضربه تسلي ، اوده معدوم ؛
بيك مائه برسور ، اوده پيوسته ممانه .

HAYÂT

Bugün hayâtı müselsel bir ihtiyâc-ı siyâh;
Bugün sa'âdeti, gâfil bir iştiyâk-ı tebâh;
Bugün teneffüsü, yorgun, kadîd bir sürü "Ah!"
Olan bu cem'iyet...

Bugün zehirlerinin ka'r-ı neş'esinde yüzen,
Bugün doğan çocuğundan terâne beklerken
Figân duyan beşeriyet, bu nuhbe-i hilkat,

Nedir bilir misin, oğlum?.. Önünde hârelenen
Şu mâî safhaya bak; şimdi ansızın seni ben

Tutup da fırlatırsam onun derinliğine.
Düşün biraz ne olur?.. Korku bilmesen de, yine
Tahammül eyleyemez, çırpınırsın, ağlarsın;
Zavallı kollarının hükmü yok ki kurtarsın!
O mâî şey seni yuttukça haykırır, bağırır.
Fakat halâs olamazsın; omuzlarından ağır,
Haşîn, demir iki el muttasıl itip zedeler;
Ve çâre yok ineceksin... Bu işte ömr-i beşer.

Hayır, bu zehrime sen vâris olma, evlâdım;
Yarın, ümîd ediyorlar ki, bir genişçe adım.
Bir atlayış, — ne diyorlardı pek de anlamadım, —

Hayâtı kurtaracak;

Beşer... Bu şimdi muazzeb sürüklenen meflûc,
Adım adım edecek zirve-i halâsa urûc...
İnan, Halûk, ezeli bir şifâdır aldanmak!

حيات

بو کون حياتي مسلسل بر احتياج سيام ،
 بو کون سعادتي غافل بر اشتياقي تيام ،
 بو کون تنفسي يورغون ، قديد بر سورو « آه ! »
 اولان بو جمعيت ،

بو کون زهرلرينك قهر نسته سنده يوزن ،
 بو کون طوغان چو جوغندن ترانه بکړکن
 فغان دوبان بېريت ، بو نخبه خلقت ،

نهدر پيليرميک ، او غلم ؟ .. او گسکده خارمله تن
 شو ماني صفحه به باق ، شيمدي آنسرين سني بن

طوبوده فيرلاتيو برسم اونک درينلکته ،
 دوشون بر آرنه اولور ؟ .. قورقو بيلمه سلاکده ، ينه
 نعمل ايليه من ، چيرينيرسک ، آغلارسک ،
 زواللي قوللرکک حکمي يوق که قورتارسين !
 او ماني شي سني يوندلجه حايقير ، باغير ،
 قطع خلاص اوله مازسک ، اوموزلرکدن آغير ،
 خشين ، دهمير ايکي آل متصل ايئوب زده لر ،
 وچاره يوق اينه جکسک ... بو ايسته عمر بشر .

خاير ، يوزهرمه سن وارث اولما ، اولادم ،
 يارين ، اميد ايدييورلرکه ، بر کنيشچه آديم ،
 بر آنلايش ، — نه دييورلردی پکده آنکلامادم —
 حياتي قورتاره جق ،

بشر ، بو شيمدي معذب سوروکله تن مفلوج ،
 آديم آديم ايده جک ذروه خلاصه عروج ...
 انسان ، خلوق ، ازلي بر شفا در آلدانق !

HALÛK'UN DEFTERİ

خلاقیت و فرزندان

SON NAĞME

Nev-emel bir çocuk inâdiyle
Şu atılmış, kırık rübâbımdan
Bir sürûd istedin... Peki, dinle:
Dinle târ-ı şikeste-i rûhu,
Dinle şekvâ-yı rûh-ı mecrûhu;
Fakat incinme iktirâbımdan.

Darâbân-ı sukûtu bir derenin
Cevf-i pür-nâliş-i hazânında
Ne hazîn aksederse meşcerenin,

Aynı rikkatle, haşır ü mebhût,
Duyulur şimdi bir enîn-i sukût
Şi'rimin lerziş-i beyânında.

Nerde evvelki şevk-i bî-dârım,
Nerde evvelki nağme-i hevesat?
Şimdi bir mürde-hâb-ı efkârım..
Söyle, ey tıfl-ı pür-emel, gerçek
Sanıyor muydun ihtizâz edecek
Ölü bir telde bir sürûd-ı hayât?

صوڤك نغمه

نوآمل برچو جوق عناديله
شوا تلش ، قيريق رباعدن
برسرود ايسته دك ... يكي ، ديكله :
ديكله تارشكسته روحى ،
ديكله شكواى روح مجروحى :
قط اينجمنه اكر اعدن .

ضربان سقوطى بر دره دك
جوف پرتالش خزاننده
نه حزين عكس ايدرسه مشجره دك ،

عيني رقتله ، خاسر ومبهوت ،
دويولور شيمدى برآنين سقوط
شعرمك لرزش بياننده .

نرده اولايكى شوق بيدارم ،
نرده اولايكى نغمه هوسات ؟
شيمدى بر مرده خواب افكارم ...
سويله ، اى طفل پر امل ، كرچك
صانيورميدك اهتراز ايده جك
تولو بر نلده بر سرود حيات ؟

HEYKEL-İ SA'Y

Şevâhikten kopan bir hande-i şârikla zulmetler
Perişân bir bulut hâlinde titrerken bevâdîde,
Derin gurrende aks-i savletiyle ra'd-i hevl-âver
Kımlıdar bir siyâh ejder gibi âğûş-ı vâdîde.

Bütün âfâkı istî'ab eden boşlukta nâliş-zen
Hayâletler gezer, hep birbirinden har u müsteskal;
Bu mühiş, müfteris hengâme-i zulmette bir heykel
Bakar lâ-kayd u ulvî, bir sûtûn-i âhen üstünden.

Sükûn, ey ra'd ü berk, ey sarsar-ı hırs u emel, ey şân!
Bütün ebnâ-yı hilkat en mutantan bir mezelletle
Bulurken her küçük nefhanda bir mâtem veya bir sûr,

Şu ulvî sa'î-yi bî-hâb u râhat işte gayz-efşân
Durur karşında -her şeyden uzak, her neş'eden mehcûr-
Eğilmek bilmeyen bir cebhe-i mağrûr-ı san'atle!

هیکل سمی

شواهددن قویان بر خنده شارقله ظلمت
پریشان بر بولوط حالنده تیررکن بوادیده ،
درین غرنده عکس صوابیه رعد هول آور
قیلقدار بر سیاه اژدر کبی آغوش وادیده .

بوتون آفاق استیجاب ایدن پوشلقده نالشن
خیالتن کز ، هب بر برندن خوار و مستقل ؛
بو موحش ، مفرس هنکامه ظلمتده بر هیکل
یا قار لاقید وعلوی ، بر ستون آهن اوستندن .

سکون ای رعد و برق، ای صرصر حرص وأمل، ای شان ؛
بوتون انسانی خلقت اُک مطنطن برمدلتله
بولورکن هر کوچوک نفخه کده بر ماتم ویا بر سور ،

شوعلوی ساعی بی خواب و راحت ایسته غیظ افشان
طور زقار شیکده، - هر شیدن اوزاق، هر نشه دن مهجور، -
ایگیلک بیلمین بر جبهه مغرور صنعتله ؛

TÎMSÂL-İ CEHÂLET

Merkûz idi leylin nazar-ı hadşe-nisârı
Âfâk-ı şühûda;
Olmuştu bütün lem'aların ma'kes-i târı
Emvac-ı günûde.

Bir samt-ı siyeh-reng ile meşbû hayâlât,
Dağlar, dereler sanki birer mahfîl-i emvât,
Yalnız koca bir fem,
Bir dağ gibi âdem
Dikmiş nazar-ı gayzını bî-havf ü mübâlât,
Eylerdi o boş âleme îrad-ı makâlât...

Kükrer, bağırır; dağlara çarpar da sadâsı
Bî-fâ'ide, eylerdi bütün kendine avdet;
Ablak yüzünün lihye-i cârûb-nümâsı
Enzâr-ı temâşâyâ verip sıklet ü vahşet,

Titrerdi civârındaki, pîşindeki eşyâ
Nutkundan uçan zehr-i Bürûdetle; o hâlâ
Pür-cür'et ü nahvet
Eylerdi hitâbet;
Eş'ar ü fûnûn hep o dudaklarda müheyyâ
Çirkâb-ı ta'arruzdan ederlerdi tehâşa...

İnsanlığı muhtaç idi şâyân-ı tefekkür
Binlerce gevâha;
Atmıştı bu manzar beni hem-reng-i teneffür
Bir havf-i siyâha!

تمثال جهالت

مرکز ایدی لیلک نظر خدشه نثاری
آفاق شهوده ؛
اولسیدی بوتون لملرک معکس نثاری
أمواج غنوده .

برصمت سیهرتک ایله مشبوع خیالات .
طاغیر درملر صانع بر محلل أموات .
بالکیز فوجه بر قم ،
بر طماع صکی آدم
دیکمش نظر غیظنی بی خوف ومبالا ،
ایلدی او بوش عالمه ایراد مقالات ...

کوکور ، باغیرر ، طاغیرله چارپارده صداسی
بی فائده ، ایلردی بوتون کندینه عودت ،
آبلاق یوزینک لیه جاروب نماسی
أنظار تماشایه وبروب ثقلت ووحشت ،

تیزردی جوارنده کی ، پیشنده کی اشیا
نطفندن اوچان زهر برودتله ؛ او حالا
پر جرأت ونخوت
ایلدی خطابت ؛
أشعار وفنون هب او دودافلرده مهیا
چرکاب تعرضدن ایدرلردی نماشا ...

انسانلنی محتاج ایدی شایان تفکر
بیکلرجه کواکه ؛
آشندی بو منظر بی هم رنگ تنفر
بر خوف سیاهه ؛

Bir hurûş-ı hamûş-ı dîv-i jiyân...
Sonra her yanda bir sükûn-ı mehib;
O dumanlar, o cûybâr-ı lehîb.
Hepsi bir ân içinde mahv oluyor;
O zaman sanki ortalık soluyor.
Bu teneffüsle parlayan gözler
Bakıyorlar ki yok yerinde kamer.
Şimdi kumlarda bir yığın haşerât.
Nice bin engerek, çıyan, akreb,
-Hepsi meşbû'-ı zehr-i kahr ü gazab -
Ediyor cüst ü cû gıdâ-yı hayat...

Bu hayâlât içinde ben meşgûl.
Sanki cidden o hârikat-ı ukûl
Gelivermiş bütün vücûda gibi
Titriyordum ki bağdeten asabî
Bir gülüş, bir medîd sayha-i şûm
Başucumdan zemîne aks etti;
Sonra bir bûm-ı bed-likâ, meş'um
Çırpınışlarla yükselip gitti.

بر خروش خوش ديو ژيان ...
 صوكره هريانده بر سكون مهيب ؛
 اودومانلر ، اوجويبار لهيب ،
 هپسي برآن ايچنده محواوليور ؛
 اوزمان سانكه اورطهلق صولويور .
 بوتنفسله پارلايان كوزلر
 باقيورلر كه يوق يرنده قر .
 شيمدي قوملرده بريغين حشرات ،
 عجه بيك آنكر ك ، چيان ، عقرب ،
 — هپسي مشوع زهر قهر و غضب ، —
 ايدييور جستجو غداي حيات ...

بوخيالات ايچنده بن مشغول ،
 سانكه جدا اوخارقات عقول
 كليورمش بوتون وجوده كي
 تيريوردم ، كه بفته عصبي
 بر كولوش ، برمديد صيحه شوم
 باش اوجدن زمينه عكس ايتدي ؛
 صوكره بر بوم بدلقا ، مشئوم
 چيرپنيشله يوكلوب، كيتدي ...

HANDE-İ BÛM

Mütehâlik, samût bir mahşer...
Nâzil olmuş edîm-i arza kamer;
Toplanıp seyr için bütün kişver,
Ediyorlar büyük küçük, mebhût,
Karşıdan ihtizâz içinde sükût.
Gündüzün böyle zulmet-i yeldâ,
Sonra toprakta mâh-ı arş-ârâ,
Bütün ezhâna bir kesel veriyor;
Hepsi parmaklarıyla gösteriyor
Bu yatan kütle-i münevvereyi,
Kumlar üstünde mevc uran dereyi,
Ki onun hûn-ı şu'le-perveridir;
Soruyorlar: "Kimin bu iş, bu sihir?
"Hangi sehîr-ı mu'cizin bu füsûn?
"Hangi Hârut olup acîbe-nümûn
"Eylemiş kubbe-i semâyı nigûn,
"Bedri pâ-y-ı türâba indirmiş?..
Nâgehân bîr tarraka-i mûhiş ,
Sarsıyor hep kulûb-ı huzzârı;
Kamerin safha-i ziyâ-bârı
Bir mukassi dumanla örtülüyor.
Tâ uzaklarda bir sadâ gülüyor;
Bir sadâ, bir sadâ ki ra'd-efşân,
Veriyor hâke lerzîş-i heyecân;
Bunu dehşetle eyliyor tâkib

خندہ بوم

مہالک ، صہوت بر محشر ...
 نازل اولش اَدیم اَرْضہ قر ،
 طویلانوب سیر ایچون بوتون کشور ،
 ایسیورلر بویوک کوچوک ، مہوت ،
 قارشیدن احتراز ایچندہ سکوت .
 کوندوزین بویلہ ظلمت یلدا ،
 صوکرہ طوپراقندہ ماہ عرش آرا ،
 بوتون اڈہانہ برکسل ویریور ،
 ہبی بارماقلیلہ کوستریور
 بویاتان کئلہ منورہ بی ،
 قوملر اوستندہ موج اوران درہ بی ،
 کہ اولک خون شعلہ پروریدر ،
 صوریورلر : « کیملک بوایش ، بوسحر ؟
 » ہانکی سحار معجزک بوفسون ؟
 » ہانکی ہاروت اولوب عجیبہ نمون
 » ایلہمش قبہ سہابی نکون ،
 » بدری پای ترابہ ایندیرمش ؟ ... »
 ناکہان بر طراقہ موخش
 صارصیور ہپ قلوب حضاری ؟
 قریک صفحہ ضیاء باری
 برمقسی دومائلہ اورتولایور .
 تااوزافلردہ برصدہ کولایور ؟
 برصدہ ، برصدہ کہ رعد افشان ،
 ویریور خاکہ لرزش ہیجان ،
 بونی دہشتلہ ایلایور تعقیب

BİRAZ ÜMÎD

Biraz hayât ü hararet şu cism-i sengîne,
Biraz çiçek şu hazîn kabr-i vahşet-agîne;
İçim sa'âdete asla inanmak istemiyor,
Biraz elem şu donuk rûh u kalbi teshîne!

Hayât için çekilen her azâb-ı dûr-a-dûr
Bir ihtisâs-ı merâretle verdi nefse fûtûr;
Durur soğuk iki na'ş-ı remîde hâlinde
Fezâ-yı târ-ı hayâlimde şimdi kahr ü sürûr..

Biraz bu leyle-i sermâye şu'le-i hürşîd.
Biraz bu sagar-ı metrûke neşve-i tecdîd;
Muhîtimin beni yek-pâre seng-i hâre gibi
Sıkıp erittiği demler... Biraz mecâl-i ümîd!

بر آزار امید

بر آزار حیات و حرارت شو جسم سنگینه ،
بر آزار چیچک شو حزن قبر و حشت آسکینه ؛
ایچم سعادتہ اصلا ایناعق ایستہ میور ،
بر آزار آلم شو طوگوق روح و قلبی تسخینه !

حیات ایچون چکیلن هرءذاب دورادور
بر احتساس مرارتله ویردی نفسہ فتور ؛
طورر صوغوق ایکی نعش رمیده حالندہ
فضای تار خیالندہ شیمدی قهر و سرور ...

بر آزار بولبلہ* سرمایہ شعلہ* خورشید ،
بر آزار بو ساغر متروککۂ نشوۂ تجدد ؛
محیطک بنی یکپارہ سنک خارہ کبی
صبوق اریتمدیکی دمار ... بر آزار مجال امید !

PARA VE HAYAT

"Bu çok güzel, bakınız; çok güzel bu, çok zengin...
Ve, bir bebek gibi, sırtında süslü bir pelerin
Ağır ağır dönüyor karşınızda; siz bakıyor,
Beğendinizse güzel, yoksa hiç sıkılmayarak
"Hayır, fenâ!" diye reddeyliyorsunuz... Bir hak;
Bu hak sizin kesenizden parıl parıl akıyor!

Parıl parıl... Bize her hakkı bahşeden bu denî,
Bu müfteris, bu mülevves parıltı!.. İşte ganî,
Fakır, ona, herkes, onun şe'âmetle
Tasadduk ettiği ikbâle müftekir, müştak,
Zavallı kız, seni karşımda döndüren de o bak;
O, hep o, hep o mülevves, o müfteris kitle!

پاره و حیات

«بوجوق کوزل، باقکزه؛ جوق کوزل بو، جوق زنکین...»

و ، بر بیک کبی ، صیرتنده سوسلو برپله دین
آغیر آغیر دونیور قارشیکزده ؛ سز باقیور ،
بکندیکزسه کوزل ، یوقه هیچ صیقلیه رف
« خایر ، فنا ! » دییه رد ایلورسکزه... برحق ؛
بو حق سزک کیه گزدن یاریل یاریل آقیور !

یاریل ، یاریل... بزه هر حق بخش ایدن یودق ،
بومفترس ، بو ملوث یاریلی !.. ایسته غنی ،

فقیر ، اوکا ، هرکس ، اونک شامته

تصدق ایندیکی اقباله مفتر ، مشتاق .

زواللی قیر ، سنی قارشیمده دوندورنده او باق ؛
او ، هپ او ، هپ اوملوث ، اومفترس کتله !

Sâhib-i mâlikâne-i servet;
Ka'r-ı peygûle-i şükûhumda,
Ben emînim ki şimdi herkesten
-hep o evvelki fakre mahsûben
-Gelecek bir hediye-i hürmet.

Para... Ey şems-pâre-i âmâl,
Ey güzel ma'den... Oh, ey leb-rîz
Kîse-i şu'le reng-i fecr-amîz,
Gülüyor gül yüzünde istikbâl!
Ne büyük bir delîl-i kudretsin,
Rehber-i tali-i sa'âdetsin,
Câzib-i ibtisâm-ı şöhretsin,
En müşa'şa, tezâd-ı ibretsin!
Sana i'lân-ı gayz eder de yine
Beşeriyet koşar, gelir sesine.
Ey mu'azzez melîke-i hevesât,
Zîr-i pâ-yı şehametinde hayât;
Şükr ü minnet birer şeref-hâhın;
Ser-fürûlar nisar-ı şeh-râhın!
Açılır eyleyince sen ibrâm
En kavî, en güzîde bâb-ı merâm,
Kapılan pençe-i te'addîne
Ağlasın kendi za'f ü zilletine...
Para, derler ki, akla reh-zendir;
Bence hîç şübhe yok ki sendendir,
Ey güzel cevher-i füsûn-perver,
Rûhu ecsâda bağlayan teller;

Varsa hattâ beşerde bir vicdân,
Ya gümüştendir o ya altından!

صاحب مالکانه نروت ،
هر بگوئه شکوهمده ،
بن آمیم که شیمدی هر کندن
— هپ او اولکی قهره محسوباً —
کله جک بر هدیه حرمت .

پاره ... ای شمیاره آمال ،
ای کوزل معدن ... اووخ ، ای لبریز
کیسه شعله رنک فجر آمیز ،
کولیور کل یوزکده استقبال !
نه بویوک بر دلیل قدرتک ،
رهبر طالع سمادتک ،
جاذب اقسام شهرتک ،
أک متعشع تضاد عبرتک !
سکا اعلان غمظ ایدرده بنه
بهریت توشار ، کلیر سسکه ،
ای معزز مالیکه هوسات ،
زیر پای شهامتکده حیات !
شکر و منت برر شرفخواهک ،
سرفروزر تشار شهرهک !
آچیلیر آیلدیجه سن ابرام
أک قوی ، أک کزیده باب مرام .
قایلان پنجه تعدیکه
آغلا سین کندی ضعف وذلتنه ...
پاره ، دیرلرکه ، عقله رهزندر ،
پنجه هیچ شبهه یوق که سندنذر ،
ای کوزل جوهر فسونبرور ،
روحي أجساده باغلایان تللر ،
وارسه حتی بشرده بروجدان ،
یا کوموشدندر او یا آلتوندن !

Sarışın tıpkı fecr-i Nîsan'ın
Mütenevvir sehâ'ib-i güheri;
Sarışın her çiçek bu cennette.
Sanki bir dest-i pür-mehârette
Ufalanmış yığınla nûr u zeheb,
Sonra etrâfa püskürülmüş hep.
Oh! Bak şimdi anlıyor gibiyim
Kâ'inâtın lüzûm-ı hilkâtini,
Gecenin, gündüzün hakîkatini
Neydi evvelki hal-i münkesirim?
Yarı aç bir hayât-ı pür-halecân;
Gündüzün dâ'imâ harab-ı ta'ab,
Gece bir meyyitâne hab-ı ta'ab,
Ki bulur ıztırâb ile pâyân...
Buna katlanmışım, bakın, o zamân!
Şimdi hatta inanmıyor fikrim,
O kadar kahrolur mu hîç insan?...

Ah! Birden şu inkılâb-ı nasîb
Bana sevdirdi kâ'inâtı bütün;
Hani evvelki ben, o merd-i garîb?
Bulabilsem o serserîyi bugün
Bir avuç altun eyleyip ihsân:
"Haydi git, derdim, elverir hüsrân!"

ساریشین طبق فجر نیسانک
 متور سحاب کهری ؛
 ساریشین هرچیچک بوچنده .
 سانکه بردست برمهاردنه
 اوفالانمش بیفیلله نور وذهب ،
 سوکره اطرا نه پوسکورلش هب .
 اووخ ؛ باق شیمدی آکلبور کیم
 حکاشانک لزوم خلقتی ،
 کیجه نک ، کوندوزک حقیقتی .
 نهیدی اولکی حال منکسرم ؟
 یاری آچ بر حیات پر خلجان ؛
 کوندوزین داغما خراب تعب ،
 کیجه برمیانه خواب تعب
 که بولور اضطراب ایله پایان ...
 بوکاتلانمشم ، باقک ، اوزمان !
 شیمدی حتی اینامبور فکرم ،
 اوقدر قهر اولورمی هیچ انسان ؟ ..

آه ! بردن شو انقلاب نصیب
 بکا سودیردی کاشاقی بوتون ؛
 هانی اولکی بن ، او مرد غریب ؟
 بوله بیلسم او سرسری بی بوکون
 بر آووج آلتون ایلوب احسان :
 « هایدی کیت ، دیردم ، آلورر خسران ! »

BÜYÜK İKRAMİYE

Kazanmış bir gazete muharriri lisânından:

Şimdi artık hayâtı anlıyorum...

Eskiden her bakışta gözlerime

Ateşin bir karartı akseyler:

"İşte, derdim, bu; işte ömr-i beşer.

"Sen bu zulmette böyle çarpınarak

"Biteceksin, zavallı cism-i zelîl!

"Sen bu zulmette böyle müstağrak,

"Aynı bir torba, bir yığın toprak;

"Öyle toprak ki aç, susuz, cansız..."

Oh! Bak şimdi, şimdi pââyânsız

Bir meserretle, işte mesrûrum!

Şimdi peymâne-i sa'âdetimin

Neş'esinden biraz emân bularak,

Çehre-i kâ'inâta, servetimin

Mübtesim gözleriyle baktıkça,

Gülüyor pîş-i inşirâhımda

Sarışın bir cihan-ı hubb ü neşât.

Sarışın... Âh, şimdi her şeyde

Bu sıcak levn-i muhteşem zâhir;

Bir müzehheb peri hikâyesidir

Duyduğum her sadâ-yı nazende.

Sarışın... Tıpkı leyl-i hülyânın

Beni meshûr eden sitâreleri;

بویوک اکرامیه

قازاقش برغزته عهری لساندن :

شیمدی آرتق حیاتی آکلیورم ...
أسکیدن هر باقیمتده كوزلر مه
آتشین بر قارارتی عكس أیلر :
« ایشته ، دیردم ، بو ، ایشته عمر بشر
« سن بو ظلمتده بویله چارپینهرق
« بته جكسك ، زواللی جسم ذلیل !
« سن بو ظلمتده بویله مستغرق ،
« عینی بر طور به ، بریقین طوپراق ؛
« اویله طوپراق كه آج ، صوسز ، جانسز ... »

اوخ ! باق شیمدی ، شیمدی یایانسز

برمرتله ، ایشته مسرورم !

شیمدی پیمانگه سعادتك

نشته سندن بر آرز امان بولهرق ،

چهره كاشانه ، ثروتك

میتسم كوزلریله باتدقّه ،

كولیور پیش انشراحده

صاریشین بر جهان حب و نشاط .

صاریشین ... آم ، شیمدی هر شیده

بوصیجاق لون عتشم ظاهر :

بر مذهب پری حكایه سیدر

دوینیم هر صدای نازنده .

صاریشین ... طبقی لیل حولیاتك

بی مسرور ایدن ستاره لری :

Buram buram çubuğundaeyler, inbisât ederek;
Muhâl olur, o kadar yüksn çıkan dumanlardan
Hayali meşk-ı su'ûd elir ki, fark etmek.

Buram buram çubuğundan uçan dumanlardan
Doğar fehâvî-i eş'arı, irticâlîdir;
Gören sanır ki sünûhatı hep ma'âlîdir!..

بورام بورام چبوغندن چیتان دومانلردن
خیالی مشق صعود ایلر ، انبساط ایدهرک ؛
محال اولور ، اوقدر یوکسلیرکه ، فرق ایتمک .

بورام بورام چبوغندن اوچان دومانلردن
طوغار فحاری* اشعاری ، ارتجالیدر ؛
کورن صانیرکه سنوحتی هپ ممالیدر !..

ŞAİRİN ÇUBUĞU

-Kahkaha-i şi'riyye-

Buram buram çubuğundan kopan dumanlarla
Döker dudaklarının ihtizâz-ı handânı
Zemîn-i san'ata bir ince nükte bârânı...

Buram buram çubuğundan coşan dumanlarla
Bu nükteler ezeli irtibâtı hâ'izdir,
Bu nükteler o dumanlar sayılsa câ'izdir!

Bakın nasıl tütüyor: Bir amûd-ı mevce-nümûd
Ağır ağır çıkıyor cevvi-i bî-tenâhîye,
Temâs edip gülüyor bir ümîd-i vâhîye.

Bulutların leb-i sâfinda belki zevk alûd
Bir ihtişam arıyor, belki bir melâl arıyor;
Hayır, nüzûl edecek zirve-i hayâl arıyor.

Bakın nasıl tütüyor: Şimdi bir şetâretle
Bulutların uçarak sîne-i safâsından
Geçer gider kamerin pîş-i i'tilâsından...

Zavallı şa'ir-i hulyâ-girifte, hayretle
Onun peyinde gezer fikri hep sehâbeleri;
Sukût-ı fıkriyi bakîdir en güzel eseri.

شاعرك چيو غي

- ۱۹۹۹ شمره -

بورام بورام چيو غنندن قوپان دومانلرله
دوكر دوداقلرنيك اهتراز خندانى
زمين صنعتنه بر ايجه نكته بارانى ...

بورام بورام چيو غنندن جوشان دومانلرله
بونكته لر ازلى اورتياغنى حائزدر ،
بونكته لر او دومانلر صابلسه جائزدر !

باقك ناصل تونيور : برعمود موجه نمود
آغير آغير چيقبور جو بي تناهيه ،
تاس ايدوب كولبور براميد واهيه .

بولولطرك لب صافنده بلكه ذوق آلود
بر اينسام آرييور ، بلكه برملا آرييور ،
خاير ، نزول ايدجك ذروه خيال آرييور .

باقك ناصل تونيور : شيمدى برشطارته
بولولطرك اوچهرق سينه صفا سندن
كچر كيدر قرك پيش اعتلا سندن ...

زواللى شاعر خوليا كرفته ، حيرته
اونك پينده كزر فكري هب سحابه لرى ،
سقوط فكرينى حا كيدر اك كوزل اثرى .

RAKÎBE

Birinde hüsn-i tabî'î şafak-nisâr-ı gurûr,
Bedî'a-zâr-ı tecellîsi nûr-ı icâdın;
Latîf-i lûkneti bir tıfl-ı hande-mu'tâdın
Verir lisânına pek tatlı bir edâ-yı vakûr.

Birinde eski bir âlüfte hâlidir manzûr,
Durur sevâd-ı cebîninde köhne bir yâdın;
Fasîh-ı gılzatı bir suhre-kâr-ı üstâdın
Olur dehân-ı kadîdinde nûkte-zâr-ı zuhûr.

Güzel çocuk, o güzel bir demet takıp koluna,
Bilâ-udûl ü tevâkkuf devâm eder yoluna;
Edeble mün'atıf enzârı dâ'imâ yukarı...

Düşer mi hiç ona hem-pâ oluş bu fertûte?
Nasıl rekâbet eder gölge nûr-i lâhûte? '
Nedir merâmı, ne ister o tâzededen bu karı?..

رقبه

برنده حسن طیبی شفقتار غرور ،
بدیعہ زار تجلیسی نور ایجادک ؛
لطیف لکنتی بر طفل خندہ معتادک
ویرر لسانہ پک طاتلی بر ادای وقور .

برندہ اُسکی بر آلفتہ حالیدر منظور ،
طورر سواد جبینندہ کھنہ بر یادک ؛
فصیح غلطی بر سخرہ کار استادک
اولور دھان قدیدندہ نکتہ زار ظهور .

کوزل چوجوق ، اوکوزل بر دہمت طاقوب قولنہ ،
بلا عدول وتوقف دوام ایدر یولنہ ؛
ادبلہ منعطف أنظاری دائماً یوقاری ...

دوشرمی ہیچ اوکا ہیا اولوش بو فرتوتہ ،
ناصل رقابت ایدر کولکہ نور لاهوتہ ؟
نہدر صراحی ، نہ ایستر اوتازہ دن بو قاری ..؟

ZAVALLI "EVET"!

Evet muhâtabımın fikri pek musarrahtı:
"O muğlakât-ı hayâliyyeden ne anlaşılır?
"Me'âli yok, yine âsâr-ı ber-güzîde adı;
"Şu hâl-i cehline erbâb-ı fikretin şaşılır!

"Nedir bu sizdeki aşk-ı teceddüd ü îcad?
"Ne gördünüz gazeliyyâtta, kasâyidden?..
" Diyor ve koskoca bir defter-i neşâyidden
Numûneler okuyup eyliyordu istişhâd.

Benim o dem geliyordu sımâh-ı dikkatime
-Safâlı aksi gibi gizli bir müşâ'arenin-
Hazîn terâne-i billûru bir küçük derenin.

Bununla hükmedin isterseniz garâbetime:
O boş lâkırdıları dinledim de bir müddet,
Sonunda boynumu büktüm, dedim ki: "Öyle, evet!"

زواللی ، اوت ،

اوت مخاطبتك فكرى پك مهرحدى :
« او مغلقات خياليه دن نه آكلشيلير ؟
« مالى يوق ، ينه آتار بر كنزیده آدى ؛
« شو حال جهلنه ارباب فكرتك شاشيلير !

« نه در بو سزده كي عشق تجدد و ايجاد ؟
« نه كورد بكنز غزلياتدن ، قصايدن ؟ .. »
ديور ، وقوص قوجه بر دفتر نشايدن
نونه لر اوقويوب ايلوردى استشهاد .

بم اودم كليوردى صماخ دقتمه
صفالى عكسى كې كيزلى بر مشاعره نك
حزين ترانه بلورى بر كوچوك دره نك .

بونكله حكم ايدك ايسترسه كنز غرابته :
اوبوش لاقير ديلرى ديكله دمده بر مدت ،
صوكنده بوغنى بوكدم ، ديدم كه : « اويله ، اوت ! »

KUTBA DOĞRU

Önünde bir mütebâ'id semâ-yı berf-alûd,
Peyinde bir medeniyyet ki mu'teriz ve hasûd;
Yürü: sükût-ı adem, dur: safîr-i istihzâ...
Bütün bu kahra mukâbil nedir olan mev'ûd?

Cihan-ı fende büyük bir şeref, büyük bir şân;
Evet, yarın diyecekler ki: "Duydunuz mu, filân
Firâz-ı kutba su'ûd eylemiş, bu isti'lâ
Nasîbi olmadı âlemde kimsenin el'ân..."

Ne boş tama"! Bu tehâlük revâ mı şöhret için?
Gelir mi âleme insân ya sâde râhat için,
Aranmadan bulunur mu defîne-i âmâl?..

"Şu köhne hikmete bak!" dersiniz; fakat insâf,
Bu köhne hikmeti Nansen edeydi istihfâf
Fram bugün ne olurdu?.. Bir ihtimâl-i muhâl

قطبه طوع و

اوکنده بر متاعد سمای برف آلود ،
پینده بر مدنیت که معرض و حسود ؛
یورو : سکوت عدم ، طور : صغیر استهزا ...
بوتون بوقهره مقابل نه در اولان موعود ؟

جهان فنده بویوک بر شرف ، بویوک بر شان :
أوت ، یارین دییه جکرکه : « دویدیکزی ، فلان
» فراز قطبه صعود ایلهمش ؛ بو استعلا
» نصیبی اولادی عالمده کیمسه نك ألان ... »

— نه بوش طمع ! بوتهاك روامی شهرت ایچون ؟
— کلیری عالمه انسان یاساده راحت ایچون ،
آرانمە دن بولونوری دینه آمال ..؟

« شوکهنه حکمته باق ! » دیرسکز ؛ فقط انصاف ،
بوکهنه حکمتی نانهن ایدیدیی استخفاف
فرام بوگون نه اولوردی ..؟ براحتال محال .

BUDA

Büyük hakîkate bir vecd-i pür-tehâlûkle
Koşardı; gözleri ufkun hafâ-yı sâfında,
Koşar giderdi hep âdetlerin hilâfında;
Bütün sunûf onu ithâm ederdi körlükle.

Bu kör, zalâm-ı dehâ-perverinde bir gârın
Büyük hakîkati yıllarca iktinâh ederek,
Onunla yüzyüze yıllarca iştibâh ederek,
Sonunda gördü nedir sırrı hep bu esrârın.

Bütün şükûk o zamân karşısında devrildi,
Uyûn-ı gayzi kamaştırdı hep o körlükle;
Koşan sadâsına en mutma'in tehâlûkle
Sayıklıyor diye tezyîf eden esâfildi!

بودا

بویوک حقیقته بر وجد پرتهاکله
قوشاردی ، کوزلری افقک خفای صافنده ،
قوشار کیدردی هپ عادتلرک خلافنده ؛
بوتون صنوف اونى اتهام ایدردی کوراکله .

بوکور ظلام دهاپرورنده برغارک
بویوک حقیقتی ییللرجه اکتناه ایددرک ،
اونکله یوز یوزه ییللرجه اشتباه ایددرک ،
صوکنده کوردی نه در سری هپ بو أسرارک .

بوتون شکوک اوزمان قارشینده ده وریلدی ،
عیون غیغلی قاماشدیردی هپ او کوراکله ؛
قوشان صداسنه اُک مطمئن تهاکله
صایقیلور دییه تزییف ایدن أسافلدی !

KAHKAHA-İ YE'S

Bâd-ı nâlân-ı hazân giryeli ıslıklarla
Ötüyor çarpınarak camlara hırçın hırçın;
O takâzâ-yı hurûşanla, o çığlıklarla
Dalgalar bir canavar sanki kudurmuş, çılgın...

Başka ses yok, bütün eb'âd-ı sükûn-perver-i leyl
Hep onun aks-i hurûşuyla garîk-ı vaveyl;

Hep karanlık... Bu telâtum-geh-i bârân u zalâm
Ediyor kalbe karanlık, acı şeyler ilhâm:

Sanki dünya batacak, sanki kıyâmet... Heyhat,
Böyle hep korkulu rü'yâ doludur hâb-ı hayât!

Sonra bir mevc-i tebessüm, ufacık bir leme'ân
Ettirir leyle-i rûhumda seherler galeyân...

Çarpın, ey bâd-ı hazân camlara, hırçın hırçın,
Bir hakâretli sükût işte hep ıslıklarına;
Kudur, ey lücce-i zulmet, mütehevvir, çılgın,
Gülerim kakhaha-i ye's ile çığlıklarına!

قەھقەھە يأس

بادتالان خزان كۈرەلى ايىلىقلار
اوتتور چارپىنەرق جاملارە خىرچىن خىرچىن ،
اوتقازى خروشانلە ، اوچىغىلىقلار
طالبلار بىر جانوار سانكە قودورمىش ، چىلغىن ...

باشقە سىس يوق ، پوتون اُباد سكون پرور لىل
ھې اونكە عكس خروشىلە غرىق واويل ؛
ھې قاراكتى ... بوتلاطمكە باران وطلام
ايدىيور قلبە قاراكتى ، آجى شىلر الھام :

سانكە دىنبا تەجىق ، سانكە قىامت ... ھىھات ،
بويلە ھې قورقۇلۇرۇبا طولودر خواب حيات :

سوكۈرە بىرموج تېسىم ، اوقاجىق بىرلىمان
ايندىرر لىلە روھىدە سحرلر غلىيان ...

چارپىن ، اى بادخزان جاملارە ، خىرچىن خىرچىن ،
بىر قارتلى سكون ايشتە ھې ايىلىقلارگە ؛
قودور ، اى جىلە ظلمت ، مەھور ، چىلغىن ،
سكولرم قەھقەھە يأس ايلە چىغىلىقلارگە :

TEŞRÎK-İ MELÂL

Rûhum çocuk gibiydi ser-âzâde, bî-haber;
Kasrî beşâşetinde likâ-yı tabî'atin,
Bir menba-ı latîf-i teselli bulup güler,
Her yanda aks-i şevkim dinlerdi, mutma'in.

Bir gün bu tıfl-ı bî-haberin kalb-i sâfına
Bir nokta-i siyâh-ı elem düştü bağteten;
Baktım o cebhe-i seherin inkisâfına
Bir levha seyreder gibi lâ-kayd ü hande-zen

Lâkin o devre geçti: Bugün her sa'adetin
Ben mâtem-i sukûtunu tutmaktayım, figân!
Hatta senin sa'adetinin, sevgilim, inan,

Hatta senin sa'adetinin, anlıyor musun?
Ah, ey medârı bende melâl ü meserretin,
Ettin mi zahm-i kalbimi hiss, ağlıyor musun?.

تشریک ملال

روحم چو جوق کبیدی سر آزاده ، بی خبر ؛
قصری بشاقتند لقای طبیعتک
بر منبع لطیف تسلی بولوب کولر ،
هریابنده عکس شوقی دیکلردی ، مطمئن .

برکون بو طفل بی خبرک قلب صافنه
بر نقطه سیاه ألم دوشدی بقته ؛
باقدم او جبهه سحرک انکشافنه
بر لوحه سیر ایدر کبی لاقید و خنده زن .

لکن او دوره کچدی ؛ بوکون هر سعادتک
بن ماتم سقوطنی طو تعدهیم ، فغان ؛
حتی سنک سعادتکک ، سوکیلم ، اینان ،

حتی سنک سعادتکک ، آکلیورمیسک ؟
آه ، آی مداری بنده ملال و مسرتک ،
ایندکی زخم قلبی حس ، آغلیورمیسک ؟ ..

KÖYÜN MEZARLIĞINDA

Bütün mezarlığa sinmişti bir tarâvet-i lâl;
İşittim inledi, -ben gözlerimle dinlerken
Sükûn-ı mevki'i, âzâde fıkır-i hikmetten;
-İçimde şübheli bir sesle nâgehân şu su'âl:

"Nedir hakîkati, ey sırr-ı ekber-i mescûd,
O yanda koskoca bir kâ'inât-ı hiss ü şühûd
"Kalıp, ümîd-be-leb, katre-cû-yı ihsânın

"Zelîl, titreşiyorken der-i celâlinde:
"Bu seng-zâre yeşil bir sehâbe hâlinde
"Yağar yağar mütemâdi esîr-i gufrânın?..."

Cevâb alır gibi oldum, içimde aynı sadâ
Tekerrür etti: "Yarın sen de bir avuç toprak
"Kesâfetiyle gelirsin bu sâye-gâha, bırak
"Esîr-i feyzini döksün ile'l-ebed Mevlâ!"

کویک مزار لغنده

بو تون مزار لغه سنمشدی بر طراوت لال ؛
ایشیتدم ایگله دی ، — بن کوزلرمله دیکلر کن
سکون موقی ، آزاده فکر حکمتدن ؛ —
ایچمده شهبه لی بر سله ناکهان شو سؤال :

« نه در حقیقی ، ای سر اکبر مسجود ،
» اویانده قوص قوجه بر کائنات حس و شهود
» قالوب ، امید بلب ، قطره جوی احسانک

« ذلیل ، تیره شیورکن در جلالکده ؛
» بو سفکزاره یشیل بر سحابه حالنده
» یاغار یاغار متمادی اثیر غفرانک ؟ .. »

جواب آلیر کبی اولدم ، ایچمده عینی صدا
تکرر ایتدی : « یارین سنده بر آووج طور براق ،
» کشفاتله کلیرساک بو سایه کاهه ، براق
» اثیر فیضی دو کسون الی الابد مولا ! »

KILIÇ

Çekiç altında muhakkar ezilir günlerce
Bir çelik parçası bir tîğ-i mehîb olmak için;
Sonra yatmakla geçer ömrü niyâmında bütün, ;
Ne hazîn işkence!

O çelik parçası bir gün bir ehemmiyet alır;
Koca bir kavmin olur hâris-i istiklâli;
Koca bir memleketin ırzı, hayâtı, malı
Ona vâbeste kalır.

O zamân, ey ebedî hâmî-i şân-ı akvâm,
O zamân sen yed-i kakhâr-ı hamîyyette
Olarak ehl-i te'addîye verirsin hüsrân;
O zaman en nâ-kâm

Kalbe şevkinle gelir neş'eli bir hiss-i felâh;
Sana baktıkça fahûrâne parıldar gözler,
Sana ey seyf-i mücellâ, sana ey berk-i zafer
Sana ey şânlı silâh!

قیلیچ

جکیچ آلتده محقر ازیلیر کونلرجه
برچلیک پارچه سی برتیغ مهیب اولق ایچون ؛
صوکره یاقعله کچر عمری نیامنده بوتون ؛
نه حزین اشکنجه !

اوجلیک پارچه سی برکون برأهیت آلیر ؛
قوجه برقومک اولور حارس استقلال ؛
قوجه برمملکتک عرضی ، حیاتی ، مالی
اوکا وابسته قالیر .

طورماز یورور کتیبه رخشان مفخرت ؛
هرلظه بر نمایش خندان مفخرت
یوزلرده ، سونکولرده ، قیلیجلرده برق اورور .

قاللاز غنوده کچدیکی یرلرده حس شان ؛
بعضاً طورر سلامنه بر قیشله ، ناکهان
بر سیف آمرانه پارلدار : — سلام طور !

ASKER GEÇERKEN

Nakkâre önde, bir müteharrik cebel gibi
Geçmekte zî-vekâr u tarâb mevkib-i zafer;
Sancak, o reng-i âl ile fecr-i ezel gibi
Fark-ı mehâbetinde saçar mevce mevce fer.

Herkes, büyük küçük, birikir reh-güzârına
Bir incizâb-ı rûh ile, pür-şevk u ihtirâm
Gözler dalar güzârîş-i satvet-medârma,
İsâr eder kudûmuna her nazra bir selâm.

Durmaz yürür ketîbe-i rahşan-ı mefhâret;
Her lahza bir nümâyiş-i handan-ı mefhâret
Yüzlerde, süngülerde, kılıçlarda berk urur.

Kalmaz günûde geçtiği yerlerde hiss-i şan;
Ba'zen durur selâmına bir kışla... nâgehân
Bir seyf-i âmirâne parıldar: - Selâm dur!

عسکر چکر کن

نقاره اوڻده ، پر متحرک جبل کي
 بکیمکده ذی وقار و طرب موکب ظفر ؛
 سانجھاق او رنگ آل ایله فجر ازل کي
 فرق مہابتندہ صاچار موجہ موجہ فر .

ہرکس ، بوووک کوچوک ، پیریکیر زھکذارینہ
 بر انجذاب روح ایله ، پر شوق واحترام ؛
 کوزلر طالار کذارش سطوتمدارینہ ،
 ایثار ایدر قدومنه ہر نظرہ بر سلام .

برر جناحہ ممائل طوران او فیستقلر
 اولوب تراحم انوارہ چابجا حائل ،
 قورولدی قارشیمہ بر طاق شعلہ دار ظفر .
 دہمین خیالی توجیش ایدن قارا کلقلر
 بولوحہ نیک لغاتیلہ منکسر ، زائل ...
 قر بولوطلرک آلتدن ایلہ دیکہ ظهور
 یازاردی صفحہ أمواجه بر قصیدہ نور .

Civar uyur gibi; esrâr içinde aksediyor
Küçük, acûl iki üç lem'a karşı sahilten;
Güneş kemîn-i üfûlünde parlayıp sönerek
Fezâda gösteriyor handeler, tezehhürler;
Kebûd-ı bahri beyaz tekneler yarıp gidiyor;
Sükût içinde kalan kâ'inâta bir titrek
Ezân sadâsı bütün safvetiyle vecd-âver;
Ağır ağır ser-i eşcârı örtüyor zulemât,
Bulutlarıyla semâ şimdi bir ridâ-yı memât.
İnerken arza bu mühiş ridâ, likâ-yı kamer
Vakur ağaçların üstünde oldu gamze-fiken;
Birer cenâha mümâsil duran o fıstıklar
Olup tezâhum-ı envâra câ-be-câ hâ'il,
Kuruldu karşıma bir tâk-ı şu'le-dâr-ı zafer.
Demin hayâlimi tevhiş eden karanlıklar
Bu levhanın leme'âtiyle münkesir, za'il...
Kamer bulutların altından eyledikçe zuhûr
Yazardı safha-ı emvâca bir kasîde-i nûr

جوار اوپور کبی ؛ اُسرار ایچندہ عکس ایدیور
 کوچوک ، عجول ایکی اوچ لمعہ قارشى ساحلدن ؛
 کونش کمین افولنده پارلیوب سونہرک
 فسادہ کوستریور خندہلر ، تزهہلر ؛
 کبود بحری بیاض تکنہلر یاروب کیدیور ؛
 سکوت ایچندہ قالان ککائناہ برتیرہک
 اذان صداسی بوتون صفوتیلہ وجد آور ؛
 آغیر آغیر سر أشجاری اورتیور طلبات ،
 بولوطلریلہ سما شیمدی برردای مہات .

ایترکن ارضہ بوموحش ردا ، لغای قر
 وقور آغاچلرک اوستندن اولدی غمزہ فکن ؛
 برر جناحہ ممائل طوران اوفیستقر
 اولوب تزام اَنوارہ جابجا حائل ،
 قورولدی قارشیمہ برطاق شعلہ دار ظفر .
 دہمین خیالی توحیش ایدن قارا کلفلر
 بولوحہ نک لمعائیہ منکسر ، زائل ...
 قر بولوطلرک آلتندن ایلہ دیکجہ ظہور
 یازاردی صفحہ اُمواجه برقصیدہ نور .

ŞEHİDLİKTE

Döküldü son katarât-ı semîne-i rahmet;
Güneş gurûb ediyor penbe, mâî, leylâkî
Zılâl içinde, güzel bir kadın vekârıyla;
Ufukta parçalanan, yırtılan bulutlardan
Zemîne serpiliyor bir esîr-i sâfiyyet;
Önümde Göksu, yeşil sath-ı bî-karârıyla,
Beyaz köpük dökerek nazlı nazlı dalgalanan
Denizde bir leb-i şefkat, bir incizâb arıyor...
Şu anda belli ki her yer sükûn u hâb arıyor.
Sükûn u hab: Ezelî ihtiyac-ı fâniyyet!
Nüvişte cebhe-i hüznünde bir "hüve'l-bakî",
Bu ihtiyâc-ı fenânın şu taş nişânesidir;
Şu serviler mütehaşî birer talâkatle
Okur geçenlere a'id menâkıb-ı ibret;
Şu sade makbere beş asrın aşiyânesidir.
Bu aşiyânede ben şimdi, bâr-ı haşyetle
Şikeste, etmedeyim gölgelerden istimdâd:
Geçer, geçer nazarımdan kavâfil-i ecdâd.

شهيد لکده

دو کولدی صوڪ قطرات مینه رحمت ؛
 کونش غروب ایڊیور پنبه ، مائی ، للاق
 ظلال ایچنده ، کوزل بر قادیں وقاريله ؛
 افنده پارچه لاتان ، بیرتیلان بولو طلردن
 زمینه سرپیڊور برأثیر صافیت ؛
 اوکده کوکسو ، یشیل سطح بی قراريله ،
 بیاض کوپوک دوکدرک نازلی نازلی طالع لاتان
 دگرده براب شفقت ، بر انجذاب آریور ...
 شو آنده بللی که هریر سکون و خواب آریور .
 سکون و خواب : ازلی احتیاج فانیته !
 نوشته جبهه حزنده بر « هوالباق » ،
 بو احتیاج فناتک شو طاش نشانه سیدر ؛
 شو سرور متعاشی برر طلاقتله
 اوکور یکنلره عائد مناقب عبرت ؛
 شو ساده مقبره بنش عصرک آشیانه سیدر .
 بو آشیانه ده بن شیمدی ، بار خشیته
 شکسته ، ایتمه دهیم کولکه لردن استمداد ؛
 کجر ، کجر نظرمدن قوافل اجداد .

SABÂH-I İYD

Ufukta işte ziyâ saçlı bir yığın dil-ber
Ser-i müzehher-i tıflâne kaynaşır, mesrûr;
O nazlı saçlara gül-bûseler nisâr eyler
Bulutların arasından şükûfte bir leb-i nûr.

Güneş uyur daha ağûş-ı fecr-i evvelde;
Büyük küçük bütün evlerde halk hep bîdâr.
Bir ihtilâc-ı meserretle şimdi hep belde
Eder çocuk gibi şûrîde neş'eler izhâr...

Davul bu neş'elerin mahmil-i mutantanıdır;
Libâs-ı nevle bezenmiş kavâfıl-i sıbyân
Akın akın dökülür hep reh-i şetâretine.

Sabah-ı îd, o mübârek ferîşte-i handân
Çıkıp şafaktan uçarken harîm-i ismetine
Fem-i tabî'ata bir kand-i ihtişâm uzatır.

صبحا عید

افقده ایسته ضیا صاچلی بر بیغین دلیر
سرمن هر طفلانه قایناسیر ، سرور ؛
اونازلی صاچلره کابوسه لر نثار ایلر
بولولطرك آره سندن شکفته بر لب نور ،

کونش او یور دها آغوش فجر اولده ؛
بو یوک کوچوک بوتون اولرده خلق هپ بیدار ،
بر اختلاج مسرتله شیمدی هپ بلده
ایدر جوجوق کبی شوریده نشه لر اظهار ...

طاوول بو نشه لرك عمل مطمئیدر ؛
لباس نوله بزمنش قوافل صبیان
آقین آقین دوکولور هپ ره شطارتنه

صبحا عید ، اومبارك فرشته خندان
چیقوب شفقدن اوچارکن حریم عصمتنه
فم طیمنه بر قند ابتسام اوزاتیر .

Gâh pür-cezbe-i temâşâdır,
O zaman sanki Arş-ı Yezdân'ı
Görür enzâr-ı girye-bâriyle,

Gösterir dest-i sübha-dâriyle
Gösterir bir likâ-yı handânı:
Bu gülen îd-i neşve-bahşâdır.

گاه پر جذبه تماشادر ،
اوزمان صانکه عرش یزدانی
کورر انظار کریه باریله ،

کوستر دست سبجه داریله ،
کوستر بر لفای خندانی :
بو کولن عبد نشوه بخشادر .

RAMAZAN

Ta çocuklukta mâh-ı gufrânın
Şöyle bir levha-i mutahherde
Bana manzûr olurdu timsâli:

İçi samt u sükûn ile mâlî
Ulu bir ma'bed-i münevverde
Nazar-ı iltifatı Mevlâ'nın

Mün'atıf sâye-gâh-ı minberde
Bir vücûd-ı nahîfü bî-tâbe,
Ki dara'âtle ser-be-hak-i sücûd

Leb-i hâmûşu lerze-nâk-i dürûd;
Öyle, bîgâne râhat u hâbe,
Bir ümîd-i cinânla perverde;

Muttasıl zikreder, ibâdet eder;
Bin huşû u hulûs u hürmetle
Her sücûdunda çeşm-i hak-bîni

Sıyırıp perde perde zulmetini
Sermedî bir safâ-yı rü'yetle
Seyr-i firdevs-i mahremiyyet eder.

رمضان

تا چو جوقلقده ماه غفرانك
شویله بر لوحه مطهرده
بكا منظور اولوردی تمالی :

ایچی صمت و سکون ایله مالی
اولو بر معبد منورده
نظر التفاتی مولانك

منعطف سایه کاه منبرده
بر وجود نحیف و بی تابه ،
که ضراعتله سربخاک سجود ؛
لب خاموشی لرزه ناک درود ؛
اویله ، بیکانه راحت و خوابه ،
بر امید جناتله پرورده ؛

منصل ذکر ایدر ، عبادت ایدر ؛
بیک خشوع و خلوص و حرمتله
هر سجودنده چشم حقیقی

صیبروب پرده پرده ظلمتی
سرمدی بر صفای رؤیتله
سیر فردوس محرمیت ایدر .

SABAH EZÂNINDA

Allâhü ekber... Allâhü ekber...
Bir samt-i ulvî: Gûyâ tabî'at
Hâmûş hâmûş eyler ibâdet.

Allâhü ekber... Allâhü ekber...
Bir samt'i nâlân: Gûyâ avâlim
Pinhân ü peydâ, nevvâr ü muzlim
Etmekte zikr-i Hallâk'ı dâim.

Allahü ekber... Allahü ekber...
Bir samt-ı ulvî: Kalb-i tabî'at,
Bir samt-ı nâlân: Rûh-ı avâlim
Etmekte zikr-i Hâllâk'ı dâim
Etmekte ra'sân ra'sân ibâdet.

صبح اُذانتده

الله اکبر ... الله اکبر ...
بر صمت علوی : کویا طبیعت
خاموش خاموش ایلر عبادت .

الله اکبر ... الله اکبر ...
بر صمت نالان : سکویا عوالم
پنهان و پیدا ، نوار و مظلم ؛
ایتمکده ذکر خلاق دائم .

الله اکبر ... الله اکبر ...
بر صمت علوی : قلب طبیعت ،
بر صمت نالان : روح عوالم
ایتمکده ذکر خلاق دائم ،
ایتمکده رعشان رعشان عبادت .

İNANMAK İHTİYÂCI

Bütün boşluk: Zemin boş, âsümân boş, kalb ü vicdân boş;
Tutunmak isterim, bir nokta yok pîş-i hasârımda.
Bütün boşluk: Döner bir hiç-i mûhiş civârımda;
Döner beynim berâber; ihtiyârım, sanki bir serhoş,
Düşer, lagzîde-pâ, her sâha-i ümmîde bir kerre...
Bu yalnızlık, bu bir gurbet ki benzer gurbet-i kabre;
İnanmak... İşte bir âguş-i rûhanî o gurbette.

Karanlık: Her taraf, herşey karanlık, bir hazîn yeldâ!
Karanlık: Fehm ü dâniş, akl ü istihrâç hep muzlim;

Bütün rûhumda müz'ic bir cemâdiyyet olur nâim,
Kesâfetten ibaret bir tecellî arzeder eşyâ,
Hakîkat zahir olmaz dîde-i idrâke bir zerre...
Bu vehm-âlûd bir zulmet ki benzer zulmet-i kabre;
İnanmak... İşte bir şeh-râh-ı nûrânî o zulmette.

اینانق احتیاجی

بوتون بوشلق: زمین بوش، آسمان بوش، قلب و وجدان بوش ؛
 طوتونق ایترم ، بر نقطه یوق پیش خسارمده .
 بوتون بوشلق : دوتر بر هیچی موحش جوارمده ؛
 دوتر ینم برابر ؛ اختیارم ، صانکه بر سرخوش ،
 دوشر ، لغزیده پا ، هر ساحة امیده بر کره ...
 بو یالکزلیق ، بو بر غربت که بکزر غربت قبره ؛
 اینانق... ایشته بر آغوش روحانی او غربتده .

قارا کلق : هر طرف ، هر شی قارا کلق ، بر حزن یلدا ؛
 قارا کلق : فهم و دانش ، عقل و استخراج هپ مظلم ؛

بوتون روحده مزعج بر جادیت اولور نام ،
 کشفندن عبارت بر تجلی عرض ایدر اشیا ،
 حقیقت ظاهر اولاز دیده ادرا که بر ذره ...
 بووهم آلود بر ظلمت که بکزر ظلمت قبره ؛
 اینانق ... ایشته بر شهراه نورانی او ظلمتده .

YAŞAMAK AŞKI

Sâf u ma'sûm; sanki bir zanbak;
O kadar sâf idim ki fikrimden
Geçebilseydi bir gün aldanmak,
Yaşamaz, mahvolur giderdim ben.

O zamanlar bu en kolay şeydi:
Tıpkı bir zanbağın memâtı gibi,
Soluvermek, fakat bugün, şimdi
Şu soğuk toprağın hayatı gibi

Solmayan bir hayata müftakirim;
"Hâr u muğfil, fakat hayât olsun!"
Diyorum; şimdi hâtırım, fikrim
Hep şu müz'ic ümîd elinde zebûn.

Yaşamak... Başka ihtiyâcım yok;
Yaşamak, hem çocukça aldanarak,
Öyle yıllarca, da'ima, birçok,
Zâr ü ma'lûl ü muhtazır yaşamak...

Büyüyor cism-i nev-hayâtiyle
Sarışın, tatlı bir çocukcağızın;
Yaşamak aşkı bende her emele
Olacak melce-i yegâne yarın.

ياشامق عشقي

صاف و معصوم ، صانکه برزنيق ؛
اوقدر صاف ايدم که فکرمدن
یکه بيله يدي برکون آلدانق ،
ياشاماز ، محو اولور کيدردم بن .

اوزمانلر بواک قولای شيمدی :
طبقی بر زنيقک مماتی کبی
صوليورمک ؛ فقط بوکون ، شيمدی
شو صوغوق طوپراغک حياتی کبی

صوليان بر حياتہ مفتقرم ؛
« خوار و مغفل ، فقط حيات اولسون ! »
دييورم ؛ شيمدی خاطرمدن ، فکرمدن
هپ شو صراعج امید آلدنہ زبون .

ياشامق... باشته احتياجم يوق ؛
ياشامق ، هم چوجوچه آلدانهرق ،
اويله بيللرجه ، دائما ، برچوق ،
زار و معلول و محتضر ياشامق ...

بو يوور جسم نو حياتيله
صاريشين ، طائلی بر چوجوچغزک ؛
ياشامق عشقي بنده هرامله
اوله جق ملجا يکانه يارين .

Ki cevî-i gûşuma, pür-neş'e başka bir odadan
Gelip döküldü Halûk'un sadâ-yı bî-dârı...
Hayır, melek çocuğum, hep yalandı, söylediğim,
Benim olanca huzurum, sürûrüm, işte fedâ,
Çocukça, nazlı küçük bir dakîka şevkin için;
Büyür gözümde seninle hakikat-i ferdâ;
Bugün çalışmalıyım ben yarınki zevkin için.

که جوف کوشمه، پرنشته، باشقه براوطةدن
 کلوب دوکولدی خلوقك صدای بیداری ...
 — خایر، ملك چوجونم، هپ یالاندی سوبله دیکم ،
 نم اولانجه حضورم ، سرورم ایشته فدا
 چوجوچه، نازلی، کوچوک بردقیقه شوقك ایچون ؛
 بو یور کوزمده سنکله حقیقت فردا :
 بوکون چالیشمالی یم بن یارینکی ذوقك ایچون .

YARIN

"Çalış, çalış ki yarın belki istirâhat için
Bir istifâde edersin bugünkü sa'yinden..."
Bir istifâde... yarın... belki... Ben bu elfazın
Tazammun ettiği va'd-i ba'îde aldanarak
Bugünkü zevkimi bir muhtemel sa'âdet için
Tutup harâb edecek, sonra bir çocukcağının
Eliyle kırdığı kıymetli bir oyuncağına
Tahassür etmesi tarzında girye-bâr olacak
Kadar bebek değilim; nüsha-i hayâtın ben ;
Bu gün önümde açılmış duran şu yaprağına
Bugünkü ömrümü kaydetmek isterim; ferdâ,
O bir cenîn ki bu günden tevellüd eyleyemez.
Nasıl şu hâlimi atîye eylerim ki fedâ
Geçen şü'ûn-ı hayâtım teceddüd eyleyemez?..
O gün derince düşünmüş, fenâ yorulmuştum,
Ve: "Böyle boş yere koşturmadansa efkârı "
Bütün hakâyıkı pâ-mâl edip atâletime
"Biraz da râhata baksam!..." demiş, bu safsatadan
Başım döner gibi olmuştu, sanki sarhoştum;
Sıcak da ayrıca te'sîr edip rehâvetime
Bulunduğum yere bî-tâb düşmek üzre idim

يارين

« چالیش ، چالیش که یارین بلکه استراحت ایچون
 بر استفاده ایدرسک بوکونکی سیکدن ... »
 بر استفاده ... یارین ... بلکه ... بن بو ألفاظک
 تضمن ابتدیی وعد بعیده آلداندرق
 بوکونکی ذوقی بر محتمل سعادت ایچون
 طوتوب خراب ایدهجک ؛ صوکره بر چوچوقغزک
 ایلله قیردینی قیمتلی بر اویونجاغنه
 تحسیر ایتمه سی طرزنده ککریه بار اوله جق
 قدر بیک دکلم ؛ نسخه حیاتک بن
 بوکون اوکده آجلمش طوران شو باپراغنه
 بوکونکی عمری قید ایتمک ایسترم ؛ فردا ،
 او بر جنین که بوکوندن تولد ایلیمه من .
 ناصل شو حالمی آتییه ایلرم که فدا
 بکن شتون حیاتم تجدد ایلیمه من ؟ ..
 اوکون درینجه دوشونمش ، فنا یورولشدم ،
 و : « بویله بوش یره قوشدیرمه دنسه افکاری
 « بوتون حقابق پامال ایدوب عطالتمه
 « بر آرده راحتیه باقسم ! .. » دیمش ، بوسفطه دن
 باشم دونرکی اولشدمی ، صانکه سرخوشدم ؛
 صیجاق ده آیریجه تأثیر ایدوب رخاوتمه
 بولوندیم یره بی تاب دوشمک اوزره ایدم

YİNE HALÛK

Siyah bir gece... Altımda bir kırık tekne,
Başımda bir müteezzî hayât-ı mel'ûne;
Verip küreklere hâlâ olanca kuvvetimi
Yetişmek istiyorum bir kenâr-ı me'mûne.

Niçin, niçin?.. Buna birçok sebep düşündüm ben:
Hayır, ne meskenetimden, ne acz ü ye'simden;
Bütün bu derdimin esbâbı sende toplanıyor.
Sen, âh ey sarışın tıfl-ı nâ-tüvân, hep sen!

ینه خالق

سیاه بر کیجه ... آلمده بر قیریق تکنه ،
باشمده بر متأذی حیات ملعونه ؛
ویروب کوره کلره حالا اولانجه قوتمی
یتشمک ایستورم بر کنار مأمونه .

نیچون ، نیچون ؟ .. بوکا بر چوق سبب دوشوندم بن :
خاییر ، نه مسکتتمدن ، نه عجز ویأسمدن ؛
بوتون بو درد مک أسبابی سنده طولیاتیور ،
سن ، آم ای صاریشین طفل ناتوان ، هب سن !

"Bu taş nedir?" diye sordun o tombul ellerinin
Uzattığı hazef-i pür-gubârı göstererek;
Beraber anlayalım gel, o taş ne olsa gerek?...

Kırıldı işte bu gün bir rakîk kâse gibi
O taşla mahfaza-i hatîrât-ı hayât-ı ma'sûmem...
Döküldü hep reşehât-ı hayât-ı ma'sûmem...

O taş meğer olacakmış bu şi'rîmin sebebi!

« بوطاش نه در ؟ » ديبه سورديك او طومبول اللرك
اوزاندينى خزف پرغبارى كوسترديك ؛
برابر اسكليه لم كل ، اوطاش نه اولسه كرك ؟..

قيرلدى ايشتنه بوكون بر رقيق كاسه كې
اوطاشله محفظه خاطرات معصومه ،
دوكولدى هپ رشحات حيات معصومه ...

اوطاش مكر اوله جقمش بوشعرك سېي !

HALÛK'A

"Nedir bu taş" diye sordun o tombul ellerinin
Uzattığı hazef-i pür-gubârı göstererek;
Beraber anlayalım gel, o taş ne olsa gerek?..

Evet, melek çocuğum, ben o seng-pâre ile,
Tahattur eyliyorum işte, yirmi yıl akdem
Ölen kanaryama yaptım di hücre-i mâtem.

Kitâbesiydi şu hatlar o lahd-i ma'sûmun;
Çocuk, fakat yine senden epeyce yaşlı idim;
Kuşum ölünce, "Bunun bir mezârı olsa!" dedim...

Husûle geldi bu tıflâne, şa'irâne emel:
Açıp şu pencerenin karşısında bir küçücük
Mezar, o na'ş-ı garîbi kefenledik, gömdük.

Bahâr idi; ona kuşlar okurdu mersiyeler,
Ederdi hâkini her şeb sehâbeler sîrâb,
Yakardı şem'a-i türbet başında bir şeb-tâb...

Hikâye eyliyorum i'tidal-i demle bu gün,
Fakat bu vak'aya çok ağladım di vaktiyle;
Zavallı kuşçağızım, hatırımda şimdi bile!

خلوقه :

« نه در بوطاش ؟ » ديبه صورديك او طومبول آلركك
اوزاندينى خزف پرغبارى كوسترهرك ؛
برابر اكليه لم كل ، اوطاش نه اولسه كرك ؟ ..

أوت ، ملك جوجوغم ، بن اوسنكپاره ايله ،
تخطر ايليورم ايسته ، ييرى بيل اقدم
تولن قاناريه مه ياپدمدى حجره ماتم .

كتابه سیدی شو خطلر او لحد معصومك ؛
جوجوق ، فقط ينه سندن ايجه ياشلى ايدم ؛
قوشم تولنجه ، « بونك برىزارى اولسه ! » ديدم ...

حصوله كلدى بوطانلانه ، شاعرانه امل :
آجوب شو پنجره نك قارشيدنده بركوچوجك
مزار او نعل غريبي كفنله دك ، كومدك .

بهار ایدی ؛ اوکا قوشلر اوقوردی صرثه لر ،
ایدردی خاکنی هرشب سحابه لر سیراب ،
یاقاردی شمع تربت باشنده برشبتاب ...

حکایه ايليورم اعتدال دمله بوكون ،
فقط يوقعه يه جوق آغلادمدى وقتيله ؛
زواللى قوشجفزم ، خاطرمدى شيمدى بيله !

HALÛK'UN BAYRAMI

Baban diyor ki: "Meserret çocukların, yalnız
Çocukların payıdır! Ey güzel çocuk, dinle;
Fakat sevincinle
Neler düşündürüyorsun, bilir misin?.. Babasız
Ümitsiz, ne kadar yavrucukların şimdi
Siyâh-ı mâteme benzer terâne-i îydi

Çıkar o süsleri artık, sevindiğin yetişir;
Çıkar, biraz da şu öksüz giyinsin, eğlensin;
Biraz güzellensin

Şu rûy-i zerd-i sefâlet... Evet, meserrettir
Çocukların payı; lâkin senin sevincinle
Sevinmiyor şu yetim, ağlıyor... Halûk, dinle!

خلاقك بايرامى

باباك دىيوركه : « مەرت چوجوقلارك ، يالگىز
چوجوقلارك پايدىر ! ، اى كوزل چوجوق ، دىكلە ؛
فقط سونجىكلە

تەلر دوشوندىرييورسك ، يىليرمىسك ؟ . . باباسز ،
اميدسز ، تە قدر ياوروچىلارك شىمىدى
صباح مائىمە بىكزىر ترائە عىدى !

چىقار اوسوسلرى آرتق ، سويندىكك يئيشىر ؛
چىقار ، بر آزده شو او كوز كىينىن ، اكلنىن ؛
بر آز كوزللىنىن

شو روى زرد سقالت . . . اوت ، مەرتدر
چوجوقلارك پايى ؛ لىكن سىنك سونجىكلە
سونمبور شويتىم ، آغليوز . . . خلاق ، دىكلە !

HALÛK'UN SESİ

Terennüm eyliyor sesin,
Ne söylüyor bilir misin?
Diyor ki: "İşte leyl olur, tulû" olur, nehâr olur;
"Şitâ geçer, bahâr olur;
"Zemîn şükûfe-zâr olur;
"Çiçeklerin tarâvetiyle pür-tarâvet-i şebâb;
"Gezer, koşar, uçar, güler... Güler bütün zevi'l-hayât
"Güler bütün terâneler,
"Güler, hep âşiyâneler;

"Bu kar, bu kış, bu serdî-i hava ki titretir seni,
"Şu incimâd-ı ateşin ki yaktı rûh-ı gülşeni,
"Şu berf-pâreler ki doğrusu üşütmüyor beni...
"Evet, şu berf-dâneler,
"Neşâtıma bahâneler,
"Tef-i hayât-bahş-i âfitâba karşı bî-sebât,
"Erir, akar; onunla reşha-yâb-ı feyz olur türâb;
"O feyz ile bahâr olur,
"Zemîn şükûfe-zâr olur."

Melek çocuk ! Baban senin sesinle bahtiyâr olur.
Terennüm eyliyor sesin,
Ne rûhsun bilir misin!

خلوڤك سسى

ترنم ايلبور سسك ،
 نه سويلبور بيليرميسك ؟
 ديوركه : « ايسته ليل اولور ، طلوع اولور ، نهار اولور ،
 « شتا بگر ، بهار اولور ؛
 « زمين شكوفه زار اولور ؛
 « چيچكلرك طراوتيله پر طراوت شياپ ؛
 « كزر ، قوشار ، اوچار ، كولر... كولر بوتون ذوى الحيات ؛
 « كولر بوتون ترانه لر ،
 « كولر هپ آشيانه لر ؛
 « بوقار ، بوقيش ، بوسردى هوا كه تيره تبر سنى ،
 « شو انجماد آتشين كه ياقدي روح كلشنى ،
 « شو برف پاره لر كه طوغروسي اوشوتمبور بنى ...
 « اوت ، شو برف دانه لر ،
 « نشاطمه بهانه لر ،
 « تم حيات بخش آفتابه قارشى بي ثبات ،
 « ارب ، آقار ، اونكله رشحه ياب فيض اولور تراب ؛
 « او فيض ايله بهار اولور ،
 « زمين شكوفه زار اولور . »
 ملك جوجوق ، باباك سنك سكله بختيار اولور ؛
 ترنم ايلبور سسك ،
 نه روحك بيليرميسك !

HALÛK İÇİN

Şafak, bulut, gece, mehtâb, jâle, gonce-i ter,
Siyah saçların altında bir likâ-yı seher
Bahâr-ı aşka medâr-ı tarâvet olsa bile...

Umîd, neş'e, muhabbet, visâl, ayş u tarâb,
-Ki en hakîri olur ihtizâz-ı rûha sebeb-
Hayâta rûh-nisâr-ı sa'âdet olsa bile...

Doğan bedâyi'e bir şâ'irin hayâlinden
Bu şeylerin biri mümkün müdür nazîr olmak?..
Çocuk, çocuk... Şu mücessem şetâret-i mutlak
Tutup koşar o hayâlin de şâh-bâlinden!

خلاق ايجون

شفق ، بولوط ، کيجه ، مهتاب ، ژاله ، غنچه تر ،
سياه ساچلرک آلتنده برلقاي سحر
بهار عشقه مدار طراوت اوله بيله ...

اميد ، نشئه ، محبت ، وصال ، عيش و طرب ،
-- که اُنک حقيری اولور اهتراز روحه سبب ، --
حياته روح نثار سعادت اوله بيله ...

طوغان بدايمه بر شاعرك خيالندين
بو شيلرك برى نمکسيدر نظير اولاق ؟..
چوجوق ، چوجوق ... شو مجسم شطارت مطلق
طوتوب قوشار او خيالکده شاهبالندن !

MÂÎ DENİZ

Sâf ü râkid... Hani akşamki tagayyür, heyecân?
Bir çocuk rûhu kadar pür-nisyân.
Bir çocuk rûhu kadar şimdi münevver, lekesiz.
Uyuyor mâî deniz.

Ben bütün bir gecelik cûşîş-i ahzânımla,
O hayâlât-ı perişanımla
Müteşekkî, lâim.

Karşıdan safvet-i mahmûrunu seyretmedeyim...
Yok, bulandırmasın âlûde-i zulmet bu nazar
Rûh-i ma'sûmunu, ey mâî deniz;

Âh, lâkin ne zarar;
Ben bu gözlerle mükedder, âciz,
Sana baktıkça tesellî bulurum, aldanırım;
Mâî bir göz elem-i kalbime ağlar sanırım...

مائی دکز

صاف وراکد ... هانی آقشامکی تغیر ، هیجان ؟
بر چوجوق روحی قدر پر نسیان ،
بر چوجوق روحی قدر شیمدی منور ، لکھسز ،
اویویور مائی دکز .

بن بوتون بر کیجه لک جوشش أحزانمله ،
او خیالات پریشانمله
متشکی ، لاثم ،
قارشیدن صفوت مخورینی سیر ایتمدهیم ...

یوق ، بولاندرماسین آلوده ظلمت بو نظر
روح معصومی ، ای مائی دکز ؛
آه ، لکن نه ضرر ؛
بن بو کوزلرله مکدر ، عاجز ،
سکا باقدجه تسلی بولورم ، آلدانیرم :
مائی بر کوز ألم قلبه آغلار صانیرم ...

BERÎD-İ ÜMMÎD

Gel ey berîd-i perestîde, bir sürûdunla
Bu gün melâl ü neşâtım takarrür eyleyecek;
Takarrür eyleyecek refref-i vürûdunla
Ümîd-i mes'adetim, ye's-i mâtemim, bî-şek...

Bu ıztırâb-ı tereddüdle mahvolurdum ben
Hayâlin olmasa hâkim hayât-ı hulyâma:
Tahayyülünle sükûn bulduğum zaman, bilsen,
Ne müjdelerle gelirsin harîm-i rü'yâma.

Dudaklarında yeşil, taze, nazlı bir yaprak,
Gelir sükûnla, konarsın yavaşça pencereme;
Dudaklarında o berk-i ümîdi ben kaparak
Samîm-i rûhuma saklar, derim ki: "İncinme!"

Bu böyle kaç gece, kaç defadır tekerrür eder;
Dudaklarında gelen müjdeler, o yapraklar
Samîm-i rûhuma bastetti bir hadîka-i ter;
Bu îâne şimdi yeşil, taze bir emel saklar...

Gel ey berîd-i perestîde, bir nigâhınla
Bu gün melâl ü neşâtım takarrür eyleyecek;
Takarrür eyleyecek refref-i cenâhınla
Ümîd-i mes'adetim, ye's-i mâtemim, bî-şek!

بريد اميد

كل اى بريد پرستیده ، بر سرودكده
بوكون ملال ونشاطم تقرر ايليه جك ؛
تقرر ايليه جك رفرف وروودكده
اميد مسعدتم ، يأس ماتم ، بى شك ...

بو اضطراب ترددله محو اولوردم بن
خيالك اولماسه حاكم حيات خوليامه ؛
تخيلكده سكون بولديم زمان ، بيلسهك ،
نه مرده لرله كليرسك حريم رؤيامه .

دوداقلركده يشيل ، تازه ، نازلى بر ياپراق ،
كلير سكونله ، قونارسك ياواشجه پنجره مه ؛
دوداقلرمله او برك اميدى بن قاهره
صميم روجه صاقلار ، ديرم كه : « اينجمنه ! »

بو بويله قاچ كيجه ، قاچ دفعه در تكرر ايدر ؛
دوداقلركده كلن مرده لر ، او ياپراقلر
صميم روجه بسط ايتدى بر حديقۀ تر ؛
بولانه شيمدى يشيل ، تازه بر امل صاقلار ...

كل اى بريد پرستیده ، برنكاهكده
بوكون ملال ونشاطم تقرر ايليه جك ؛
تقرر ايليه جك رفرف جناحكده
اميد مسعدتم ، يأس ماتم ، بى شك !

Hani ağûş-ı i'timâdında
Üç gün evvel gülen ümîd-i latîf?
O da mahvoldu; şimdi yâdında
Kalan efsûrde bir sehâb-ı kesîf.

İşte en sonra sen de eksildin,
Sen de gittin, senin de arkandan
Ağladım, ağladım; fakat insan
Ağlamaktan da korkuyor... Miskîn!

Âh sen, sen ki zîr-i bâlinde
Bir yeşil köy hayâtı saklardın;
Şi'rimin nuhbe-i me'âlinde;
Sen, bütün safvetinle sen vardın.

Ne ser-âzâde ömr-i safiyeti
Geçecek gölgesinde çamlarının;
Sende kalmıştı münfa'îl, kırgın,
Muztarib gönlümün son ümmîdi.

Sen de gittin; senin de arkandan
Ağladım, ağladım, harâb oldum...
Ne olurdu. gunûde-i nisyân,
Geçebilseydi bî-emel bir ân,
Diyebilseydim: "Oh kurtuldum!"

هانی آغوش اعتمادمه
اوچ کون اول کولن امید لطیف ؟
اوده محو اولدی ؛ شیمدی یادمه
قالان افسرده بر سحاب کثیف .

ایشته اُک صوکره سن ده اُک سلدک ،
سن ده کیتدک ؛ سنک ده آرقه کدن
آغلادم ، آغلادم ؛ فقط انسان
آغلامقن ده قورقیور... مسکین !

آه سن ، سن که زیر بالکده
بر بشیل کوی حیاتی صاقلاردک ؛
شعیرمک نخبه مألنده
سن ، بوتون صفوتکله سن واردک .

نه سر آزاده عمر صافیدی
کجه جک کولکه سنده جاملرکک ،
سن ده قالشدی منفعل ، قیرغین ،
مضطرب کولکک صوک امیدى .

سن ده کیتدک ؛ سنک ده آرقه کدن
آغلادم ، آغلادم ، خراب اولدم
نه اولوردی ، غنوده نسیان ،
کجه بیلسه یدی بی امل بر آن ،
دیه بیلسه یدم : « اووخ ، قورتولدم ! »

BİR MERSİYE

Hepsi, en bî-vefâ emellerden
En samîmî tahayyülâta kadar,
Hepsi kalbimde şimdi bir medfen,
Bir penâh-ı sükûn u hasret arar.

Hep o ma'sûkalar türâb oldu;
Gençliğin ravza-i hayâlinden
Pür-heves toplamıştım onları ben;
O gülistân bütün serâb oldu.

Hepsinin cânîşîn-i hicrânı
Şimdi ber-tûde zulmet-i makber;
Ah olaydı yaşatmak imkânı
Geçen ikbâl-i ömrü... Yok, muğber.

Ben o rü'ya-yı şevka muğberim
İstemem, gülmesin o çehre bana,
Müteverrim likâ-yı istihzâ,
Onu gördükçe artıyor kederim.

Onda bir şîve-i tahakküm var:
"Sen, diyor, sen benim esîrimsin;
"Yaşıyorsun benimle, benden umar "
Nefha-i inbisâtı her nefesin..."

Her nefes, böyle her nefes duyarım
Bu muhakkir sadâyı mazîden...
Var hayâtımda bir tasarruf eden;
Var ki ben pençesinde muztarrım.

بر صرثیه

هپی ، اُک بی وفا املردن
اُک صمیمی تخیلاته قدر ،
هپی قلبیده شیمدی بر مدفن ،
بر پناه سکون وحسرت آزار .

هپ او معشوقه لر تراب اولدی ؛
کنجلاک روضه خیالندن
پر هوس طویلامشدم اونلری بن ؛
او گلستان بوتون سراب اولدی .

هپنک جانشین مهران
شیمدی بر توده ظلمت مقبر ،
آه اولهیدی یاشاتق امکافی
بکن اقبال عمری ... یوق ، مقبر ،

بن او رؤیای شوقه مقبرم ؛
ایسته م ، کولاه سین او چهره بکا ،
مشورم لتای استهزا ،
اونی کوردیکه آرنبور مسکدرم .

اونده بر شیوه تحکم وار ؛
« سن ، دیبور ، سن نیم اسپر مسک ؛
« یاشیورسک بغله ، بندن اومار
« نفعه اتباطی هر نفسک ... »

هر نفس ، بویله هر نفس دویارم
بو محقر صدای ماضیدن ...
وار حیاطده بر تصرف ایدن ،
وار که بن پنجه سنده مضطرم ،

YEŞİL YURT

Bahâra benzetilir bir yeşil sa'âdettir
Gülümseyen ovanın vech-i pür-gubârında;
Köyün, uyur gibi, müstağrak-ı sükûnettir
Bütün hayâtı ufak bir çayın kenârında.

Uzak yakın bütün âfâka neşreder safvet
Tabî'atın o samîmî tevekkül-i sâfı;
Şu yanda bir meşe -dalgın, vakur, pür-şefkat-
Kucaklıyor gibidir kollarıyla etrâfı.

Bu köyde her gece birkaç dakîka meksederim
Olup hayâlîme peyrev seyâhat eylerken
Dühûr-ı muzlimenin sîne-i melâlinde;

Ve bir dakikacık olsun sükût edip giderim
Yavaş yavaş duyarım, bir inilti halinde,
Kaval sadâları târ-ı alîl-i şî'rimden.

یشیل یورت

بهاره بکزه تیلیر بر یشیل سعادندر
کولومسه یین اووانک وجه پرغبارنده ؛
کویک ، او یور کبی ، مستغرق سکونندر
بوتون حیاتی اوفاق بر جایک کنارنده .

اوزاق یاقین بوتون آفاقه نشر ایدر صفوت
طبیعتک او صمیمی توکل صافی ؛
شو یانده برمیسه — طالعین ، وقور ، پر شفقت ، —
قوجاقلیور کیدر قوللریله اطرافی .

بوکویده هر کیجه بر قاچ دقیقه مکث ایدرم
اولوب خیالنه پیرو سیاحت ایلرکن
دهور مظلومه نك سینۀ ملالنده :

و بر دقیقه جق اولسون سکوت ایدوب کدرم
یاواش یاواش دویارم ، بر ایکلتی حالنده ،
قوال صدالری تار علیل شمرمدن .

BİR ÂN-I HUZÛR

Seyreliyorum çeşm-i hayâlimle uzaktan
Bir külbe-i mes'ûd;
Üstündeki fersûde, herem-dîde ocaktan
Yükselmede bir ince duman, mâ'il ü memdûd.

Safî, lekesiz karların altında cevânib
Mahfûf-ı sükûnet;
Bir köy bu sükûnetle ezilmiş gibi ga'ib,
Her yer bu sükûnetle hem-ârâmiş-i cennet...

Ben sürmedeyim şimdi hayâlimle bu köyde
Bir köylü hayâtı;
Karşımda ocaktan süzülen dûd-ı serîde
Kalbolmada hep leyl-i hayâtın zulemâtı.

بر آن حضور

سیر ایلورم چشم خیالہ اوزاقدن
بر کلبہ مسعود ؛

اوستنده کی فرسوده ، هرمدیده اوجاقدن
یوکسلمده بر اینجه دومان ، مائل وممدود .

صافی ، لیکه سز قارلرک آلتنده جوانب
محفوف سکونت ؛

بر کوی بو سکونتله ازلش کبی غائب ،
هریر بو سکونتله هم آرامش جنت ...

بن سورمه دهیم شیمدی خیالہ بو کویده
بر کویلو حیاتی ؛

قارشیمده اوجاقدن سوزولن دود سفیده
قلب اوله ده هب لیل حیاتک ظلماتی .

NE İSTERİM?

Maî bir göl, yanında bir meşcer;
Meşcerin sîne-i sükûnunda
Müntehir iltima-ı sâf-ı kamer;
Sonra birçok menâzır-ı hoş-ter,
Hilkatin subh-ı pür-füsûnunda
Hâke revnak veren güzellikler:
O perilerle koklaşan ezhâr,
O çemenlerde oynayan ervâh,
O mülevven sürûd-ı şûh-ı bahâr,
O mu'attar müşafehât-ı riyâh...
Bunların ortasında bir lâne,
Bî-hazer bir hayât-ı mürgâne.
Mütecerrid bütün âlâyıktan;
Müteba'id bütün hakâyıktan;
Öyle bî-gâye, bî-seher, bî-hâb,
Da'imâ aynı iltizâz-ı şebâb;
Hep o âsûde-rûh sa'atler.
O ser-âzâde mahremiyyetler;
Hepsinin zirvesinde bir küme dûd,
Sonra bitmez bir âsümân-ı kebûd...

نه ایسترم ؟

مائی برگول ، یاننده برمشجر ؛
 مشجرك سینه سکوننده
 منتشر التماع صاف قر ؛
 صوکره برچوق مناظر خوشتر ،
 خافتك صبح پرفسوننده
 خاکه رونق ویرن کوزللكار ؛
 او پریلرله قوقلاشان ازهار ،
 اوچنلرده اویناشان ارواح ،
 او ملون سرود شوخ بهار ،
 او معطر مشافهات ریاح ...
 بونلرك اورطه سنده بر لانه ،
 بی حذر بر حیات مرغانه .
 متجرد بوتون علایقندن ؛
 متباعد بوتون حقایقندن ؛
 اویله بی غایه ، بی سحر ، بی خواب ،
 دائما عینی التذاذ شباب ؛
 هپ او آسوده روح ساعتلر ،
 او سرآزاده محرمیتلر ؛
 هپسك ذروه سنده برکومه دود ،
 صوکره بدتمز بر آسمان کبود ...

TOPRAK

Tûde-ber-tûde mahşer-i esrâr,
Ona biz "cirm-i bî-haber" diyoruz;
Kitle-i pür-kesâfet-i edvâr,
Ona biz "mavtın-ı beşer" diyoruz.

Bırakıp şi're isti'âreleri
Şunu ismiyle yâd edin: Toprak!
Beşerin menşe-i hayât-eseri;
Bu da bir şi'r-i muzlim ü muğlak.

Seni isminle sâde yâd etmek
Bana ye's-i fenâ verir... Gerçek
Besleyen var mı sende hiss-i bekâ?

Bence timsâl-i esfeliyyetsin,
Kara toprak, mazîk-ı zilletsin;
Benden efsûs-ı bî-nihâye sana!.

طوپراق

توده برتوده محشر أَسرار ،
اوکا بز « جرم بی خبر » دیورز ،
کتله پر کشفات أدوار ،
اوکا بز « موطن بشر » دیورز .

پراقوب شعره استعاره لری
شونی اسيله یاد ایدک : طوپراق !
بشرك منشأ حیات اثری ؛
بوده بر شعر مظلم ومغلق .

سنى اسگله ساده یاد ایتک
بکا یأس فنا ویرر ... کرچک
بسله یں واری سنده حس بقا ؟

بخه تمثال أسفلیتسک ،
قاره طوپراق ، مضیق ذلتسک ؛
بندن أفسوس بی نهایی سکا !

NADÎM-İ HAYAT

Makhûr-ı nedâmet, nazarım yerlere ma'tûf,
Pîrâmen-i azmimde hayâlât-ı siyeh-per;
Ma'nâlı tebessümlere ma'rûz u mükedder,
Ma'nâlı su'âlât ile her hatvede mevkûf;
Âvâre, dolaşmaktayım eb'âd-ı hayâtı.

Yıllarca taharri der-i mesdûd-ı necâtı,
Yıllarca metâ'ible mesâ'ible dövüşmek,
Gezmek bu dikenlikte girân-bâr-ı sefâlet,
Mesmûm, acı bir zehr ile mesmûm... Nihâyet
Bir gül koparıp koklamadan toprağa düşmek!

Ben böyle mi sandım seni, ey ömr-i gam-alûd?
Bir telhi-i nefretle gönül, nâdim-i bî-sûd,
Taktîs ediyor sâye-i kahrında memâtı!

نادم حیات

مقهور ندامت ، نظرم برلره معطوف ،
پیرامن عزیمده خیالات سیهر ؛
معنای تبسملره معروض و مکدر ،
معنای سؤالات ایله هر خطوه ده موقوف ؛
آواره ، طولاشمقدهم ابعاد حیاتی .

ییللرجه تحری درمسدود نجاتی ،
ییللرجه متاعبله مصائبله دوکوشمک ،
کز مک بود یکنلکده کراتبار سفالت ،
مسموم ، آجی برزهر ایله مسموم ... نهایت
برکل قوباروب قونلامه دن طوبراغه دوشمک !

بن بویله می صاندم سنی ، ای عمرغم آلود ؟
بر تلخی "نفرتله کوکل" ، نادم بی سود ،
تقدیس ایدیور سایه قهرکده محاتی !

EY HÂB!

Nesîm-i rehâvet-nisârınla, ey hâb,
Dolaş kâse-i pür-tanîn-i serimde;
Uyuşsun rahîk-i sükûnunla a'sâb,
O müz'ic yılanlar ki zîr ü berimde

Dolaştıkça pür-zehr ü pür-pîç ü pür-tâb
Acır birtakım yâreler her yerimde...
Görünsün biraz aks-i mahmûrun, ey hâb,
Şu hep ağlamaktan şişen gözlerimde.

Yığılsın dimağımda leyl-i zılâlin;
Yayılsın sükûnetle mevc-i hayâlin
O girdâb-ı cûşâna, ey hâb-ı mahmûr...

Doğar, kim bilir belki bir tatlı rü'ya,
Olur, kim bilir belki sihrinle peydâ
O girdâb-ı âteşte bir menba-ı nûr!

آی خواب !

نسیم رخاوت نثارکله ، آی خواب ،
طولاش کاسه برطین سرمده ؛
اوبوشسون رحیق سکونکله أعصاب ،
او مزاج ییلانلرکه زیر وبرمده

طولاشدجه پرزهر وپرپیچ وبرتاپ
آجیه برطاقم یاره لر هر برمده ...
کورونسون برآز عکس مخورک ، آی خواب ،
شو هب آغلامدن شیدن کوزلرمده .

ییفلسین دماغمده لیل ظلالک ؛
یا یلسین سکونتله موج خیالک
اوگرداب جوشانه ، آی خواب مخور ...

طوغار کیم بیلیر بلکه برطانتلی رؤیا ،
اولور کیم بیلیر بلکه سحرکله پیدا
اوگرداب آتشد بر منبع نور !

BU DA BİR EMEL

İsterim bir nigâh-ı giryân ki
Uçsun, âvâre, çeşm-i hasretten;
Öyle bir hande-i perişân ki
Mütevahhiş leb-i meserretten.

İsterim bir lisân ki takriri
-Şi'r-i nâzik-terinde üstâdın
Girye-engîz olan- o te'sîri
Ha'iz olsun da, kalb-i nâ-şâdın

Bir edâ-yı bedî'-i rikkatle
Söylesin en acıklı hislerini;
İsterim gamlı bir şetâretle

Bir soluk çehre, bir sönük tâli,
Bir de cânân ki hüsn-i enverini
Edeyim seyre doymadan zâyî!

بوده بر امل

ایستم بر نگاه کریان که
اوچسون ، آواره ، چشم حسرتدن ؛
اوپله بر خنده پریشان که
متوحش لب مسرتدن ؛

ایستم بر لسان که تقریری
شعر نازکترنده استادک
کریه آنکیز اولان او تأثیری
حائر اولسون ده ، قلب ناشادک

بر آدای بدیع رقتله
سویله سین اُک آجیقلی حسلری ؛
ایستم غملی بر شطارتله

بر صولوقی چهره ، برسونوک طالع ؛
برده جاتان که حسن آنورنی
ایدهیم سیره طویعه دن ضایع !

PERDE-İ TESELLÎ

İşte seksen yaşında bir sâ'il,
Yaşamış kâ'inâtı görmeyerek.
Yaşamış, mevte olmamış kâ'il;
Yaşamak ayrı, görmek ayrı demek.

Mütehaşşid mezâhir-i zulemât:
Göz açıldıkça rûh perdelenir.
Acı bir levha şübhe yok ki hayât,
Görmemek en büyük tesellîdir.

Ah, ey pîr-i ser-sefîd-i hazîn,
Seni görmekle işte amacım
Yine birçok te'essürâta... Sevin

Sen o zulmet-fezâ tecellîye;
İşte bak, ben de, ben de muhtâcım
Öyle bir perde-i tesellîye!

پرده تسلی

ایشته سکان یاشنده بر سائل ،
باشامش کاشانی کورمه‌رک .
باشامش ، موته اولامش قائل ؛
باشامق آبری ، کورمک آبری دیمک .

متحشد مظاهر ظلمات :
کوز آجله‌جه روح پرده‌له نیر .
آجی بر لوحه شبهه یوق که حیات ،
کورمه‌مک اک بو یوک تسلیدر .

آه ، ای پیر سرمفید حزین ،
سنی کورمکه ایشته آماج
ینه بر جوق تأثرانه ... سوز

سن او ظلمت‌نرا تجلی به ؛
ایشته باق ، بنده بنده محتاج
او یله بر پرده تسلی به !

ÇİRKİN

Buruşuk hatları şişkin yüzünün
Açılır şübheli bir safvetle;
Gülüyor zannolunurken öyle,
Bir muhakkir bakışından gözünün

Zucret-i rûhu bütün fark olunur.
Aşka hiçbir sebep-i zilleti yok;
O da herkes gibi, lâkin menfûr;
Âh çirkinlik!.. Evet, râhatı yok;

Ne zaman baksa bu süfliyyetine
Gerilir inleyerek a'sâbı,
Çalkanır kalb-i te'essür-yâbı

En felâketli tasavvurlarla.
Tükürür gayz u tehevvrlerle
Hilkatin çehre-i sâfiyyetine!

چرکین

بوروشوق خطلری شیشکین یوزینک
آجیلیر شیهلی بر صفوتله ،
کولبور ظن اولونورکن اویله ،
بر محقر باقیشندن کوزینک

ضجرت روحی بوتون فرق اولونور .
باشقه هیچ بر سبب ذلتی یوق :
اوده هرکس کی ، لکن منفور ،
آه چرکینک !.. اوت ، راحتی یوق ،

نه زمان باتسه بو سفلیتنه
سکریلیر ایلکیرک اعمای ،
چالقانیر قلب تأثیری

أک فلاکتلی تصورلره .
توکورر غیبط و تهورلره
خلفتک جهرة صافیتنه !

BÜTÜN BİR SER-GÜZEŞT

Hazîn bir ukde meşkûkiyyet-i neş'et hayâtında;
Karanlık bir sabâvet, bir şebâb-ı hâsir ü merdûd;
Bütün bir ömr-i mezbûhâne kahr u minnet altında;
Bütün bir ser-güzeşt-i münkesir, bir ömr-i zehr-âlûd...

O meshûf-ı meserret günlerin yâd-ı melâliyle
Bu gün ayrılmıyor mîna-yı leb-rîz-i sa'âdetten;
Geçer her ân-ı zevki başka bir zevkin hayâliyle;
Bu hoş bir intikâm almak demektir ömr-i zilletten.

O yeldâ-yı sefâlet şimdi bir subh-i tesellî-bar;
Ne parlak handeler makdûr ise bir subh-ı âmâle
Birikmiş, bağlamış pîrâmen-i bahtında bir hâle.

Fakat; bilmem niçin, mâzîde müdhiş bir ta'annüd var:
Bu sîma-yı neşâtın, işte aksâ-yı refâhında,
Bütün bir ser-güzeşt-i inkisâr ağlar nigâhında.

یوتون بر سرگذشت

حزین بر عقده مشکوکیث نشئت حیاتنده :
قارا کلق بر صباوت ، بر شباب خاسر و مردود ؛
یوتون بر عمر مذبحه قهر و منت آلتده ؛
یوتون بر سرگذشت منکسر ، بر عمر زهر آلود ...

اومسوف مسرت کونلرک یاد ملالیه
یوکون آریلور مینای لبریز سعادتدن ؛
یکر هرآن ذوقی باشقه بر ذوقک خیالیه ؛
بوخوش بر انتقام آلق دیمکدر عمر ذلتدن .

اویلدای سفالت شیمدی بر صبح آسلییار ؛
نه بارلاق خنده لر مقدور ایسه بر صبح آماله
بیریکمش ، باغلامش پیرامن بختده بر هاله .

فقط ؛ بیلیم نیچون ، ماضیده مدهش بر تعند وار ؛
بو سیهای نشاطک ، ایسته اقصای رفاهنده ،
یوتون بر سرگذشت انکسار آغلار نکاهنده .

SON TESADÜF

Acıklı oldu bu pek... Bir garîb hâhişle
O gün tenezzühe çıktım; sema bulutlu idi;
İçimde bilmediğim bir neşat-ı mûhişle
Tevâfuk etti kırım hâl-i girye- perverdi.

Yürürdüm öyle, çemen tâze, ortalık tenhâ;
Uzak yakın bütün eşyâda bir sükûn-ı melûl;
Likâ-yı hüzn-i tabîat pür-ihzâz-ı бүkâ...
Güzeldi doğrusu: Nîsan içinde bir eylül.

Önümde birden ufuk sanki inşikâk etti:
Refiki bir sarışın gence ittikâ ederek
O geçti: Süslü, şetaretli, nazlı, şûh, melek!

Evet, o geçti, o hem bakmadan geçip gitti;
Güneş de, şimdi açılmış ufukta hande-nümâ,
Eder gibiydi uzaktan benimle istihzâ...

صوك تصادف

آجیټلی اولدی بو پك ... بر غریب خواهنله
اوكون تیزمه بیقدم ؛ سا بولوللو ایدی ؛
ایچمده بیلمه دیکم بر نشاط موخنله
توافق ایندی قیرك حال کریه پروردی .

پروردم اوپله ، چن نازه ، اورطهلق تنها ؛
اوزاق یاقین بوتون اشیاده بر سکون ملول ؛
لغای حزن طبیعت پر اهتزاز بکا ...
کوزلدی طوغروسی : نیسان ایچنده بر ابلول .

اوکده بردن افق صانکه اشتقاق ایندی :
رفیق بر صاریشین کنجه اتکا ایدهرک
اوچکدی : سوسلو ، شطارتلی ، نازلی ، شوخ ، ملک !

اوت ، اوچکدی ، اوهم باقهدن کچوب کیتدی ؛
کونشده ، شیمدی آچلمش افقده خنده نما ،
ایدر کبیدی اوزاقدن غمله استهزا ...

İKİNCİ TESADÜF

Bu gün o çehrede boş bir nazarla dinlendim:
Didişmeden geliyordum gam-ı hayâtımla;
Dedim ki sonra: "Şu müz'ic te'essürâtımla
"Önünde ağlayıversen... Ve olmasam nâdim!"

O sanki fikrimi bilmiş de ihtirâz ediyor
Gibiydi; gözleri yerlerde, bakmadan geçti.
Güneş ufukta bu hak-i sefîle bir ebedî
Vedâ eder gibi rikkatle ihtizâz ediyor,

Semâ bulutlanıyorken, onun civârımdan
Güzârı böyle soğuk bir yabancı tavrıyla
Bütün karârımı kâfi göründü ta'dîle...

Dedim ki: "İşte hakikat bu, hep kusûru yalan;
"Değil garâm-ı heves-perverâne mu'tadım,
"Bu dîdelerde fakat bir nigâh-ı aşk aradım!"

ایکنجی تصادف

بوکون اوچهرده بوش برنظرله دیکلندم ؛
دیدیمه دن کلیوردم غم حیاتله ؛
دیدم که موکره : « شومنعج تاثراتله
« اوکنده آغلا یورسهم ... و اولاسهم تادم ! »

او سانکه فکری بیلدشده احتراز ایدیور
کییدی ؛ کوزلری یرلرده ، باقه دن کجی .
کونش افقده بو خاک سفیله بر ابدی
وداع ایدرکی رقتله احتراز ایدیور ،

سما بولوطلاتیورکن ، اونک جوارمدن
کنذاری بویله صوغوق بر بابانجی طوريله
بونون قراری کافی کوروندی تعدیله ...

دیدم که : « ایشته حقیقت بو ، هپ قصوری یالان
« دکل غرام هوسپرورانه معتادم ،
« بو دیده لرده ققط بر نگاه عشق آرام ! »

TESADÜF

Niçin o çehreyi görmekle titredim birden,
O dîdelerde niçin gizli bir nigâh aradım?
Değil garâm-ı heves-perverâne mu'tâdım,
Niçin o gözlere dikkatle baktım öyle iken?...

Niçin? Niçin?... Bu "Niçin?"lerle şimdi pür-halecân
Dilimde titreşiyor en sitemli nâlişler;
Kabahatim ona bakmaktı, muhteriz, muğber,
Dudaklarında sönerken bir ibtisâm-ı nihân.

Bu yüz hayâlime -gittikçe- hiç yabancı değil;
Fakat, yazık, o vücûd-ı hayâl-perverde
Tasadüfüm ne hazîn oldu öyle bir yerde!

Sen ey sefâlet-i meş'ûme, ey şeb-i ha'il,
Soğuk soğuk bakıyorsun; o nazra-ı şûmun
Nasıl sukûtuna ka'il şu hüsn-i ma'sûmun?...

تصادف

«چون او چهره‌ی ~~کورمکه~~ نیره‌دم بردن ،
او دیده‌لرده «چون کیزی بر نگاه آرادم ؟
دکل غرام هوسپرورانه معتادم ،
«چون او کوزلره دفتله باقدم اويله ايکن ؟..»

«چون ؟ «چون ؟.. بو «چون ؟» لرله شیمدی پرخلجان
دیلده نیره‌شور اُک ستملی نالشلر ؛
قباحتم اوکا باققدی ، محترز ، مقبر ،
دوداقلرنده سونرکن بر ایتسام نهان .

بو یوز خیاله — کندکجه — هیچ یابانچی دکل ؛
فقط ، یازیق ، اووجود خیالپرورده
تصادفم نه حزین اولدی اويله بربرده !

سن آی سفالت مشومه ، آی شب هائل ،
صوغوق صوغوق باقبورسک ؛ اونظره شومک
ناصل سقوطنه قائل شوحسن معصومک ؟..

FIRSAT YOLUNDA

İpek etekleri tarzende bir güzel kadının:

"Beni ta'kîb et, ey şikeste-hayât"

diyerek.....

C.Ş.

Müzehher bir etek ta'kîb ederdim: Geçtiğim yerler
Şakâyıklarla, zanbaklarla, sünbüllerle süslenmiş
Birer gülşendi; her şey, her çiçek bir nazenîn cûşış
Verir, her nemâ mest eylerdi sevdâmı;
Bütün sâfıyyet-i meşcer
Öpüp, mes'ûd, o dâmân-ı dil-ârâmı
Benim okşardı hulyâmı.

Çocuklardan çocuk, ben, pür-tehalük bir meserretle
Koşardım hep o pîşimden kaçan reftâre müstağrak;
Olurdu pâ-y-mâlim gâh bir gül, gâh bir zanbak...
Giderken böyle, uryân bir çocuk nâ-gâh
Nasıl bilmem, ne cür'etle

Elimden tuttu; baktım: Bir küçük güm-râh
Çocuk dargın tebessümlerle ayrılmıştı pîşimden;
O dem bir serdî-i muhrik bütün ezhân soldurdu.
Çiçeklerden uçan reng-i adem enzârı soldurdu!
Gözüm gaybetti dâmân-ı dil-ârâmı...
O hırçın tıfl-ı uryân-ten
Alıp kaçmıştı rûhumdan da sevdâmı,
Bütün ümmîd ü hulyâmı!

فرست یولنده

ایک انکری طرزنده برکوزل قادینک:

"بی تعقیبایت، ای شکسته حیات!"

دیهرک

ج . ش .

منهر بر آنک تعقیب ایدردم : کجدیکم یرلر

شقایقارله ، زنبقارله ، سنبلارله سوسلنش

برر کلشندی ، هرشی ، هرچیچک برنازنین جوشش

ویرر ، هرنفحه مست ایلردی سودای

بوتون صافیت مشجر

اوپوب ، مسعود ، او دامان دلارای

نم اوقشاردی خولیای

جوجوقلردن جوجوق ، بن ، پر نهالك بر مسرتله

قوشاردم هپ او پیشمدن قاجان رفتارده مستغرق ؛

اولوردی یایمالم **کاه** بر کل ، **کاه** بر زنبق ...

کیدرکن بویله ، عریان بر جوجوق ناکاه

ناصل بیلم ، نه جرآتله

آلدن طوتندی ؛ باقدم : بر کوچوک کراه .

جوجوق طارغین تبسمارله آیرلشدی پیشمدن ؛

اودم بر سردی محرق بوتون اُزهاری صولیدردی .

چیچکلردن اوچان رنگ عدم انظاری صولیدردی !

کوزم غیب ایتدی دامان دلارای ...

او خیرچین طفل عریان تن

آلوب قاجشدی روحمدن ده سودای ،

بوتون امید وخولیای !

Bir hüsn-i mükemmel gibi herkes sana âşık,
Herkes sana meczûb,
Herkes sana müştak.
Ey tıfl-ı hayalî! Yed-i lehvinde kadınlık
Bin şekle girer, hırpalanır, aciz ü mağlûb,
Gûya bir oyuncak.
Kuşlarla, çiçeklerle, ipeklerle yaşarsın;
Elvân ü revâyih
Kût-ı hevesindir.
Munis, açılan her leb ü ağûşa koşarsın;
Baksan, o dudaklardaki âvâz-ı medâyih
Hep kendi sesindir.
Eyler seni îma bana, ey mûrg-i hevâ-hâh!
Bir lemha-i bî-gâh
Umkunda leyâlin...
Binlerce nazar hep seni ta'kîb ile gümrâh;
Binlerce sukûtun oluyor ba'isi, eyvâh,
Bir darbe-i bâlin!

بر حسن مکمل کبی هرکس سکا عاشق ،
هرکس سکا مجذوب ،
هرکس سکا مشتاق ؛

أی طفل خیالی ! یدلهو سکه قادیلق
بیك شكله کبر ، خیر پالانیر ، عاجز و مغلوب ،
کویا بر اویونجاق .

قوشلرله ، چیچکلرله ، ایپکلرله یاشارسک ؛
ألوان وروایع
قوت هوسکدر .
مونس ، آجیلان هرلب و آغوشه قوشارسک ؛
باقسهك ، اودوداقلرده کی آواز مداغ
هپ کندی سسکدر .

ایلر سنی ایما بکا ، آی مرغ هوا خواه ،
برلمه بیگاه
عمقنده لیالك ...
بیکلرجه نظر هپ سنی تعقیب ایله کراه ؛
بیکلرجه سقوطك اولیور باغی ، آیواه ،
برضربه بالك !

SÜS

Ey nahl-i müzehheb! Ki çıkar berk ü berinden
Bir saf u mu'anber
Zehr-âbe-i nüşîn;
Ey nehr-i mutalsam! Ki uçar mevcelerinden
En rûh-firîb, en güzel, en şûh u münevver
Bir bûşiş-i nefrîn!
Ey nağme-i rengîni rübâb-ı hevesâtın,
Ey nağme-i sûzân,
Ey nağme-i mühlik!
Ey şîr-i teri sîne-i pür-zahm-ı hayâtın!
Ey câm-ı murassa'-leb-i gaflet! ki nümâyân
Ka'rında mehâlik.
Ey şu'le-i berkiyye! Ukûsunla gülümser
-Mehtâba mümâsil-
Her tûde-i zulmet.
Ey bürka'-i zîba! Görünür pâk ü müzehher
Zîr-i hâm u tâbında en alûde vü sâfil
Sîmâ-yı hakîkat.
Ey gâze-i sehhâr-ı herem-püş!.. Güzelsin,
Lâkin müteğayyir...
Bir kız gibi, heyhât!
Ey mevc-i safâ! Rûha kef-efşân-ı emelsin;
Gösterdiğin ahlâm-ı sağaf muğfil ü müskir,
Ey nevm-i huzûzat!

سوس

ای نخل مذهب ! که چقار برك و برکدن
 بر صاف و معتبر
 زهرا به نوشین ؛
 ای نهر مطمئن ! که اوچار موجه لرکدن
 اُک روح فرب ، اُک کوزل ، اُک شوخ و منور
 بر بوشش نفرین .

ای نفقه رزکینی رباب هوساتک ،
 ای نفقه سوزان ،
 ای نفقه مهلك !

ای شیر تری سیننه پر زخم حیاتک !
 ای جام مرصع لب غفلت ! که نمایان
 قمر کرده مهالك .

ای شعله برقیه ! عکوسکله کولومسر
 — مهتابه بمائل —
 هر توده ظلمت ؛

ای برقع زیبا ! کورونور پاک و صفا
 زیر خم و نا بکده اُک آلوده و سافل
 سیاهی حقیقت .

ای غازه سحار هرپوش ! کوزلک ،
 لکن متغیر ...
 برقیز کی ، هیهات !

ای موج صفا ! روحه کف افشان اُملسک ؛
 کوستردی کک احلام شفق مغفل و مسکر ،
 ای نوم حظوظات !

BİSİKLET

Uçar, uçar gibi kumlar, çemenler üstünde,
Geçen şu taze kadın bir nümûne-i hevesât;
Ayaklarında kanatlarla sanki aşk u hayât
Uçar, uçar gibi kumlar, çemenler üstünde.

Meşâm-ı rûha emel lezzetinde neşrediyor
Ten-i rakîki baharın esîr-i nûkhetini;
Şitâbı, titreterek sîne-i taravetini;
Pırıl pırıl uçuyor, muttasıl uçup gidiyor...

Uçup uçup gidiyor; sonra pür-gurûr u garâm
Zemîne resm ile bir nazlı hatt-ı istifhâm:
"Güzel değil mi şu halim, bakın!" diyor... Parlak,

Güzel, evet bu revişler, güzel bu cazibeler,
Güzel; fakat bu tehâlûk nedir, değilse eğer
Hayâtı birkaç adım fazla koşturup yormak?...

بېسيقت

اوجار ، اوجار کې قوملر ، چنلر اوسئنده ،
 کچن شو تازه قادين برغونه هوسات ؛
 آياقلرنده قاناتلرله صانکه عشق وحيات
 اوجار ، اوجار کې قوملر ، چنلر اوسئنده .

مشام روحه امل لښته نثر ايدبيور
 تن رقيق بهارک انير نکهتهتی ؛
 شتابي تيرمه نهرک سينه طراوتي
 پيرل پيرل اوجيور ، متصل اوجوب کيديور .

اوجوب اوجوب کيديور ، صوکره پرغرور وغرام
 زمينه رسم ايله برنازلی خط استفهام :
 « کوزل دکلی شوالم ، باقک ! » ديور ... پارلاق

کوزل ، اوت بو روشلر ، کوزل بو جاذبه لر ،
 کوزل ؛ فقط بو تهالك نه در ، دکله اکر
 حیانی برقاج آدم فضله قوشديروب يورمنی ؟ ..

Ba'zan kocaman bir kelebektir ki müzehheb
Pervâz-ı hamûşânesi birlikte sürükler
Enzâr-ı temâşânızı; ba'zan da mutarrâ
Bir zanbağa benzer ki değildir mutasavver

Bir mislini görmek bu tabiatta, mükevkeb
Tirâje-nümâ... Hem bu güzellikle berâber
Yapraklarının lerziş-i mestinde hüveydâ
Bir çehre-i pür-va'd-i emel, çehre-i dilber.

Ey sihr-i nazar-perver-i san'at, mütenevvir
Bir fecr-i bahârî gibi zulmetler içinden
Doğdun, yine zulmetlere döndün, ebediyyen
Fikrimde seher-hîz olacaktır sana dâir

Bir leyl-i serâir;

Bir leyle-i serâir ki bütün şuh u mülevven
Güllerle güneşlerle, emellerle müzeyyen!...

بعضاً قوجامان برکه له بکدر که مذهب
پرواز خوشانه سی برلکده سور و کمر
آنظار تماشا کزی ؛ بعضاً ده مطرا
برزنبه بکزر که دکدر متصور

بر مثلنی کورمک شو طبعته ؛ مکوکب
تیراژه نما ... هم یو کوزل لکله برابر
یا پراقرینک لرزش مستنده هویدا
بر چهره پروعدأمل ، چهره دلبر .

ای سحر نظر پرور صنعت ، متور
بر فجر بهاری کبی ظلمت را بچندن
طوغدک ، ینه ظلمت له دوندک ؛ ابدیاً
فکر مده سحر خیز اوله جفدر سکا دائر
بر لیل سرائر ؛

بر لیل سرائر که بوتون شوخ و ملون
کالر له ، کونشله ، املر له مزین !!

LA DANS SERPANTINE

Mahmûr u müzehher, mütelevvin mütenevvir,
Bir fecr-i bahârı gibi zulmetler içinden
Reyyân-ı tebessüm doğuyor; şimdi muayyen
Bir şekl-i sahabîde melekler gibi tâir

Derken mütegayyir

Bin hey'ete birden giriyor, berk-ı hırâmı
Hatf- eyliyor enzâr-ı hevesdâr-ı garâmı

San'at sarı, mor, penbe, yeşil, kırmızı, mâî
Elvân-ı ziyâiyyeye bir kudret-i cevelân

Bahş eyleyerek; hepsi perîler gibi mahfî
Mahfî ve sükûnetli adımlarla şitâbân.

Etrâfını birden sarıyorlar; o, sema'î
Bir tûde-i ezhâr-ı muhayyel gibi lertzân,

Lertzân ü perîşan dönüyor... Bir şeb-i sâfî
Tenvîr ediyor sanki bir âvîze-i raksân.

Bâzan sönecekmiş, bitecekmiş gibi nâ-çar,
Meyyâl-i tefekkür, mütereddid, süzülürken
Bir darbe-i şehbâl ile bir hamlede, birden
Tecdîd-i hayat eyleyerek, aşk-ı füsûnkâr

Şeklinde bedîdâr

Bin şi'r ile tehzîz ediyor kalb ü hayâlî
Her cilve-i nâzendesi, her cünbüş-i bâlî.

لادانس سرپانتین

غور و مزهر ، متلون ، متور ،
برخبر بهاری کبی ظلمت لر ایچندن
ریان تبسم طوغیور ؛ شیمدی معین
برشکل سحابیده ملکلر کبی طائر ،
دیرکن متغیر ،

بیك هیئته بردن کیریور ؛ برق خرامی
خطف ایلدیور أنظار هوسدار غرامی .

صنعت صاری ، مور ، پنبه ، یشیل ، قیرمزی ، مائی
ألوان ضیائییه بر قدرت جولان

بخش ایلیرك ؛ هبسی پریلر کبی مخفی ،
مخفی و سکونتلی آدیملرله شتابان ،

أطرافنی بردن صاریورلر ؛ او ، سمائی
برتوده ازهار غیل کبی لرزان ،
لرزان و پریشان دونیور ... برشب صافی
تنویر ایدیور صانکه بر آویزه رقصان .

بمضاً سونه جگمش ، بیته جگمش کبی ناچار ،
میال تفکر ، متردد ، سوزولورکن
برضربه شهبال ایله بر جمله ده ، بردن
تجدید حیات ایلیرك ، عشق فونکار
شکلنده بدیدار ،

بیك شعر ایله تهریز ایدیور قلب و خیالی
هر جلوه نازنده سی ، هر جنبش بالی .

PERÎ-İ Şİ'RİME

Ba'zan sesinde öyle derin bir inilti var.
Bir hadşe var ki rûhumu karşında titretir;
Hind'in zehirli goncalarından nümûnedir
Ba'zan yanaklarındaki muhrik parıltılar.

Birlikte öyle tatlı zamânlar geçer ki rûh
İster seninle bir ebedî zevk-ı imtizâç;
Ba'zan fakat, -Nedir bu felâketli ihtiyâç,
Bilmem!-eder hayâlîme hep zulmetin sünûh

Günler geçer ki paslı bulutlarla kasvetin
Bir âhenîn siper gibi örter semâmızı;
Ben ağlarım bu sıkletin altında, bir sızı
Tâ kalbimin içinde çukurlar açar, derin...

En ber-güzîde şi'ri fakat böyle bir zaman
İlhâm edersin; işte mükâfât-ı mihnetin!
Mısır'ın o şehriyârına benzer ki tıynetin,
Öldürmedikçe, vaslını etmezdi râyegân,

پری شعرمہ :

بعضاً سکدہ اویلہ درین بر ایکلٹی وار ،
برخداشہ وارکہ روحی قارشیکدہ تیرہ تیر ؛
هندک زهرلی غنجه لرندن نمونہ در
بعضاً یاناقلر سکدہ کی محرق پارلتیلر .

برلکدہ اویلہ طاتلی زمانلر کچرکہ روح
ایستر سنکله بر ابدی ذوق امتزاج ؛
بعضاً فقط ، — نہ در بو فلاکتی احتیاج ،
بیلم ! — ایدر خیالہ ہب ظلمتک سنوح .

کونلر کچرکہ پاصلی بولوطلرلہ قسوتک
بر آہنین سپر کی اورتر سہامنی ؛
بن آغلارم بوٹلنک آلتندہ ، برصیری
تا قلبک ایچندہ چوقورلر آچار ، درین ...

أک برکزیدہ شعری فقط بویلہ بر زمان
الہام ایدرسک ؛ ایستہ مکافات محنتک !
مصرک او شہر یارینہ بکزرکہ طینتک ،
ٹولدیرمہ دجہ ، وصلنی ایتمزدی رایکان .

DİNLE, RÛHUM!..

İnce, nazik, nahîf, belki de şûh
Bir güzellik... Terennümâtında
Öyle bir şemme-i sitem var ki,
O kadar bî-kesâne ağlar ki,
Bu sadâ-yı şağaf, bu nefha-i rûh,
Bir ezâ var denir hayatında...

Dinle, rûhum, bu rûh-ı giryânı!
Şimdi bir mevc-i bûsiş-i nağamât
Süzülüp sîne-i rakîkinden,
Sarıyor leblerinde pür-şu'le
Bir figân-ı garâmı şefkatle;
Yine bir muztarib enîn-i hayât
Duyulur en küçük şehîkinden...

Dinle, rûhum, bu rûh-ı nâlânı!
Taze bir aşk-ı muhtazır, sesinin
Mevecâtında keşf-i râz ediyor;
Savt-ı billûru, cû-yı pür-safvet,
Setr-i hicrâna bulmuyor kudret;
İşte her zerresinde sînesinin
Aşk-ı nevmîdi ihtizâz ediyor...

Dinle, rûhum, bu rûh-ı üryânı!

دیکله ، روحم ...

اینجہ ، نازک ، نجف ، بلکده شوخ
بر کوزہ لک ... ترنمانده
اوپله بر شمع ستم وارکه ،
او قدر بیکسانه آغلارکه ،
بو صدای شغف ، بو نفحه روح ،
بر اڈا وار دینیر حیاتنده ...

دیکله ، روحم ، بو روح کریانی !
شیمدی بر موج بوشش نغمات
سوزولوب سینہ رقیقندن ،
صارپیور لبرنده پر شعله
بر فغان غرامی شفقته ؛
ینه بر مضطرب آنین حیات
دوبولور آک کوچوک شہیقندن ...

دیکله ، روحم ، بو روح نالانی !
تازه بر عشق محضر سنک
موجانده کشف راز اییدیور ؟
صوت بلوری ، جوی پر صفوت ،
ستر هجرانه بولیور قدرت ؛
ایشته هر ذره سنده سینہ سنک
عشق نومیدی اهتزاز اییدیور ...
دیکله ، روحم ، بو روح عریانی !

FİRÂK U TELÂKÎ

Her yıl bu medîd bûselerle
Tekrâr olunan vedâ-ı sâkin
-Kalbimde büyüttüğüm kederle-
Bir rûz-ı siyâhı tev'em eyler
Bir leyl-i sefîd-i matemîye.
Aldanma, ben ağlamam desem de:
Karşımda hayâl-i rûh-enîsin,
Kırpiklerinin ucunda girye!
Lâkin soğudukça leyl-i hasret
Kalbimde donar bu menba-ı ter,
Artık ebedî defîn-i vahdet,
Bir türbeyi andıran köşemde
Benzer duruşum, abûs ü muğber,
Bir mu'tekif-i adem refîka...
Yalnız dem-i avdetinde, hayrân,
Senden seni sorduğum ve mûnis
Nazranla içimde sanki taştan
Bir kitle duran hayâta bir his,
Bir neş'e yarattığın dakîka,
Yalnız o zamân bu lahd-i gamdan
Bir şevk ile sıyrılıp çıkarken
Hissettiğim ihtilâc-ı kalbi
Hisseyleyemez, o şiddetiyle
Bir mu'tekif-i harîse Rabbi
Bahşeylese arşı cennetiyle!

فراق و تلاق

هر بیل بو مدید بوسه لوله
تکرار اولونان وداع ساکن
— قلبده بووتدیکم کدرله —
بر روز سیاهی توأم آیلر
بر لیل سفید ماعمی به .
آلداعا ، بن آغلامام دیسمده :
قارشیمده خیال روح ائیلک ،
کیرپیکلرمک اوچنده کیره !
لکن صوغودنجه لیل حسرت
قلبده طوکار بو منبع تر ،

آرتق ابدی دفین وحدت ،
بر تربه بی آکدیران کوشه مده
بکزر طوروشم ، عبوس وهفیر ،
بر معتکف عدم رفیقہ ...
یالکزر دم عودتکده ، حیران ،
سندن سنی صوردیم ، ومونس
نظره کله ایچمده صانکه طاشیدن
بر کتله طوران حیاته برحس ،
بر نشئه یاراتدیفک دفتیه ،
یالکزر اوزمان بولحد غمدن
بر شوق ایله صیبریلوب چیتارکن
حس ایندیکم اختلاج قلبی
حس ایله من او شدتیه
بر معتکف حریصه ربی
بخش ایله سه عرشی جنتیه !

Sızıp düşen katarâtın sukût-ı nâlânı
Bükâ-yı hasretidir... Ey nedîme-i heyecân,
Sen ağla; ben de bütün süzişimle girye-feşân,

Kapımda beklerim; elbet gelir, sorar: -Bu ne?...- Ya,
Bu böyle işte, senin hasretin... Bu zehri bana
Firâkın ağlatıyor, besliyor bu hicrânı
Siz olmayınca sönük, boş kalan, ölen bu yuva!

مېزوب دوشن قطرانك سقوط تالانې
 بېكاي حسرتيدر ... اى نديته هيجان ،
 سن آغلا ؛ بنده بوتون سوزشله كرهفتان ،
 قاچيده بكهرم ؛ آلت كلير ، سورار: — بونه ؟ .. — يا ،
 بوبيله ايسته ، سنك حسرتك ... بوزهرى بكا
 فراقك آغلانور ، بسلور بو مېراني
 سز اولمايجه سونوك ، بوش قالان ، تولن بويووا !

SÜKÛN İÇİNDE

Sükûn içinde... Şu bir hafta çarpınan, bağırان
Gırîv-i mühiş-i emvâc ağır ağır sönerek
Vücûd-ı leyli uyuşturdu bir huzûr-ı girân.
Denizde solgun, ezik bir bakıyye-i halecân;

Hava ağır; yorulan bir emel rehâveti var
Bütün hayât-ı anâsırda; son yağın karlar
Çamurlu kaldırımın taşlarında pek seyrek
Geçen adımları sezdirmiyor; derin, muhtar

Bir ihtizâz ile ba'zan, bu dinlenen gecenin
Rükûd-ı na'imini dişliyor enîn-i kilâb;
Ve sisli camlarımın arkasında ben, bî-hâb,

Yarın şu bir gecelik iftirâka ağlayacak
Neşîde-i elemin ninnisiyle sallanarak
Sabâhı bekliyorum... Gelmiyor, fakat hâ'in!

Sükûn içinde... Fakat muhtarib, emînim ki
Tabî'atın da büyük bir melâli var bu gece;
Onun da hüznü samimî, derin, hâfi, ince;

Onun da mâtemi bir dul kadın ki en mübkî
Fecî'alarla geçen bir hayâtı nakleyler,
Şakaklarında vakitsiz beyazlanan teller.
Onun da gözleri yaşsız değil; şu dallardan

سکون ایچنده

سکون ایچنده ... شو بر هفته چارپینان ، باغیران
غربو موخش أمواج آغیر آغیر سونه رک
وجود لیلی اویوشدیردی بر حضور گران .
دکزده سولفون ، ازیك بر بقیه خلجان ؛

هوا آغیر ؛ یورولان بر امل رخاوتی وار
توتون حیات عناصرده ؛ صوک باغاز، قارلر
چامورلو قالدیریک طاشلرنده پک سه یرک
کچن آدیملری سزدیرمیور ؛ درین ، مضطر

بر اهتزاز ایله بعضاً ، بودیکلن کیجه تک
رکود نائمی دیشلیور ائین کلاب ؛
وسیلی جاملرک آرقه سنده بن ، بی خواب

یارین شو بر کیجه تک افتراقه آغلايه حق
نمیدؤ املک ننسیله ساللانرق
صبحی بکلورم ... کلور ، فقط خاتی !

سکون ایچنده ... فقط مضطرب ، آمیم که
طبیعتکده بویوک بر ملالی وار یو کیجه ؛
اونکده حزنی صمیمی ، درین ، خفی ، اینجه ؛

اونکده مائمی بر طول قادین که ائک میکی
خیمه لرله کچن بر حیاتی نقل ایلر
شاقاقلرنده وقتسز بیاضلاتان تلر .
اونکده کوزلری باشسز دکل ؛ شودالردن

RESMİNİ YAPARKEN

Bilsen niçin o noktada kalmıştı ellerim,
Bir lerziş-i anîf ile mevkûf u bî-tüvân;
Bilsen niçin o noktada levh-i musavverim
Bir mevce-i sevâd ile örtüldü nâ-gehân.

Bozdum niçin o resmi, o timsâl-i hüsnünün
Sildim niçin bilir misin, eşkâl-i sâfını?...
Gönlüm bu zulme ka'il olur muydu hiç, düşün;
Fikrim nasıl görürdü revâ inkişafını?

Mümkün değildi men'i fakat ıztırabımın;
Fırçam dudaklarında ölen bir tebessümü
Tesbît ederken onda zeval-i şebâbımın
Birden göründü en acı reng-i te'ellümü...

Karşında i'tirâf edeyim işte: En denî
Bir inhimâk-ı ömr ile har u mu'azzebim;
Her gün biraz bu âleme rabteyliyor beni
Her gün biraz ölen bu hayât-ı müzebzebim!

رسمکی یاپارکن

بیلسهك ییچون اونقظهده قالمشدی آللرم
برلرزش عنیف ایله موقوف وبی توان :
بیلسهك ییچون اونقظهده لوح مصورم
برموجه سواد ایله اورتولدی ناکهان .

بوزدم ییچون اورسمی ، اوتثال حسنك
سیلدم ییچون بیلیرمیسك ، أشكال صافنی ؟ ..
کوکلم بوظلمه قائل اولورمیدی هیچ ، دوشون ،
فکرم ناصل کورردی روا انکسافکی ؟

ممکن دکلدی منی فقط اضطرابمك ؛
فیرچهم دوداقلرنده ٹولن بر تبسمی
تثبیت ایدرکن اونده زوال شبابمك
بردن کوروندی أك آجی رنك تألمی ...

قارشیکده اعتراف ایدیم ایسته : أك دنی
برانهماك عمر ایله خوار ومعذیم ؛
هرکون برآز بوعله ربط ایلدور بنی
هرکون برآز ٹولن بو حیات مذنبیم !

Bahseder ta uzakta bir yerden;
Bu uzak lâne-i şebânede siz
Şimdi hâbîde-i sükûnet iken
Burda, âlâm içinde, ben ve deniz

İki bî-çâre haste-i firkat,
İki bî-çâre, işte inliyoruz...
Seni bilmem, zavallı dalga, fakat
Yaşamam bir dakîka ben onsuz!

بحث ایدر تا اوزاقده بر یردن ؛
بو اوزاق لانه شبانه ده سز
شیمدی خوابیده سکونت ایکن
بورده ، آلام ایچنده ، بن و دکز

ایکی بیچاره خسته فرقت ،
ایکی بیچاره ، ایسته ایکایورز ...
سنی بيلم ، زواللی طائفه ، فقط
یاشامام بر دقیقه بن اونسز !

ŞEKVÂ-YI FİRÂK

Belki yalnız biraz sükûn bulurum,
Belki yalnızken iştîyâkınıza
Alışır, öylelikle kurtulurum;
Diye katlandım iftirâkınıza.

Şimdi sizden uzak, hayâlimde
Sönüyor zerre zerre tâb-ı hayât;
Müteressib muhît-i bâlimde
Sanki yüz yıllık ıztırâb-ı hayât.

Daha bir leyle-i firâkın bu
Tuhfe-i iştîyâkıdır, düşünün;
Ayrılık bir azâb imiş, doğru!
Ben de tattım o zehri işte bu gün.

Nısf-ı leyl işte... Pür-emel nazarım
Daha tasvîrinizde müstağrak;
Karşıdan lâl ü muntazır bakarım
O hazîn ber-güzâra, ağlayarak.

Gâh bir nefha, bir nüvîd-i visâl
Almak ümmîd-i bî-karârıyla
Dönerim: Pencерemde bir leb-i lâl
Bana vaz'-ı pür-iğbirârıyla

شکوائى فراق

بلکه يالکز بر آز سکون بولورم
بلکه يالکزکن اشتياقکزه
آلشیر ، اويله لکله قورتولورم ؛
ديه قاتلاندم افتراقکزه .

شيمدی سزدن اوزاق ، خیالده
سونیور ذره ذره تاب حیات ؛
منرسب محیط بالده
صانکه یوز ییلق اضطراب حیات .

داها بر ليله فراق بو
تحفه اشتیاقیدر ، دوشونک ؛
آبریلق بر عذاب ایمش طوغرو !
بنده طاندم او زهری ایشته یوکون .
نصف لیل ایشته ... پر امل نظرم
داها تصویرکزده مستغرق ؛
فارشیدن لال ومنتظر باقارم
او حزین برکذاره ، آغلایه رق .

گاه بر نفحه ، بر نوید وصال
آلق امید بی قراريله
دونرم : پنجره مده بر لب لال
بکا وضع پر اغبراريله

BİR HİCRÂN-I MUVAKKATTAN SONRA

Sâkin, soruyordun bana: "Giryân ne demektir?"
"Giryân... Onu geç, anlamadım ben de!" diyordum;
İnkâr ediyordum.

Dalgın, soruyordum sana! "Hicrân ne demektir?"
"Hicrân... Onu hiç bilmiyorum işte!" diyordun;
İsrâr ediyordun.

İnkâr ile, ibhâm ile ma'nâ-yı hayâtı,
Sevdâmızı bir vaha-i gaflette yaşattık;
Bazîçe-i âmâl ederek hep sademâtı
Bir mehd-i serabîde çocuklar gibi yattık...

Yattık, uyuduk, sevdik, inandık, oyalandık;
Ufkun o derin sîne-i sâfındaki lerziş
Her gün bizi şefkatle kucaklardı; karanlık,
Bir zâ'ir-i meçhûl idi... Hep nûr ü nüvâziş!

Çâk etti, biz etbâk-ı tahâyâyilde uçarken,
Bir sadme-i bâliyle hakikat bu zılâli;
Öğretti hayât en acı bir ders ile birden
En giryeli hicrânı... Bütün hüzn-i leyâli!

Artık soramam ben sana: "Giryân ne demektir?"
"Giryân... Onu geç, anlatamam ben." diyemezsin;
İsrâr edemezsin;
Artık soramazsın bana: "Hicrân ne demektir?"
Hicrân mı, evet âh onu inkâr edebilsem,
"Bilmem!" diyebilsem!...

بر هجران موقتدن صوکره

ساکن ، صوریوردک بکا : « کریان نه دیمکدر ؟ »
« کریان ... اونی کج ، آکلانمادم بنده ! » دییوردم ،
انکار ایدیوردم .

مطالعین ، صوریوردم سکا : « هجران نه دیمکدر ؟ »
« هجران ... اونی هیچ بیلیمورم ایسته ! » دییوردک ،
اصرار ایدیوردک .

انکار ایله ، ایهام ایله معنای حیاتی
سودامری بر واحة غفلته یاشاندق ،
بازیجه آمال ایدهرک هب صدماتی
برمهده سرایده جوجوغلر کی یاندق ...

یاندق ، اویودق ، سودک ، ایناندق ، اویالاندق ؛
افک او درین سینه صافنده کی لرزش
هرکون بزی شفته قوجاقلاردی ، قاراکلی
بر زائر مجهول ایدی ... هب نور ونوازش !

چاک ابتدی ، بز اطاق تخیله اوچارکن ،
بر صدمه بالیله حقیقت بو ظلالی ؛
اوکره تدی حیات اُک آجی بر درس ایله بردن
اُک کریمه لی هجرانی ... بوتون حزن ایسالی !

آرتق صوردهمام بن سکا : « کریان نه دیمکدر ؟ »
« کریان ... اونی کج ، آکلانمادم بنده . » دییه مرسک ؛
اصرار ایده مرسک .

آرتق صوردهمازسک بکا : « هجران نه دیمکدر ؟ »
هجرائی ، اوت ؛ آه اونی انکار ایده بیلسم ،
« بیلسم ! » دییه بیلسم ! ..

LEYL-İ VEDÂ

Ooh, gel... Rûh-ı tabî'at gibi mahmûr u hamûş,
Bu vefâsız gecenin koynunda
Kalalım bir ebedî sâniye dalgın, bî-hûş...
Kim bilir, belki de son leyle-i sevdâmızdır;
Bunda her lahza, biraz ömr-i sa'âdet sayılır.

Ooh, bak dalgaların cezbe-i sâfiyyetine;
Sanki bir hamle-i sevdâya açık bir sîne.

O kadar rakid ü sâkit, o kadar müstağrak,
O kadar uykuda her şey ki hemen korkulacak!

Ooh, gel gel, bu hafâ-gâha beraber gidelim;
Orda sensiz geçecek günleri tazmîn edelim.

Bir siyâh kuş gibi âmâde-i pervâz ü firâr,
Bu vefâsız gecenin koynunda
Edelim gel, ebedî kalmak için bir ısrâr...
Kim bilir, belki de son lahza-i sevdâmızdır;
Hoş geçen her dem-i sevdâ, ebediyyet sayılır!...

لیل وداع

اووخ ، کل ... روح طبیعت کبی غمور و خوش ،
بو وفاسز کیجه نك قوینده

قاله لم بر ابدی ثانیه طالفین ، بیهوش ...
کیم بیلیر ، بلکه ده صوک ایله سودامزدر ؛
یونده هر لحظه بر آرز عمر سعادت صایلیر !

اووخ ، باق طالفه لرك جذبۀ صافینه ؛
صانکه بر جمله سودایه آجیق بر سینه .

او قدر را کد و ساکت ، اوقدر مستغرق ،
او قدر اویقوده هر شی که همان قورقوله جق .

اووخ ، کل کل ، بو خفا کاهه برابر کیده لم ؛
اورده سنسز کجه جك کونلری تضمین ایده لم .

بر سیاه قوش کبی آماده پرواز و فرار
بو وفاسز کیجه نك قوینده

ایده لم کل ، ابدی قالمق ایچون بر اصرار ...
کیم بیلیر ، بلکه ده صوک لحظه سودامزدر ؛
خوش کچن مردم سودا ابدیت صایلیر ! ..

KRİZANTEM

Şafak-alûde bir hadîka gibi
Nazra-gâhımda ihtişâm eyler
Sarı, fes rengi, penbe, sincabî,
Bir kucak, bir yığın şükûfe-i ter.

Krizantem, bu hande-i sâfa
Münkalib girye-i yetîm-i hazân...
Nâf-ı zerrîni serper etrâfa
Acı bir nefha, bir şemîm-i hazân.

Krizantem, bu nâmı pek severim,
Önce duydum onun lisânından;
Bana munis bu gün o hâtıradır

Hep onun yadigârıdır kederim;
Açılır sonbahar olunca ayân,
Krizantem içimde bir yaradır!

قریزانتهم

شفق آلوده بر حدیقه کبی
نظره کاهمه ابتسام ایلر
صاری ، فس رنگی ، پنبه ، سنجابی ،
بر قوجاق ، بر بیغین شکوفه تر .

قریزانتهم ، بو خنده صافه
منقلب کریه یتیم خزان ...
ناف زریخی سرپر اطرافه
آجی بر نفحه ، بر شمیم خزان .

قریزانتهم ، بو نامی پک سورم ،
اوکجه دویدم اونک لساندن ؛
بکا مونس بوکون او خاطره در .

هپ اونک یادکاریدر کدرم ؛
آجیلیر صوک بهار اولونجه عیان ،
قریزانتهم ایچمهده بر یاره در !

ÖMR-İ MUHAYYEL

Bir ömr-i muhayyel... Hani gül-bünler içinde
Bir kuşcağızın ömr-i baharîsi kadar hoş;
Bir ömr-i muhayyel... Hani göllerde, yeşil, boş
Göllerde, o sâfiyyet-i vecd-âver içinde
Bir dalgacığın ömrü kadar za'il ü muğfel
Bir ömr-i muhayyel!

Yalnız ikimiz, bir de o: ma'bûde-i şî'rim;
Yalnız ikimiz, bir de onun zıll-ı cenâhı;
Hakîlere bahşeyleyerek hâk-i siyâhı
Düşunda beyaz bir bulutun göklere azim.

Her sahn-ı hakîkatten uzak, herkese meçhûl;
Bir safvet-i ma'sûmenin ağûş-i terinde,
Bir leyle-i aşkın müte'ennî seherinde
Yalnız ikimiz sayd-ı hayâlât ile meşgûl.

Savtındaki eş'ar-ı pür-aheng ile mâlî,
Şî'rimdeki elhân-ı muhabbetle nağam-saz,
Ah istiyorum, -göklere âmâde-i pervâz
Bir lâne-i âvârede bir ömr-i hayâlî...

Bir ömr-i hayâlî... Hani gül-bünler içinde
Bir kuşcağızın ömr-i bahârîsi kadar hoş;
Bir ömr-i hayâlî... Hani göllerde yeşil, boş
Göllerde, o sâfiyyet-i vecd-âver içinde
Bir dalgacığın ömrü kadar zâ'il ü hâlî
Bir ömr-i hayâlî!

عمر مخیل

بر عمر مخیل... ہائی کلینر ایچندہ
 بر قوشجفزک عمر بہاریسی قدر خوش ؛
 بر عمر مخیل... ہائی گوللردہ ، یشیل ، بوش
 گوللردہ ، اوصافیت وجدآور ایچندہ
 بر طائفہ جفک عمری قدر زائل ومغفل
 بر عمر مخیل !

یالکز ایکیمز ، بردہ او : معبودہ شرم ؛
 یالکز ایکیمز ، بردہ اونک ظل جناسی ؛
 خاکلرہ بخش ایلہرک خاک سیاهی
 دوشندہ بیاض بر بولوطک کوکلرہ عازم .

ہر صحن حقیقتدن اوزاق ، ہر کہ مجھول ؛
 بر صفوت معصومہ نک آغوش نرنده ،
 بر لیلہ عشق متائی سحرندہ
 یالکز ایکیمز صید خیالات ایلہ مشغول .

صوتکدہ کی اشعار پر آہ نک ایلہ مالی ،
 شرمده کی اُلان محبتلہ نفماز ،
 آہ ایستیورم ، کوکلرہ آمادہ پرواز
 بر لائہ آوارہدہ بر عمر خیالی ...

بر عمر خیالی... ہائی گلینر ایچندہ
 بر قوشجفزک عمر بہاریسی قدر خوش ؛
 بر عمر خیالی... ہائی گوللردہ ، یشیل ، بوش
 گوللردہ ، اوصافیت وجدآور ایچندہ
 بر طائفہ جفک عمری قدر زائل وخالی
 بر عمر خیالی !

BİRLİKTE

Birlikte açılmış iki zanbak gibi hem-ser,
Birlikte geçirdik bütün eyyâm-ı şebâbı;
Birlikte, ne yaptıksa şu insânlığa benzer,
Birlikte, ne gördükse mukassî ve münevver..

Bir hâtıra yoktur o güzel günlere şâhid,
Bir hâtıra yoktur ki bugün mevc-i sehâbı
Arzylemesin rûhuma her an mütebâ'id
Bir lemha ki yalnız sana, yalnız sana â'id.

Birlikte olursak yine bir parça gülümser
Ömrün, şu geçen ömrümün ikbâl-i harâbı;
Tezkîr ile mazîyi, -Gel ey hem-dem-i dilber!
-Birlikte okurduk, yine birlikte, berâber

Hatmeyleyelim, gel, şu gam-âlûde kitâbı!

برلکده

برلکده آچلمش ایکی زنبق کبی همسر ،
برلکده کچیردک بوتون آیام شبایی ؛
برلکده ، نه یایدقه شو انسانلغه بگزور ،
برلکده ، نه کوردکه مقسی ومنور ...

بر خاطره یوقدر او کوزل کوئلره شاهد ،
بر خاطره یوقدرکه بوکون موج سحابی
عرض ایلهمه سین روجه هرآن متباعد
بر لمحہ ~~که~~ یالکز سکا ، یالکز سکا عائد .

برلکده اولورسه قینه بر پارچه کولومسر
عمرک ، شو یکن عمرمک اقبال خرابی ؛
تذکیر ایله ماضی بی ، — کل ای همدم دلبر ! —
برلکده او قوردق ، ینه برلکده ، برابر

ختم ایلیم ، کل ، شو غم آلوده کتابی !

SEN OLMASAN...

Sen olmasan... Seni bir lâhza görmesem yahûd,
Bilir misin ne olur?
Semâ, güneş ebediyyen kapansa, belki vücûd
Bu leyl-i serd ile bir çâre-i te'ennüs arar,
Ve bulur;
Fakat o zulmete mümkün müdür alıştırmak
Bütün güneşle, semâlarla beslenen rûhu,
Bu rûh-ı mecrûhu?..
Sen olmasan... Seni bulmak hayâlî olsa muhâl,
Yaşar mıyım dersin?
Söner ufûlüne bir lâhza kâ'il olsa hayâl;
Soğur, donar, kırılır senden ayrılınca nazar;
Ne hazîn
Gelir hayât o zaman hem vücûda, hem rûha!
Yaşar mıyız seni kaybetsek ah ben, kalbim,
Bu kalb-i muztaribim?..
Sen olmasan... Bu samûmî bir i'tirâf işte:
Sen olmasan yaşamam.
Seninle râbıtamız hoş bir i'tilâf işte;
Fakat bu râbıta halî mi rûhu ezmekten?..
Akşam
Gurûba karşı düşündüm sükûn içinde bunu:
Fenâ değil sevişip ağlamak, fakat heyhât,
Bükâyâ değse hayat!...

سن اولماسەك ...

سن اولماسەك ... سنى برلظه كورمەسەم ياخود ،

يىلېرمىسەك نە اولور ؟

سەما ، كونس ابدىاً قاپانسە ، بلكە وجود

بو لىل سرد ايله بر چارە تانس آزار ،

وبولور ؟

فقط او ظلمتە مەكشيدىر آليشەدېرمىق

بوتون كونشله ، سمارله بسلەن روسى ،

بو روح مجروسى ؟..

سن اولماسەك ... سنى بولق خيالى اولە حال ،

باشارىم دىرسك ؟

سونر افولسكە برلظه قائل اولە خيال ؛

صوغور ، طوڭگار ، قىرلېر سندن آيرىلجە نظر ،

نە حزين

كايىر حيات اوزمان هم وجودە ، هم روحە ؛

باشارىمىز سنى غىب اينسەك آه بى ، قلىم ،

بوقلب مضطربم ؟..

سن اولماسەك ... بوسىبى براعتراف ايستە :

سن اولماسەك باشامام :

سنگلە رابطه من خوش بر ائتلاف ايستە ؛

فقط بو رابطه خالىمى روسى ازمكدن ؟..

آقسام

غروبە قارشى دوشوندم سكون ايچندە بونى :

فنا دكل سويشوب آغلامق ، فقط هيات ،

بكايە دكە حيات !..

SENİNLE...

Seninle gel, bu hıyâbân-ı vahdet-ârâmın
İle'l-ebed koşalım sebzî-i zalâmında;
Seninle gel, bu mu'attar harîm-i ilhâmın
İle'l-ebed kalalım zıll-ı ihtişâmmda.

Bu yol, bu sîne-i vahşette gizlenen reh-i nûr
Açıldı böyle ne hoş pîş-i intihâbımıza;
Seninle gel bu tenezzühte, pür-hayât ü huzûr,
Bu gün de dönmeyelim lâne-i harâbımıza.

Fakat niçin bu güzel yol sonunda bir uçurum?
Yazık değil mi, bütün sâha-i emel böyle!
Bu yol, bu râh-ı sa'adet de -Ah korkuyorum!
-Mü'ebbeden çıkacak bir harâbe-i kesele...

Evet, niçin bu güzel yol sonunda bir uçurum?

سنکله ...

سنکله کل ، بو خیابان وحدت آرامک
الی الابد قوشه لم سبزی* ظلامنده ؛
سنکله کل ، بومطر حريم الهامک
الی الابد قاله لم ظل احتشامنده .

بو یول ، بو سینئه وحشده کیزلنن ره نور
آجلدی بویله نه خوش پیش آتخایزه ؛
سنکله کل بوتزهدده ، پر حیات وحضور ،
بوکونده دونیمه لم لانه خرابایزه .

فقط نیچون بوکوزل یول صوکنده بر اوچوروم ؟
یازیق دکلی ، بوتون ساحه امل بویله !
بو یول ، بوراه سعادتده — آه قورقیورم ! —
مؤبداً حقیقه حق بر خرابه کله ...

اوت ، نیچون بوکوزل یول صوکنده بر اوچوروم !

BAHÂRDA

-Fransuva Kope'den muktebes-

Pür-sâye hıyabân-ı hafâ-perver içinde
Hem-pâ vü hem-âvâze vü hem-nazra vü hem-ser,
Perrân ü münevver,
Sayd eyleyelim gel
Ben kafiyeler, sen de müzehheb kelebekler.

Kırlarda, o tenhayî-i hüzn-âver içinde
Titrer gibidir hilkatin elhân-ı sürûru;
Terket de gururu,
Gel dinleyelim gel
Ben zemzeme-i şî'ri, sen âheng-i tuyûru.

Âmalimizin hâdim-i bî-minneti eşyâ,
Yollar gibi her yer bize bir tuhfe-i sevdâ:
Mahsûd ü mübeccel;
Gel toplayalım gel
Ben mısra-ı ber-ceste, sen ezhâr-ı mutarrâ,

Pür-zemzeme bir cevî-i ziyâ-dâr ile meşhûn,
Geçsin ebedî günlerimiz fahir ü gül-gûn...
Sen şî'r-i mücessem,
Ben şa'ir-i mülhem;
Sen hüsn ü füsûn, ben sana günden güne meftûn!

بہارِ دہ

— فرانسوا فریڈرک مکتبیس —

پر سایہ خیابانِ خفا پرور ایچندہ
ہمیا وہم آوازہ و ہمنظرہ و ہمسر ،

پران و منور ،

صید ایلیم کل

بن قافیہ لر ، سندرہ مذہب کھلہ بکھر .

قیرلردہ ، او تنہائی حزن آور ایچندہ

تیرہر کییدر خلقتک ألحان سروری :

ترك ایتدہ غروری ،

کل دیکلیہ لم کل

بن زمرہ شعری ، سن آہنک طیوری .

آمانزک خادم بی منی اشیا ،

یوللار کبی ہریر بڑہ بر تحفہ سودا ،

محسود و مبجل ،

کل طویلایہ لم کل

بن مصرع برجستہ ، سن ازہار مطرا .

بر زمرہ برجوف ضیادار ایلہ مسجون ،

یکسین ابدی کونلرمن فاخر و کلکون ...

سن شعر مجسم ،

بن شاعر ملہم ؛

سن حسن و فون ، بن سکا کوندن کونہ مفتون

İLE'L-EBED!...

İle'l-ebed!... Bu tahayyül, verirdi neş'e bana;
İle'l-ebed onu sevmek, ile'l-ebed-mü'lim

Fakat hayât-fezâ

Bir ibtilâ ile sevmekti en güzel emelim.

Tasavvur-ı ebediyyet hayât u sevdâda,
Bu bir hayâl idi, lâkin hayâl-i dil-berdi;

Evet, bu ru'yâda

Cinânı görmeye benzerdi, rûh -perverdi!
Yazık! Şu neş'emi tesmîm ederdi hiss-i firâk,
Düşerdi rûhuma her ayrılıştâ bir ahker;

Evet, bu hiss, bu merâk

Verirdi aşkıma bir hadşe-i melâl-âver.

Güler görür de o çeşm-i siyâhı ağlardım,
Cihânda bir bu iken rûhumun temennâsı;

Evet, ben anlardım:

O tatlı giryelerin ayrılıktı ma'nâsı.

Geçip tehaşî-yi firkâtle hep leyâl-i visâl
Sabah olurdu sükûn bulmadan tahassürler;

Evet, geçerdi leyâl,

Büyürdü beslenip ümmîd ile teessürler...

İle'l-ebed... İki rûh-ı mu'aşıkın bu ümîd,
Bu va'd-i muğfil-i sevdâ penâh-ı kalbi idi;

Fakat ne fıkır-i ba'îd:

Hayât-ı za'il içinde muhabbet-i ebedî!..

الی الابد ...

الی الابد ... بو تخیل ویرردی نشه بکا ؛
الی الابد اونی سومک ، الی الابد ، مؤلم
فقط حیاتیات
بر ابتلا ایله سومکدی اُک کوزل اُملم .

تصور اُبدیت حیات وسوداده ،
بو بر خیال ایدی ، لکن خیال دلبردی ؛
اوت ، بور و یاده
جنانی کورمکه بکزرردی ، روح پروردی !
یازیق ! شو نشه می تسمیم ایدردی حس قراق ،
دوشردی روحه هر آیریلشده بر اُخر ؛
اوت ، بو حس بو مصافی
ویرردی عشقه بر خدشه ملال آور .

کولر کورورده او چشم سیاهی آغلاردم ،
جهانده بر بو ایکن روحک تناسی ؛
اوت ، بن آ گلاردم ؛
او طانی ~~کریه لک~~ آیریلقدی معناسی .

کجوب تحاشی فرقتله هپ لیال وصال
صبح اولوردی سکون بوله دن تحسیر لر ؛
اوت ، کچردی لیال ،
بو یوردی بسله نوب امید ایله تأ ثیر لر ...

الی الابد ... ایکی روح معاشقک بو امید ،
بو وعد مغفل سودا پناه قلبی ایدی ؛
فقط نه فکر بمید ؛
حیات زائل ایچنده محبت اُبدی ... !

Başlardı vefasızlığa; ben aciz ü meshur,
Her türlü huzûzâtına, her keyfine tâbî';
Ba'zan mütehayyir,

Ba'zan mütehakkim; yine âciz, yine kâni';
En şübheli bir meylini görsem inanırdım.
Bî-çâreliğimden.

Hep tırmalanır, tırmalanır, tırmalanırdım!,,
"Yaz, aşkına dâir" dediniz... İşte misâli:
Sevdiklerimin ben

Hepsinde bu tırnakları, hepsinde bu hâli,
Hepsinde bu hırçın kedi simâsını gördüm...
Bir ömr-i cahîmin bütün ezvâkını sürdüm!

باشلاردی و فاسزلغه ، بن ، عاجز و مسحور ،
هر درلو حظوظاتنه ، هر حقیقتنه تابع ؛
بعضاً متحیر ،

بعضاً متحکم ؛ ینه عاجز ، ینه قانع ؛
أک شبهه لی بر میلی کورسه اینانیردم ،
بچاره لکمدن ؛

هپ طیرمالانیر ، طیرمالانیر ، طیرمالانیردم !!

« یاز عشقکه دائر » دیدیکز ... ایسته مثالی :
سودکارمک بن

هپسنده بو طیرناقلری ، هپسنده بو حالی ،
هپسنده بوخیرچین کری سیماسنی کورددم ...
بر عمر جیمک بوئون اذواقنی سورددم !

ZER-RİŞTE

"Yaz aşkına dâir" dediniz... İşte: Çocukken
Gayet afacan bir kedi sevdim ki elimden
Bir lâhza bırakmazdım; uyurken kucağımda
Rûhumdaki şefkat
Hep üstüne titrer; gece ba'zan yatağımda
Birlikte uyurduk. Bırakıp mektebe gitsem
Dil-tengî-i hasret
Mutlak beni dikkatsiz eder, "Hey koca sersem!
" Tevbîhi tokatlarla gürülderdi başımda.
Ben, âşık-ı şeydâ,
Her kahre tahammülle severdim... O yaşımda
Sevmekteki te'sîr ü teselliyi bilirdim,
Herkes gibi; hattâ
Ba'zan da sebebsizce olurdum müteellim...
Zer-rişte, bu ismiydi onun, sanki haber-dâr
Mahfî kederimden,
Yaltaklanır, atlar, sürünür, okşatır, okşar,
Tatyîbime elbette o gün çâre bulurdu;
Lâkin üzerimden
Bir kerre o hüzn oldu mu zâil, kurulurdu:
"Sâyemde bu neşen." demek ister gibi mağrûr;
Mağrur ü muhakkir

زړرشته

« یاز عشقه دائر . » دیدیکز... ایسته : چو جوقکن
غایت آفا جان بر کدی سودم که آمدن
بر لحظه براقازدم ؛ او یورکن قوجاغنده
روحده کی شفقت

هپ اوستنه تیردر ؛ کیجه بعضاً یاتاغمده
بر لکده او یوردق . براقوب مکتبه کیتسم
دلتنکی حسرت

مطلق بی دقتیز ایدر ، « هی ، قوجه سرسم ! »
تویخی طوقاتلرله کورولده ردی باشمده .
بن ، عاشق شیدا ،

هر قهره تحملله سوردم ... او یاشمده
سومکده کی تأثیر و تسلی بیلیردم ،
هر کس کی ؛ حتی

بعضاً ده سپسزجه اولوردم متالم ...
زړرشته ، بواسیدی اونک ، صانکه خبردار
مخفی کدرمدن ،

یالتاقلانیر ، آتلار ، سورونور ، اوقشایر ، اوقشار ؛
تطیبیه البته او کون چاره بولوردی ؛
لکن اوزرمدن

بر کره او حزن اولدیمی زائل ، قورولوردی :
« سایه مده بونشئه ک ! » دیمک ایستر کی مفرور ؛
مفرور و محقر ،

Fakat bu üç senelik tıfl-ı neş'e-perverde
Zaman zaman o te'essür nedir, bilinmez ki,
Nedir o çîn-i hazîn gâh o cebhe-i terde?

Firâk... Belki o, lakin düşünme encâmı,
Çıkar şu vehm-i sa'adet-güzârı fikrinden;
Yeter, yeter bize aşkın hayâl-i hod-gâmı!

قَقط بو اوچ سنه لك طفل نشئه پرورده
زمان زمان او تاثر نه در ، بیلنمز که ،
نه در اوچین حزین کاه او جیهه ترده ؟

فراق ... بلکه او ، لکن دوشونه اُنجامی ،
چیقار شو وهم سعادته کزاری فکر گدن ؛
یتر ، یتر بزه عشقک خیال خود کامی !

AŞK U FİRAK

Yosunlu bir derenin sath-ı mevce-dârında
Söğütlerin asabî ihtizâz-ı giryânı;
Pamuk bulutların âgûş-ı bî-karârında
Henüz doğan güneşin ihmîrâr-ı uryânı.

Birer ümîd-i mücennah letâfetiyle uçan
Terâne-kâr iki nermîn kebûter-i mağrûr;
Terennümât-ı demâdemleriyle -pür-galeyân-
Sükûn-ı meşceri târâc eden gürûh-ı tuyûr...

Bütün bu neşve-i perranı, rûh-ı nevvârı,
Bütün bu hüsn-i rebî'isi, bir güzel seherin,
Eder ihata yeşil bir sedîr-i ezhârı;

Yatar o lânede, bir çift şuh u nâzende...
Tahattur eylediğim lahza, aşk-ı sehîhârı,
Bu levha zâhir olur işte pîş-i çeşmimde.

Evet, bu levhayı seyreylerim hayâlimde
Hayât-ı aşka ale'l -âde bir misâl olarak;
Fakat hakîkat-ı aşkın samîm-i bâlimde
Nasıl tecessüm eder, ey penâh-ı ömrüm, bak:

Lepiska saçları dûşunda ham-be-ham dağınık,
Dudaklarında senin hâr ü sâf bir bûsen,
Gözünde, sanki senin gözlerin, o baygınlık...
Hulâsa öyle melek bir çocuk ki aynen, sen!

عشق و فراق

يوصونلو بردره نك سطح موجه دارنده
سكودلرك عصبي اهتزاز گريانی ؛
پاموق بولوتلرك آغوش بي قرارنده
هنوز طوغان كونهك احرار غريانی .

برر اميد مجنح لطافتيله اوجان
ترانه كار ايكي نر مين كبوتر مغرور ؛
ترنات دما دملييله — پرغليان —
سكون مشجری تاراج ابدن گروه طيور ...

بوتون بونشوۋه پرائي ، روح نواری ،
بوتون بو حسن ربيعی برکوزل - حرك
ايدر احاطه يشيل برسدیر آزهاری ؛

ياتار اولانه ده ، برجفت شوخ و نازنده ...
تخطر ايله ديكم لحظه عشق سحاری ،
بولوچه ظاهر اولور ايسته پيش چشمده .

أوت ، بولوحه بي سیر ايلرم خيالده
حيات عشقه على العاده بر مثال اوله رق ؛
فقط حقيقت عشقك صميم بالده
ناصل تجسم ايدر ، أي پناه عمرم ، باق ؛

ليسه صاچلری دوشنده خم بخم طاغينيق ،
دوداقلرنده سنك حار و صاف بر بوسهك ،
كوزنده ، صانكه سنك كوزلرك ، اوبايغيتلق ...
خلاصه اويله ملك بر جوجوق كه عينك ، سن !

BALIKÇILAR

Açık tesadüm-i emvâc-ı kahre sîneleri.
Birer kayıktan ibaret bütün hazîneleri.
Birer kayık ve tükenmez bir ihtiyâc-ı sebât;
Şu kır bıyıklı, yanık yüzlü sâiyân-ı hayât
— Ki titrer ağlarının her telinde zehr-i memât, —
Niçin, sorun, bu takaza-yı ömre katlanıyorlar;
Nasıl, ne hisle şu girdâb-ı gamda çalkanıyorlar?..

Hayır, suâle mahal yok; sunûf-i hâr-ı beşer
Bütün o soytarının aynıdır ki, pâ-ber-ser,
Tuhaflık etmek için yerde elleriyle gezer;
Tuhaflık etmek için, güldürüp kazanmak için!
Zavallı soytarı, uğraş hayâta kanmak için...
Bu böyle işte, için ağlıyor, fakat güleceksin;
Ya sen hayâtını satmış değil misin?.. Öleceksin!

باليقچيلر

آچيق تصادم أمواج قهره سينه لری ،
برر قاييقدن عبارت بوتون خزينه لری ،
برر قاييق وتوکنمز براحتياج ثبات ،
شو قير بييقلي ، يانيق يوزلو ساعيان حیات
— که تيرر آغلرينك هر تلنده زهر ممت ، —
ايچون ، صورك ، بوتقاضای عمره قانلانيورلر ؛
ناصل ، نه حسله شو کرداب غمده چالقانيورلر ؛

خاير ، سؤاله محل يوق ؛ صنوف خوار بشر
بوتون اوصويتارينك عينيدرکه ، پابرسر ،
تحفلق ايتمک ايچون يرده آلريله کزر ؛
تحفلق ايتمک ايچون ، کولديروب قازانمق ايچون
زوالمی صويتاری ، اوغراش حياته قانمق ايچون
بو بويله ايسته ، ايچک آغليور ، فقط کوله جکسل
ياسن حياتکی صاعمش دکليسک ؟.. ثوله جکسک

SERHOŞ

Bir siyeh-neş'e mest-i lâ-ya'kıl
Gidiyor, çarpa çarpa kendisini;
Dinlemek, anlamak değil kâbil
Bir hırıltıyla inleyen sesini.

Titriyor dest-i nekbetinde hayât
Bir mülevves paçavra halinde;
Saklı yüzlerce müfteris hevesât
Alnının çîn-i infi'âlinde...

Gülme bî-çârenin sefâletine;
Kim bilir, belki bir tabiattır
Ona yetmiş yıl önceden mevrûs;

Kim bilir, belki -muztarib me'yûs-
Onu mahkûm eden şu zilletine
Seni mes'ûd eden muhabbettir!

سرخوش

برسيه - نشئه مست لا يعقل
کیدیور چارپه چارپه کنديسني ؛
ديکله مک ، آ کلامق دکل قابل
برخیرلتيله ايکله ين سسني .

تيريور دست نکبتنده حيات
برملوث پاچاوره حالنده ؛
صاقلی یوزلرجه مفترس هوسات
آلنک چين انفعالنده .

کوله بچاره نك سفالته ؛
کیم بيلير ، بلکه برطبيعتدر
اوکا یتش ییل اوکجه دن موروث ؛

کیم بيلير ، بلکه — مضطرب ، مأیوس —
اونی محکوم ایدن شوذلته
سني مسعود ایدن محبتدر !

ZAVALLI HASTA

Birinde zehr-i hakikat, birinde şehd-i hayâl;
Mine'l-ezel iki peymâne-i mukadderden
Zavallı hastacık eyler tecerru'-i âmâl,
Yaşar ümîd-i ifâkatle hep firîfte- bâl.

Vücûd-ı ra'ş'e-verinden kopup düşen zerrât
Verir peyâm-ı hazîn bir dem-i mukarrerden;
O muttasıl yine mahrûr-ı iştîyâk-ı hayât,
Eder lebinde şikâyet acıklı bir "Heyhat!"

Zavallı hasta, firâş-ı zelîl-i rıhlette
Umar şifâ-yı bekâ bir cihân-ı digerden;
Gezer nazarları âfâk-ı bî-nihâyette
Sükûn arar gibi ağûş-ı sermediyyette,

Hayât alır gibi eshâr-ı hande-perverden

زواللی خسته

برنده زهر حقیقت ، برنده شهید خیال ؛
من الازل ایکی پیمانۀ مقدردن
زواللی خسته جق ایلر تجرع آمال ،
یاشار امید افاقتله هب فریفته بال .

وجود رعشه ورندن قوپوب دوشن ذرات
ویرر پیام حزین بر دم مقرر دن ؛
او متصل بنه محرور اشتیاق حیات ،
ایدر لبندۀ شکایت آجیقلی بر « هیات ! »

زواللی خسته ، فراش ذلیل رحلتده
اومار شفای بقا بر جهان دیکردن ؛
کز نظرلری آفاق بی نهایتده
سکون آزار کبی آغوش سرمدیتده ،

حیات آلیر کبی اسرار خنده پروردن .

NİNİNİ

Muhteriz bir ziyâ, basık tavanın
Hüzn-i mebhût-ı pür-gubârında
Titreyip söndü; şimdi boş odanın
Nîm muzlim kalan cidârında

İnce bir gölge irti'aş ediyor.
Bu karanlıkta bir vücûd-i nahîf
Eğilip kalkıyor, telâş ediyor;
Onu bir nefha eyliyor tahvîf.

Nâgehân bir sada-yı eşk-alûd,
Bu yetîmin enîn-i gam-gîni,
Gezdi cevî-i zalâmı inleyerek;

"Anneciğim!..." aksedip hazîn, memdûd
Yattı öksüz bu aksi dinleyerek:
Ona söylendi sanki bir ninni.

نننی

محترز بر ضیا باصیق طاوانك
حزن مبهوت پر غبارنده
تیره یوب سوندی ؛ شیمدی بوش او طه نك
نیم مظلم قالان جدارنده

اینجه بر کولکه ارتعاش ایدیور .
بو قارا کلقده بر وجود نحیف
اکیلوب قانفیور ، تلاش ایدیور ؛
اونی بر نفحه ایلور تخویف .

نا کهان بر صدای آشك آلود ،
بو یتیمك أنین غمگینی ،
کزدی جوف ظلامی ایکله یهرك ؛

« آننه جکم ! .. » عکس ایدوب حزین ، محدود
یادی اوکسوز بو عکسی دیکله یهرك :
اوکا سویلندی صانکه بر نننی .

FENER

Uzakta bir mütereddid zıya-yı bî-ma'nâ
Yolun likâ-yı ratîbinde, muhteriz dolaşır;
Uzar, kopar, kırılır; bir küçük nefesle havâ
Eder zavallıya bin şekl-i muztarib iksâ.

Bakarsınız; mütefekkir, medîd, girye-nümâ;
Bu şimdi bir nazar-ı âşıkânedir ki taşır
Cenâh-ı sâkini üstünde bir şeb-i hülyâ...
Bakarsınız; mütehalik, münevver ü şeydâ,

Bu şimdi neş'eli bir gamzedir, behîc-i emel..
Fener o rûhların aynıdır ki, gark-ı hayâl,
Yaşar ümîd ile şeb-zinde-dâr-ı şevk ü kesel.

Benim hayâlime en çok şu hâlidir dokunan:
Zavallı, dâhil olurken sabaha pür-âmâl
Söner le'âlî-i bârân içinde girye-künân!

فټار

اوزاځده بر مټرد ضياى بى معنا
يولك لقاى رطبنده ، محترز ، طولاشير ؛
اوزار ، قوپار ، قيريلير ؛ بر کوچوك نسله هوا
ايدر زواللى به بيك شكل مضطرب اكا .

باقارسكنز : متفكر . مديد ، كړيه نما ؛
بو شيمدى بر نظر عاشقانه دركه طاشير
جناح سا كنى اوستنده بر شب خوليا ...
باقارسكنز : متهاك ، منور وشيدا ؛

بو شيمدى نشته لى بر غمزه در ، بهيج امل ...
فټار او روحلك عينيدركه ، غرق خيال ،
ياشار اميد ايله شب زنده دار شوق وكسل .

بم خياله اك جوق شو حاليدر طوقونان :
زواللى ، داخل اولوركن صباچه پر آمال
سونر لائى باران ايچنده كړيه كنان !

HEYKEL-İ GÎRYÂN

Bu bir mermerdi: Câmîd bir beşâset vech-i sâfında
Gülümser; sonra, siz nasb-ı nigâh ettikçe dikkatle,
Bütün evvelki aks-i hande-i şevkin hilâfında
Samîmî bir merâret gösterir, ağlardı rikkatle.

Düşen her dem'a-i mevhûme ecfân-ı sefidinden
İnerken, pür-harâret, ârız-ı sengîni titrerdi,
Güzâr eylerdi bir sis cebhe-i sevda-bedîdinden;
Bu mermer sanki bir zî-rûh idi, zî-rûh-ı muğberdi.

-Nedir san'at ki taşlar canlanır sihr-i temâsıyla;
Nasıl berk-ı deha'ettir ki lemh-i in'ikâsıyla
Hayat-engîz olur bir kütle-i câmidde?... Hayretler!

-Nedir aşkın ki, ey mahkûk olan rûhumda timsâli,
Nedir aşkın ki ba'zan en donuk, en mürde, en hâlî
Dem-i ye'simde levh-i fikrimi leb-rîz-i şi'r eyler?...

هیکل کریان

بو برمهردی : جامد بر بشت وجه صافنده
کولومس ؛ صوکره ، سز نصب نگاه ایندکجه دقتله ،
بوتون اولکی عکس خنده شوق خلافتده
صمیمی برمهردت کوستر ، آغلاردی رقتله .

دوشن هر دمعه موهومه آجفان سفیدندن
اینرکن ، بر حرارت ، عارض سنگینی تیزردی ،
گذار ایلردی برسیس جبهه سودا بدیدندن ؛
بومرمر صانکه بر ذی روح ابدی ، ذی روح مفردی .

— نه در صنعت که طاشلر جانلانیر سحر تماسیله ؛
ناصل برق دهائندر که لمح انعکاسیله
حیات انکیز اولور بر کتله جامدده ؟ .. حیرتلی !

— نه در عشق که ، آی محکوک اولان روحده تنالی ،
نه در عشق که بعضاً اک طو کوف ، اک مرده ، اک خالی
دم یاسمده لوح فکرمی ابریز شعر ایلر ؟ ..

MÎHR-İ ZEMHERÎR

Semâ bir buzlu cam halinde bârid bir kesâfetle
Tutar pîrûze-i nevvârını bir an için mestûr;
Bu bir ân-ı tesettür bürka'ı berf ü bürûdetle,
Budur şekli bütün bir mevsimin, pür-lerziş ü rencûr.

Geçip sa'ât-ı jeng-alûd-ı şeb, memdûd ü nâ-mahsâr.
Kenâr-ı tûde-i ateşte hep ârâm u sohbetle,
Olurken nâgehân ahker-nümâ bir fecr-i dûr-a-dûr
Söner, püf! Sanki üfler bir dudak unf u huşûnetle.

Güneş ba'zan yakar fevka's-semâ bir şem'a-i beyzâ
Ervâh-ı zerrâta;
Zeminden yükselir bir lerziş-i mebhût u bî-ma'nâ
Semâvâta.

مهر زمهریر

سما بر بوزلو جام حالنده بارد بر کشفته
طوتار پیروژه نوارینی بر آن ایچون مستور ؛
بویر آن نستر برقع برف وبرودتله ،
بودر شکلی بوتون بر موسمک ، پرلرزش ورنجور .

کچوب ساعات ژنک آلود شب ، محدود و نامحصور .
کنار توده آتشفه هپ آرام و صحنه ،
اولور کن نا کهان اخکرتما بر فجر دورادور
سونر ، پوف ! سانکه او فلر بردوداق عتف و خنوتله .

کونش بعضاً یاقار فوق السما بر شمعۃ بیضا
أرواح ذراته ؛
زمیندن یوکسلیر برلرزش مبهوت و بی معنا
سماواته .

KARLAR

Bir ıztırâb-ı serd ile titrer mükevvenât

Altında karların;

Bir dûd-ı mûncemid gibi âfâk-ı bî-hayât,

Pîşinde canlanır mütehâşî nazarların.

Çıplak ağaçlarıyla, beyaz damlarıyla gâh

-Mahsûl-i vahime-

Bir bî-hudûd-ı mahşer-i emvât olur; nigâh

Teşrihlerle dem-be-dem eyler müsâdeme...

Ba'zan akûr bir denizin sath-ı zâhiri

Donmuş da, bî-mecâl,

Gûyâ ağır ağır inerek, hep mezâhiri

Altında bağteten ezecek zanneder hayâl...

Ba'zan da âsumân yere amâde-i sukût

Bir safhadır, hazîn;

Manzûr olan o safhada, bî-reng ü bî-hutût,

Timsâl-i hadşe-âveridir mevt-i hâ'ilin...

Lâkin sorun şu penceresinden bakanlara

Kâh-ı tahayyülün,

Onlarca aynıdır bu bürûdetli manzara,

Bir sîne-i semende gülün bir beyaz gülün.

قارلر

براضطراب سرد ایله تیتیر مکونات
آلتنده قارلرک ،

بردود منجمد صکبی آفاق بی حیات
پیشنده جانلانیر متحاشی نظرلرک .

جیلاق آغاچلریله ، بیاض طاملریله کاه
- محصول واهمه -

بر بی حدود محشر أموات اولور ؛ نکاه
تشریحلرله دمبدم ایلر مصادمه ...

بعضاً عقور بر دکیزک سطح زاخری
طوگمش ده ، بی مجال ،
کویا آغیر آغیر اینهرک ، هپ مظاهری
آلتنده بفته اژه جک ظن ایدر خیال ...

بعضاً ده آسمان یره آماده سقوط
برصفحه در ، حزین ؛
منظور اولان اوصفحه ده ، بی رنگ و بی خطوط ،
تمثال خدشه آوریدر موت هائلک ...

لکن صورك شوینجره سندن باقانلره
سکاخ تخیلک ،
اونلرجه عینیدر بو بردتلی منظره
برسینه سمنده کولن بر بیاض کلک .

O dem leyl-i yâdımda, solgun, tebâh.
Sürür bir kadın bir ridâ-yı siyâh.

Saçaklarda kuşlar - hazindir bu pek!
-Susarlar, uzaktan ulur bir köpek.

Öter gûş-i ruhumda boş bir enîn,
Boğuk bir tezâd-ı sükûn ü tanîn:

Küçük, pür-heves, gevherin katreler
Sokaklarda, damlarda pür ihtizaz;

Olur muttasıl nevha-ger, nağme-sâz;
Sokaklarda, damlarda pür ihtizâz

Küçük, pür heves, gevherin katreler

اودم لیل یادمده ، سولفون تباہ ،
سورور برقادین برردای سیاه .

صاقلرده قوشلر — حزنلر بویک ! —
صوشارلر ، اوزاقدن اولور بر کویک .

اونر کوش روحده بوش برآنین ،
بوغوق بر تضاد سکون وطنین :

کوجوک ، پر هوس ، کوهرین قطره لر
سوقاقلرده ، طاملرده پراعتراز

اولور متصل نوحه کر ، نغمه ساز
سوقاقلرده ، طاملرده پراعتراز

کوجوک ، پر هوس ، کوهرین قطره لر ...

YAĞMUR

Küçük, muttarid, muhteriz darbeler
Kafeslerde, camlarda pür-ihizâz;
Olur dem-be-dem nevha-ger, nağme-sâz
Kafeslerde, camlarda pür-ihizâz;
Küçük, muttarid, muhteriz darbeler...

Sokaklarda seylâbeler ağlaşır,
Ufuk yaklaşır.. yaklaşır.. yaklaşır;

Bulutlar karardıkça zerrâta bir
Ağır, muhtazır dalgalanmak gelir;

Bürür bir soğuk gölge etrâfı hep,
Nümâyân olur gündüzün nısf-ı şeb.

Söner şimdi, manzûr olurken demin
Heyûlası karşımda bir âlemin.

Açılmaz ne bir yüz ne bir pencere;
Bakıldıkça vahşet çöker yerlere.

Geçer boş sokaktan, hayâlet gibi,
Şitâbân ü pûşîde-ser bir sabî.

یاغمور

کوچوک ، مطرد ، محترز ضربه‌لر
قفسلرده ، جاملرده پراعتراز
اولور دمبدم نوحه کر ، نغمه ساز
قفسلرده ، جاملرده پراعتراز
کوچوک ، مطرد ، محترز ضربه‌لر ...

سوقاقلرده سیلابه‌لر آغلاشیر ،
افق یاقلاشیر ، یاقلاشیر ، یاقلاشیر ؟

بولوتلر قاراردقجه ذراته بر
آغیر ، مختصر ملائغه لایق کلیر ؟

بورور بر صوغوق کولکه اطراف هپ ،
نمایان اولور کوندوزین نصف شب .

سونر شیمدی ، منظور اولورکن دمین
هیولاسی قارشیمده بر عالمک .

آچلماز نه بر یوز ، نه بر پنجره :
باقلدقجه وحشت چوکر برلره .

کچر بوش سوقاقدن ، خیالت کی ،
شتابان و پوشیده سر بر صبی ؟

PERÎ-İ HAZAN

Hâbîde-i nâz iken yosundan
Bir bister-i nerm içinde mestûr,
Bir balta sesiyle uykusundan
Bîdâr olarak, latîf ü mahmûr
Dinler etrafı pür-tefekür:

Her yanda sükût, bir boğuk ses
Ağlar gibi ta uzakta yalnız.
Oldukça bu savta ruhu ma'kes
Ağlar o da giryersiz, fîgânsız;
Eyler yüzü ân-be-ân tagayyür.

Vechindeki zehr-i iğbirârı
Masseyleyerek olur nümâyân
Her şeyde alîl bir te'essür;

Düştükçe nigâh-i jâle-dârı
Yerlerde, nizâr ü zerd ü üryân,
Bir hüsn-i melûl eder tezehhür.

پری خزان

خوابیده ناز ایکن یوسوندن
بر بستر نرم ایچنده مستور ،
بر بالطه سسیله اویقوسندن
بیدار اوله رق ، لطیف و غمور
دیگر اطرافی پر تفکر :

هر یانده سکوت ، بر بوغوق سس
آغلار کپی تا اوزاقده یالکز .
اولدجه بوسوته روحی معکس
آغلار اوده کریه سز ، فغانسز ،
ایلر یوزی آن بآن تغیر .

وجهنده کی زهر انجیراری
متس اُبیسرک اونور نماییان
هر شبنده عایل بر نأثر :

دوشدکجه نیگاه زاله داری
برلرده ، ترار وزرد و عریان ،
بر حسن ملون ایدر ترهر .

UFK U HİLÂL

Akşam bütün fûrûğ-ı şükûhuyla bir cihân ,
Bir âlem-i hayât u ziyâ ufka toplanır;
Üstünde âsümân
Bir ma'î tûl yığıntısı halinde sallanır.

Nazik bir ihtizâz-ı hava: Şimdi kâ'inât
Titrer, kalır dumanların altında müstetir;
Vadi hayâl eder gibidir nevm içinde bir
Yek-rengî-i hayât.

Leylin emer emer leb-i safında toplanan
Nüşâbe-i sükûnu leb-i teşne-i türâb;
Bir kuş, uzakta muhteriz, âvâre, dil-harâb

Bir kuş eder figân.

A'mâk-ı târ-ı leyle birer kimsesiz çocuk
Vaz'-ı mükedderiyle bakar hep sitâreler;
Öksüz kalan ufuk

Süslense bir hilâl ile, mes'ûd olur... Güler.

اقى وهلال

آقشام بوتون فروغ شكوهيله بر جهان ،
بر عالم حیات وضیا افقه طویلانیر ؛
اوستنده آسمان
بر مائی تول ییغنتیسی حالنده صاللانیر .

نازك بر اهتزاز هوا : شیمدی کاشات
تیتیر ، قالیر دومانلرك آلتنده مستر ؛
وادی خیال ایدر کبیدر نوم ایچنده بر
بکرنکی حیات .

لیلك أمرأ لب صافنده طویلانان
نوشایه سکونی لب تشنه تراب ؛
بر قوش ، اوزاقده محترز ، آواره ، دلخراب
بر قوش ایدر فغان .

أعماق تار ليله برر کیسه سز چوجوق
وضع مکدريله باقار هپ ستاره لر ؛
اوكسوز قالان افق

سوسلنسه بر هلال ایله ، مسعود اولور ... کولر .

AKŞAM

Sâkin bir akşamın tütuk-ı erguvânını
Yırtarken ihtirâz ile dest-i siyâh-ı şeb,
Düşünde bir günün yükü, bir zıll-ı pür-tâb
Sevk eyliyor ufuklara pâ-y-ı girânını.

Tâ nokta-i gurûba yakın mâî bir sehâb,
Âteşli gamzelerle süzer âşiyânları;
Gûyâ bütün kucaklamak ister cihânları
Yorgun kanatlarıyla uzaktan bir âsiyâb.

Nâlende bir kaval sesi etrâfı inletir;
Nâlende bir sürûd ile bâd-ı garîb-i şam
Estikçe, gölde titreşir emvâc-ı pür-garâm...

Akşam, hayâtımın şu sükûnetli hâlidir:
Nâlende bir sürûd ile bir yâd-ı pür-hazen
Ba'zan olur buhayre-i kalbimde mevc-zen.

آقشام

ساکن بر آقشامك تتق أرغوانی
یبرتارکن احتراز ایله دست سیاه شب ،
دوشنده بر کونك یوکی ، برظل پرتعب
سوق ایلور افقره بای کراتی .

تا نقطه غروبه یائین مائی بر سحاب
آتشلی غمزه لرله سوزر آشیانلری ؛
کویا بوتون قوجانلامق ایستر جهانلری
یورغون قانانلریله اوزاقدن بر آسیاب .

نالنده بر قوال سسی اطرافی ایگله تیر ؛
نالنده بر سرود ایله باد غریب شام
أسدکجه ، کولده تیتره شیر أمواج پر غرام ...

آقشام ، حیاتمك شو سکونتلی حالیدر :
نالنده بر سرود ایله بر یاد پر حزن
بعضاً اولور بخیره قلبیده موجزن .

GAYYÂ-I VÜCÛD

Ba'zı kırlarda gezerken görülür nefretle
Bir çukur yerde birikmiş mütekeddir bir su
Solucanlarla, sülüklerle, yılanlarla dolu.

Adacıklar gibi sathında yüzen ebr-i hevâm,
Sazların zıll-ı kesîfinde o bî-hadd, bî-nâm
Kaynaşan mahşer-i müntin, acı bir haşyetle

Titretir kalbi, fakat kurtulamaz gözleriniz
Nazar etmekten o mir'ât-i sem-âlûde yine
Sizi bir câzibe almış gibidir pençesine.

Rûhunuzdan ne kadar gelse nidâ-yı nefret
Oradan ayrılamaz dikkatiniz bir müddet
Oradan dönmeye kuvvet bulamaz gözleriniz..

İşte gayyâ-yı vücûd, işte o zulmet, o bataklık;
Beşerin işte, pür-ümmîd ü heves, kıvranarak
Ka'r-ı târında şinâh ettiği girdâb-ı ufûl...

Ruh-i safi şeb-i a'mâkına ettikçe nüzul....
Çırpınır gayet.ve teneffürle; fakat bi-aram
Edecektir bu nuzulünde ebedilerle devam.

غیای وجود

بعضی ، قبرلرده کوزرکن کورولور نفرته ؛
بر چوقور یرده بیریکمش متکدر بر صو ،
صوایجانلرله ، سولوکلرله ، ییلانلرله طولو .

آطه جقار کبی سطحنده بوزن ابر هوام ،
سازلرک ظل ~~ک~~یفنده او بی حد ، بی نام
قایناشان محشر منن ، آجی برخشیتله

تیره تیر قلبی ، فقط قورتوله ماز کوزلرکنز
نظر ایتمکدن اومرات سم آلوده ینه ،
سزی بر جاذبه آلمش ~~ک~~یدر پنجه سته .

روح کزدن نه قدر کلمه ندای نفرت
اورادن آبریله ماز دقتکنز برمدت ،
اورادن دو نیمکه قوت بوله ماز کوزلرکنز ...

ایشته غیای وجود ، ایشته او ظلمت ، اوباناق ؛
بشیرک ایشته ، پرامید وهوس ، قیورانهرق
فعر تارنده شناه ایتدیکی کرداب افول !

روح صافی شب أعماقنه ایتدجه نزول
چیرپنیر غیظ و تنفرله ؛ فقط بی آرام
ایده ~~ک~~در بونزولنده ابدلرله دوام .

YAŞADIKÇA

Evet, bu dağları aştıkça böyle tırmanarak,
Evet, bu dalgaların sath-ı bî-karârında
Şikeste, güm-şüde, âvâre, hâr u müstağrak,
Yuvarlanıp zedelendikçe... İsterim koşmak!

Önümde bir gece, bir gavr-i laciverd-i zalâm,
Derinleşir beni pûyân görüp kenarında;
Derinleşir ve güler... Ben, alîl-i bî-ârâm,
Uçan bu gölgeyi teshîre eylerim ikdam.

O zıll-i mübhem-i sa'ir, o mevceler, o cibâl
Birer misâl-i emeldir ki reh-güzârında
Görür bülend ü mutarra, edersin isti'câl;
Bütün tâb, yine kâbil değil fakat ihmâl:

Sever hayâtı beşer, tâ ser-i mezârında!

ياشادجقه

أوت ، بوطاغلى آشدجقه بويله طيرمانه رقى ،

أوت ، بوطالغه لرك سطح بيقرارنده

شكسته ، كمشده ، آواره ، خوار ومستغرق ،

بووارلا توب زده لندجكه ... ايستم قوشمق !

او كمده بر كيجه ، برغور لاجورد ظلام ،

درينله شير بنى پويان كوروب كنارنده ؛

درينله شير وكولر ... بن ، عليل بي آرام ،

اوجان بوگولكه ي تسحيره ايلرم اقدام .

او ظل مبهم سائر ، اوموجه لر ، اوجبال

برر مثال املدركه رهگذار كده

كورر بلند ومطرا ، ايدرسك استعجال ؛

بوتون تعب ، ينه قابل دكل فقط اهمال :

سور حياى بشر تاسرمنارنده !

UKDE-İ HAYÂT

Lerziş-nümûn olur görürüm şu'le-i bekâ
Bir künc-i muzliminde sehâb-ı hayâtınım;
Aciz reh-i güzârını göstermeden bana
Âvâre iltima'ı şehâb-ı hayatımın.

Şi'rimle gâh zahir olur hoşça bir sadâ
Târ-ı şikestesinde rübâb-ı hayatımın;
Ba'zen o tar-ı şi'ri kırar nâhun-i kazâ,
Artık sahâyifinde kitâb-ı hayâtımın

Bir nükte-i sürûra tesadüf muhâl olur...
Sür'atle geçti subh-ı şebâbı hayâtımın,
Hiç geçmiyor fakat şu hazîn leyle-i siyâh...

Binlerce ankebût-ı siyeh-mest ü kec-nigâh
Pîrâmeninde pâ-yı şitâb-ı hayâtımın
Güya ki ukde-sâz-ı kelâl ü melâl olur!

عقدہ حیات

لرزشمنون اولور کورورم شعلہ بقا
برکنج مظلمنده سحاب حیاتک ؛
عاجز ره گذارمی کوسترمه دن بکا
آواره التماعی شهاب حیاتک .

شعرمله کاه ظاهر اولور خوشجه بر صدا
تار شکسته سنده رباب حیاتک ؛
بعضاً او تار شعرى قیرار ناخن قضا ،
آرتق محایفنده کتاب حیاتک

بر نکته سروره تصادف محال اولور ...
سرعتله کجدی صبح شبابی حیاتک ،
هیچ کچمبور فقط شو حزن ليله سیاه ؛

بیکلرجه عنکبوت سیه مست و کج نگاه
پیرامتنده پای شتاب حیاتک
کویا که عقدہ ساز کلال و ملال اولور !

MEHD-İ ÂMÂLİM

Dedim, o lahd açılırken harîm-i kalbim içinde,
Dedim ki: işte son ümmîdimin mezâr-ı siyâhı!
Bu son ümmîd-i sa'âdet -ki eylemişti teverrüm,-
Yüzünde berk-i hazanın o isfirâr-ı siyâhı,
Dudaklarında şikayetle titreyen o tebessüm,
Gömüldü kaldı mü'ebbed samîm-i kalbim içinde.

Bu gün birer mütehassir, veremli çehre-i muğber
Soğukluğunda içimden doğup üfûl eden âmâl,
Bütün o lahd-i siyâhın zılâl-i girye-verinde
Gelir vücûda, parıldar, söner... Bu lem'a-i pââmâl
Leyâl-i muzlimenin vahdet-i sükûn-eserinde
Günüde makberelerden çıkan parıltıya benzer.

مهد آمالم

دیدم ، اولحد آجیلیرکن حریم قلبم ایچنده ،
دیدم که : ایشته صوڭ امیدمک هزار سیاهی !
بوصوڭ امید سادات — که ایلشدی تورم ، —
یوزنده برک خزاتک او اصفرار سیاهی ،
دوداقلرنده شکایتله تیره یین او تبسم ،
کومولدی قالدی مؤبد صمیم قلبم ایچنده .

بوکون برر متحسر ، ورملی چهره مغیر
صوغوقلفنده ایچمدن طوغوب افول ایدن آمال
نوتون اولحد سیاهک ظلال کریه ورنده
کلیر وجوده ، پارلدار ، سوزر... بولعه پامال
لیال مظلمه نك وحدت سکون آرنده
غنوده مقبره لردن چیقان پاریلتی به بگززر .

ÖKSÜZLÜĞÜM

Ufukta, işte şu pehnâ-yı laciverdîde.
Ağır ağır yürüyor bir hayal-i hûn-âlûd;
Lebinde lerze-i şekva, gözünde bir memdûd
Nigâh-ı rencîde.

Hayatınım bu hayâletle bir ta'alluku var:
İlerledikçe o, kalbimde artıyor halecân;
İlerledikçe o, rûhum gidip izinde arar
Medîd bir hicrân.

Nedir, bu hangi perestîdenin sefâletidir;
Nedir, bu hangi ümîdin sukutudur, mecrûh?
Ninem, ninem... Bu hazan-dîde zıll-ı ber-zede-rûh.
Onun hayaletidir!

Onun hayaletidir, bir muhît-i cüşanın
Siyah köpükleri üstünde çırpınıp yatıyor,
Siyah köpükleri üstünde bahr-i nisyanın
Müebbeden batıyor...

Ve ben uzakta, şu me'vâ-yıistirâhatte,
Onun üfûlünü seyreyliyor da ölmüyorum;
Çocuklarımla, çocukluklarımla mesrûrum
Bu gün bu sa'âtte!

او کسوزلکم

اقدە ، ایسته شو پهنای لاجوردیده
آغیر آغیر یوروپور بر خیال خون آلود ؛
لبندە لرزه شکوا ، کوزندە بر ممدود
نکاه رنجیده .

حیاتک بو خیالتله بر تعلق وار :
ایلرله دجه او ، قلبده آرتیور خلجان ؛
ایلرله دجه او ، روح کیدوب ایزندە آرار
مدید بر هجران .

نەدر ، بوهانکی پرستیده نك سفالتیدر ؛
نەدر ، بوهانکی امیدك سقوطیدر ، مجروح ؟
نینم ، نینم ... بو خزانیدیه ظل برزده روح .
اونك خیالتیدر !

اونك خیالتیدر ، بر محیط جوشانك
سیاه کوپوکلی اوستنده چیرپنوب باتیور ؛
سیاه کوپوکلی اوستنده بحر نیانك
مؤبدأ بانیور ...

وین اوزاقده ، شو مأوای استراحتده ،
اونك افولنی سیر ایلپورده اولپورم ؛
چو جوقلرمله ، چو جوقلرمله مسرورم
بوکون بو ساعتده !

ENÎN-Î GAM

Anîf darbe-i kahrıyla, bâd-ı bî-insâf
Birer birer düşürür dallarından evrâkı,
Tulû' eden güneşin her nigâh-ı işrâkı
Eder zavallıların matemiyile istihfâf.

Nişîb-i hüznü ezer, inletir firâz-ı mesârr!
Şu hasta sâ'ilenin pîş-i iktirâbından
Gülüp geçen şu müzehher kadınların insân
Revişlerinde sezer bir şemîm-i istihkâr.

Benim de ağlayarak yazdığım bu şi'r-i siyâh,
Lebinde kari'emin handelerle titreyecek;
Neler, ne giryeler ölmüştür öyle titreyerek
Dudaklarında neşat u sa'adetin, eyvâh!

Niçin bu reng-i tehalüf likâ-yı hilkatte?
Niçin benim kederim başkasında zevk olsun?
Yazık değil mi, niçin bir tanîn-i şevk olsun
Benim enîn-i gamım bir leb-i meserrette?...

آنین غم

عنیف ضربۀ قهریله باد بی انصاف
برر برر دوشورر داللرندن اوراق ،
طلوع ایدن کونشک هر نکاه اشراق
ایدر زوالیلرک مائیله استخفاف .

نشیب حزنی آزر ، ایگله تیر فرازمسار !
شو خسته سائله نک پیش اکثرابندن
کولوب کچن شو مزهر قادیلرک انسان
روشلرنده سزر برشمیم استحقار .

نیمده آغلابه رق یازدینم بو شعر سیاه
لبنده قارنه مک خنده لرله تیره یه جک ،
نه لر ، نه کریه لر ئولشدر او یله تیره یه رک
دوداقلرنده نشاط و سعادتك ، آیواه !

یچون بورنک تخالف لقای خلقتده ؟
یچون نیم کدرم باشقه سنده ذوق اولسون ؟
یازیق دکلی ، یچون برطین شوق اولسون
نیم آنین غم بر لب مسرتده ..؟

HAYÂL-İ HOD-BÎN

Edâlı bir kelebek pîş-i iğbirârımda
Uçar uçar, mütenevvir, zarîf, mest-i şebâb;
Çocukluğumdaki âvâre hırs u şevk ile ben
Peyinde cism-i girânımla eylerim pertâb.
Konar, yakınlaşıyorum; şimdi tutmak üzereyken
Kaçıp gider; bakarım, dest-i ra'şe-dârımda
Durur kanatlarının bir gubâr-ı zerrîni...

Geçen zamanlarımın ey hayâl-i hod-bîni ,
Şu ihtizâra yakın hâl-i inkisârımda
Garîk-i neş'e, melâlimle eğlenirsin sen,
Açıp nigâhıma dil-ber, safâlı bir meh-tâb
Bütün gurûr-ı mesârrınla pîş-i ye'simden
Güler, geçer, bırakırsın bir iştiyâk-ı harâb,
Bir iştiyâk-ı muharrib dil-i nizârımda!

خیال خودبین

أدالی بر ككله بك پیش اغبرارمده
 اوچار اوچار ، متور ، ظریف ، مست شباب ؛
 چو جوقلغمده کی آواره حرص و شوق ایله بن
 پینده جسم ككرا تله ایلرم پرتاب .
 قونار ، یاقینلاشیرم ؛ شیمدی طوتمق اوزره ایکن
 قاچوب کیدر ؛ باقارم ، دست رعشه دارمده
 طورر قاناتلرینك بر غبار زرینی ...

کچن زمانلرمك آی خیال خودبینی ،
 شو احتضاره یاقین حال انکسارمده
 غریق نشه ، ملالله اُکله نیرسك سن ،
 آچوب نگاهمه دلبر ، صفالی بر مهتاب
 بوتون غرورمسارکله پیش یأسیدن
 کولر ، کچر ، براقیرسك بر اشتیاق خراب ،
 بر اشتیاق مخرب دل نزارمده !

HÂB-I GÎRÎZÂN

Şeb-i nîlî-i nisân, pür-tarâvet,
Açıp karşımda bir ağûş-ı mükrim
Okur bî-intiha eş'ar-ı da'vet:
"Gel ey bî-çare fânî, gel, zılâlim
"Fıraş-ı sâfidır dildâr-ı hâbın,
"Sükûnet-gâhıdır her ıztırâbın.

"Uyur nağmemle efvâc-ı hayâlât;
"Uyur dağlar, sular, eşcâr ü ezhâr;
"Uyur gehvâre-i sînemde bizzat

"Uyur sevdâ, o hırçın tıfl-ı bîdar;
"Uyur fikr-i beşer, tıfl-ı mu'azzeb,
"Uyur hatta şu pehnâ-yı mükevkeb..."

Evet, her şey uyur, ey leyl-i mes'ûd;
Fakat ben bir zıyâ-yı ra'ş'e-dârın
Enîs-i hüznü, bî-ârâm ü bî-sûd,
Mü'ebbed beklerim bir subh-ı târın
Tulû-ı nahsini ümmîd içinde...
İçim bir medfen-i âmâl-i zinde!

Uyurken böyle mahfûf-ı zılâlin,
Bütün âlem uyurken böyle hamûş,
Benim tayr-i huzûrum bir melâlin
Gezer dest-i sitem- kârında medhûş;
Ve şekvâlarla hal-i şîvenimden
Firâr eyler şikâf-ı revzenimden.

حواب کریزان

شب نیل، نیسان، برطراوت ،
 آجوب قازشیمده بر آغوش مکرم
 او قور بیانشا آشمار دعوت :
 « کل ای بیچاره فانی ، کل ، ظلام
 « فراش صافیدر دلدار خوابک ،
 « سکونشکاهیدر هراضطرابک .

« او یور نفهمله أفواج خیالات ؛
 « او یور طاغیر ، سولر ، أشجار و ازهار ؛
 « او یور کهواره سینه مده بالذات

« او یور سودا ، او خیرچین طفل بیدار ؛
 « او یور فکر بشر ، طفل معذب ،
 « او یور حتی شوپنه ای مکوکب ... »

اوت ، هرشی او یور ، ای لیل مسعود ،
 فقط بن برضیای رعشه دارک
 آنیس حزنی ، بی آرام و بی سود ،
 مؤبد بکرم بر صبح تارک
 طلوع نخستی امید ایچنده ...
 ایچم برمدفن آمال زنده !

او یور کن بویله مخفوف ظلالک ،
 بوتون عالم او یور کن بویله خاموش ،
 بن طیر حضورم بر ملاک
 کز دست ستمکارنده مدهوش ؛
 وشکوالرله حال شیونمدن
 فرار ایلر شکاف روزنمدن .

Bir vakitler gönül ederdi hayâl
Sütbeyaz bir deniz, beyaz kayalar,
Maî, lâkin heman beyaza çalar
Bir semâ, sonra bir beyaz sandal.
Biz o sandalda yâr-ı canımla
Dolaşırdık beyaz seherlerde!

Şimdi yâd ettirir o hulyâmı
Ne zaman geçse pîş-i çeşmimden
Böyle sâf u sefîd bir yelken.
Bana tasvîr eder o sevdâmı
Bir beyaz kuş ki nevha-perverdir
Bir beyaz leyl-i mâh-perverde!...

بروقتلر کوکل ایدردی خیال
 سوت بیاض بردگیز ، بیاض قایالر ،
 مائی ، لکن همان بیاضه چالار
 برسا ، صوکره بر بیاض صندال ،
 بز او صندالده یار جائله
 طولاشیردق بیاض سحرلرده .

شیمدی یادایتدیرر اوخولیا می
 نه زمان کجه پیش چشمندن
 بویله صاف وسفید بریلکن .
 بکا تصویر ایدر اوسودامی
 بر بیاض قوش که نوحه پرورد
 بر بیاض لیل ماهپرورده .

BEYAZ YELKEN

Bak şu zevrakçe-i dil-ârâmın
Cünbüş-i iltifât-perverine;
Refref-i bâdbân-ı pür-ferine
Pek muvafık sükûnu akşamın.
Oh, ey neş'e, sen kanatlansan
Bu kadar belki dil-ber olmazsın!

Yaslanıp şöyle dûş-i emvâca
-Sanki meczûb u mest ü müstağrak,
Bir serâb-ı kebûde aldanarak,

-Gidiyor şa'irâne, tenhâca;
Ah bilsem, götürdüğü halecân
Hangi sevdâlı kalbe â'iddir!

Bu şetâretle işte Marmara'nın
Bir perî-i küşâde-şehperidir;
Şûh pervâne-i müzehheridir
Pâk ü nevvâr olan şu manzaranın.
Gece mersâ-yı nâz olur mutlak
Ona ağûş-ı aşkı bir adanın...

بیاض یلکن

باق شو زورچۈ دل آرامک
جنبش التفات پرورینه ،
درف بادبان پرفرینه
پک موافق سکوئی آقشامک .
اووخ ، آی نشئه ، سن قانانلانسهک
بوقدر بلکه دلبر اولمازسک !

یاصلانوب شویله دوش أمواجه
— صانکه مجذوب ومست ومستغرق ،
برسرآب کبوده آلدانهرق ، —

کیدییور شاعرانه ، تنهاجه ؛
آه بیلسم ، کوتوردیکی خلجان
هانکه سودالی قلبه عائددر !

بوشطارتله ایشته مهرمه نك
بربری کشاده شهپریدر؛
شوخ پروانه مهریدر
پاك ونوار اولان شومنظره نك .
کیجه مهرسای ناز اولور مطلق
اوکا آغوش عشق برآطه نك ...

EN FERAHlı GÜNÜM

Güneşli sath-ı sükûn-perverinde bir havzın
Uçan hevâm-ı heves-kârı andırır fikrim;
Budur sebep ki, en âsûde nevha-i şî'rim
Verir sadâsını, bir gizli mevc-i pervâzın.

Nasıl kolayca perişân olursa ebr-i hevâm
Hafif darbe-i bâliyle bir nesîm-i terin,
Yeter hayâlimi tahdîşe ba'zı en nârin
Bir ihtizâz, ufacık bir teheyyüc-i ilhâm.

O gün sahîfe-i şî'rim kadar tehî, uryân,
Bu en ferahlı günümdür: Ne söylerim, ne yazar;
Ne ihtimâl-i ta'arruz, ne havf-i istihkâr...
Evet, geçer o günüm pür-sükûn-ı itmi'nân

Yarınki şî'rime ihzâr için biraz halecân.

أَكْ فرحلی کونم

کونشلی سطح سکون پرورنده بر حوضك
اوجان هوام هوسکاری آکدیرر فکرم ،
بودر سبب که أَکْ آسوده نوحه شعرم
ویرر صداسنی بر کیزلی موج پروازك .

ناصل قولاینجو پریشان اولورسه اُبر هوام
خفیف ضربه باليله بر نسیم ترك ،
بتر خیالی تخیشه بعضی أَکْ نارین
بر اهتزاز ، اوفاجق بر تهیج الهام .

او کون صحیفه شعرم قالیر تهی ، عریان ،
بو أَکْ فرحلی کونمدر : نه سویلرم ، نه یازار ،
نه احتمال تعرض ، نه خوف استحقار ...
اُوت ، کچر او کونم پر سکون اطمینان

یارینکی شعرمه احضار ایچون بر آرز خلدجان .

Uzaktan bir sada, bir lahn-i giryân,
Bükâ-yı tıfla benzer bir boğuk ses
Edip ka'r-ı sımâh-ı cânı ma'kes
Ne bülbül farkederek güşûm, ne elhân;
Gelen sesler bütün şekvâ-eserdir,
Çiçekler hep açılmış yarelerdir.

Boğarken rûhumu zulmetle sermâ
Bu leyi artık nehâr olsun, diyordum;
Bahar olsun, baâar olsun diyordum;
Bahar olmaz bu gün bundan mutarrâ...
Niçin ekşitmiyor hâlâ melalim,
Niçin şâd olmuyor gönlüm, hayâlim?..

اوزاقدن بر صدا ، بر لحن کریان ،
بکای طفله بکزر بر بوغوق سس
ایدوب قعر صماخ جانی معکس
نه بابل فرق ایدر کوشم ، نه ألحان ،
کان سسلر بوتون شکوا اُتردر ،
چیچکار هب آچلمش یاره لردر .

بوغارکن روحی مظلمته سرما
بو لیل آرتق بهار اولسون ، دییوردم ؛
بهار اولسون ، بهار اولسون ، دییوردم ؛
بهار اولماز بوگون بوندن مطرا ...
یچون اُکیلمیور حالا ملالم ،
یچون شاد اولمیور کوکلم ، خیالم ..؟

BAHÂR-I MAĞMÛM

Bahâr olsun, bahâr olsun da gönlüm
Biraz def-i melâl etsin, diyordum;
Cihân tağyîr-i hâl etsin, diyordum...
Bahâr oldu bütün feyziyle, gördüm:
Cihân pür-hande, cennetten nişândır,
Benim gönlüm fakat vakf-ı hazândır.

Bütün rengiyle, âhengiyle gülsen
Garîk-i neş'e, lâkin bence mağmûm;
Tabî'at arzeder karşımda meş'ûm,
Soğuk bir levha, bir tasvîr-i medfen.
Evet, mest-i hayat amma şu enhar,
Benim gönlüm değil bundan haber-dar.

Ağaçlıklarla süslenmiş ufuktan
Gelir bir nefha-i serd ü siyeh-reng;
Semâ çeşmimde bir peygûle-i teng,
Döner nazzâre pür-lerziş ufuktan.
Hazîn bir telhî-i nekbet havâda;
Nedir bilmem, ne vardır, mâ-verâda!...

بهار مغموم

بهار اولسون ، بهار اولسونده کوکلم
بر آرز دفع ملال ایستین ، دییوردم ؛
جهان تغیر حال ایستین ، دییوردم ...
بهار اولدی بوتون فیضیله ، کوردم :
جهان پر خنده ، جنتدن نشاندر ،
نم کوکلم فقط وقف خزاندر .

بوتون رنگیله ، آهنگیله کلشن
غریق نشئه ، لکن نجه مغموم ؛
طیث عرض ایدر قارشیمده مشغوم ،
صوغوق بر لوحه ، بر تصویر مدفن .
أوت ، میت حیات اما شو آنهار ،
نم کوکلم دکل بوندن خبردار .

آغاچقلرله سوسلنمیش افقدن
کلیر بر نفحه سرد و سیهرنک ؛
سما چشمده بر پیغوله تنک ،
دوئر نظاره پر لرزش افقدن .
حزین بر تلخی نکبت هواده ؛
نه در بیلم ، نه واردر ماوراده !..

BERF-İ ZERRİN

Beyâz berfî sevâd-ı leyâle mecz ediniz:
Bu reng-i serd ile manzûr olurdu vech-i semâ;
Kadîd ağaçların altında bir nihâyetsiz
Garîblik duyulur, bir şikâf-ı dîde-nümâ
Saçardı girye-i ateş kenâr-ı âfâka.

O jeng-i hüzne bürünmüş duran likâ-yı hazân
Sükun içinde merâret-nümûn-ı hasret iken,
Serin serin eserek bir nesîm-i pür-halecân
-Kopup gelir gibi en muztarib gönüllerden-

Getirdi bir acı lerziş gusûn u evrâka;

Sukûta başladı birden bütün o yapraklar:
Yağardı pîş-i nigâhımda bir müzehheb kar.

برف زرین

بیاض برفی سوادلیاله مزج ایدیگز :
بورنك سرد ایله منظور اولوردی وجه سما :
قدید آغاچلرك آلتنده بر نهایتسز
غریبلك دویولور ، بر شكاف دیدمه
صاچاردی کریه آتش کنار آفاقه .

اوژنك حزنه بورونمش طوران لقای خزان
سکون ایچنده مزارت نمون حسرت ایکن ،
سرین سرین أسهرك بر نسیم پر خلجان
- قوپوب کلیر کبی اُك مضطرب کوكلردن —

کتیردی بر آجی لرزش غصون وأوراقه ؛

سقوطه باشلادی بردن بوتون اویا پراقلر :
یاغاردی پیش نکاهمه بر مذهب قار .

BİR AYYÂŞIN KARŞISINDA

"Bırak, diyorsunuz, elbet cezâsıdır, çekecek;
"Cezâsı, mest-i müdâmın humâr-ı zillettir!..."
Evet, bırakmalıyız, belki bu sa'âdettir
Ki, biz cezâ diyoruz gâfilâne, bilmeyerek.

Onun şu hâli, şu hâl-i sefil ü pâmâli
Cezâ da olsa, olur karşısında kahkaha-zen;
Ayılmıyorki utansın cezâ-yı fi'linden...
Onun o künc-i mezellet serîr-i âmâli

Bakın gözündeki bî-rengî-i temaşaya,
Nasıl görür bu nazar kâ'inâtı... Bir boşluk;
O sisli hâtıra uğrar mı ev, ayâl, çocuk?

Cezâyı işte bu bî-çârelerdir, âh, duyan;
Kaçıp sümûm-ı sefâlet onun civârından
Gelir bu â'ile-i bî-günâhı ifnâya!

بر عياشك قارشينده

« براق ، دييورسكز ، ألبت جزاسيدر ، چكه جك ؛
« جزاسى مست مدامك خمار ذلتدر ! .. »
أوت ، براقالى يز ، بلكه بر سعادتدر
كه بز جزا ديورز غافلانه ، بيلميه رك .

اونك شو حالى ، شو حال سفيلى وپامالى
جزاده اولسه ، اولور قارشينده قهقهه زن ؛
آييلميوركه اوتانين جزاي قملندن ...
اونك او كنج مذلت سرير آمالى .

باقك كوزنده كي بيرنكي تماشايه ،
ناصل كورر بونظر كاشاني ؟ .. بر بوشلق ؛
او سبىلى خاطره اوغرارمى او ، عيال ، چوجوق ؟

جزاي ايشته بو بيجاره لردر ، آه ، دويان ؛
قاچوب سوم سفالت اونك جوارندن
كلير بو عالمه بي كنهامى افنايه !

VAGONDA

Tenhâ bulunduğum vagonun bir kenârına
Yığmıştı bâr-ı cismini bir haste-i garâm;
Solgun, çökük yanaklarının ısfirârına
Âid lebinde şübheli, dalgın bir ibtisâm

Tarz-ı telebbüsündeki reng-i garîb ile
Belliydi şî're, san'ata meyl-i tabî'atı;
Etrâfa atmıyordu fakat bir nazar bile,
Sönmüş demek bütün heves-i şî'r ü san'atı.

Bir lertzîş-i alîl ile meyyal-i intifa
Ağlıyordu bakıp kendi kendine;
Bilmem niçin yakıştıırıyordum hazân-nümâ
Bir çîn-i infiâli cebîn-i bülendine!

Hâricde neşve-i ezelîsiyle nev-bahâr
Serperken âşiyânlara güller, ümîdler,
Bir örtü dizlerinde, bu ma'lûl-i derd-i yâr
Har-u şikeste müntakil-i hufre-i heder...

Donmuş bütün harâreti cism-i za'îfinin,
Dökmüş olanca berk-i ümîd-i şebâbını,
Solgun bakışlarıyla semâ-yı kesîfinin
Teşyî' eder gibiydi uzak bir sehâbını.

واغونده

تنها ، بولنديڻم واغونك بر كنارينه
 ييغمشدي بار جسمني بر خسته غرام .
 سولفون ، چوكوك ياناقلرينك اصفرارينه
 عائد لينده شهبه لي ، طالفين بر ابتسام .

طرز تلبسنده كي رنك غريب ايله
 بلليدي شعره ، صنعته ميل طبعني ؛
 اطرافه آغبيوردي فقط بر نظر بيله ،
 سونمش ديمك بوتون هوس شعر وصنعتي .

بر لرزش ايليل ايله مبال انطفئا
 انظاري آغبيوردي باقوب كندي كندينه ؛
 بيلم نچون ، ياقيشدير بيوردم خزان نما
 بر چين انفعالي جبين بلندينه !

خارجده نشوؤ اذليسيه نو بهار
 سر پر كن آشيانلره كللر ، اميدلر ،
 بر اورتو ديزلرنده ، يو معلول درد يار
 خوار وشكسته منتقل حفره هدر ...

طوكمش بوتون حرارتي جسم ضعيفنك ،
 دوكمش اولانجه برك اميد شباخي ؛
 سولفون باقيشلريله ، سمای كشيمنك
 تشيع ايدر كييدي اوزاق بر سحابي .

DERD-İ NÎHÂN

Hazân, hazân... Yine sen, ey remîde fasl-ı hüzâl!
Şu kırdığın mütehassis, nahîf dallardan
Şu döktüğün müteverrim, zavallı yapraklar,
-Zavallı acz-i hayât!-
Bilir misin nasıl izâar-ı derd eder, ağlar?...

Bu gün nasılsa gam-âlûd sislenme cibâl,
Yarın da cism-i tabî'at kefenlenip kardan
Ölür bütün şu menâzır, donar şu ırmaklar,
Donar; fakat heyhat,
İçin için yine hepsinde bir melâl ağlar!..

دردنهان

خران ، خزان ... ینه سن ، آیرمیده فصل هزال !
شوقیردیغک متحسس ، نحیف داللردن
شودو و کدیگک متورم ، زواللی یاپراقلر ،
— زواللی عجز حیات ! —
بیلیرمیسک ناصل اظهار دردایدنر ، آغلار ؟ ...

بوکون ناصلسه غم آلود سیسلرکله جبال ،
یارینده جسم طبیعت کفنله نوب قاردن
تولور بوتون شومناظر ، طوگثار شوایرماقلر ،
طوگثار؛ فقط هیبات ،
ایچین ایچین ینه هپسندنه برملا آغلار ! ...

RÛH-I EŞ'ÂRIM

Tekâsûf eyleyerek bir sehâbe hâlinde
Teneffüs-i ezhâr,
Durur semâ-yı hayâlât olan zılâlinde
Bir âşiyân-ı bahâr;
Bir âşiyân-ı bekâret ki bekler eshârın
Nigâh-ı bîdârı,
Başında neş'eli bir ninni söyler enhann
Sürûd-ı serşârı.
Nümûde her kûşesinden ukûs-ı gûn-â-gûn,
Zılâl-i reng-â-reng,
Havâ-yı râyiha-dârında lerze-bahş-ı derûn
Remîde bir âheng.
Bu câme-hâb-ı rebîide bir ten-i şîrîn,
Ten-i hayât-ârâ
Bürehne sîne vü sa'id, bürehne sâk u serin,
Bürehne ser-tâ-pâ.
Verir nişane benim rûh-ı saf-ı şî'rimden
Ki neşve-dâr-ı şebâb,
Sevâd-ı leyle-i elfaz içinde lem'a-fiken
Nümûne-i meh-tâb.

روح اشعارم

تکائف ایلهرک بر سحابه حالنده
تنفس ازهار ،

طورر سمای خیالات اولان ظلالنده
بر آشیان بهار ؛

بر آشیان بکارت که بکلر اسحارک
نگاه بیداری ،

باشنده نشئه لی بر نئی سویلر آنهارک
سرود سرشاری .

نموده هر گوشه سندن عکوس کونا کون ،
طلال رنکارنک ؛

هوای رایحه دارنده لرزه بخش درون
رمیده بر آهنگ .

بوجامه خواب ربیعیده بر تن شیرین ،
تن حیات آرا

بر هنه سینه وساعد ، بر هنه ساق و سرین ،
بر هنه سر نایا ،

ویرر نشانه نیم روح صاف شمرمدن
که نشوه دار شباب ،

سواد لیلله الفاظ ایچنده لمعه فککن
نمونه مهتاب .

KENDİ KENDİME

Bir buçuk, işte bir buçuk sâ'at
Bir küçük, rûhsuz neşîde için;
Bu kadar sa'y, i'tina, zahmet
Topu bir kıt'a, ya kasîde için.

Ah ey pîş-i istifâdemden
Bî-tevakkuf uzaklaşan mevecât,
Ey mübârek dakikalar, sizi ben
Böyle gaybeylemekteyim, heyhât!

Bilirim: Bir nefeste, bir demde
Koca bir kâ'inat-ı zinde doğar;
Canlanır bir hayât, bir hilkât.

Öyle zî-rûh var ki âlemde
Bir buçuk sâ'atın içinde doğar,
Yaşar, itmâm-ı ömr eder... ibret!

کندی کنديمه :

بر بوچوق ، ايسته بر بوچوق ساعت
بر کوچوك ، روحسز نشيده ايچون ؛
بو قدر سي ، اعتنا ، زحمت
طوي بر قطعه ، يا قصيده ايچون .

آه آي پيش استفاده مدن
بي توقف اوزاقلشان موجات ،
آي مبارك دقيقه لر ، سزي بن
بويله غيب ايله مكده يم ، هيات !

بيليرم : بر نفسه ، بر دمه
قوجه بر كاشات زنده طوغار ؛
چانلانير بر حيات ، بر خلقت .

اويله ذي روح واركه عالمده
بر بوچوق ساعتك ايچنده طوغار ،
ياشار ، اتمام عمر ايدر ... عبرت !

AŞİYÂN-I DÎL

Bir i'tinâ-yı aşk ile, bir zevk-i şî'r ile
Yaptımdı kendi kendime bir lâne-i huzûr;
Ezhâr-ı hatîrât ile -pür-şemme-i visâl-
Âmâl-i zindegî, o müzehheb tuyûr-ı nûr,
Etmîşti hep o îânedede teşkîl-i âile.

Ba'zan sürûd-i bûse kadar tatlı bir sadâ,
-Bir şâ'irâne zemzeme-i sâf-ı selsebîl-
Tekrîr ederdi sem'-i hayâlimde bî-mesîl
Bir aks-i cân-rübâ;

Ba'zen zılâl içinde, sükût-ı şebâneden;
Bir ittîrâd-ı teneffüs, ki, dem-be-dem
İhsâs eder gönüllere bir ra'se-i adem,
Zâhirdi lânedden

Ben âşık-ı sükûnu idim âşiyânımın
Ekser bu hâl-i samtına eylerdim intizâr;
Bir gün o kuşlar uçtu, o ezhârı eyledi
Bir dest-i nâzenîndeki yelpaze târumâr...
Artık sükûnu yok dil-i sevdâ-nişânımın!

آشیان دل

بر اعتنای عشق ایله ، بر ذوق شعر ایله
یابدمدی کندی کندیجه بر لانه حضور ،
آزهار خاطرات ایله ، بر شمع وصال ،
آمال زندگی ، او مذهب طیور نور ،
ایتمشدی هپ اولانده تشکیل عائله .

بعضاً سرود بوسه قدر طاتلی بر صدا ،
بر شاعرانه زمزمه صاف سلیل ،
تکریر ایدردی سمع خیالده بی مثل
بر عکس جانربا ،

بعضاً ظلال ایچنده ، سکوت شبانه دن
ساکت بر اطراد تنفس ، که دمبدم
احساس ایدر کوکلره برر رعشه عدم ،
ظاهردی لانه دن .

بن عاشق سکونی ایدم آشیانک ،
اکثر بو حال سمته ایلردم انتظار ،
بر کون او قوشلر اوچدی ، او آزهاری آیلهدی
بر دست نازنینده کی یلبازه تارمار ...
آرتق سکونی یوق دل سودا نشانک !

BELKİ, HAYIR!...

Mütelevvin değil fakat me'yûs:
Ben bu gün aşk-ı bî-mecâlimle,
Şu sönük iştîyâk-ı hâlimle,
Ya'ni hissen değil hayâlimle
Sana arz-ı muhabbet eyliyorum;
Bil ki cebr-i tabî'at eyliyorum.
Bu kadarcık da bir sa'âdettir;
İşte fırsat, şu yapma sevdâdan
Müstefid ol, ki bir ganîmettir...
Bir zaman sonra kalb-i şeydâdan
Çıkacaksın bütün bütün, efsûs!
Müstefid ol, şu berk ü hârımdan,
Bulacaksın yarın bahârımdan

Bir bulut, belki... Bir şükûfe, hayır!
Öyle bir ânı kıl tasavvur ki
Yüreğim pür-lehîb-i mihnetle,
Donarak serdî-i muhabbetle,
Acı bir nefha-i bürûdetle
Bozulan âşiyânı andıracak.
O zamân, hâr u münkesir, ancak
Birer efsâne-i şebâne gibi
Söylerim hatırât-ı sevdâmı;
Şimdi bir nağme, bir terâne gibi
Dinle şî'r-i muhabbet-ârâmı...
Gelecek bir dem-i teneffür ki
İncinip tavr-ı infi'âlimden,
Duyacaksın leb-i melâlimden

Bir figân, belki... Bir terâne, hayır!

بلکه ، خایر ... !

متلون دکل فقط مایوس :
بن بوکون عشق بی بحالله ،
شو سونوک اشتیاق بالله ،
یمنی حساً دکل خیالله
سکا عرض محبت ایلورم ،
بیل که جبر طیعت ایلورم .
بوقدر جقده بر سعادتمدر ؟
ایشته فرصت ، شویاچه سودادن
مستفد اول ، که مرغیتمدر ...

بر زمان صوکره قلب شیدادن
چیفه جفسک بوتون بوتون ، افسوس !
مستفد اول شو برک و بارمدن ،
بوله جفسک یارین بهارمدن

بر بولوت ، بلکه ... بر شکوفه ، خایر !

اوپله بر آئی قبل تصورکه
پوره کم بر لیب محنتله ،
طوگره رق سردی محنتله ،
آبی بر نفعه برودنله
بوزولان آشیانی آکدیره جق .
او زمان ، خوار و منکسر ، آنجاق
برر افسانه شبانه کبی
سویلم خاطرات سودای ،
شبهدی بر لغمه ، بر ترانه کبی
دبکله شعر محبت آرامی ...
کله جک بر دم تنفرکه
انجینوب طور انعامادن ،
دویه جفسک لب ملاادن

بر فغان ، بلکه ... بر ترانه ، خایر !

TEFEKKÜR

Zamân olur ki, düşünmekten ihtirâz ederim;
Müfekkirem o zaman bir nihâle benzer ki,
Alîl ü ra'se-nümâ şah-sâr-ı bî-berki
Şikest olur küçücük darbesiyle bir kanadın.
O gün, fasîh u muakkad, bütün neşîdelerim
Harâb-ı girye birer levha-i teessürdür.

Bu gözyaşıyla silinmiş nükûş-i hasretten
Bakıp çıkarmağa sa'yeylerim de bir mânâ
Şu gafletimden edip sonra kendim istihyâ
Derim: Zavallı! Hayâl-i muhâle aldandın;
"Çıkar mı reng-i hakikat ukûs-ı hayretten...
Bu söz bakılsa bir enmûzec-i tefekkürdür...

Hayır, i'âneti yoktur tefekkürün bunda.
Bütün şiirlerimin rûhu bir tekeddürdür
Ki, dem-be-dem duyarım kalb-i nâle-meşhûnda.

تفکر

زمان اولورکه دوشونمکدن احتراز ایدرم ؛
 مفکرم اوزمان برنهاله بکزرکه
 علیل ورعشه نما شاخسار بی برکی
 شکست اولور کوچوچک ضربه سیله برقانادک ؛
 اوکون ، فصیح و معقد ، بوتون نشیده لرم
 خراب کریه برر لوحه تأثردر .

بوکوزیاشیله سیلنمش نقوش حسرتدن
 باقوب چیقارمغه سمی آیلرمده برمعنا ،
 شوغفلتمدن ایدوب صوکره کندیم استعجا
 دیرم : « زواللی ! خیال محاله آله اندک ؛
 « چیقارمی رنک حقیقت عکوس حیرتدن ؟ »
 بوسوز باقلسه بر انموذج تفکردر ...

خاییر ، اعانتی یوقدر تفکرک بونده ،
 بوتون شعرلریمک روحی بر تکدردر
 که دمبدم طویارم قلب ناله مشجونده .

RESİM YAPARKEN

Fırçam, kadîd bir ağacın hasta bir dalı,
Destimde müşteki heyecânlarla titriyor;
Gûyâ çiçek diye
Bir hâk-i sebze döktüğü kanlarla titriyor.
On gündür işte uğraşıyor fikr ü san'atım
Bir mevc-i hisse vermek için şekl-i irtisâm;
Seyrelerim bu levhayı artık ale'd-devâm,
Verdim emek diye.
Seyrelerim, ve aczine ka'il bu san'atin
Taktîse inhimâk ederim sun'-ı kudreti;
Lâkin zamân olur
Pek rûhsuz bulur da beğenmem tabî'ati.
Mutlak o gün beğenmek için hasta, münfail,
Bir başka çehre, giryeli bir çehre isterim...
Bundandır işte, şi'r olacak yerde sözlerim
Ba'zan figân olur!

رسم یاپار کن

فیرچەم ، قەید بر آغاچك خستە بر دالی ،
دستمده مشكى هيجانلرله تیرییور ؛
کویا چیچك دییه
بر خاک سبزه دوکدیکی قانلرله تیرییور .

اون کوندر ایشته اوغراشیور فکر و صنعت
بر موج حسه ویرمک ایچون شکل ارتسام ؛
سیر ایلرم بو لوحه بی آرتق علی الدوام ،
ویردم أمک دییه .

سیر ایلرم ، و عجزینه قائل بو صنعتك ،
تقدیه انهماك ایدرم صنع قدرتی ؛
لکن زمان اولور
پك روحسز بولورده بیکنم طبیعتی .

مطلق اوکون بکنمک ایچون خسته منفعل .
برباشقه چهره ، کریمه لی برچهره ایسترم ...
بونندر ایشته ، شعر اوله جق یرده سوزلرم
بعضاً فغان اولور !

TEFELSÜF

Evet, nasıl veriyorsam bu nazma şimdi emek.
Şu cümlelerde, şu neşe-ı rakîk-ı san'atta,
Nasıl bu cehdimi kabilse anlamak, görmek,
Nasîb-i ömrüm olan nekbet ü sa'âdet de
Gelir vücûda bütün kedd-i ihtiyârımla.

İçimden eğlenirim bâzı iğbirârımla:
Benim yapan bu hayât-ı melûl ü mes'ûdu,
Benim veren o ruhâm-ı hakîre keyfimce
Şu vaz'-ı dilberi, yâhud bu şekl-i merdûdu;
Benim elimde benim benliğim de bâzîçe...

تفلسف

أوت ، ناصل ویریورسهم بو نظمه شیمدی أمك ،
 شو جله لرده ، شو نسج رقیق صنعتده
 ناصل بو جهدی قابله اكلامق ، كورمك ،
 نصیب عمرم اولان نكبت وسعادتده
 كلیر وجوده بوتون كذا اختیارمله .

ایچمدن اكله نیرم بعضی اغبرارمله :
 بيم یاپان بو حیات ملول ومسعودی ؛
 بيم ویرن اورخام حقیره کیفیجه
 شو وضع دابری ، یاخود بوشکل مردودی ؛
 بيم ألمده بيم بئله کمده بازیچه ...

Şu hazîn fitrat-ı garîbemle
Ben o seyyâha benzerim ki mehîb
Çölde şemsin şu'a-ı sûzânı
Yakarak gözlerinde elvânı,
Görmez artık selâmet imkânı;
O zaman her yanında bir boşluk
Duyarak, bir edâ-yı mâtemle
-Dest-i lerzânı pîş-i çeşminde
-Oturup nîm-mürde vü zinde
Bir tecellîye muntazır, düşünür;
Bu tecellî, ki mevt-i ha'ildir,
Ona bir şi'r içinde serhoşluk
Vererek, neşve-i ümmîd i le pür
Bir cihân gösterir ki muğfildir...
Âh ey gaflet, ey scrâb-ı nasîb,
Seni mümkün mü etmemek ta'kîb!

شو حزين فطرت غريبه مله
 بن او سياحه بکزررم که مهيب
 چوله شمسک شعاع سوزانی
 ياقه رق کوزلرنده ألوانی ،
 کورمن آرتق سلامت امکاني ؛
 او زمان هر ياننده بر بوشلق
 طويه رق ، بر ادای ماتمله
 — دست لرزانی پيش چشمنده —
 اوطوروب نيم مرده وزنده
 بر تجلیه منتظر ، دوشونور ؛
 بو تجلی ، که موت هائلدر ،
 اوکا بر شعر ايچنده سرخوشلق
 ويره رك ، نشوة اميد ايله پر
 بر جهان کوستررکه مغلدر ...
 آه أی غفلت ، أی سراب نصيب ،
 سنی ممکنى ایتهمك تعقيب !

SAHÂYÎF-İ HAYÂTİMDAN

Bunu şî'rim de söylüyor belki
Ben hakîkattan ihtirâz ederim;
Âsümân füşhat-ı kebûduyla,
Deniz emvâc-ı pür-sürûduyla,
Gece esrâr-ı bî-hudûduyla
Beni terhîb eder; o füşhattan
Sıkılır sanki rûh-ı pür-hazerim;
Sanki her dalga bir lisânla bana
Haykırır nâ-şinîde bir ma'nâ,
Sanki leylin zılâl-ı hamûşu
Canlanır pîş-i irtiâabımda...
Ne mükedder mizâc-ı ahvel ki
En mülevven dem-i şebâbımda
Görerek boş hayât-ı pür-cûşu
Beni gâfil yaşattı hilkatten,
Tuttu âvâre her sa'âdetten

صحایف حیاتمدن

یونی شعرمده سویلیور بلکه :
 بن حقیقتدن احتراز ایدرم ؟
 آسمان فسحت کبودیله ،
 دگنر أمواج پر سرودیله ،
 کیجه أسرار بی حدودیله
 بنی ترهیب ایدر ؟ او فسحتدن
 صیقیلیر صانکه روح پر حذریم ؟
 صانکه هر طائفه بر لسانله بکا
 حایقیرر ناشنیده بر معنا ،
 صانکه لیلک ظلال خاموشی
 جانلانیر پیشی ارتعابده ...
 نه مکدر مزاج أحول که
 اُک ملون دم شبابده
 کوره رک بوش حیات پر جوشی
 بنی غافل یاشاندی خلقتدن ،
 طوتدی آواره هر سعادتدن .

RAMAZAN SADAKASI

-Köprüde-

Soğuk, soğuk... Acı bir nevha-i teşekkîsi
Yolunda kalb-i hayâtın, gelir enîn-i riyâh;
Soğuk, soğuk,.. Denizin lerze-dâr-ı girye sesi
Eder yüreklere tarî bir ihtizâz-ı cenâh.
Delik paçavralar altında bir küçük seyyâh...

"Efendiler, ne olur? Ben fakîrim işte..."
Sükût; "Efendiler, acıyın..." Pür-vekâr u bî-âram
Efendiler geçiyor; yavrucak soluk, mebhût.
Nazarlarında hazîn bir edâ-yiistirhâm.
Çolak eliyle verir her geçen hayâle selâm.

"Efendiler, Ramazan 'dır... mübârek akşamdır..
Zavallı tıfl-ı sefâlet, zavallı ömr-i tebâh!
"Efendiler, acıyın, ben garîbim işte...
" Hayır, akın akın geçen erbâb-ı i'tizâz ü refâh
Eder bu kirli, bu yırtık sadâdan istikrâh.

Soğuk, soğuk,.. Asabî darbelerle bir yağmur
Ufukta parçalanan bir sehâba hiddetle
Gelip lika-yı zelîl-i hayâtı kamçılıyor.
Soğuk, soğuk... Bu tahammül-gezâ bürûdetle
Çocuk harâb olacak; âh, ey saadetle,

O süslü haclelerin sîne-i muattarına
Koşanlar, işte bir insan ki inliyor nefesi;
Bakın şu sıska, şu çıplak, şu eğri kollarına;
Bu artık işleyemez; hıssa-i mesaîsi
Sizindir işte, verin, susturun bu hasta sesi!

رمضان صدقه‌سی

- کوروده -

صوغوق ، صوغوق ... آبی بر نوحه تشکبسی
بولنده قلب حیاتک ، کلیر این ریاخ ؛
صوغوق ، صوغوق ... دکزک لرزه‌دار کریمه سسی
ایدر یورکلره طاری بر اهتراز جناح .
دلیک پاچاوره‌لر آلتمده بر کوچوک سیاح ...

« أفندیلر ، نه اولور ؟ بن ققیرم ایشته ... » سکوت ؛
« أفندیلر ، آجییک ... » پروقار و بی آرام
أفندیلر کچور ؛ یاوروجق صولوق ، مبهوت ،
نظرلرنده حزیس بر ادای احترام ،
چولاق ایلله ویرر هرکین خیاله سلام .

« أفندیلر ، رمضاندر... مبارک آقشامدر... »
زواللی طفل سفالت ، زواللی عمر تباه ؛
« أفندیلر ، آجییک ، بن غرییم ایشته ... » خاییر ،
آقین آقین یکن ارباب اهتراز ورغاه
ایدر بو کبرلی بویرتیق ، صدادن استکراه .

صوغوق ، صوغوق... عصی ضربه‌لرله بر یاغمور
افتمده بارجه‌لانیان بر سحابه حدنله
ککلوب افای ذلیل حیاتی فامچیلیور .
صوغوق ، صوغوق ... بو نهملاکزا برودتله
جوجوق خراب اوله‌جق ؛ آم ، آی سعادته

او سوساو جمله‌لرک سینة مطرینه
قوشانلر ، ایشته بر انسان‌که ایکلیور نفسی ؛
باقک شو صیقه ، شو چییلاق ، شو آکری قوللرینه ؛
بو آرتق ایشلیه من ؛ حصه مساعیسی
سزگدر ایشته ، ویرک ، صوصدیرک بو خسته سسی !

VERİN ZAVALLILARA!

- Balıkesir musâbîni için -

Harâb-ı zelzele bir köy: Şu yanda bir çatının
Çürük direkleri dehşetle fırlamış: öteden
Çamur yığıntısı şeklinde bir zemin katının
Yıkık temelleri manzûr; uzakta bir mesken
Zemine doğru eğilmiş, hemen sukût edecek;
Önünde bir kadın... Of, artık istemem görmek!
Bu levha kalbimi tahrik içinse, kâfidir;
Tasavvur eyleyemem bir yürek, velev münkir,
Velev haşîn ü mülevves, ki böyle bir hâli
Görüp de sızlamasın!.. Şimdi siz bu timsâli,
Bu levh-i mâtemi her türlü dehşetiyle alın.
Şu muhterem vatanın bir kenâr-ı bâridine;
Bütün o manzara-i cân-şikâfı bir de kalın
Ridâ-yı berf ile örtün ki titresin de yine
İçinde saklayarak sûziş-i felâketini —
Yabancı gözlere göstermesin sefaâetini...
Nasıl tahammül eder sonra karşısında bunun,
Bunun, bu sahne-i pür-ye's ü girye-meşhûnun
Biraz hamîyyet ü rikkatle sızlayan dil-i pâk?..
Derin, iniltili çarpıntılarla sîne-ı hak
Teessürâtını söyler bu levh-i âlâma;
Sizin de kalbiniz elbet acır, değil mi? Verin,
Verin şu dullara, yoksul kalan şu eytâma,
Verin enînine gayet, şu bir yığın beşerin!

ويرك زواللاره !

— بالیکر مصابی ایچون —

خراب زلزله بر کوی : شو باندہ بر چاتینک
چوروک دیرکلری دهشتله قیرلامش ، اوتہ دن
چامور بیفتیبسی شکندہ بر زمین قاتنک
بیفتی تللری منظور ؛ اوزاقده بر مسکن
زمینہ طوغرو اکلش ، همان سقوط ایده جک ؛
اوکنده بر قادیں ... اووف ، آرتقی ایسته مم کورمک !

بو لوحه قلبی تحریک ایچونسه ، کافیدر ؛
تصور ابلیم بر یورک ، ولو منکر ،

ولو خشین و ماموت ، که بویله بر حالی
کوروبده صیرلاماسین !.. شیمدی سز بو تمثالی ،
بو لوح مائی هر درلو دهشتله آلك ،
شو محترم وطنک بر کنار باردینه ؛
بوتون او منظره جانشکافی برده قالین
ردای برف ایله اورنک که تیره سینده یه
— ایچنده صاقله برق سوزش فلاکتی —
یابانچی کوزلره کوسترمه سین سفالتی ...
ناصل تحمل ایدر صوکره قارشیسنده بونک ،
بونک ، بو صحنه پر یأس کریه مشحونک
بر آرز سمیت ورقله صیرلایان دل پاک ؟..

درش ، ایکلتیلی چارپنتیلرله سیننه خاک
تأثراتی سویلر بو لوح آلامه ؛
سزک قلبکیز آلبت آجیر ، دکلی ؟ ویرک ،
ویرک شو طوللاره ، یوقسول قالان شو آینامه ،
ویرک ایننه غایت شو بره یغین بشرک !

VALÎDE

Şikeste reng-i sefâlet, mükedder ü mağmûm,
Yüzünde gölgesi meşhûd çektiği mihenin;
Yegâne zînet-i ağûşu, bir güzel ma'sûm,
Soluk dudakları la'net-güzâr-ı tali-i şûm...
Dokundu gönlüme hâli şu hasta vâlidenin!

Harâb cismi azâb-ı marazla bî-dermân,
Garîb gönlü yanık ateş-i zarûretle;
Fakat bulur yine rûhuyla iştigâle zamân:
Olunca tıfl-ı melek-çehre leb-küşâ-yı figân
Kapar dehânını gül-bûse-i muhabbetle.

Çocuk o vaz'-ı yetîmanesiyle bir dürr-i nâb,
Kadın o hal-i harâbiyle bir şikeste sedef;
Çocuk da, mâder-i müşfik de gark-ı eşk ü türâb;
Eder bu levha en âvâre kalbi rikkat-yâb,
Verir bu manzara en kaydsız mizâca esef.

Zavallı, bağrına bastıkça tıfl-ı üryânı
Bakan gurûruna zanneylemez ki sâ'iledir;
Gözünde yavrusunun nazra-i perişanı,
Lisân-ı hâli olup tercümân-ı vicdânı
Diyor ki: "Validelik en safâlı gâ'iledir!"

والده

شکسته رنك سفالت ، مکدر و مغموم ،
 یوزنده کواکبه سی مشهود چکدیی محنك ؛
 یکانه زینت آغوشی بر کوزل معصوم ،
 صولوق دوداقلری المنتکذار طالع شوم ...
 طوقوندی کوکله حالی شو خسته والدهنك !

خراب جسمی عذاب مرضله بی درمان ،
 غریب کوکلی یانیق آتش ضرورتله ؛
 فقط بولور نه روحیله اشتقاله زمان ؛
 اولونجه طفل ملکچهره لبکشای فغان
 قاپار دهاتی کلبوسه عبتله .

جوجوق اووضع یتیمانه سیله بردرناب ،
 قادین احوال خرابیله بر شکسته صدف ؛
 جوجوق ده ، مادر مشفق ده غرق آشک و تراب ؛
 ایدر بولوحه اُک آواره قلبی رقتیاب ،
 ویرر بو منظره اُک قیدسز مزاجه اُسف .

زوالمی ، باغرینه باصدغه طفل عریانی
 باقان غرورینه ظن ایلهمزکه سائله در ؛
 کوزنده یاوروسنك نظره پریشانی ،
 لسان حالی اولوب ترجان وجدانی
 دییورکه : « والدهنك اُک صفالی غائله در ! »

O yanda kâfile-i müjde-âver-i ihvân
Kamîs-i Yûsuf u hâmil, mübeşşir ü şâdân,
Yürür şitâb ile; her gün biraz yakın getirir
O taze nûkhet-i can-bahşı pîr-i mehcûre.
Günün birinde -ki bir tûde ebr-i nâmiye-bar
Verip havalî-i Ken'an'a incilâ-yı bahâr
Dökerdi rahmet ü behçet o hak-i meftûre,
-Erişti kâfile-i müjde-âver-i ihvân.
Sürünce gömleği Ya'kub uyûn-i bî-ferine
Önünde geldi bütün arz u âsümân yerine;
Bütün tabî'at o dem kıldı secde-i şükrân!

اویانده قافله* مژده آور اخوان
 قیص یوسفی حامل ، مبشر وشادان ،
 یورور شتاب ایله ، هر کون بر آرز یاقین کتیرر
 اوتازه نکهت جان بخشی پیر مهجوره .
 کونک برنده — که بر توده ابر نامیه بار
 و یروب حوالی* کنعانه انجلا ی بهار
 دو کردی رحمت و بهجت او خاك مفتوره ، —
 ایر شدی قافله* مژده آور اخوان .
 سورنجه کوملکی یعقوب عیون بی فرینه
 اوکنده کلدی بوتون ارض و آسمان برینه ؛
 بوتون طبیعت اودم قیلدی سجده شکران !

KAMÎS-İ YUSUF

*"Vaktâ ki kafile Mısır'dan ayrıldı, sanki
rüzgâr ol gömleğin kokusunu aldı
ve derhal Ken'ân iline götürdü ki hemân
ol vakt Ya'kûb Aleyhisselâm Yusuf'un kokusu
geliyor, âh bana ateh getirdi demeseydiniz!
deyü buyurdu. "*
-Kıtas-ı Enbiyâ: Cild I-

Kavurmuş âteş-i seyyâl-i girye dîdesini;
Döküp zaman zaman ecfân-ı hûn-çekânından
Uzak ufuklara bir iştiyâk-ı pür-halecân,
Okur neşîde-i derd-i herem-resîdesini,
Çölün samût u mukassî leyâl-i târında
Esen riyâh ona enfâs-ı kudsiyân gibidir,
Meşâm-ı rûhuna bir nûkhet-i samîme verir.
Sanır ki Yûsuf u gelmiş, gezer civârında.
—Onun şemîmi, onun, Yûsuf un harâreti bu!
Şu hâl-i za'fımı ta'yîb edersiniz sizler,
Ve dersiniz ki: "Muhakkak, ateh getirdi peder!"
Fakat emîn olunuz, Rabb'immin inâyeti bu,
Yakında Yûsuf u görmek benim nasîbimdir...

قیص یوسف

وَقْتَاكَه قَافِلَه مَصْرَدَن آيَرَلَدِي ، صَانَكَه
 رُوزْكَارِ اُول كَكْرَمَلِكْ قَوْقُوسِي آلَدِي
 وَدِرْ حَالِ كِنَمَانِ اِيْلَه كَوْتوردِي كِه هَمَان
 اُولُوقْتِ يَعْقُوبَ عَلَيْهِ السَّلَامِ يَوْ - فَك قَوْقُوسِي
 كَلْبُور . آه بَكَا عْتَه كَتوردِي دِيغِي دِيكِرْ!
 دِيو بِيوردِي .

- قصص انبيا : جلد ۱ -

قاوور مش آتش سيال كَرِيه دِيده سَنِي ؛
 دُو كُوبِ زَمَانِ زَمَانِ اُجْفَانِ خُونچَا كَنَدَن
 اوزاقِ افقاره بر اشتياقِ پَر خَلْجَانِ ،
 اوقور نَشِيده دُرْدِ هَر مَر سِيده سَنِي .
 چُولَكِ صَمُوتِ وَمَقْسي لِيَالِ تَارِنْدَه
 اُسْنِ رِيّاحِ اوْكَا اَنفَاسِ قُدْسِيَانِ كِيْدَر ،
 مِشَامِ رُوحَنه بَر نَكْهَتِ صَمِيْمَه وِرِر ؛
 صَانِيْرَكِه يَوْسُفِي كَلَش ، كَزَرِ جَوَارِنْدَه .

— اَوْنَكِ شَمِيْمِي ، اَوْنَكِ ، يَوْسُفَكِ حِرَارَتِي بُو !
 شُو حَالِ ضَعْفِي تَعِيْبِ اِيْدِر سَكَزِ سَزَلَر ،
 وِدِر سَكَزَكِه : « مَحْقُق ، عْتَه كَتِيْرْدِي پَدَر ! »
 قَطْعِ اَمِيْنِ اُولُكَزِ ، رِيْمَكِ عِنَايَتِي بُو ،
 يَاقِيْنْدَه يَوْسُفِي كُورْمَكِ نِمِ نَصِيْبِه دَر ...

Ve bir madalyalı gâzî mehâbetiyle vakûr,
Ağır ağır yürüyor... Nâgehân tevâkkufla
Fezâyâ fırlatıyor bir nigâh-ı pür-şu'le.

Bu şanlı avdeti gûyâ selâmlıyor öteden:
Değirmenin açılan kollarında bir şefkat,
Ağaçların eğilen dallarında bir hürmet!..

وېرمداليه لي غازی مهابتيله وقور ،
آغیر آغیر یورو یورو... نا کهان توقله
فضایه فیرلاتیور بر نسکاه پر شعله .

بوشانلی عودتی کویا سلاملیور اوتهدن :
دکرمک آجیلان قوللرنده بر شفقت ،
آغاجلرک اکیلن داللرنده بر حرمت !..

Zavallı yaralı, harbin safalı vaktinde,
Tenezzül eyledi bir sedyenin i'netine
Demin huşû-ı mezelletle pâ-yı savletine

Mesîr olan tepeden ordugâha inmek için.
Hazîn nazarları etrafa şekve-rîz-i fûtûr,
Fakat bu günkü gazâsıyla müftehir, mağrûr!

Uzakta köy üç ay evvelki vaz'-ı safıyla
Günüde ormanın ağuş-ı lerze-dannda
Biraz soluk çalılıklar yolun kenannda,

Havâ biraz daha rakid, semâ biraz daha boş,
Dumanlar ortada güçlûkle eyliyor pervâz;
Hülâsa yaz, Hasan'ın pek ziyâde sevdiği yaz.

O şimdi yarasının aks-i tab-dârı gibi
Gurûba karşı geniş sînesinde berk-efşân
Madalyanın leme'âtıyla sanki dalgalanan

Nigâh-ı şevk-ı tufûlânesiyle, müstağrak,
Köyün likâ-yı hamûşunda bir peyâm arıyor;
Bir âşinâyî-i dîrîne, bir selâm arıyor.

زواللی یاره لی ، حربك صفالی وقتنده ،
تزل ایلهدی بر سدیهنك اعانتنه
دمین خشوع مذلتله پای صولته

مسیر اولان تپه دن اوردوگاهه ایگك ایچون .
حزین نظرلری اطرافه شکوه ریز فتور ،
فقط بوکونکی عزاسیله مفتخر ، مغرور !

اوزاقده کوی او چ آی اولکی وضع صافیه
غنوده اورمانك آغوش لرزه دارنده ؛
بر آز صولوق چالیلقلر یولك کنارنده ،

هوا بر آز داهاراکد ، سما بر آز داهابوش ،
دومانلر اورطه ده کوچلکله ایلپور پرواز ؛
خلاصه یاز ، حسنك پك زیاده سودیکی یاز .

او شیمدی یاره سنك عکس تابدار کی
غروب قارشی کنیش سینه سنده برق افشان
مدالیهنك اعانتیه صانکه طالع لایان

نکاه شوق طفولانه سیله ، مستغرق ،
کوک لقای خوشنده بر پیام آریور ؛
بر آشنایی دیرینه ، برسلام آریور .

Fakat bizimkilerin satvet-i muhâcemesi
Bırakmıyor ki atılsın o bir adım ileri...
Duyuldu bizde nihayet zafer terâneleri!

Hasan'dı bayrağı rekz eyleyen o gün tepeye;
Zavallı, tabyaya birlikte yaklaşırlarken
Şehîd olan çavuşun dest-i ra'ş-e-nâkinden

Bu şanlı râyeti kapmış, düşürmemişti yere;
Fakat ne çâre ki bir kurşunuyla hasm-ı zebûn
Düşürdü hake o şîr-i gazâyı, garka-i hûn.

Hasan bu hâle inanmazdı: Bir cılız kurşun
Demir vücûdunu sersin hazîz-i ihmâle!
Sakıp bakıp yarasından akan dem-i âle

Gülümsüyordu soğuk bir sükûn-ı vahşetle.
Önünde şimdi bütün heybetiyle bir ordu
Panıdıyor, bir uğultuyla ortalık memlû:

Kovan, kaçan, boğuşan, öldüren, ölen, ezilen.
Mehîb mahşer-i heycâ!.. Zavallı yaralı, sen
Bu harbi seyredecek miydin öyle hâricden?..

فقط بزمك سطوت مهاجمه-ی
براقیورکه آتلسین او بر آدیم ایلری ...
دویولدی بزده نهایت ظفر ترانه لری !

حسنی بایراغی رکز ایله یین اوکون تپه یه ؛
زوالمی ، طابیه یه برلنکده یاقلا شیرلرکن
شهید اولان چاوشك دست رعشه ناکندن

بوشانلی رایتی قاپمش ، دوشورمه مشدی یره ؛
فقط نه چاره که بر قورشونیله خصم زبون
دوشوردی خاکه اوشیر غزایی ، غرقه خون .

حسن بو حاله اینانمازدی : بر جیلیز قورشون
دمیر وجودینی سرسین حسیض اهماله !
باقوب باقوب یارم سندن آقان دم آله

کولومسیوردی صوغوق بر سکون وحشتله .
اوکنده شیمدی بوتون هیبتله بر اوردو
پارلدییور ، بر اوغولتله اورطهلق مملو :

قوغان ، قاچان ، بوغوشان ، تولدورن ، تولن ، ازیلن ...
مهیپ محشر هیجا ! .. زوالمی یاره لی ، سن
بو حربی سیر ایده جکمیدک او یله خارجدن ؟ ..

"Şu karşı sırtı da tutmak nasîb olursa bu gün,
"Yarın şehirdeyiz artık, diyordu zabitler;
"Fakat hücûma dayanmaz, yoruldu pek asker..."

O gün Hasan bölüğün ta önünde on sa'at!
Bilâ-tevakkuf avuçlarla kurşun atmıştı;
Nedir gazâ?... Bunu görmüş, bu zevki tatmıştı.

Sabâh olup da hücûm emri, müjde-i zaferi
Bütün taburlara ismâ edince, her yandan
Hurûşa başladı bir nehr-i ateşîn-cereyân.

Hasan ilerde giden bir bölük fedâînin
Önünde sa'il idi; gözlerinde hûn-alûd
Bir iltima-ı beşâşetle eyliyordu su'ûd.

Yiğitlerin çoğu, şiddetle düşmanın tepeden
Zemîne döktüğü nîrân içinde, hande-künân,
Şehîd olup düşüyor, cümlesinde şevk-i cinân

Bir inhimak-i şehadetle an-be-an meşhûd.
Adüvv, bu savleti gördükçe sanki imrenerek
Bütün kuvâ-yı hayâtıyla istiyor yürümek;

« شوقارشی صیرتی ده طوتمق نصیب اولورسه بوکون ،
« یارین شهرده یز آرتق ، دییوردی ضابطلر ؛
« فقط هجومه طایانماز ، یورولدی پک عسکر ... »

اوکون حسن بولوکک تا اوکنده اون ساعت
بلا توقف آووجلرله قورشون آتمشدی ؛
نهدر غزا ؟ .. بونی کورمش ، بوذوقی طامشدی .

صبح اولوبده هجوم آمری ، مرده ظفری
بوتون طابورلره اسماع ایدنجه ، هریاندن
خروشه باشلادی بر نهر آتشین جریان .

حسن ایلرده کیدن بر بولوک فدایینک
اوکنده صائل ایدی ؛ کوزلرنده خون آلود
بر التماع باشتله ایلوردی صعود .

بیکیترک جوغی ، شدتله دشمنک تپه دن
زمینه دوکدیکی نیران ایچنده ، خنده کنان ،
شهید اولوب دوشیور ؛ جمله سنده شوق جنان

برانه مالک شهادتله آن با آن مشهود .
عدو بوصولتی کوردکجه صانکه ایمره نهرک
بوتون قوای حیاتیله ایستیور یورومک ؛

Kızıl şeritlere müstağrak, işte on gündür
Hasan tüfek taşıyor; her adımda: Bir.. iki.. üç...
Bu bir terâne ki dilden düşürmek artık güç!

Silâh oyunları zaten köyünde bildiği şey;
Nizâm-perver, itâ'atli, tendürüst, çevik
Kanında var yiğitin belli işte askerlik.

Hasan bu on günü pek neş'esiz geçirmişti;
O istiyordu ki ser-hadde vâsıl olduğu gün
Emelli gözleri bir ceng, bir duman görsün.

Silâh omuzda, gezer dağda gâh bir başına,
Bütün tetikliği üstünde, hasım önünde gibi,
-Görünse çeşmine bir düşman, ah Yarabbi!-

Bu arzu onu meşgûf-i hasret ettikçe
Görürdü tozlu, müşevveş, acîb rû'yâlar
İçinde rengi bozuk, bî-hutût sîmâlar.

Nihâyet işte adüvv, işte harb... Dağlarda
Süyûl-i ateş ü hûn dalga dalga çalkanıyor;
Barut dumanları altında her taraf mosmor.

قیزیل شریترله مستغرق ، ایشته اون کوندر
حسن توفک طاشیوره هر آدیمده : بر .. ایکی .. اوچ ...
بویر ترانه که دیلدن دوشورمک آرتق کوچ !

سلاح او یونلری ذاتاً کوینده بیلدیکی شی ؛
نظامپرور ، اطاعتلی ، تندرست ، جویک ،
قائده وار ییکیتک بللی ایشته عسکرلک .

حسن بو اون کونی پک نشئه سز کچیرمشدی ؛
او ایستیوردی که سرحدده واصل اولدینی کون
أمللی کوزلری بر جنک ، بردومان کورسون .

سلاح اوموزده ، کزر طاغده گاه بر باشنه ،
بوتون تتیکلیکی اوستنده ، خصم اوکنده کبی ؛
— کورونسه چشمه بردسمن ، آه یاربی !..

بو آرزو اوئی مشغوف حسرت ایتدکجه
کوروردی توزلو ، مشوش ، عجیب رؤیالر ؛
ایچنده رنکی بوزوق ، بی خطوط سیالر .

نهایت ایشته عدو ، ایشته حرب ... طاغلرده
سیول آتش و خون طالغه چالقانیور ؛
باروت دومانلری آلتنده هر طرف موص مور .

Birer birer geçiyor pîş-i iştîyâkından,
Güzel nişanlısı, kardeşleriyle vâlidesi;
Değirmenin ona "Dön, dön!" diyor yavaşça sesi.

Hayır, o dönmeyecek; bak, şu karşı dağlardan
Esen hava ne kadar şanlı müjdeler veriyor;
Hayali pîşine bir levha-i zafer seriyor:

Köy arkadaşları, hep ellerinde martinler,
Atılmış on kişi yüzlerce düşmanın peyine
Sürüp, kırıp gidiyor... Sanki bir avuç iğne

Hasan'cığın deliyor ince ince her yanını;
"Niçin? diyordu, niçin? Ben çolak mı, hasta mıyım?"
Bu infi'âl onu koşturdu öyle birkaç adım.

Namaz-gâhın önünden geçerken irkilerek
Durup hemen iki rek'at namaz edâ etti;
Kapandı secdeye, süzişli bir du'â etti.

Yüzünde şimdi bir ümmîd-i münbasıt gülüyor;
Omuzda torbacığı, sağ elinde bir değnek,
Hasan çavuş gidiyor cenge türkü söyleyerek!

برر برر کپیور پیش اشتیاقندن
کوزل نشانلیسی ، قاردشلیله والدهسی ؛
دکرمک اوکا « دون، دون !... » دیور یاواشجه سی .

خایر ، اودونمیه جک ؛ باق شو قارشی طاغردن
أسن هوا نه قدر شانی مزدهلر و بریور ؛
خیالی پیشنه برلوحه ظفر سریور :

کوی آرقه داشلری ، هپ آلرنده مارتینلر ،
آتلش اون کبشی یوزلرجه دشمنک پینه
سوروب ، قیروب کیدیور ... صانکه بر آووج ابکنه

حسنجنک ده لیور ایجه ایجه هریاتی ؛
« نیچون ؟ دیوردی ، نیچون ؟ بن چولاقی ، خسته می یم ؟ »
بو انفعال اون قوشدیردی اوپله بر قاچ آدیم .

نمازگاهک اوکندن کچرکن ایرکیله رک
طوروب همان ایکی رکمت نماز آدا ایتدی ؛
قاپاندی سجده یه ، سوزشلی بردعا ایتدی .

یوزنده شیمدی برامید منبسط کولور ؛
اوموزده طور به جنی ، صاغ آلنده بردکنک
حسن چاوش کیدیور جنکه ترکی سویلیه رک !

Hasan, o kaç gecedir tarlasında kalmıştı;
Bugün gelip de haber-dâr olunca işlerden:
"Bütün gönüllü yazılmış bizimkiler, bir ben

"Köyün yabancıısı, bir ben uzak o devletten!
"Niçin? Benim nerem eksik? Çolak mı, hasta mıyım? "
Soyumda hepsi şehîd: İşte amcam, işte dayım.

"Ne sandılar beni, bir torba ot kadar cansız!
"Köyün çocukları hep cenge gitsin oynaşarak,
"Kadın mıdır ki Hasan evde bekleyip yatacak?.."

Demiş, ve kimseye sezdirmeden, dağarcığını
Omuzlayıp yola düşmüştü, pür-neşât-ı merâm...
Zemîne toz gibi rîzândı rûh-ı esmer-i şâm.

Hasan genişleterek muttasıl adımlarını,
Dönüp dönüp bakıyor arkasında bî-hareket
Uzaklaşan köye; nâgâh bir leb-i hasret

Gülümsüyor; o zaman bir soğuk, hayâlî el
Tutup çevirmek için sanki zorluyor başını.
Hasan, zavallı, silerken yeniyle gözyaşını.

حسن ، او قاچ کيجه در تارلاسنده قالمشدي ؛
بوکون کلوب ده خبردار اولونجه ايشلردن :
« بوتون کوڭملو يازلش يزمکيلر ، بر بن

« کويک يابانچيسي ، بر بن اوزاق او دولندن !
« نچون ؟ نم نرمم ا کسيک ؟ چولاقي ، خسته مييم ؟
« صويمده هپسي شهيد : ايشته عمجه م ، ايشته دايم .

« نه سانديلر بني ، بر طوربه اوت قدر جانسز !
« کويک چوجوقلري هپ جنکه کيتسين اويناشه رق ،
« قاديغيدرکه حسن اوده بکله يوب ياته حق ؟ ... »

« ايمش ، وکيمسه يه سزديرمه دن ، طاغارجفي
اوموزلا يوب يوله دوشمشدي ، پر نشاط مرام ...
زمينه توزکي ريزاندي روح اُسمر شام .

حسن گنیشله تهرک متصل آديملريني ،
دونوب دونوب باقيور آرقه سسندنه بي حرکت
اوزاقلان کويه ؛ ناگاه برلب حسرت

کولومسيور ؛ اوزمان بر صوغوق ، خيالي آل
طلوتوب چويرمک ايچون سانکه زورليور باشي .
حسن ، زواللي ، سيلرکن يکيله کوزياشي

Hudûda, harbe, o meydân-ı kâr ü zâre kadar
Yorulmadan gidecekler, yorulmadan... Hattâ
Yorulmadan edecekler cinâna istilâ.

"Cinâna, cennet ü didâra bî-melâl ü ta'ab
"Kavuşmak... Ah, bu her gün nasîb olur şey mi?
"Gazâ, gazâ! Bize Hakk'm ne mutlu bir keremi!

"Evet, yiğitler, evet... Siz feda-yı nefis ediniz;
"Vatan yolunda fedâ-yı hayât eden ölmez...
"Kadınlar, ağlamayın, cenge her giden ölmez!.."

Diyordu vak' u salâbetle muhterem bir pîr.
Bu hutbe sanki bir âvâze-i semâvîydi;
Bütün yürekleri müstağrak-ı sükûn etti.

Sükûn içinde vedâ ettiler çocuklarına
O sâl-dîde pederler, rahîm valideler;
Döküldü bir iki mahfî şirişk-i hasret-eser;

Ve bir ketîbe-i raksan-ı sûr u neş'e gibi
Gönüllüler yola doğruldu, hande-kâr-ı ümîd;
Alınlarında fîrûzân eşi'a-i hürşîd.

حدوده ، حربه ، او میدان کار و زار قدر
یورولادن کیده جکلر ، یورولادن ... حتی
یورولادن ایده جکلر جنانه استعلا .

« جنانه ، جنت و دیداره بی ملال و تعب
« قاووشمق ... آه ، بو هر کون نصیب اولور شیخی ؟
« غزا غزا ، بزه حقل نه موطلو بر کرمی !

« اوت ، ییکیتلر ، اوت ... سز فدای نفس ایدیکن ؟
« وطن یولنده فدای حیات ایدن ثواز ...
« قادینلر ، آغلامایک ، جنکه هر کیدن ثواز ! .. »

دیوردی وقع و صلابتله محترم بر پیر ؛
بو خطبه صانکه بر آوازده سماویدی ،
بوتون یورکلری مستغرق سکون ایتدی .

سکون ایچنده وداع ایتدیلر چوجوقلرینه
اوسالایده پدرلر ، رحیم والدهلر ؛
دوکولدی بر ایکی محفی سرشک حسرت اثر ؛

و بر کتیبه رقصان سور ونشته کبی
کوکلور یوله طوغرولدی ، خنده کار امید ؛
آلنلرنده فروزان أشعه خورشید .

HASAN'IN GAZÂSI

Uzakta şöyle beş on köhne dam, beş on bacadan
İbaret; eski, fakat şâ'irâne, âsûde,
Yeşil bir ormana hem-sâye bir küçük belde...

Ağaçların arasından ufuk sararmakta;
Güşâde-sîne bulutlarla süslenen gökten
Leb-i veda'ı nehârın zemîne bûse-fiken.

Sağında bir kuru hendek, solunda bir çalılık,
Şu ince yol -ki açılmış geniş adımlarla-
Bir âsiyâba olur müntehâ sapınca sola...

Bu yol bugün daha bir sa'ât önce mahşerdi;
Büyük, küçük ne kadar halkı varsa köyceğizin "
-Başında bir iki pîr-i imâme-dâr ü güzîn-

Tahaşşüd eyledi, teşyî için gönüllüleri,
O kahraman, o gazanfer yürekli efrâdı;
Bu muhterem vatanın ber-güzîde evlâdı

Güşâde bir âlemin al temevvücâtında
Bir ibtisâm-ı zafer, şanlı bir seher görerek,
-Kiminde bir yatağan, bazısında bir değnek, -

حسنك غزاسى

اوزاقده شويله بش اون كهنه طام ، بش اون باجادن
عبارت ، اسكى فقط شاعرانه ، آسوده ،
يشيل بر اورماته همسايه بر كوچوك بلده ...

آغاچلرك آره سندن افق صارارمقده ؛
كشاده سينه بولوطلرله سوسله ن كوكدن
لب وداعى نهارك زمينه بوسه فكى .

صاغنده بر قورو خندق ، صولنده بر چاللىق ،
شو اينجه يول — كه آچلمش كنش آديملرله —
بر آسيابه اولور منتهى صايجه صوله ...

بول بوكون دها بر ساعت اوڭجه محشر دى :
ويوك كوچوك نه قدر خلقى وارسه كويچكيزك
— باشنده بر ايكي پير عمامه دار وكزين —

عشد ايله دى تشييع ايچون كوڭللورلى ،
وقهرمان ، او غضنفر يوركلى افرادى ؛
نو محترم وطنك بر كزیده اولادى

كشاده بر علمك آل تموجاتنده
بر ابتسام ظفر ، شانلى بر سحر كوره رك ،
— كيمنده بر ياناغان ، بعضيسنده بر دكنك ، —

KEN'AN

On beş sene evvel şu küçük hânede, sessiz,
Bir köylü kadın, bir de onun yavrucağıyla
Merkebcîği sâkindi... Çocuk sıkı ve aciz,
Lerzân harekâtıyla, mukavves bacağıyla
Akranına eğlence olur, hırpalanırdı;
Halkın nazarından kaçınırdı, utanırdı.

Ken'an... Bu soluk çehre, bu u'cûbe-i fitrat,
Şeklindeki noksan ile dünûnda cihânın,
Kalbindeki cevherle fakat, cevher-i gayret,
Hep kendini tezyîf ile memnûn cühelânın
Fevkinde idi; sanki bulup cismini şansız
İnsanlığı toplanmış idi rûhuna yalnız.

Ken'an büyüdü, hayli de gürbüzledi; lâkin
Hâlâ ona ma'tûf idi evvelki nazarlar.
Bî-çâre gezer tek basma sâkit ü sâkin,
En müşkili kızlar da görürlerdi muhakkar.
Hep şerm ü hakâret dolaşırdı üzerinde,
Bir gonca açılmazdı zemîn-i güzlerinde.

Harb oldu, bütün köydeki şübbân-ı hamîyyet
Ser-hadde şitâb eyledi... Ken'an da beraber;
Bir gün pusuda bir avuç erbâb-ı celâdet
Bir fırka harâb eyledi... Ken'an da beraber.
Ken'an köyüne yaralı dönmüş geliyordu.
Pîşinde bir âvâze-i şân yükseliyordu!

کنمان

اون بش سنه اول شو کوچوک خانه ده ، سسز ،
بر کویلو قادین ، برده اونک یاوروجیایه
صربکی سا کندی ... جوجوق ، صیسقه وعاجز ،
لرزان حرکاتیله ، مقوس باجاغیله
اقرانسه اکلنجه اولور ، خیربالانیردی ؛
خلقک نظرندن قاجینیردی ، اوتانیردی .

کنمان ... بو صولوق چهره ، بو اعجوبه فطرت ،
شکلنده کی نقصان ایله دوننده جهانک ،
قلبنده کی جوهرله فقط ، جوهر غیرت ،
هپ کندین تزییف ایله ممنون جهانک
فوقنده ایدی ؛ ماننکه بولوب جسمنی شانسز
انساننی طویلانمش ایدی روحنه یالکز .

کنمان بو بودی ، خیلی ده کور بوزله دی ؛ لکن
حالا اوکا معطوف ایدی اولکی نظرلر .
یچاره کزرتک باشه ساکت وساکن ،
اک مشکلی ، قیزلرده کورورلردی محقر .
هپ شرم وحقارت طولاشیردی اوزرنده ،
بر غنجه آبلمازدی زمین ککدرنده .

حرب اولدی ، بوتون کوبده کی شبان حیث
سرحدده شتاب ایله دی ... کنمان ده برابر ؛
بر کون پوصوده بر آووج ارباب جلادت
بر فرقه خراب ایله دی ... کنمان ده برابر .
کنمان کوبنه یاره لی دونمش کلروردی ،
پیشنده بر آوازه شان یوکسلروردی ؛

KÜÇÜK AİLE

Son gonce-i sevdâsını dökmüştü nihâlân,
Son katre-i gevherle bezenmişdi çemenler...
Ya'ni bu çocuk doğduğu gün, penbe vü üryân,
Kış en acı bir fakr ile gelmişti beraber;
Olmuştu küçük a'ilenin kalbi mükedder.

Ev bir yeni mihmâna tahammül edemezdi,
Bir fazla tabak sofrayı bir dağ gibi ezdi.

Lakin bu te'essür ne için, ey eb-i müşfik?
Yavrun sana bir hiss-i übüvvet de mi vermez?
Olmaz mı şu dil-ber, şu yumuk dest-i mu'azzez
Tezyîd-i mesa'îne bugün bir yeni sâ'ik?

Şefkatli peder hiss-i übüvvetle çalıştı,
Bir şevk ile, bir şevk ü harâretle çalıştı...

Son gonce-i sevdâsını dökmüştü nihâlân,
Son katre-i gevherle bezenmişdi çemenler...
Lâkin bu sefer kış, o soğuk zâr-i sekrân
Bulmuştu küçük âileyi şâd ü mübeşşer,
Bir sofrada, birkaç da müsâfirle berâber.

کوچوک عائله

صوك غنجه سوداسنى دو كشدى نهالان ،
 صوك قطره كوهرله بزئمشدى جنلر ...
 يعنى بو چوجوق طوغدىنى كون ، پنبه و عريان ،
 قيش اك آبي برفقر ايله كلشدى برابر ؛
 اولمشدى كوچوك عائله نك قلى مكر .

او بر يكي مهمانه تحمل ايده مىزدى ،
 بر فضله طبق سفره يى بر طاغ كى ازدى .

— لكن بو تاثر نه ايجون ، اى اب مشفق ؟
 ياوروك سكا بر حس ابوتده مى ويرمى ؛
 اولمازى شو دلبر ، شو يوموق دست معزز
 تزويد مساعيكه بوكون بر يكي سائق ؟

شفقتلى پدر حس ابوتله چاليشدى ،
 بر شوق ايله ، بر شوق و حرارتله چاليشدى ...

صوك غنجه سوداسنى دو كشدى نهالان ،
 صوك قطره كوهرله بزئمشدى جنلر ...
 لكن بو سفر قيش ، او صوغوق زائر سكران
 بواشدى كوچوك عائله يى شاد ، مبشر ،
 بر سفره ده ، بر قاچده مسافرله برابر .

Birkaç zaman da öyle güzâr etdi günleri;
Dönmüşdü bir mezâra evin gerçek her yeri,
Bir yolcunun kudûmu idi orda muntazar:
"Gün doğmadan meşime-i şebden neler doğar!..
Kaç hafta geçdi bilmiyorum, bir seher yine
Gösterdi zevce oğlunu, hiddetli zevcine:
«Bak, yavrumuz!...» O dem kadının doldu gözleri;
Zevcin de hande|rîz-i gurûr oldu gözleri;
Pîşinde etdiler beşiğin, gark-ı ibtihâc,
Bir bûse-i medîd ile tecdîd-i izdivâc.

بر قاچ زمانده اویله کذار ایتدی کونلری ،
 دوغمشدی بر هزاره اؤک کرچه هریری ،
 بر یولجینک قدومی ایدی اوردده منتظر :
 * کون طوغمه دن مشیمه شبدن نه لر طوغار !..
 قاچ هفته کجدی بیلیمورم ، بر سحرینه
 کوستردی زوجه اوغلنی حدتلی زوجه :
 «باق، یاورومز !..» اودم قادینک طولدی کوزلری ،
 زوجکده خنده ریز غرور اولدی کوزلری ؛
 پیشنده ایتدیلر بشیکک ، غرق ابتهاج ،
 بر بوسه مدید ایلده تجدید ازدواج .

TECDİD-İ İZDİVAÇ

Evlendiler, sevişdiler ammâ muvakkaten;
Sevda sukûta başladı beş hafta geçmeden.
Evlendiler, niçin?... Bunu bir kız nasıl bilir?
Evlennesiyle mâderi olmuşdu müftahir;
Zevcin de verdi neş'e düğün akrabâsına,
Lâkin dokundu kendi hayâl ü hâvasına.
Tahdîd idi, onun nazarında, hayâtını
Bir şahsa hasrediş emel ü irtibâtını...
Evlendiler, sevişdiler ammâ muvakkaten;
Sevda sukûta başladı beş hafta geçmeden.

Endîşeden gönülleri hâlî değildi hiç;
Olmuşdu bir şitâ bu gönüllerde mündemiç.
Bîgâne bir kadınla bir erkekdi hânede;
Dargın bir ihtirâm idi câri meyânede;
Ba'zan ısındırırsa da nevvâre-i heves
- Benzer mi aşk-ı hâlisa bir şevk-ı muktebes?-
Olmazdı müntefî o bürûdet bütün bütün;
Gitdikçe yâde gelmemeğe başladı düğün.
Bir şeb getirdi hâtime bezin-i muhabbete,
Çıkdı sabâhı tıfl-ı muhabbet seyâhate...

تجدید ازدواج

اولندیلر ، سوشدیلر اما موقتاً ؛
سودا ستوطه باشلادی بش هفته کچمه دن .
اولندیلر ، نیچون ؟ .. بونی برقیز ناصل بیلیر ؟
اولنه سیاه مادری اولمشدی مفتخر ؛
زوجكده ویردی نشئه دوکون اقرباسنه ،
لکن طوقونندی کندی خیال وهواسنه .
تجدید ایدی ، اونک نظرنده ، حیاتی
بر شخصه حصر ایدش امل وارتباطنی ...
اولندیلر ، سوشدیلر اما موقتاً ؛
سودا ستوطه باشلادی بش هفته کچمه دن .

اندیشه دن کوکالری خالی دکلدی هیچ ؛
اولمشدی بر شتا بو کوکالرده مندیج .
بیکانه بر قادینه بر ارککدی خانه ده ؛
طارغین بر احترام ایدی جاری میانه ده ؛
بعضاً ایصندیررسه ده نواره هوس
— بکزری عشق خالصه بر شوق مقببس ؟
اولمازدی منتفی اوپرودت بوتون بوتون ؛
کیتدکجه یاده کله مکه باشلادی دوکون .
بر شب کتیردی خاتمه بزم محبت ،
جیقیدی صباحی طفل محبت سیاحته ...

-Ninem!

- Nedir meleğim?

- Ağlıyor çocuklar, bak...

Bırak, bırak beni arsız çocuk!.. Ninem, toprak!

- Sayıklıyor yine. Yarabbi sen esirge bizi;
Bağışla yavrumu, onsuz bırakma lânemizi!

Zavallı anne soluk bir likâ-yı şefkattir;
Bugün sekiz gün, o mehcür-ı hab u rahattır
Yegâne şevk-ı fu'adı yatakta bî-dermân,
Onun ümîd-i halasıyla rûhu pür-halecân.
Tutup hayâlini ağuş-ı iktirabında
Gezer bütün gece etrâf-ı câme-hâbında.
Bu kim bilir ne kadar böyle ber-devâm olacak.
O yaşlı gözlerine uykular harâm olacak;
Çocuk açılmayacak belki uykusundan hîç...

- Sakın hanım, bu fenâ hissi etmeyin terviç;
Bakın, havâ ne güzel açtı, incilâ buldu;
Deminki velvele, şiddet sükûn-pezîr oldu.
Bulur çocuk da şifâlar, olursunuz mesrûr;
Huda büyüktür, eder mâtemi mübeddel-i sûr...

Çocuk, o şimdi kavî bir civân, fakat mâder,
Zavallı, üstüne hâlâ çocuk gibi titrer.

— نینهم !

— نهدر ملکم ؟

— آغلیور چوجوقلر ، باق ...

براق ، براق بنی عارسز چوجوق ! .. نینهم ، طویراق !

— صایقلیور ینه ، یاربی سن اسیرکه بزی ؛
باغشلا یاورومی ، اونسز براقا لانه منری !

زوالی آننه صولوق برلقای شفقندر ،
بوکون سکزکون ، اومهجور خواب وراحتندر
یکانه شوق فؤادی یاتاقده بی درمان ،
اونک امید خلاصیله روحی پر خلجان .
طوتوب خیالی آغوش اکتراپنده ،
کزر بوتون کیجه اطراف چامه خوابنده .
بوکیم بیلیر نهقدر بویله بردوام اوله جق ،
او یاشلی کوزلرینه اویقولر حرام اوله جق ؛
چوجوق آچلمایه جق بلکه اویقوسندن هیچ ...

— صاتین ، خاتم ، بو فنا حسی ایتمه یک ترویج ؛
باقک ، هوا نه کوزل آچدی ، انجلا بولدی ؛
دمینکی ولوله ، شدت سکون پذیر اولدی .
بولور چوجوق ده شفالر ، اولور سکز مسرور ؛
خدا بویوکدر ، ایدر ماتمی مبدل سور ...

چوجوق . او شیمدی قوی بر جوان ؛ فقط مادر ،
زوالی ، اوستنه حالا چوجوق کبی تیتیر .

Zavallı anne şu bir tek hediye-i ömrün
Sa'âdetiyle garîk-i sürûr iken daha dün,
Bu gün başında nige-h-bân-ı pür-te'essürdür.
Mezâr gibi oda samt ü sükûn ile pürdür.
Nedir iniltisi hânede bâd-ı sermânın?
Bükâsı hastaya a'id midir şu bârânın?
Te'essûrat-ı beşerden gelir mi dehre melâl?
"Zehî tasavvur-ı batıl, zehî hayâl-i muhâl!"
-Ninem...

- Ne var güzelim?

- Kaldırın şu perdeleri:

Kefen midir nedir onlar?

Yine suda-ı seri

Yatakta hastayı çıldırtıyor, sayıklatıyor;

Kadın bu sözleri duydukça ağlayıp yatıyor.

Zavallı annecik ümmîd ü bîm içinde tebâh;

Önünde gözlerinin bir yığın türâb-ı siyâh ;

Görür o toprağa üftâde nûr-ı dîdesini,

Mezar iniltisidir zanneder boğuk sesini

Kılar yetîmi için hakkından istimdâd,

Yetîmeler gibi eyler için için feryâd.

Bu dul kadın bir o mahsûl-i ömr için yaşıyor;

Onun kemâline a'id ümîdler taşıyor.

زواللی آننه شو برتک هدیه عمرک
 سعادتیله غریق سرور ایکن دها دون .
 بوسکون باشنده نکهمان پرتأردر .
 مزار کبی اوپله صمت وسکون ایله پردر .
 نه در ایکلتیسی خارجده باد سرماک ؟
 بکاسی خسته یه عائدمیدر شو بارانک ؟
 تأثرات بشردن کلیری دهره ملال ؟
 * زهی تصور باطل . زهی خیال محال !

— نینهم ...

— نه وار کوزلم ؟

— قالدیرک شو پرده لری ؟

کفمیدر نه در اونلر ؟ ..

ینه صداع سری

یا ناقده خسته بی جیلد برتیور ، صایقه لاتیور ؛
 قادین بوسوزلری دویدجه آغلایوب باتیور .
 زواللی آننه جک آمید ویم ایچنده تباه ؛
 اوکنده کوزلرینک بریغین تراب سیاه ؛
 کورور او طوپراغه افتاده نور دیده سنی ،
 مزار ایکلتیسیدر ظن ایدر بوغوق سنی .
 قیلار یتیمی ایچون خالقندن استمداد ،
 یتیمه لرکبی ایلر ایچین ایچین فریاد .
 بو طول قادین بر او محصول عمر ایچون یاشور ؛
 اونک کالنه عائد امیدلر طاشیور .

HASTA ÇOCUK

-Bugün biraz daha rahattı, çok şükür...

Elbet;

Geçer, bu korkulacak şey değil.

-Fakat nevbet

Zavallı yavrucuğun halim harâb ediyor:

Vücûdu ateş içinde, dalıp dalıp gidiyor.

İlaçların da mı te'sîri kalmamış acaba?

Sekiz gün oldu...

-Merak etmeyin hanım, hummâ...

- Hayır, Hudâ'ya, emanet, neden merâk edeyim?

Fakat kuzum, ne kadar olsa ben de vâlideyim!

Sekiz gün oldu, harâret devam edip duruyor,

Bakın, nabızları bî-çârenin nasıl vuruyor.

Sarardı, korkuyor insan bakınca ellerine,

- Üzülmeyin siz efendim, gelir çabuk yerine;

Çocuktur o...

- Gece pek çok sayıklıyor.

-Ne zarâr!

- İlaç verir misiniz?

- İstemez...

Kadın ağlar...

خسته چوجوق

— بؤگون برآز داها راحتدی ، چوق شکر ...
— آلبت ؟

کچر ، بو قورقوله جق شی دکل .
— فقط نوبت

زواللی یاوروجفک حالی خراب ایدیور :
وجودی آتش ایچنده ، طالبو طالبو کیدیور .
علاجلرک ده می تأثیری قالمش عجباً ؟
سکز کون اولدی ...

— مراق ایتمه یلک خام ، حما ...

— خاییر ، خدایه امانت ، نه دن مراق ایدیم ؟
فقط قوزوم ، نه قدر اولسه بنده والدم !

سکز کون اولدی ، حرارت دوام ایدوب دورویور ،
باقک ، نبضلری بیچاره نلک ناصل وورویور .
صاراردی ، قورقویور انسان باقنجه آلرینه ،
— اوزله یلک سز أفندم ، کلیر چابوق برینه ؟
چوجوقدر او ...

— کیجه یلک چوق صایبقلیور .
— نه ضرر !

— علاج ویررمیکز ؟

— ایسته من ...
قادین آغلار .

- Hangi kotra?

Ben, hayran,

Refkimin yüzüne öyle kalmışım nigerân

O gün gurûba kadar, sonra her zaman, her gün

Kotra bahsini açtık, gülüştük, eğlendik;

“O hangi kotra, canım?” derdik. Ah evet, daha dün

Bahsi tazelemiş, tatlı tatlı gülmüş idik...

Bu gün zavallı Sezâ sakın-i cinân artık;

O kotra bahsi bir efsâne, bir yalan artık!

— هانكى قوطره ؟

بى ، حيران ،

رفيقمك يوزينه اويلا قايشم نىكران .
اوكون غروبه قدر ، صوكره هرزمان ، هركون
بوقوطره بىخى آجىق ، كولوشدىك ، اكلىدىك ؛
« او هانكى قوطره ، جانم ؟ » دىردىك . آه اوت ، داهادون
بو بىخى تازه له مش ، طائلى طائلى كولش ابدىك ...

بوكون زواللى سزا ساكن چىنان آرتىق ؛
اوقوطره بىخى برأفسانه ، بريالان آرتىق !

Pamuk bulutların üstünde eyliyordu huzûr;
Bu yanda çamları örten buhâr-ı berrakın
Kebûd-i girye-nümûdunda bir yığın zerrât
Bir iltima ile titredi; şimdi âfâkın
Sükûn-i pür-darâbânında muhtefiydi hayât.
Uzak yakın bütün eşyâ, bütün bu sahiller
Güler gibiydi, fakat bir hazîn tebessümle;
Olurdu ra'şe-nümâ reng-i infi'âl-i seher,
Sedefli kumları bûs eyleyen köpükte bile.

Sükûn-ı manzaradan sanki hisse-yâb olarak
Sezâ epeyce zamân kaldı öyle müstağrak;
Yüzünde aksi nümâyândı bir mülâhazanın.
Dedim:

- Bu gün yine dalgınlığın pek üstünde.
- Hayır, şu gördüğümüz kotracık bizim adanın
Biraz hizâsını geçsin, biraz bükülsün de...
Cevâb-ı nâkısı rîzan olup dehânından
Sükûta vardı yine. Kotra döndü, geçti; Sezâ
Elinde bir çalı, söz çıkmıyor lisânından,
Önnüde kumları çizmekle oynuyor hâlâ.
O kotra geçti. Seza...

کونش ، طلوعه هنوز باشلامش قدر مخمور ،
 پاموق بولوطلرک اوستنده ایلوردی حضور ؛
 بو یانده چاملری اورتی بخار براق
 کبود کمره نمودنده بر بیفین ذرات
 بر التماع ایله تیره دی ؛ شیمدی آفاق
 سکون پر ضربانده مختفیدی حیات .
 اوزاق یاقین بوتون اشیا ، بوتون بو ساحلر
 کولر کیدی ، فقط بر حزین تبسمه ؛
 اولوردی رعشه نما رنگ انفعال سحر
 صدقلی قوملری بوس ایله یی کوپوکده بیله .

سکون منظره دن صانکه حصه یاب اوله رق
 سزا ایجه زمان قالدی او یله مستغرق ؛
 یوزنده عکسی نمایانندی بر ملاحظه نک
 دیدم ؛

— بوکون ینه طالعینلک پک اوستکده .
 — خاییر ، شو کوردیکمز قوطره جق بزم آطه نک
 بر آرز حداسنی کچسین ، بر آرز بوکولسونده ...
 جواب ناقصی ریزان اولوب دهانندن
 سکونه واردی ینه . قوطره دوندی ، کچدی ؛ سزا
 آئنده بر چالی ، سوز جیققیور لساندن ،
 اوکنده قوملری چیزمکله اویندور حالا .
 — اوقوطره کچدی ، سزا ...

SEZÂ

Garîbdir, ne zaman geçse pîş-i çeşmimden
Ufukta bir mütemevvic bulut, ya bir yelken,
Sezâ gelir o geniş cebhesiyle hatırıma.
Sezâ... O neş'eli, rikkatli bir tabî'attı;
Bakarsınız mütelevvin, bakarsınız ciddî.
Demin getirdi küçük bir vesîle hatırıma
Seza'cığın yine bir ser-güzeşt-i ağrebini.
O bir sabah bularak bir çamın dibinde beni;
- Benimle şimdi gelersen, demişti, zannederim
Pek istifâdeli bir gün geçirmeyiz amma
Epeyce eğleniriz...
- Pek güzel. Sezâ, giderim.
Evet, bu günkü gibi hatırımdadır hâlâ:
Yeşil dikenler içinden, yosunlu bir yardan
Sukût eder gibi indik kenâr-ı deryâyâ.
Yağardı sahili tezyîn eden ağaçlardan
Sedefli kumlara titrek, rakîk bir sâye.
Bu gölgelikli Sezâ'nın sedîr-i müntehâbı,
Hayâlini buradan meze ederdi dalgalara.
Uzakta, Heybeli'nin ta uçunda, martı gibi
Güşâde-bâl-i tenezzühtü bir beyaz kotra.

سزا

غریبدر، نه زمان کچه پیش چشممدن
افقده برمتوج بولوط ، یا بر یلکن ،
سزا کلیر او کنیش جبهه سیله خاطر مه .
سزا ... او نشه لی ، رقتی بر صیعتدی ؛
باقارسکزمتلون ، باقارسکز جدی .

دمین کتپردی کوجوک بر وسیه خاطر مه
سزاجنک ینه بر سر کذشت اعرینی .
او بر صباح بولورق بر چامک دبنده بنی :

— بمله شیمدی کلیرسهک ، دیمشدی ، طن ایدرم
پک استفاده لی بر کون کچیرمه یز اما
ایچه اکلنیرز ...

— پک کوزل ، سزا ، کیدرم .

اوت ، بو کونکی کبی خاطرمده در حالا :
یشیل دیکنلر ایچندن ، یوصونلو بر یاردن
سقوط ایدر کبی ایندک کنار دریایه .
یاغاردی ساحلی تزین ایدن آغاچلردن
صدفی قوملره نیترهک ، رقیق بر سایه .
بو کولک لکدی سزاتک سدير منتخبی ،
خیالی بورادن مشج ایدردی طالفه لره .
اوزاقده ، هکبه لینک تا اوچنده ، مارطی کبی
کشاده بال تزهدی بر بیاض قوطره .

- Hanım, ben hamarat bir çocuğum;
Nineciğim öldü, babam yok; bana bir vicdânsız
Para teklîf ediyor... Ben size kurban olurum,
Beni reddetmeyiniz, saklayınız... Hizmetten
Hiç yorulmam... Beni tahlîs ediniz zilletten...
Öf hâin!...

Bu teheyyüc, bu temennî, bu sıcak
Yaşlar altında vakûrane yanan vech-i güzîn
Kadının rûhuna bir aks-i tesellî saçarak
Gözlerinden iki yaş düştü... O akşam Nesrin,
Yeni bir âşıkı reddeyledi; bir leyl-i huzûr
Çekti mazîsine bir sût-re-i nisyân, pür-nûr.

— خاتم ، بن حماران بر چو جو غم ؛

نینه جکم ٹولدی ، بابام یوق : بکا بر وجدانہز
پارہ تکلیف ایدیور ... بن سزہ قربان اولورم ،
خی رد اتمہ یکز ، صافلا یکز ... خدمتدن
هیچ یورولام ... خی تخلص ایدیگز ذلتدن ...
اووف خاش ...!

بو نهیج ، بو غنی ، بو صیباقی

یاشلر آلتنده وفورانه یانان وجه کزین
قادیك روحنه بر عکس نسلی صاحقرق
کوزلرندن ایکی یاش دوشدی ... او آقشام نسرین
یکی بر عاشق رد ایلهدی ؛ بر لیل حضور
چکدی ماضیسنه بر ستره نیسان ، پر نور .

Çocuğun ma'il-i ulviyyet olan tıynetini
Sanki tesmîm ederek, cevher-i sâfiyyetini
Bir kömür haline koymuş, ona artık yaşamak
Bir felaket gibi olmuştu; reh-i âmâlî
Bu soğuk terbiyenin karları altında uzak,
Pek uzak, hem bütün âsâr-ı şereften hâlî
Bir beyâbâna açılmakta idi; belki yarın
Bir güzel göz, iki dikkatli nazar, bir dalgın
Vaz'ı giryân-ı garîbâne, kızın bakir ü tam
Ne kadar duygusu kaldıysa tutup mahvedecek;
Sonra bî-çâre kadın -dul, beceriksiz, bed-nâm-
Bir çürük meyve kadar hâr u mülevves, bitecek.
İşte Nesrin daha bir gonce-i nev-hande iken
Geçti, makhûr-ı kazâ, hep bu dikenliklerden. .
Şimdi artık yaşamaktan bile nefret duyuyor;
Şimdi artık bütün âmâlini tahlîl etsen
Bir yudum zehr olacak; bir acı vahşet duyuyor
En safa bulduğu, en sevdiği alemlerden...
Bir sabah, evde, bütün bir şeb-i takat-şikenin
Ta'b-ı nekbeti altında ezilmiş, gam-gîn,
Otururken, kapıdan örtülü dil-ber bir kız
Korkarak girdi:

چو جوغك مائل علويت اولان طينتي
 صانكه تسميم ايدهرك ، جوهر صافيتني
 بر كومور حالته قويئش ، اوكا آرتق ياشامق
 بر فلاكت كي اولمشدي ؛ ره آمالي
 بو صوغوق تربيه نك قارلري آلتنده اوزاق ،
 پك اوزاق ، هم بوتون آثار شرفدن خالي
 بريابانه آچلمقده ايدي ؛ بلسكه يارين
 بر كوزل كوز ، ايكي دقتلي نظر ، بر طالعين

وضع كريان غريبانه قيزك باكر وتام
 نه قدر طويغوسي قالدسه طوتوب محو ايده جك ؛
 سوكره بيجاره قادين — طول ، بجر يكسز ، بدنام ، —
 بر چوروك ميوه قدر خوار وملوت ، پنه جك ...

ايسته نسرين داها بر غنجه نوخنده ايكن
 كچدي ، مقهور قضا ، هپ بو ديكنلكلردن .

شيمدي آرتق ياشامقندن بيله نفرت دوييور ؛
 شيمدي آرتق بوتون آمالي تحليل ايتسهك
 بر بوتوم زهر اوله جق ؛ بر آجي وحشت دوييور
 اك صفا بولديني ، اك سوديكي عالمردن ...

بر صباح ، اوده ، بوتون بر شب طاقتشكنك
 آيب نكيتي آلتنده آزاش ، غمكين ،
 اوطوروركن ، قاپيدن اورتولو دلبر بر قيز
 قورقه رق كيردي :

Diye hem aşkını ithâm ederek, hem nevmîd
Bir verem hastası halinde müselsel ve medîd
İstikâlarla berâber yine ondan ebedî
Bir şifâ bekleyerek, kaç gecedir pür-nefret
Bir telezzüz, acı bir zevk ile eğlenmişti.
Şimdi artık bu ma'îşette büyük bir zillet,
Bir sefâlet görüyor; ağlayabilmek... Heyhât!
Çoktan olmuş ona bî-gâne bu mat'ûn-ı hayât.

Ağlasam, âh azıcık ağlayabilsem, ömrüm
Bütün âlâm ile ekdâr ile geçsin, aramam.
Ağlasam, belki biraz yağsa o rahmet, görürüm
Şu bulutlarla sönen günde açık bir akşam.
Fakat efsûs!...

Evet, efsûs ki bî-çâre, senin
Ebediyyen kalacak böyle mülevves bedenin,
Ebediyyen kalacak böyle mülevves rûhun.

-Ağlamak... Hîç o sa'adet bana kismet mi olur?
Ben ki bazîçesiyim her emel-i mekrûhun,
Bana ölmek yaraşır, başka sa'adet mi olur?...
Ah ben, ben ki henüz gonce iken solmuş gül
Gibiyim, böyle mülevves, bana ölmek bile züll!

Ta çocuklukta penâh ettiği âğûş-i vefâ
Doymadan germî-i nüşînine bî-çare sabî-
Ebediyyen soğuyup, en acı, en rûh-gezâ
Bir ma'îşet onu velyetti... Bu bir hayye gibi +

دبیه هم عشقی اتهام ایدەرك ، هم نومیە
 برورم خستەسی حالندە مسلسل و مدید
 اشتکالرله برابر ینە اوندن ابدی
 بر شفا بکلیهرك ، قاچ کیجه در پرنفرت
 بر تلذذ ، آبی بر ذوق ایله اکلنمشدی .
 شیمدی آرتق بو مەیشتە بو یوک بر ذلت ،
 بر سغالت کوروپور ، آغلایه بیلک... هیات !
 چوقدن اولنس اوکا بیکانه بو مطمون حیات .

— آغلاسه م ، آه آزیحق آغلایه بیلسم ، عمرم
 بوتون آلام ایله اکدار ایله کچین ، آرامام .
 آغلاسه م ، بلکه بر آز یاغسه اورحت ، کوروورم
 شو بولوطلرله سون کونده آجیق بر آقشام .

قط افسوس !..

أوت ، افسوس که بیچاره ، سنک

ابدیاً قاله جق بویه ملوت بدنتک ،
 ابدیاً قاله جق بویه ملوت روحک .
 — آغلامق... هیچ اوسعادت بکا قسمتی اولور ؟
 بن که بازیمه سییم هرأمل معکرو هک ،
 بکا ثولک یاراشیر ، باشقه سعادت می اولور ؟..
 آه بن ، بن که هنوز غنجه ایکن صولش کل
 کیم ، بویه ملوت ، بکا ثولک بیله ذل !

تا چو جوقلقدە پناه ایتدیکی آغوش وفا
 — طوبیادن کرمی نوشینه بیچاره صی —
 ابدیاً صوغوبوب ، اُک آبی ، اُک روحکزا
 بر مەیشت اونی ولی ایتدی ... بو برحیه کبی

NESRİN

- Şimdi ben doğrusu evvelki çocukluklardan
Nâdimim; gönlümü isrâf ü tebâh ettiğimi
Bin merâretle bu gün anlıyorum; bir vicdân
Bana ihsâs ediyor işte bitip gittiğimi
Ben ki bitmez sanıyordum bu hayâtın şevki...

Etme, Nesrin, bana zehretme şu bir dem zevkî!

Kız bu son âşıkının kaç gecedir en coşkun
Bir muhâbbetle alevler saçan âğûşunda

Hep bu şekvâ-yı nedâmetle, mu'azzeb solgun,
İnlemiş sonra -Bunun neşve-i bî-hûşunda
Birtesellî bulurum belki...-hayâliyle bütün
Cism-i bî-tâbını bezletmiş idi:

-Bak her gün,

-Her zamân ben seninim, hep sana münkâdım ben.
Lâkin artık yetişir: Aşk, o benim menfûrum,
O benim zehr-i hayâtım... Bana hep sevmekten
Bahsederler; bunu artık çekemem, ma'zûrum!

نسرین

- شیمدی بن طوغروسی اولکی چوجوقلقلردن
 نادم ؛ کوکلی اسراف وتباه ابتدیکمی
 بیک مرارتله بوکون آ کلیورم ؛ بر وجدان
 بکا احساس ایدیور ایسته یتوب کیتدیکی .
 بن که یتمز صانیوردم بو حیاتک شوقی ...

— ایتمه ، نسرین ، بکا زهر ایتمه شو بر دم ذوقی !

قیز بوضوک عاشقنک قاچ کیجه در آک جوشغون
 بر محبتله آلور صاحان آغوشنده

هپ بوشکوی ندامتله ، معذب ، صولفون ،
 ایکله مش ؛ صوکره — بونک نشوۋه بیهوشنده
 بر تسلی بولورم بلکه ... — خیاليله بوتون
 جسم بی تابخی بذل ایتمش ایدی :

— باق هرکون ،

هر زمان بن سنکم ، هب سکا منقادم بن .
 لکن آرتق یتیشیر : عشق ، او بنم منفورم ،
 او بنم زهر حیاتم ... بکا هب سومکدن
 بحث ایدرلر ؛ بونی آرتق چکه کم ، معذورم !

Siyah kaburgasını... Âh açlık, âh ümîd!
Kenârda bir taşın üstünde bir hayâl-i sefid
Eliyle engini gûyâ işaret eyleyerek

Diyordu: "Haydi, nasibin o dalgalarda, yürü!"
Yürür zavallı kırık teknecek, yürür; "Yürümek,
Nasîbin işte bu!.. Hâlâ gözün kenârda... Yürü!"
Yürür, fakat suların böyle kahr-ı hiddetine
Nasıl tahammül eder eski, hasta bir tekne?...

Deniz ufukta, kadın evde muhtazır.. ölüyor:
Kenârda üç gecelik bâr-ı intizârıyla,

Bütün felâketinin darbe-i hasâriyle,
Tehî, kazâzede bîr tekne karşısında peder
Uzakta bir yeri yumrukla gösterip gülüyor;
Yüzünde giryeli, muzlim, boğuk şikâyetler...

سیاه قابورغه سنی ... آه آجاق ، آه امید !
کنارده ، برطاشك اوستنده بر خیال سفید
آلیله آنکینی کویا اشارت آلیه رک

دیوردی : « هایدی ، نصیک اوطالفه لرده ، یورو ! »
بورور زواللی قیریق نکنه چک ، یورور ؛ « یورومک ،
» نصیک ایسته بو ! .. حالا کوزک کنارده ... یورو ! »
بورور ، فقط صولرک بویله فهر حدتنه
ناصل تحمل ایدر آسکی ، خسته برنکنه ؟ ..

دگز افنده ، قادین اوده مختصر ... ثولبور :
کنارده اوچ کیجه لک بار انتظار بیه ،

بوتون فلا کتک ضربه خساریله ،
هی ، قسازده برنکنه قارشینده پدر
اوزاقده بر بری یومروقله کوسزوب کولبور ؛
یوزنده کره لی ، مظلم ، بوغوق شکایتلر ...

Deniz dıřarda uzun sayhalarla bir hırçın
Kadın gürültüsü- neřr eyliyordu ortalıęa.

Yarın küçük gidecek yalnız, öyle mi, balıęa?
O gitmek istedi; "Sen evde kal!" diyor...

— Ya sakın

O gelmeden ben ölürsem?..

Kadın bu son sözle

Düşündü kaldı; balıkçı ile oęlu yan gözle
Soluk dudaklarının ihtizâz-ı hâsirine
Bakıp sükût ediyorlardı; başlarında uçan
Kazâyı anlatıyorlardı böyle birbirine.
Dıřarda fırtına gittikçe pür-gazab, cûşân
Bir ihtilâc ile etrafa ra'seler vererek
Uğulduyordu...

Yarın yavrucak nasıl gidecek?
Şafak sökerken o yalnız, bir eski tekneçięin
Düğümlü, ekli, çürük ipleriyle uğraşarak;
İlerliyordu deniz aynı şiddetiyle şırak
Şırak doğup eziyor köhne teknenin şişkin

دکز طیشارده اوزون صیحه لرله بر خیرچین
قادرین کورولتوسی نشر ایلوردی اورطه لئه .

— یارین کوچوک کیده جک یالکز ، اویله می ، بالیغه ؟
— او کیشمک ایسته دی ؛ « سن اوده قال ! » دیور...
— یاساقین

او کله دن بن اولورسم ؟...
قادرین بوسوک سوزله

دوشوندی قالدی ؛ بالیقجیله اوغلی یان کوزله
صولوق دوداقلرینک اهتزاز خاسرینه
باقوب سکوت ایدیورلردی ؛ باشلرنده اوچان
قضای آکلاتیورلردی بویله بر برینه .
طیشارده فیرطنه کیتدکجه پرغضب ، جوشان
براختلاج ایله اطرافه رعشه لر ویره رک
اوغولدیوردی ...

— یارین یاوروجق ناصل کیده جک ؟

شفق سو کرکن او ، یالکز ، برأسکی تکنه جکک
دوکوملو ، اکللی ، چوروک ایلیله اوغراشهرق
ایرلیوردی ؛ دکز عینی شدتیه شیراق -
شیراق دوکوب ازیور کهنه تکنه نک شیشکین

BALIKÇILAR

-Bugün açız yine evlâdlarım, diyordu peder.
Bugün açız yine: lâkin yarın, ümîd ederim,
Sular biraz daha sâkinleşir.. Ne çâre, kader!

- Hayır, sular ne kadar coşkun olsa ben giderim.
Diyordu oğlu yarın sen biraz ninemle otur;
Zavalıcık yine kaç gündür işte hasta...

- Olur;

Biraz da sen çalış oğlum, biraz da sen çabala:
Ninen, baban iki miskin, biz artık ölmeliyiz...
Çocuk düşündü, şikâyetli bir nazarla:
— Ya biz, Ya ben nasıl yaşarım siz ölürseniz?..
Hâlâ

Dışarda gürleyerek kükremiş bir ordu gibi
Döğerdi sahili binlerce dalgalar asabî,

-Yarın sen ağları gün doğmadan hazırlarsın;
Sakin yedek biraz ip, mantar almadan gitme...
Açınca yelkeni, hiç bakma, oynasın varsın;
Kayık çocuk gibidir: Oynuyor mu kayd etme,
Dokunma keyfine; yalnız tetik bulun, zîrâ
Deniz kadın gibidir: Hiç inanmak olmaz ha!

باليقچيلر

— بۇكۈن آجىز يەنە اولادلىرىم ، دىيوردى پەدر ،
بۇكۈن آجىز يەنە ؛ لىكىن يارىنى ، اميد ايدىرىم ،
سولر برآزدها ساكنله شهر... نه چاره ، قدر !

— خاير ، سولر نه قدر جوشقون اولسه بىن كيدىرىم
دىيوردى اوغلى ، يارىنى سىن برآز نينه مەلە او طور ؛
زواللىجىق يەنە قاچ كۈندىر ايشته خسته ...

— اولور ؛

برآزده سىن چاللىش اوغلىم ، برآزده سىن چابالا ؛

يىنەك باباك ، ايكى مەكىن ، بىز آرتق ئوله لى بىز ...

چو جوق دوشوندى شكائىتى بر نظرله : — يابىز ،
يا بىن ناصىل ياشارىم سىز ئولور سەكز ..؟

حالا

طېشارده كورلە يەركك كۆكرەمىش بر اوردو كېي
دوكردى ساحلى بېككەرجه طائفەلر ، عصى .

— يارىنى سىن آغلرى كۈن طوغمەدن حاضەرلارسك ؛
صافىن يەركك برآز اىپ ، مانطار آلاادن كېتمە ...
آچىنجه بىلكىنى ، هېچ باقما ، اوئىناسىن وارسىن ؛
قايق چو جوق كېيدىر : اوئىيورمى قېدا تېمە ،
طوقونمە كېفەنە ؛ يالگىز تىك بولون ، زىرا
دكز قادىن كېيدىر : هېچ ايسامقى اولمازها !

"Bu bir hakikat-i mü'lim, hakikat-i mübkî!
"Şiir demem, ne için yazdığım neşîdelere?
"Ya şi'ri bir tutuyorlar hayâl-i bâtlî ile;
"Benim hakikate hasrettiğim büyük esere
"Geçende -Şi'r!- diyorlardı birtakım cehele..."

Yolunda bir de harâretli nutk edip îrâd
"Şiir değil!" diye bühâtan ederdi ber-mu'tâd
Hayâl ü hiss ile malî güzîde bir gazete...

Evet, bu dâr-ı hakâyıkta her eser mutlak
Şikâr-ı nâhun-i tenkîd olur; Zekâ'nın da
Günün birinde bütün sanihâtı yoklanacak,
Ve hep o felsefe hülyâları meyânında
Hayâtının kalacaktır yegâne mâ-hasali
Hayâl ü hiss ile mâlî güzîde bir gazeli!...

« بوبر حقیقت مؤلم ، حقیقت مبکی !
 « شعر دیم ، نه ایچون یازدیم نشیده لره ؟
 « یاشیری بر طوئیورلر خیال باطل ایله ؛
 « بئم حقیقته حصر ایتدیکم بویوک اثره
 « کچنده - شعر ! - دییورلردی بر طاقم جهله ... »

یولنده برده حرارتلی نطق ایدوب ایراد
 « شعر دکل ! » دییه بهوتان ایدردی بر معتاد
 خیال وحس ایله مالی کزیده بر غزله ...

أوت ، بودار حقایقده هرأثر مطلق
 شکار ناخن تقید اولور ؛ ذکائکده
 کونک برنده بوتون سانشاتی یوقلانه جق ،
 وهپ اوفلسفه خولیلاری میباند
 حیاتنک قاله جقدر بکانه ماحصلی
 خیال وحس ایله مالی کزیده بر غزلی !!

ZEKÂ

Zekâ tefelsüfe mâ'ildi... Muttasıl düşünür,
Okur, okur ve o hatmettiği resâ'ilden"
Birer hülâsa-i hikmet yapardı; sonra gelen,
Gelen geçen ne kadar âşinâsı varsa tutup
Mutâle'âtını söyler: Falan nasıl düşünür,
Nasıl yazar, nasıl icmâl ü ictihâd eyler,
Bütün bu şeyleri tekrâr ederdi... Gâh unutup
Gurûr-ı hikmeti, şa'irlenirdi; ben ekser
Onun bu hâlini tercîh eder de beklerdim
Ki, bir neşîde sünûh eylesin hayâlinden
O gün o şî'rini elbet gelir okurdu bana:
"Bu şî'ri fikrime kimdir bilir misin mülhim?
"Hakîkat... Ah hakîkat! Onun zılâlinden
"Vücûda gelmişe benzer hayât, rûh, zekâ.
"Ne der güzelliği ta'rîf ederken Eflatun:
"Güzel, hakikatin enmûzec-i letâfetidir...
"Bu söz, bu işte hakîkatlerin hakîkatidir.
"Hakîkat, ah hakîkat; onunladır meşhûn
"Bütün şu âlem-i câmid; o bir nefes gibidir
"Ki her vücûd-i cemâdiye bir hayât verir;
"O bence rûh-ı şü'ûn-âferîn-i hilkattir;
"Oku, önündeki manzûme bir hakîkattir;
"Hayâle benzetiyorsun, ya anlamazsın ki...

ذکا

ذکا تفاسفه مائلدی... متصل دوشونور .
 اوقور ، اوقور ، و اوختم ابتدکی رسائلدن
 برر خلاصه حکمت یاباردی ؛ صوکره کلن ،
 کلن کچن نه قدر آشناسی وارسه طوتوب
 مطالعاتی سویلر : فلان ناصل دوشونور ،
 ناصل یازار ، ناصل اجمال واجتهاد ایلر ،
 بوتون بوشیلری تکرار ایدردی ... گاه اونوتوب
 غرور حکمتی ، شاعرله نبردی ؛ بن اکثر
 اونک بو حالی ترجییم ایدرده بکاردم
 که بر نشیده سنوح ایله سین خیالندن .
 او کون اوشعربی آلبت کلبر اوقوردی بکا :
 « بو شعری فکره کیمدر بیلیمیسک ملهم ؟
 « حقیقت ... آه حقیقت ! اونک ظالاندن
 « وجوده کلمه بکزر حیات ، روح ، ذکا .
 « نه دیر کوزلکی تعریف ایدرکن افلاطون :
 « کوزل حقیقتک انموذج لطافتیدر ...
 « بو سوز ، بو ایسته حقیقتلرک حقیقتیدر .
 « حقیقت ، آه حقیقت ؛ اونکلدر مشحون
 « بوتون شو عالم جامد ؛ او بر نفس کیدر
 « که هر وجود جمادی به بر حیات ویرر ؛
 « او بجه روح شتون آفرین خلقتدر .
 « اوقو ، او ککده کی منظمه بر حقیقتدر ؛
 « خیاله بکزه نیورسک ، یاه اکلامازسک که ...

GELENLER

*"Mest ü münhemik... Bir agûş-i
telâki gibi açılıp halkalanarak,
Pervîn 'e: "*

-Güzel çocuk, bize gelmez misin?

PERVÎN

*"İsti'câl eder... Ve câmid bir kütle-i
tahayyür hâlinde bakakalan Sühâ'yı bî-gâne
bir nazarı altında ezerek koşar.*

" Şitâb ederim!

کُنلر

« مست ومنهمك ... بر آغوش
تلاقی کبی آچیلوب حلقه لانه رق ،
پروینه : »

— کوزل چوجوق ، بزه کلزمیسک ؟

مریمه

« استعجال ایدر ... وجامد بر کتله
تعبیر حالنده باقه قالان سهای بیگانه
بر نظر آلتنده ازهرک قوشاز . »

— شتاب ایدرم !

Fakat ne olsa budur en safâlı eğlencem;
Geçer bütün bütün esrâr önünde ba'zı gecem...
Deminki levhâyı siz şimdi bir hayâl ediniz:
Bütün o vahşet-i giryân içinde biz, ikimiz
Uzaklaşıp gidiyorken, yosunlu bir kabrin
Başında birleşerek, - Âh o kabr, o kabr-i hazîn;
Benim bekâret-i rûhumdur onda nâ'im olan!
-O nâ'im-i ebedînin sükûn-ı hâbından
Bir ihtizâr-ı nihânî duyar, teheyyüc eder,
Ve ağlarız... Bu coşan girye-i huzûr-aver,
Benim'çin işte budur aşka en güzel timsâl,
Gözümde bundan ibarettir işte aşk ü visâl!
Sizin de öyledir elbet hayâl-i sevdânız,
Değil mi, rûhum?

PERVÎN

*"Erkek kadın, şevk-engîz terennümleriyle
yaklaşan birkaç yabancıya meclûb ve muhter
gülümser; sonra Sühâ'ya dönerek, dâimâ bar ve
mütehekkim:"*

-Evet, şâ'irâne hulyânız;
Fakat ne çâre ki ben şimdi şî're muğberim...

فقط نه اولسه بودر اُك صفالی اُكلنجهم ؛
 كچر بوتون بوتون اُسرار او كنده بمض كيجهم ...
 دمينكي لوحه بي سز شيمدي بر خيال ايديكز :
 بوتون او وحشت كريان ايچنده بز ، ايكيمن
 اوزا قلاشوب كيديوركن ، يوصونلو بر قبرك
 باشنده بر اشراك ، — آه اوقبر ، اوقبر حزين ؛
 بنم بكارت روحدر اونده تائم اولان ! —
 اونائم اُبدينك سكون خوابندن
 براحتضار نهاني طويار ، تبسج ايدر ،
 و آغلارز ... بو جوشان كرية حضور آور ،
 بنچون ايسته بودر عشقه اُك كوزل تئال ،
 كوزمده بوندن عبارتدر ايسته عشق و وصال !
 سزكده اويله در اُلبت خيال سودا كز ،
 دكلى ، روحم ؟

بر سر سه

« اُرصكك قادين ، شوق اُنكيز ترغلايله
 ياقلاشان برقاج يابانچيده مجلوب و محترص
 كولومسر ؛ صوكره سياهه دونهرك ، دانما
 بارد و تنهكم : »

— اوت ، شاعرانه خوليا كز ؛
 فقط نه چاره كه بن شيمدي شعره مفترم ...

SÜHÂ

-Evet, biz ayrılırız;

Ve hep cihândan uzak, ayrı, bir zamân kalırız.

Bu iftirâkı, bunun telhî-i lezîzini siz

Tahayyül etmeye bilmem ki muktedir misiniz?

"Tarîf eder:"

Uzakta birbirimizden, uzakta her şeyden,

Uzakta benliğimizden de... Âh, rûhun ben.

Bu inceliklerinin karşısında gaşyolurum;

Bu incelikleri teşrih eder, neler bulurum.

Sizin de böyledir elbet hayâl-i sevdânız,

Değil mi, sevgili?

PERVÎN

"Soğuk"

-Pek şâ'irâne hulyânız!

SÜHÂ

Samîmî bir itirâf ile

-Evet, hakîkati hulyâya hep fedâ ederim,

Zamân olur ki vücûdumdan ayrılır, giderim...

Bu hastalık beni bir tıfl iken tutup ezdi,

Zamân olurdu ki fikrim tahammül etmezdi.

سہا

— اوت ، بز آبریلیرز ؛

وہپ جہاندن اوزاق ، آبری ، برزمان قالیرز .

بو افتراقی ، بونک تلخی* لندیخی سز

تخیل ایتکہ بیلیم که مقتدر میسکز ؟

" تعریف ایدر : "

اوزاقده بر بر مژدن ، اوزاقده هرشیدن ،

اوزاقده بئلکمزدن ده ... آم ، روحک بن

بو ایجه لکرینک قارشیسندہ غشی اولورم ؛

بو ایجه لکاری تشریح ایدر ، نہلر بولورم .

سزکده بویله در آلت خیال سودا کز ،

دکلی ، سوکیلی ؟

یرریمہ

" صوغوق "

— یک شاعرانہ خولیا کز !

سہا

" صمیمی بر اعتراف ایله "

— اوت ، حقیقی خولیاہ ہپ فدا ایدرم ،

زمان اولورکہ وجودمدن آبریلیر ، کیدرم ...

بو خستہلق بنی بر طفل ایکن طوتوب آزدی ،

زمان اولوردی کہ فکرم تحمل ایتزدی .

Yavaş yavaş azalan tab-ı tal'atıyla kamer
Çıkıp görünmeli bir hasta kız kadar muğber,
Semâ dalar o zamân bir perîli rüyâya,
Serer zemîne ağaçlar sedefli bir sâye;
Ufukta na'ir ü nâ'im sitâreler görünür,
Leb-i tabî'ate bir bûse-i hafî sürünür;
Vücûda öyle rehâvet gelir ki yerde bile
Yürür kıyâs olunur bir kanat temâsiyle.
Bu sâye-zâr-ı serâ'irde böyle yapıyorsunuz
Yürür, yürür, yürüyorken habersiz ayrılırsınız.

PERVÎN

*"İpek örtüsünün saçaklarıyla
meşgul parmaklarını çıtlatarak:"*

-O ayrılış da niçin sanki... Cebreden var mı?

*"Bir dalın üzerinde bir çift kumru
gösterir. "*

Bakın şu kuşlara, ayrılmak istiyorlar mı?

Bütün cihan kavuşurken...

*"Bundan sonra Pervîn hep, Süha'yı
bırakarak yoldan geçenlerle iştigal eder;
bakanlara güler; birçoqları` karşısında
dolaşmaya başlarlar: Pervîn onlarla
eğlenir."*

یاواش یاواش آزالان تاب طلعتیله قر
 چیقوب کورونمهی بر خسته قیز قدر مغیر .
 سما طالار او زمان بر پریل رُیایه ،
 سرر زمینه آغاچلر صدفلر بر سایه ؛
 افقده نائر و نائم ستاره لر کورونور ،
 لب طبیعت بر بوسه خفی سورونور ؛
 وجوده او یله رخاوت کلیرکه یرده بیله
 یورر قیاس اولونور بر قانات تماسیله .
 بو سایه زار سرائرده بویله یاب یالکنز
 یورور ، یورور ، یورویورکن خبرمنز آریلیرز .

بررسیه

« ایسک اورتو-نک صاچاقلریله

مشغول بارماقلرخی چیتلاتهرق : »

— او آریلشده 'یچون صانکه ... جبر ایدن واری ؟

« بر دالک اوزرنده بر چفت قری

کومتور . »

باقک شو قوشلره ، آریلق ایستورلری ؟

بوتون جهان قاووشورکن ...

« بوندن صدکره پروین هپ سهای

براقهرق یوشدن یکنلرله اشتغال ایدر ؛

باقانلره کولر ؛ برچوقاری قارشیننده

طولاشمیه باشلارلر ؛ پروین اولنلرله

اسکله بیر . »

"Mütefelsif"

Pek âşikâre, bu bir hastalık; fakat ne zarar!
Hayatı bence te'essürdür eyleyen isbât,
Ta'ayyün eyleyemez nevm içinde reng-i hayât.

"Birden tahayyülle "

Fakat, bilir misiniz? Ben hakîkaten mübrim
Bir ihtiyâc-ı te'essürle dâ'imâ severim;
Emellerimde soluk bir hazan tezehhür eder.
Ne isterim mesela: Bî-hudûd bir meşcer,
Fakat ağaçları hep ser-şikeste, hep üryân;
İçinde bir derecik, bir şelâle-i giryân;
Yosunlarında, uçan kuşlarında, her şeyde
Takattur etmeli âvâre, mest ü lerezende
Bir ibtikâ-yı hazanîsi aşk-ı sehhârın...

*"Mağlûb-ı hayâl... Yavaş yavaş kendinden
uzaklaşan mâ'şûkasına
doğru tehâlûkle: "*

Sizinle ben o mükedder, o solgun eşcârın
Adım adım uzanan ra'ş-e-i zılâlinde
Birer hayâlet-i püşîde-çehre hâlinde
Gezip dolaşmalıyız; nâgehân bu esnâda
Güneş gurûb ederek, ta uzakta, tenhâda
Fısıldaşan iki serv-i siyâha son leme'ât
Sükûn içinde verirken bir isfirâr-ı memât,

« متفلسف »

بك آشكاره ، بو برخستلق ؛ فقط نه ضرر !
حياتی بجه تأثر در ايله بن اثبات ،
تعین ايله من نوم اينچنده رنك حيات .
« بردن تموله »

فقط ، بيليرميسكر ؟ بن حقیقه مبرم
براحتیاج تأثرله دائماً سورم ؛
أمللرمده صولوق بر خزان ترهر ايدر .
نه ایسترم مثلاً : بی حدود بر مشجر ،
فقط آغا جلری هپ سرشكسته ، هپ عریان ؛
اینچنده بر دره جك ، بر شلاله کریان ؛
یوصونلرنده ، اوچان قوشلرنده ، هرشیده
تقطر ایتمه لی آواره ، مست ولرنده
براشتکای خزانیسی عشق سحارك ...

« معلوب خیال ... یاواش یاواش
کندندن اوزاقلشان معشوقه سینه
طوغرو تهالکله : »

سزکله بن اومکدر ، اوصولفون أشجارك
آدم آدیم اوزانان رعشه ظالنده
برر خیالت پوشیده چهره حالنده
کزوب طولاشمالی یز ؛ ناکهان بوأشاده
کونش غروب ایده رك ، تا اوزاقد ، تنهاده
فیصلداشان ایکی سروسياهه صوك لمعات
سکون اینچنده ویررکن بر اصفرار ممات ،

O çünkü pek hatar-engîz, o çünkü pek mü'lim
Bir ihtisâs olacak; ben tahammül eyleyemem.

"Tevakkuftan sonra "

Fakat niçin bu şikâyet, bu gizli gizli sitem?
Sevişmemek... Bana îzah edin şu nükteyi siz;
Sevişmemek... Müteneffir mi ya'ni?

PERVÎN

-Yok, hissiz;

Biraz harâreti eksik bahâr-ı aşkımızın.
Bizim muhabbetimiz bir çocuk ki hep dalgın;
Değil mi?

*"Gözlerim kırparak, bütün
kadınlığıyla "*

Hep müte'ennî... Biraz acûl olsa!

SÜHÂ

*"Nazarıyla gökte küçük bir bulutun
aheste cevelânını takip eder."*

-Şu nazlı tıfl-ı semâvî kadar melûl olsa...
Melâli çehre-i eşyâya pek yaraştırırım.
Menâzırımda hazîn bir hayâl araştırım.
Denir ki hüzn ile rûhumda bir karâbet var;

اوچونكه پك خطرانگيز ، اوچونكه پك مؤلم
براحتاس اوله جق ؛ بن تحمل ايله مم .
" توقدن موكره . "

فقط نيجون بوشكايت ، بوكيزلى كيزلى ستم ؟
سوشمه مك ... بكا ايضاح ابدك شونكته يى سز ؛
سوشمه مك ... متفرمى يعنى ؟

بربريه

— يوق ، حسز ؛

برآز حرارتى اكسيك بهار عشقمزك .
بزم محبتوز برچوجوق كه هپ طالفين ؛
دكلى ؟

" سكوزلرني قهره رق . بوتون
قادبنغيله : "

هپ متائى ... برآز مجول اولسه !

- سرا -

" نظريله كوكدە كوچوك بربولوك
آهسته جولانجي تعقيب ايدر . "

— شونازلى طفل سماوى قدر ملول اولسه ...
ملالى چهره اشيايه پك ياراشد بربرم .
مناظرمدە حزين برخيال آراشد بربرم .
دينيركه حزن ايله روحده برقرابت وار ؛

SÜHÂ
-Çocuk muyum?

"Mes'ût ve meshûr "

Âh işte güldünüz; gülünüz!
Bu gün hayâtımı tecdîd eden tenezzülünüz
İle'l-ebed beni tıflâne şâdkâm edecek
Bir iltifât-ı kaderdir...

PERVÎN

-Çocuksunuz gerçek!
*"Karşılarında son şu'â-ı şems ile
Tenevvür başlayan sehâbeleri işaret
eder. "*

Bakın, şu penbe bulutlarda bir edâ-yı visâl:
"Yeter çocukluğa rağbet!" diyor, hevâ-yı visâl
Sıcak deniz gibi etrâfımızda çalkanıyor,
İçim tabî'atı gördükçe böyle kıskanıyor...
Niçin sevişmiyoruz?

SÜHÂ

"Müte'accib ve müteheyyic "

-Biz sevişmiyorsak eğer
Kalır gözümde sevişmek ile'l-ebed münker!
Sevişmemekse bu, sevmekten ihtirâz edelim;

سہا

— چو جوقی یم ؟

” مسعود و مسحور “

آہ ایشته کولدیگز ؛ کولکز !

بوکون حیاتی تجدید ایدن تزلکز

الی الابد بنی طفلانه شاد کام ایدم جک

بر التفات قدردر ...

پر ریسہ

— چو جوقسکز کرچک !

” قارشیلرنده سوك شعاع شمس ايله

تنوره باشلایان سحابلری اشارت

ایدر . “

باقک ، شوپنبه بولوطلرده بر آدای وصال :

» یتر چو جوقلفه رغبت ! « دیور ، هوای وصال

صیجاق دکز کبی اطرافزده چالقانیور ؛

ایچم طبیعتی کوردکجه بویله قیصقانیور ...

یچون سوشمیورز ؟

سہا

” متعجب و متہیج “

— بز سوشمیورسہ ق اکر

قالیر کوزمده سوشمک الی الابد منکر !

سوشمہ مکہ بو ، سومکدن احتراز ایدملم ؛

PERVÎN

"Mütegâfil"

-Müjde!

Bulutlar ayrılıyor... Of, neydi kaç gündür
Güneş görünmedi hiç.

SÜHÂ

*"Dudaklarında nezaketli bir tebessüm
resmetmeye çalışarak:"*

-Emredin, çıkar görünür!

"Sonra ciddî"

Ne söylüyordum? Evet, pîş-i nâzınızda sizin
Şu hây u hûy-ı hayâtı, ba'îd bir denizin
Telâtumundaki mübhem sürûda benzeterek,
Onunla şöyle uzaktan, güzelce eğlenmek...
Bu en büyük emelimdir;

"Daha ziyâde takarrüble"

Bu en büyük emelim

Bu gün siz olmasanız bir hayâl olur, güzelim!

PERVÎN

*"Sühâ'nın titreyen ellerini ca'lî bir
şefkatle sıkar. "*

-Çocuk!...

بررسیه

« متغافل »

— مرده !

بولوطلر آبریلیور... اووف ، نهیدی قاچ کوندر
کونش کوروغدهی هیچ .

سها

« دوداقنرنده نزاکتلی برتسم رسم

ایمکه چالیشرق : »

— أمر ایدک ، چیقار کورونور !

« صوکره جدی »

نه سویلیوردم ؟ اوت ، پیش ناز کزده سزک

شو های وهوی حیاتی ، بعید بردکزک

تلاطمنده کی مبهم سروده بکزه تهرک ،

اونکله شویله اوزاقدن ، کوزلجه اکلنمک ...

بو اُک بویوک املمدر ؛

« دها زیاده تقریله »

بو اُک بویوک املم

بوکون سز اولماسه کز برخیا اولور ، کوزلم !

بررسیه

« سهاک تیره یین اُنریخی جعلی بر

شفقتله صیقار . »

— جوجوق !..

PERVÎN

*"Esmer ve nermin câzibe-i hüsnîyle meyyâl-i huzûz
bir vücûd.. Parlak, mütebessim enzâr-ı
tehekkümünü âşıkının solgun çehresine
serperek:"*

-Şâ'irâne hulyânız;

Fakat niçin ? Bu ma'îşet fena mı?...

SÜHÂ

- Hoş; yalnız

Bütün bu toprağa mensûb olanların hali!
Ben isterim ki garâmım açınca şeh-bâli
Nihâyet olmasın artık fezâ-yı nüzhetime;
Ben isterim ki semavî olan muhabbetime
Semâ kadar açık olsun hudûd-ı zevk ü emel;
Sizin şu elleriniz kıymetinde bir çift el;

"Parmaklarının ucunu tutup öper."

Bu eller işte... Bu nâzik, bu penbe elleriniz
Hayal ü rûhuma açsın derin, nihâyetsiz
Bir âsmân-ı müzehheb, bir âsmân-ı huzûz.

"Sokularak"

Vücûdunuzdan uçan nûr içinde ben mahfûz,
Bütün şu âleme gülmek... Şeb-i ta'ayyüşde,
Şeb-i siyâh-ı ta'ayyüşde muztarib...

یزدین

« اسرورزمین جاذبه حسیله میال حظوظ
بر وجود ... پارلاق ، متبسم انظار
تیکمی عاشقناک مولفون چهره سینه
سریه رک : »

— شاعرانه خولیا کز ؛

فقط ییجون ؟ بو معیشت فزای ؟ ..

سرا

— خوش ؛ یالکز

بوتون بو طوپراغه منسوب اولانلرک حال !
بن ایسترم که غرام آچنبه شهبالی
نهایت اولماسین آرتق فضای تزهتمه ؛
بن ایسترم که سماوی اولان محبتمه
سما قدر آجیق اولسون حدود ذوق وأمل ؛
سزک شو آلارکز قیمتندہ بر چفت آل ؛
« پارماقلرینک اوجی طوتوب اوید . »

بو آلر ایشته ... بونازک ، بو پنبه آلر صکز
خیال وروجه آجسین درین ، نهایتسز
بر آسمان مذهب ، بر آسمان حظوظ .
« صوقولرق »

وجود کزدن اوچان نور ایچندہ بن محفوظ ،
بوتون شو عالمه کولک ... شب آمیشده ،
شب سیاه تعیشده مضطرب ...

SÜHÂ VE PERVÎN

“Hayal-Hakikat”

"Bulutlu bir semâ-yı nisân altında, sâkin ve muattar bir çam ormanı...

Geniş, uzun bir yol ki döne döne; gûyâ araya araya mâî, durgun denizin leb-i reyyân-ı bî-pâyânını buluyor. Korunun biraz kuytu, biraz karanlık her noktası ya bir fîkr-i mütecessise melce-i tefekkür, ya iki rûh-ı mütehassire mev'id-i telâkî... Herkes, her taraf, her şey sâkit... Kadın erkek bazen bir iki birkaç vücut ağır ağır yoldan geçerek ağaçlıkta kayboluyor... Sühâ ile Pervîn yola en yakın bir gölgelikte, biribirinin âgûş-ı iştîyâkında...

"SÜHÂ

"Müstağrak, esirî bir tabiat...

*Açık sarı uzun, târmâr saçlarının
dağılıp örttüğü beyaz alnında daimî
bir çîn-i infi'âl ile, ağlar gibi bakan
mâî gözlerini dalların arasından
karlı bir şahika gibi görünen bulut
parçasına dikmiş... Devâm ile:"*

-Uzak değil, şu küçük zirve-i sefide kadar;
Şu parlayan tepecik yok mu?... Ah, bir sarsar,
Anîf sadme-i gülânesiyle bir kuvvet,
Dururken öyle, habersizce, sanki bî-hareket
alıp götürse bizi...

سها و پروین

« خیال — حقیقت »

« بولوطلو برمه‌ای نیسان آلتنده ، ساکن و معطر بر چام اورمانی ...
 کنیش ، اوزون بریولکه دونه دونه ، کویا آرایه آرایه مائی ، طورغون
 بر دگزک لب ریان بی پایانی بولیور... قورونک بر آز قوشو ، بر آز
 قاراگلتي هر نقطه می یا بر فکر منجهسه ملجا تفکر ، یا ایکی روح متحسره
 موعد تلاق... هرکس ، هر طرف ، هر شی ساکت ... قالدین
 اركك بعضاً بر ایکی ، برقاج وجود آغیر آغیر یولدن کهرک آغاچلقده
 غائب اولیور... سها ایله پروین یوله اک یقین بر کولکه لکده ، بری برینک
 آغوش اشتیاقنده ... »

—

« مستغرق ، آئیری بر طبیعت ...
 آچیق صاری، اوزون ، تارمار صاچلرینک
 طاعیلوب اورتدیکی بیاض آلتنده دائمی
 برچین انفعال ایله ، آغلار کبی باقان
 مائی کوزلرینخی دالارک آره‌سندن قارلی
 بر شاهقه کبی کورونن بولوطلو بارچه‌سینه
 دیکش ... دوام ایله : »

— اوزاق دکل ، شو کوچوک ذروه سغیده قدر ؛
 شو بارالایان تپه‌جک یوقی؟ .. آه ، بر صرصر ،
 عنیف صدمه غولانه‌سیله بر قوت ،
 طوررکن اوילה ، خبرسزجه ، صانکه بی حرکت
 آلوب کوتورسه بزی ...

KÂRÎ'LERİME

Size, ey bilmediğim, görmediğim kârî'ler;
Size ithâf ile neşreylıyorum bunları ben,
Size ithâf ile; zirâ ne için ketmedeyim,
O sizin görmediğim, bilmediğim gözleriniz,
Safha-i şî'rime ibzâl-i nigâh eylerken
Belki bir noktada birden durarak, velvelesiz,
Gösterişsiz iki üç katrecik îsâr eyler...
Ben bu ümmîd ile teşyî-i hayât etmedeyim.

İki üç katre-i şefkat... Bu tesellî yetişir;
Şu cedelgâh-ı mukassîde bütün hüsrânla,
Bütün âlâm ü fecâyile geçen günlerimin
İki üç katredir ancak silecek matemini.
Siz ki en doğru gören bir nazar-ı vicdânla
Tâ uzaktan bana bakmaktasınız, müstağni
Tuhfe-i mahmedetimden... Ne samimiyettir;
O bakış çehre-i eş'ârıma sâkin sâkin!

Hepsi bunlar, bu yazılmış, unutulmuş şeyler
O samîmiyyete meczûb olarak toplanıyor;
Kim bilir, belki içinden bîri âlâmınızın,
-Evet, âlâmınızın; çünkü elemnden hâli
Yaşayan yok... Buna biçâre beşer katlanıyor!
-Belki bir ma'kes-i nâçizi olur; en âlî
Yaşayanlar bile hissetmede en müstahkar
Yaşayanlar gibidir... Aynı çamurdan bu yığın!

قارلر مه :

سزه ، اى بيله ديكم كورمه ديكم قارلر ،
 سزه انخاف ايله نصر ايلورم بونلرى بن ،
 سزه انخاف ايله ، زبرا ، نه ايچون كتم ايده يم ،
 او سزك كورمه ديكم بيله ديكم كوزلركز
 صفحه شعرمه ابدال نگاه ايلر كن
 بلکه برنقطه ده بردن طوره رقى ، ولوله سز
 كوسترشسز ايكي او چ قطره جق ايشار ايلر ...
 بن بواميد ايله تشبيح حيات ايمده يم .

ايكي او چ قطره شفقت ... بونسلنى يئيشير ،
 شو جدلكاه مفيده بوتون خسرانله ،
 بوتون آلام و غاييله كچن كونلرمك
 ايكي او چ قطره در آنجاك سيله جك مانعى .
 سزكه اك طوغرو كودن برنظرو جدانله
 تا اوزاقدن بكا باقنده سكز ، مستفى
 تحفه محمد تمدن ... نه صميمتدر
 او باقىش جهرة اشعارمه ساكن ساكن !

هپسى بونلر ، بو يازلش اونوتلش شيلر
 او صميمينه مجذوب اوله رقى طويلا نيور ،
 كيم بيلير ، بلکه ايچندن برى آلامكزك ،
 — اوت ، آلامكزك ، چونكه المدن خالى
 ياشايان بوق ... بوكا ييجاره بشر قانلانور ! —
 بلکه برممكس ناچيزى اولور ؛ اك عالى
 ياشايانلر بيله حس ايمده اك مستحق
 ياشايانلر كبدر ... عينى چاموردن بوييغين !

— ۱۹ تيرين اول ، ۱۳۱۵ —

رَبَابِ شَكِستَه

یکی طبی

اوتجی ییک

رَبَابِ شکسته — خلوقک دفتَرندن — همشیره اچھون —
میس — برحلقه تأخر —
ملت شرقیسی — آونک تصاور — آونک شهور — اُسکی شیلر

ناشری : طنین اداره ماموری حسن تحسین

استانبول - طنین مطبعه سی

کیمسده اید فیهنم . دلم بر دیان :
کندو جوم . کندو نموده . کیمم کا نهم .
ای حق طوره ایدند . اگر ایدر بر جود :
ماد و حر . و نه حر . و نه حر . و نه حر .
نظر کن

Kimseden ümmîd-i feyz etmem, dilenmem perr ü bâl
Kendi cevvim kendi eflâkimde kendim tâirim
İnhinâ tavk-i esâretten girândır boynuma:
Fikri hür, irfânı hür, vicdânı hür bir şâirim.

Şehbal, 1325, s. 9.

ربابیت

۱۳۱۲ — ۱۳۲۴

SUBH-I BAHÂRÂN.....	221
TULÛ'A KARŞI.....	225
DOKUNDUN HİSSİME.....	227
ÇİÇEKLER İÇİNDE.....	228
EŞÂR-I MUHABBETTEN.....	229
TERENNÛM.....	230
ŞÛKÛFE-İ YÂR.....	231
SEVDÂ-YI ŞÎR.....	232
HÜCRE-İ ŞÂ'İR.....	233
MUSSET İÇİN.....	235
NÎJÂD'A.....	237
EY KIZ!.....	238
BİR LEVHA İÇİN.....	240
BİR YAZ LEVHASI.....	241
HAYÂL-Î ZÂ'İR.....	244
NAKŞ-I NAZENÎN.....	245
ÂŞÎYÂNE-İ LÂL.....	246
BİR TABLO.....	247
BİR SABÂH İDİ.....	249
AYRILMAM!.....	250
SENİN YERİNDE.....	251
NEŞ'ESİZ.....	253
GİRİYE-İ HÜSRÂN.....	254
ANLAŞILMASIN.....	255
BAHÂR-I TERÂNE-DÂR.....	256
EY YÂR-İ NAĞAM-KÂR!.....	257
TÂRÎH-İ KADÎM.....	259
TARÎH-İ KADÎM'E ZEYL.....	271

SON NAĞME.....	167
HAYÂT.....	168
KOCAMAN SAATE.....	169
İZLER.....	170
DÜN GECE.....	171
SABAH OLURSA.....	173
MÂZÎ...ÂTÎ.....	174
CEVÂB.....	175
HEMŞİREM İÇİN.....	177
SİS.....	181
RÜCÛ.....	185
BİR LAHZA-İ TAAHHUR.....	187
MİLLET ŞARKISI.....	189
VATAN ŞARKISI.....	191
BİR GÜFTE.....	192
DÂRÜ'L-MU'ALLİMİN MARŞI.....	193
KİTÂBE.....	194
FUZÛLÎ.....	195
CENÂB.....	197
NEDİM.....	198
ÜSTÂD EKREM.....	201
NEF'Î.....	203
HÂMİD.....	205
ÂVENG-İ ŞÜHÛR.....	206
ESKİ ŞEYLER.....	214
ÂŞİYÂN-I PEDER.....	215
GEÇMİŞTE.....	217
ŞÎR-İ PERİŞÂN.....	218
İKTİRÂB.....	219

MÂÎ DENİZ.....	130
HALÛK İÇİN.....	131
HALÛK'UN SESİ.....	132
HALÛK'UN BAYRAMI.....	133
HALÛK'A.....	134
YİNE HALÛK.....	136
YARIN.....	137
YAŞAMAK AŞKI.....	139
İNANMAK İHTİYÂCI.....	140
SABAH EZÂNINDA.....	141
RAMAZAN.....	142
SABÂH-I ÎD.....	144
ŞEHİDLİKTE.....	145
ASKER GEÇERKEN.....	147
KILIÇ.....	148
KÖYÜN MEZARLIĞINDA.....	149
TEŞRÎK-İ MELÂL.....	150
KAHKAHA-İ YE'S.....	151
BUDA.....	152
KUTBA DOĞRU.....	153
ZAVALLI "EVET"!.....	154
RAKÎBE.....	155
ŞAÎRİN ÇUBUĞU.....	156
BÜYÜK İKRAMIYE.....	158
PARA VE HAYAT.....	161
BİRAZ ÜMÎD.....	162
HANDE-İ BÛM.....	163
TÎMSÂL-İ CEHÂLET.....	165
HEYKEL-İ SA'Y.....	166

ÖMR-İ MUHAYYEL.....	96
KRİZANTEM.....	97
LEYL-İ VEDÂ.....	98
BİR HİCRÂN-I MUVAKKATTAN SONRA.....	99
ŞEKVÂ-Yİ FİRÂK.....	100
RESMİNİ YAPARKEN.....	102
SÜKÛN İÇİNDE.....	103
FİRÂK U TELÂKÎ.....	105
DİNLE, RÛHUM!.....	106
PERÎ-İ Şİ'RİME.....	107
LA DANS SERPANTİNE.....	108
BİSİKLET.....	110
SÜS.....	111
FİRSAT YOLUNDA.....	113
TESADÜF.....	114
İKİNCİ TESADÜF.....	115
SON TESADÜF.....	116
BÜTÜN BİR SER-GÜZEŞT.....	117
ÇİRKİN.....	118
PERDE-İ TESELLÎ.....	119
BU DA BİR EMEL.....	120
EY HÂB!.....	121
NADÎM-İ HAYAT.....	122
TOPRAK.....	123
NE İSTERİM?.....	124
BİR ÂN-I HUZÛR.....	125
YEŞİL YURT.....	126
BİR MERSİYE.....	127
BERÎD-İ ÜMMÎD.....	129

EN FERAHLI.GÜNÜM.....	63
BEYAZ YELKEN.....	64
HÂB-I GÎRÎZÂN.....	66
HAYÂL-İ HOD-BÎN.....	67
ENÎN-Î GAM.....	68
ÖKSÜZLÜĞÜM.....	69
MEHD-İ ÂMÂLİM.....	70
UKDE-İ HAYÂT.....	71
YAŞADIKÇA.....	72
GAYYÂ-I VÜCÛD.....	73
AKŞAM.....	74
UFK U HİLÂL.....	75
PERÎ-İ HAZAN.....	76
YAĞMUR.....	77
KARLAR.....	79
MÎHR-İ ZEMHERÎR.....	80
HEYKEL-İ GÎRYÂN.....	81
FENER.....	82
NİNNİ.....	83
ZAVALLI HASTA.....	84
SERHOŞ.....	85
BALIKÇILAR.....	86
AŞK U FİRAK.....	87
ZER-RİŞTE.....	89
İLE'L-EBED!.....	91
BAHÂRDA.....	92
SENİNLE.....	93
SEN OLMASAN.....	94
BİRLİKTE.....	95

İÇİNDEKİLER

KÂRİ'LERİME.....	4
SÜHÂ VE PERVÎN.....	5
ZEKÂ.....	15
BALIKÇILAR.....	17
NESRİN.....	20
SEZÂ.....	24
HASTA ÇOCUK.....	27
TECDİD-İ İZDİVAÇ.....	30
KÜÇÜK AİLE.....	32
KEN'AN.....	33
HASAN'IN GAZÂSİ.....	34
KAMÎS-İ YUSUF.....	43
VALÎDE.....	45
VERİN ZAVALLILARA!.....	46
RAMAZAN SADAKASI.....	47
SAHÂYÎF-İ HAYÂTİMDAN.....	48
TEFELSÜF.....	50
RESİM YAPARKEN.....	51
TEFEKKÜR.....	52
BELKİ, HAYIR!.....	53
AŞÎYÂN-I DÎL.....	54
KENDİ KENDİME.....	55
RÛH-I EŞ'ÂRİM.....	56
DERD-İ NÎHÂN.....	57
VAGONDA.....	58
BİR AYYÂŞIN KARŞISINDA.....	59
BERF-İ ZERRÎN.....	60
BAHÂR-I MAĞMÛM.....	61

Salkımsöğüt Yayınları: 33

Tevfik Fikret

Rübâb-ı Şikeste

ISBN:975-6122-32-3

1.bs. 2009

Kapak Tasarımı: Salkımsöğüt Grafik

Baskı: Dizgi Ofset

Salkımsöğüt Yayınları

Cumhuriyet Cad. Kuloğlu Mah. Kâmilağa Sok. 29/C

Tel. & Faks: 0442. 235 65 70

Erzurum

salkimsogutvavincilik@mynet.com

www.salkimsogut.com

توفیق فکرت

رَبَابِ شِکِستہ

تاریخ قدیم - تاریخ قدیمہ ذیل

ربابک جہاںی - طقسا ذبہ طغوف - روزن مخرج

Salkımsöğüt Yayınları

Tevfik Fikret

Rübâb-ı Şikeste

Tarih-i Kadîm

Tarih-i Kadîm'e Zeyl

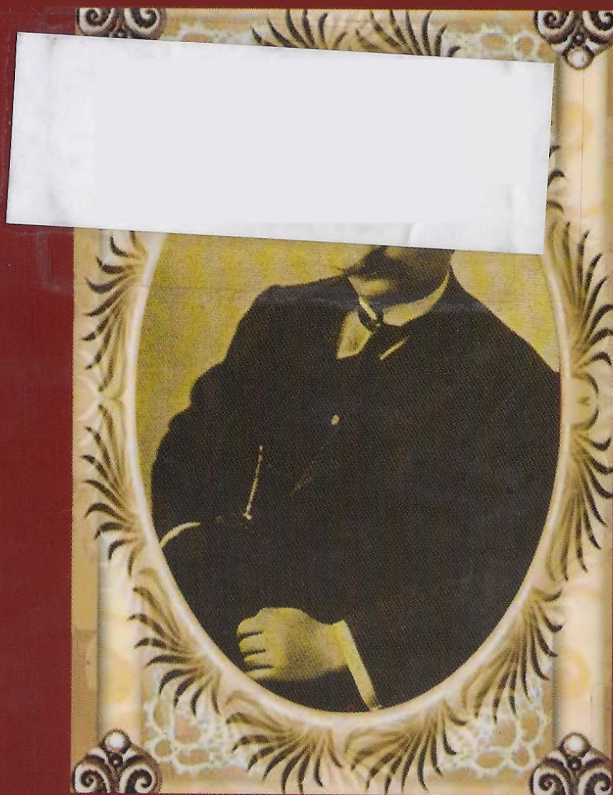
Rübâb'ın Cevabı

Doksanbeş'e Doğru

Revzen-i Mahlû'

RÜBÂB-I ŞİKESTE

TÂRİH-İ KADÎM - RÜBÂB'IN CEVÂBI
TÂRİH-İ KADÎM'E ZEYL - DOKSANBEŞ'E DOĞRU
REVZEN-İ MAHLÛ

TEVFİK FİKRET

salkımsöğüt

